

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/24/EU

av den 26 februari 2014

om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 53.1, 62 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Offentlig upphandling av medlemsstaternas myndigheter eller för deras räkning måste överensstämma med principerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt om fri rörlighet för varor, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster samt de principer som följer därav, bland annat om likabehandling, icke-diskriminering, ömsesidigt erkännande, proportionalitet och öppenhet. För offentlig kontrakt över ett visst värde bör dock bestämmelser fastställas om samordning av nationella upphandlingsförfaranden för att se till att dessa principer omsätts i praktiken och för att säkerställa att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.
- (2) Offentlig upphandling ges en framträdande roll i Europa 2020-strategin, som framgår av kommissionens meddelande av den 3 mars 2010 med titeln Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla (nedan kallad *Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla*), som ett av de marknadsbaserade instrument som ska användas för att uppnå smart och hållbar tillväxt för alla, samtidigt som den säkerställer att offentliga medel utnyttjas så effektivt som möjligt. De upphandlingsregler

som antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG ⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG ⁽⁵⁾ bör därför ses över och moderniseras, i syfte att använda offentliga medel effektivare, i synnerhet genom att underlätta små och medelsstora företags deltagande i offentlig upphandling, och se till att upphandlande myndigheter kan utnyttja offentliga upphandlingar på ett bättre sätt till stöd för gemensamma samhällsmål. Det finns även ett behov av att klargöra grundläggande begrepp och principer för att säkerställa rättslig säkerhet samt inbegripa vissa aspekter i väletablerad rättspraxis från Europeiska unionens domstol.

- (3) Vid genomförandet av detta direktiv bör Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ⁽⁶⁾ beaktas, särskilt i samband med val av medel för kommunikation, tekniska specifikationer, tilldelningskriterier och villkor för fullgörande av ett kontrakt.

- (4) De alltmer varierande formerna av offentliga åtgärder har gjort det nödvändigt att tydligare definiera själva begreppet upphandling; detta klargörande bör emellertid inte utvidga tillämpningsområdet för detta direktiv i jämförelse med direktiv 2004/18/EG. Unionens regler för offentlig upphandling är inte avsedda att täcka alla former av utbetalning av offentliga medel, utan enbart utbetalningar i syfte att anskaffa byggtreprenader, varor eller tjänster genom ett offentligt kontrakt. Det bör klargöras att sådana anskaffningar av byggtreprenader, varor eller tjänster bör omfattas av detta direktiv oberoende av om de genomförs genom inköp, leasing eller andra kontraktsformer.

Begreppet anskaffning bör förstås i vid mening som att få tillgång till fördelarna av de berörda byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna, vilket inte nödvändigtvis kräver att äganderätten överläts till de upphandlande myndigheterna. Vidare brukar inte enbart finansieringen, särskilt genom bidrag, av en verksamhet, som ofta är knuten till skyldigheten att återbetala de mottagna beloppen om de inte används för de avsedda ändamålen, omfattas av reglerna för offentlig upphandling. På liknande sätt

⁽¹⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 84.

⁽²⁾ EUT C 391, 18.12.2012, s. 49.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 15 januari 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 11 februari 2014.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningsdirektivet) (EUT L 134, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (EUT L 134, 30.4.2004, s. 114).

⁽⁶⁾ Godkänt genom rådets beslut 2010/48/EG av den 26 november 2009 om ingående från Europeiska gemenskapens sida av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (EUT L 23, 27.1.2010, s. 35).

bör situationer då samtliga aktörer som uppfyller vissa villkor har rätt att utföra en bestämd uppgift utan selektivitet, exempelvis vid valfrihet för kunden och system med servicecheckar, inte ses som upphandling, utan enbart som auktorisationssystem (exempelvis licenser för läkemedel eller hälsovårdstjänster).

- (5) Det bör erinras om att ingenting i detta direktiv ålägger medlemsstaterna att använda underleverantörer eller lägga ut tillhandahållandet av tjänster som de själva önskar tillhandahålla på entreprenad eller organisera på annat sätt än genom offentliga kontrakt i den mening som avses i detta direktiv. Tillhandahållande av tjänster som grundas på lagar, författningar eller anställningsavtal bör inte omfattas. I vissa medlemsstater kan detta exempelvis gälla vissa administrativa tjänster och statliga tjänster, såsom verkställande och lagstiftande tjänster, eller tillhandahållandet av vissa samhällstjänster, såsom utrikespolitiska tjänster eller rättstjänster eller obligatorisk socialförsäkring.
- (6) Det bör också erinras om att detta direktiv inte bör påverka medlemsstaternas lagstiftning på området för social trygghet. Det bör inte heller avse liberalisering av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som är förbehållna offentliga eller privata enheter, eller privatisering av offentliga enheter som tillhandahåller tjänster.

Det bör likaledes erinras om att medlemsstaterna är fria att organisera tillhandahållandet av obligatoriska sociala tjänster och andra tjänster, såsom posttjänster, som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, som icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse, eller som en blandning av dessa. Det är lämpligt att klargöra att icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse inte bör omfattas av detta direktivs tillämpningsområde.

- (7) Det bör slutligen erinras om att detta direktiv inte påverkar nationella, regionala och lokala myndigheters frihet att, i enlighet med unionsrätten, definiera tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, deras omfattning och egenskaperna hos de tjänster som ska tillhandahållas, inbegripet eventuella villkor avseende kvaliteten på tjänsten, i syfte att fullfölja deras allmänpolitiska mål. Detta direktiv bör inte heller påverka nationella, regionala och lokala myndigheters befogenhet att tillhandahålla, beställa och finansiera tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i enlighet med artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll nr 26 om tjänster av allmänt intresse, som fogats till EUF-fördraget och fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Direktivet gäller dessutom inte finansieringen av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller medlemsstaternas stödssystem, t.ex. på det sociala området, i enlighet med unionens konkurrensregler.

- (8) Ett kontrakt bör bedömas vara ett offentligt byggentreprenadkontrakt endast om det specifikt avser utförande av de verksamheter som avses i bilaga II, även om kontraktet också kan omfatta tillhandahållande av andra tjänster som är nödvändiga för utförandet av dessa verksamheter. Offentliga tjänstekontrakt, särskilt på området för fastighetsförvaltningstjänster, kan i vissa fall omfatta byggentreprenad. Om emellertid sådan byggentreprenad är av underordnad betydelse i förhållande till kontraktets huvudinnehåll och är en följd av eller ett komplement till detta, kan det faktum att sådan byggentreprenad ingår i upphandlingen inte anses vara ett tillräckligt skäl för att klassificera det offentliga tjänstekontraktet som ett offentligt byggentreprenadkontrakt.

Med hänsyn till de många olika typerna av offentliga byggentreprenadkontrakt bör den upphandlande myndigheten emellertid kunna välja såväl gemensam som separat upphandling för projektering och utförande av byggentreprenader. Avsikten med detta direktiv är inte att fastställa huruvida upphandlingen ska vara gemensam eller separat.

- (9) Genomförande av en byggentreprenad som motsvarar de krav som anges av den upphandlande myndigheten kräver att den myndigheten ska ha vidtagit åtgärder för att fastställa typ av byggentreprenad eller åtminstone ha haft ett avgörande inflytande över projekteringen av den. Huruvida entreprenören genomför hela eller en del av byggentreprenaden på egen hand eller säkerställer genomförandet med andra medel bör inte ändra kontraktets klassificering som ett byggentreprenadkontrakt, så länge som entreprenören åtar sig en direkt eller indirekt rättsligt bindande skyldighet att säkerställa att byggentreprenaden genomförs.
- (10) Begreppen upphandlande myndigheter och särskilt offentlighetsorgan har vid upprepade tillfällen behandlats i rättspraxis från Europeiska unionens domstol. För att det ska stå klart att den personkrets som omfattas av detta direktiv inte bör ändras, är det lämpligt att behålla de definitioner som domstolen använder och införliva ett visst antal förtydliganden som görs i denna rättspraxis, så att definitionerna kan förstås, utan att tolkningen av begreppet i rättspraxis ändras. Det bör därför klargöras att ett organ som verkar på normala marknadsmässiga villkor, har ett vinstsyfte och bär de förluster som uppstår i samband med utövandet av sin verksamhet inte bör anses vara ett offentlighetsorgan, eftersom de behov i det allmänna intresse som det har inrättats för att tillgodose eller har fått i uppdrag att tillgodose kan anses ha industriell eller kommersiell karaktär.

På liknande sätt har också villkoret avseende det tänkbara organets finansiering diskuterats i rättspraxis, där det bland annat klargörs att det med en finansiering "till största delen" avses "till mer än hälften", och att denna finansiering kan omfatta sådana betalningar från användare som åläggs, beräknas och uppbärs i enlighet med offentligrättsliga bestämmelser.

- (11) För blandade kontrakt bör de tillämpliga reglerna bestämmas med beaktande av kontraktets huvudändamål då de olika delarna av kontraktet objektivt sett inte kan särskiljas. Det bör därför klargöras hur de upphandlande myndigheterna ska avgöra om de olika delarna kan särskiljas. Ett sådant klargörande bör bygga på relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol.

Detta bör avgöras från fall till fall, och den upphandlande myndighetens uttryckliga eller presumerade avsikt att betrakta de olika delarna av ett blandat kontrakt som oskiljaktiga bör inte utgöra en tillräcklig omständighet, utan en sådan bedömning bör grunda sig på sakliga bevis som kan slå fast att det var motiverat och nödvändigt att ingå ett enda kontrakt. Ett sådant motiverat behov av att ingå ett enda kontrakt kan exempelvis föreligga när det gäller uppförandet av en enda byggnad, där en del direkt kommer att användas av den upphandlande myndigheten i fråga och en annan del kommer att drivas på grundval av en koncession, exempelvis för att tillhandahålla parkeringsplatser till allmänheten. Det bör klargöras att behovet av att ingå ett enda kontrakt kan uppstå såväl av tekniska som ekonomiska skäl.

- (12) För blandade kontrakt som kan delas upp, står det alltså att upphandlande myndigheterna fritt att tilldela separata kontrakt för de olika delarna av det blandade kontraktet, varvid det bör avgöras vilka bestämmelser som är tillämpliga på varje separat del uteslutande med utgångspunkt i det specifika kontraktets beskaffenhet. Å andra sidan, när de upphandlande myndigheterna väljer att ta med andra delar i upphandlingen, oavsett värde och vilka rättsregler som de andra delarna annars skulle ha omfattats av, bör huvudprincipen vara att detta direktiv fortsätter att gälla för hela det blandade kontraktet, om ett kontrakt bör tilldelas enligt bestämmelserna i detta direktiv om det skulle tilldelas ensamt.

- (13) Särskilda bestämmelser bör emellertid gälla för blandade kontrakt som avser försvars- eller säkerhetsaspekter eller delar som inte omfattas av EUF-fördraget. I dessa fall bör

det vara möjligt att inte tillämpa detta direktiv under förutsättning att tilldelning av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl och att beslutet att tilldela ett enda kontrakt inte fattas i syfte att undvika att kontrakt omfattas av detta direktiv eller av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG⁽¹⁾. Det bör klargöras att upphandlande myndigheter inte bör hindras från att välja att tillämpa detta direktiv på vissa blandade kontrakt i stället för att tillämpa direktiv 2009/81/EG.

- (14) Det bör klargöras att begreppet *ekonomisk aktör* bör ges en vid tolkning så att det omfattar alla personer och/eller enheter som erbjuder sig att utföra byggtreprenader, leverera varor eller tillhandahålla tjänster på marknaden, oberoende av vilken juridisk form de har valt för sin verksamhet. Således bör samtliga företag, filialer, dotterbolag, partnerskap, kooperativ, aktiebolag, universitet och andra former av enheter som inte är fysiska personer, oavsett om de är offentliga eller privata, omfattas av begreppet ekonomisk aktör, oavsett om de är *juridiska personer* under samtliga omständigheter.

- (15) Det bör klargöras att grupper av ekonomiska aktörer, även när de har gått samman i form av en tillfällig sammanslutning, får delta i tilldelningsförfaranden utan att det krävs att de antar en viss juridisk form. Om det är nödvändigt får det krävas, till exempel när solidariskt ansvar förutsätts, att grupperna antar en viss juridisk form när dessa grupper har blivit tilldelade kontraktet.

Det bör också klargöras att upphandlande myndigheter bör ha rätt att uttryckligen ange hur grupper av ekonomiska aktörer ska uppfylla de krav på ekonomisk och finansiell ställning som anges i detta direktiv eller de kriterier för teknisk kunskap och yrkeskunskap som krävs av ekonomiska aktörer som deltar på egen hand.

När kontrakt fullgörs av grupper av ekonomiska aktörer kan det bli nödvändigt att fastställa villkor som inte gäller för enskilda deltagare. Sådana villkor, som bör motiveras av objektiva skäl och vara proportionella, kan exempelvis innebära krav på att grupperna i samband med upphandlingsförfarandet utser en gemensam företrädare eller en huvudpartner eller lämnar information om gruppens sammansättning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

- (16) Upphandlande myndigheter bör utnyttja alla medel som står till deras förfogande enligt nationell rätt för att förhindra att snedvridningar uppstår i offentliga upphandlingsförfaranden till följd av intressekonflikter. Detta kan inbegripa förfaranden för att upptäcka, förhindra och avhjälpa intressekonflikter.
- (17) Genom rådets beslut 94/800/EG⁽¹⁾ godkändes särskilt Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (nedan kallat WTO-avtalet). Syftet med WTO-avtalet är att fastställa en multilateral ram med balanserade rättigheter och skyldigheter i samband med offentlig upphandling för att liberalisera och öka världshandeln. För kontrakt som omfattas av bilagorna 1, 2, 4 och 5 samt de allmänna anmärkningarna i Europeiska unionens tillägg I till WTO-avtalet, samt av andra relevanta internationella avtal som unionen är bunden av, bör upphandlande myndigheter fullgöra skyldigheterna enligt dessa avtal genom att tillämpa detta direktiv på ekonomiska aktörer i tredjeländer som är parter i avtalen.
- (18) WTO-avtalet är tillämpligt på kontrakt över vissa tröskelvärden, som är fastställda i WTO-avtalet och utformade som särskilda dragningsrätter. De tröskelvärden som fastställs genom detta direktiv bör anpassas så att de i euro motsvarar WTO-avtalets tröskelvärden. Bestämmelser bör också införas om regelbundna översyner av tröskelvärdena i euro för att anpassa dem genom en rent matematisk beräkning till eventuella förändringar av eurons värde i förhållande till de särskilda dragningsrätterna. Utöver dessa regelbundna matematiska anpassningar bör en höjning av WTO-avtalets tröskelvärden övervägas under nästa förhandlingsomgång avseende tröskelvärdena.
- (19) Det bör klargöras att alla intäkter måste beaktas vid uppskattningen av ett kontrakts värde, oavsett om de kommer från den upphandlande myndigheten eller från tredje parter. Det bör också klargöras att begreppet likartade varor vid beräkningen av tröskelvärdena bör förstås som varor som är avsedda för identisk eller likartad användning, till exempel varor som utgörs av ett antal livsmedel eller av olika kontorsmöbler. En ekonomisk aktör som är verksam på det berörda området skulle i typfallet troligtvis ha sådana varor i sitt normala varuutbud.
- (20) Det bör klargöras att det vid uppskattningen av värdet av en viss upphandling bör vara tillåtet att grunda uppskattningen av värdet på en uppdelning av upphandlingen endast när detta motiveras av objektiva skäl. Det kan exempelvis vara motiverat att uppskatta kontraktsvärden för en separat operativ enhet hos den upphandlande myndigheten, såsom skolor eller daghem, under förutsättning att enheten i fråga självständigt ansvarar för sin upphandling. Detta kan antas vara fallet när den separata operativa enheten självständigt genomför upphandlingar och beslutar om inköp, förfogar över en egen budgetpost för de berörda upphandlingarna, ingår kontraktet självständigt och finansierar det ur en budget som den förfogar över. En uppdelning är inte motiverad när det bara är genomförandet av upphandlingen som den upphandlande myndigheten sköter decentraliserat.
- (21) Offentliga kontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter som är verksamma inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och som gäller dessa verksamheter omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU⁽²⁾. Kontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter inom ramen för deras transportverksamhet till havs, längs kusterna och på inre vattenvägar omfattas dock av det här direktivet.
- (22) Eftersom detta direktiv är riktat till medlemsstaterna är det inte tillämpligt på upphandling som genomförs av internationella organisationer eller för deras räkning. Det behöver dock klargöras i vilken utsträckning detta direktiv bör tillämpas på upphandling som styrs av särskilda internationella regler.
- (23) Vid offentlig upphandling av vissa audiovisuella medietjänster och radiotjänster från leverantörer av medietjänster bör hänsyn kunna tas till kulturella eller sociala överväganden som gör att upphandlingsreglerna inte bör tillämpas. Av dessa skäl bör det göras undantag för offentliga tjänstekontrakt som tilldelats av leverantörerna av medietjänster själva och som avser anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial som är färdigt för användning samt andra förberedande tjänster, t.ex. sådana tjänster som har samband med manuskript eller artistuppträdanden vilka behövs för att producera programmet. Det bör också klargöras att detta undantag även bör tillämpas på både radio- och tv-tjänster och beställtjänster (icke-linjära medietjänster). Detta undantag bör dock inte tillämpas på tillhandahållandet av den tekniska utrustning som behövs för produktion, samproduktion och sändning av sådana program.
- (24) Det bör erinras om att skiljemanna- och förlikningstjänster och andra liknande former av alternativ tvistlösning vanligen tillhandahålls av organ eller fysiska personer som utses eller väljs på ett sätt som inte kan underkastas upphandlingsregler. Det bör klargöras att detta direktiv inte bör tillämpas på tjänstekontrakt för tillhandahållande av sådana tjänster, oavsett deras benämning i nationell lagstiftning.

⁽¹⁾ Rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående på gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 23.12.1994, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (se sidan 243 i detta nummer av EUT).

- (25) Ett visst antal juridiska tjänster utförs av tjänsteleverantörer som utses av en medlemsstats domstol eller tribunal, innefattar advokaters företrädande av klienter i rätten, måste tillhandahållas av notarier eller är förenade med utövandet av offentlig makt. Sådana juridiska tjänster brukar tillhandahållas av organ eller fysiska personer som utses eller väljs på ett sätt som inte kan underkastas upphandlingsregler, exempelvis utnämningen av åklagare i vissa medlemsstater. Dessa juridiska tjänster bör följaktligen undantas från detta direktivs tillämpningsområde.
- (26) Det bör påpekas att begreppet finansiella instrument i detta direktiv har samma innebörd som i övrig lagstiftning om den inre marknaden och det bör fastställas, mot bakgrund av inrättandet nyligen av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och Europeiska stabilitetsmekanismen, att insatser inom ramen för den faciliteten och den mekanismen bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde. Slutligen bör det klargöras att lån, oavsett om de har samband med utfärdandet av värdepapper eller andra finansiella instrument, eller andra därmed sammanhängande verksamheter, bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde.
- (27) Det bör erinras om att det i artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007⁽¹⁾ uttryckligen anges att direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG är tillämpliga på tjänstekontrakt respektive offentliga kontrakt om trafik avseende kollektivtrafik med buss eller spårvagn, medan förordning (EG) nr 1370/2007 är tillämplig på tjänstekoncessioner för kollektivtrafik med buss- och spårvagn. Det bör dessutom erinras om att den förordningen ska fortsätta att tillämpas på avtal om (allmän) trafik och på tjänstekoncessioner för kollektivtrafik på järnväg eller tunnelbana. För att klargöra förhållandet mellan detta direktiv och förordning (EG) nr 1370/2007 bör det uttryckligen anges att detta direktiv inte ska tillämpas på tjänstekontrakt som avser tillhandahållande av kollektivtrafik på järnväg eller tunnelbana; tilldelning av sådana kontrakt bör även fortsättningsvis omfattas av den förordningen. Medlemsstaterna bör, i den mån förordning (EG) nr 1370/2007 tillåter nationell lagstiftning att avvika från de regler som fastställs i den förordningen, i sin nationella lagstiftning kunna fastställa att avtal om allmän trafik i fråga om kollektivtrafik på järnväg eller tunnelbana ska tilldelas genom ett upphandlingsförfarande som följer deras allmänna regler för offentlig upphandling.
- (28) Detta direktiv bör inte tillämpas på vissa räddningstjänster när de utförs av icke vinstdrivande organisationer eller sammanslutningar, eftersom det skulle vara svårt att bibehålla dessa organisationers särskilda karaktär om tjänsteleverantörerna måste väljas ut i enlighet med de förfaranden som anges i detta direktiv. Detta undantag bör dock inte sträcka sig utöver vad som är absolut nödvändigt. Det bör därför uttryckligen anges att ambulanstjänster för transport av patienter inte bör undantas. I detta sammanhang är det dessutom nödvändigt att klargöra att CPV-grupp 601 "landtransport" inte omfattar ambulanstjänster, som faller under CPV-undergrupp 8514. Det bör därför klargöras att tjänster som omfattas av CPV-kod 85143000-3 som uteslutande består av ambulanstjänster för transport av patienter bör omfattas av det särskilda systemet som gäller sociala tjänster och andra särskilda tjänster (nedan kallat *det enklare systemet*). Detta innebär att också blandade kontrakt för tillhandahållande av allmänna ambulanstjänster omfattas av det enklare systemet om värdet av ambulanstjänster för transport av patienter är större än värdet av andra ambulanstjänster.
- (29) Det är lämpligt att erinra om att detta direktiv endast gäller för medlemsstaternas upphandlande myndigheter. Följaktligen omfattas politiska partier i allmänhet inte av dess bestämmelser, eftersom de inte är upphandlande myndigheter. Politiska partier i vissa medlemsstater kan emellertid omfattas av begreppet offentligrättsliga organ.
- Vissa tjänster (såsom produktion av propagandafilm och propagandavideor) är dock så oupplösligt knutna till tjänsteleverantörens politiska åsikter när de tillhandahålls i samband med en valkampanj att tjänsteleverantörerna normalt väljs på ett sätt som inte kan underkastas upphandlingsregler.
- Slutligen bör det erinras om att stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser omfattas av andra bestämmelser än de som fastställs i detta direktiv.
- (30) I vissa fall kan en upphandlande myndighet eller en sammanslutning av upphandlande myndigheter vara de enda som får tillhandahålla en viss tjänst, eftersom de med avseende på den tjänsten innehar en ensamrätt enligt lagar och andra offentliggjorda författningar som är förenliga med EUF-fördraget. Det bör klargöras att detta direktiv inte behöver tillämpas på tilldelning av offentliga tjänstekontrakt till den upphandlande myndigheten eller sammanslutningen.
- (31) Det råder betydande rättsosäkerhet om i vilken mån kontrakt som ingåtts mellan enheter inom den offentliga sektorn ska omfattas av regler för offentlig upphandling. Tolkningen av relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol varierar mellan medlemsstaterna och även mellan upphandlande myndigheter. Det är därför nödvändigt att klargöra i vilka fall reglerna om offentlig upphandling inte är tillämpliga på kontrakt som ingås inom den offentliga sektorn.
- ⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EUT L 315, 3.12.2007, s. 1).

Ett sådant klagörende bör vägledas av de principer som fastställts i Europeiska unionens domstols relevanta rättspraxis. Enbart det faktum att båda avtalsparterna själva är myndigheter utesluter inte i sig tillämpning av upphandlingsreglerna. Tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling bör dock inte inskränka upphandlande myndigheters frihet att utföra de offentliga uppdrag som åligger dem genom att använda sina egna resurser, vilket innefattar möjligheten att samarbeta med andra myndigheter.

Det bör säkerställas att undantag för samarbete mellan myndigheter inte leder till att konkurrensen snedvrids i förhållande till privata ekonomiska aktörer i den mån det gynnar en privat tjänsteleverantör i förhållande till dess konkurrenter.

- (32) Offentliga kontrakt som tilldelas en kontrollerad juridisk person bör inte omfattas av tillämpningen av de förfaranden som föreskrivs i detta direktiv om den upphandlande myndigheten utövar kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den kontroll som den utövar över sina egna förvaltningar, förutsatt att den kontrollerade juridiska personen genomför mer än 80 % av sin verksamhet i och med fullgörandet av de uppgifter som den anförtrots av den kontrollerande upphandlande myndigheten eller av andra juridiska personer som kontrolleras av den upphandlande myndigheten, oavsett vem som drar nytta av fullgörandet av kontraktet.

Detta undantag bör inte utvidgas till situationer där en privat ekonomisk aktör har ett direkt ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital, eftersom tilldelning av ett offentligt kontrakt utan ett förfarande under konkurrens under sådana omständigheter skulle ge den privata ekonomiska aktör som har en kapitalandel i den kontrollerade juridiska personen en otillbörlig förmån gentemot dess konkurrenter. Mot bakgrund av särdragen hos offentliga organ med obligatoriskt medlemskap, såsom organisationer som ansvarar för förvaltning eller utövande av vissa offentliga tjänster, bör detta dock inte gälla i fall där särskilda privata ekonomiska aktörers ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital är obligatoriskt enligt en bestämmelse i den nationella lagstiftningen i överensstämmelse med fördragen, förutsatt att ett sådant ägarintresse är icke-kontrollerande och icke-blockerande och inte ger ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personens beslut. Det bör ytterligare klargöras att den avgörande faktorn enbart består i det direkta privata ägarintresset i den kontrollerade juridiska personen. Om det föreligger ett privat ägarintresse i den kontrollerande upphandlande myndighetens eller de kontrollerande upphandlande myndigheternas kapital hindrar detta sålunda inte att offentliga kontrakt tilldelas den kontrollerade juridiska personen utan att man tillämpar de förfaranden som anges i detta direktiv, eftersom ett sådant ägarintresse inte inverkar negativt på konkurrensen mellan privata ekonomiska aktörer.

Det bör också klargöras att upphandlande myndigheter såsom offentlighetsrättsliga organ, som kan ha ett privat ägarintresse i kapitalet, bör kunna utnyttja undantaget för övergripande samarbete. När alla andra villkor för det övergripande samarbetet är uppfyllda bör följaktligen undantaget för övergripande samarbete även omfatta sådana upphandlande myndigheter när kontraktet ingås uteslutande mellan upphandlande myndigheter.

- (33) Upphandlande myndigheter bör kunna välja att tillhandahålla sina offentliga tjänster gemensamt genom samarbete utan skyldighet att använda en viss juridisk form. Ett sådant samarbete kan omfatta alla typer av verksamhet som sammanhänger med fullgörandet av tjänster och ansvar som förelagts de deltagande myndigheterna eller som de påtagit sig ansvaret för, t.ex. obligatoriska eller frivilliga uppgifter för lokala eller regionala myndigheter eller tjänster som genom lag ålagts vissa organ. De tjänster som tillhandahålls av de olika deltagande myndigheterna måste inte nödvändigtvis vara identiska; de kan också komplettera varandra.

Kontrakt för gemensamt tillhandahållande av offentliga tjänster bör inte omfattas av tillämpningen av reglerna i detta direktiv förutsatt att de har ingåtts uteslutande mellan upphandlande myndigheter, att genomförandet av samarbetet endast styrs av överväganden som sammanhänger med allmänintresset och att ingen privat tjänsteleverantör gynnas i förhållande till sina konkurrenter.

För att uppfylla dessa villkor bör samarbetet grundas på ett samarbetskoncept. För sådant samarbete krävs inte att alla deltagande myndigheter åtar sig att fullgöra de huvudsakliga avtalsförpliktelseerna så länge det finns åtaganden om att bidra till ett fullgörande av den berörda offentliga tjänsten genom samarbete. Genomförandet av samarbetet, inbegripet ekonomiska överföringar mellan de deltagande upphandlande myndigheterna, bör dessutom endast styras av överväganden som sammanhänger med allmänintresset.

- (34) Det finns vissa fall där en juridisk person, enligt tillämpliga bestämmelser i nationell lagstiftning, agerar som ett instrument eller en teknisk tjänst för vissa fastställda upphandlande myndigheter och är skyldig att utföra order från dessa upphandlande myndigheter utan inflytande över ersättningen för sin insats. Ett sådant rent administrativt förhållande bör inte omfattas av offentliga upphandlingsförfaranden, mot bakgrund av att det inte grundas på något avtal.

(35) Industrin bör uppmuntras att medfinansiera program för forskning och utveckling (FoU). Det bör därför klargöras att detta direktiv endast är tillämpligt när någon sådan medfinansiering inte förekommer och när utfallet av FoU-verksamheten kommer berörd upphandlande myndighet till godo. Detta bör inte utesluta möjligheten att den tjänsteleverantör som har utfört verksamheten offentligt kan redogöra för denna, så länge som den upphandlande myndigheten behåller den exklusiva rättigheten att använda FoU-utfallet i sin egen verksamhet. Fiktiva utbyten av FoU-resultat eller enbart symbolisk medverkan i ersättningen till tjänsteleverantören bör dock inte hindra att detta direktiv tillämpas.

(36) Anställning och sysselsättning bidrar till social integration och är av största vikt när det gäller att garantera lika möjligheter för alla. I detta sammanhang kan skyddade verkstäder spela en väsentlig roll. Detsamma gäller för andra sociala företag vars främsta syfte är att stödja social och yrkesmässig integration eller återintegration av personer med funktionsnedsättning och missgynnade personer, såsom arbetslösa, missgynnade minoriteter eller på annat sätt marginaliserade befolkningsgrupper. Sådana verkstäder eller företag kan emellertid sakna möjlighet att få kontrakt under normala konkurrensförhållanden. Det är därför lämpligt att föreskriva att medlemsstaterna får reservera rätten att delta i tilldelningsförfaranden för offentliga kontrakt eller för vissa delar av dessa för sådana verkstäder eller företag eller föreskriva att kontrakten ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.

(37) I syfte att på ett lämpligt sätt integrera miljö-, social- och arbetsrättsliga krav i offentliga upphandlingsförfaranden är det av särskild vikt att medlemsstater och upphandlande myndigheter vidtar relevanta åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av de miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som är tillämpliga på den ort där byggentreprenaden utförs eller tjänsterna tillhandahålls och som följer av lagar, författningar, dekret och beslut både på nationell nivå och unionsnivå, samt av kollektivavtal, förutsatt att dessa bestämmelser och deras tillämpning överensstämmer med unionsrätten. Likaså bör de skyldigheter som följer av internationella avtal som har ratificerats av alla medlemsstater och som förtecknas i bilaga XI tillämpas under fullgörandet av kontraktet. Detta bör dock inte på något sätt hindra att arbets- och anställningsvillkor som är förmånligare för arbetstagarna tillämpas.

De relevanta åtgärderna bör tillämpas i överensstämmelse med de grundläggande principerna i unionsrätten, särskilt i syfte att säkerställa likabehandling. Sådana relevanta åtgärder bör tillämpas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG⁽¹⁾ och på ett sätt som

säkerställer likabehandling och inte direkt eller indirekt diskriminerar ekonomiska aktörer och arbetstagare från andra medlemsstater.

(38) Tjänsterna bör anses vara tillhandahållna på den ort där de karaktäristiska prestationerna utförs. När tjänster tillhandahålls på distans, t.ex. tjänster som tillhandahålls av teletjänstcentraler, bör de tjänsterna anses vara tillhandahållna på den ort där tjänsterna utförs, oberoende av de orter och medlemsstater till vilka tjänsterna är riktade.

(39) De relevanta skyldigheterna kan avspeglas i kontraktbestämmelserna. Det bör också vara möjligt att i offentliga kontrakt inkludera bestämmelser som garanterar efterlevnaden av kollektivavtal i överensstämmelse med unionsrätten. Om de relevanta skyldigheterna inte efterlevs kan det betraktas som ett allvarligt fel från den berörda ekonomiska aktörens sida, och medföra att denne utesluts från det offentliga upphandlingsförfarandet.

(40) Kontroll av att de miljö-, social- och arbetsrättsliga bestämmelserna iakttas bör ske under de relevanta skedena i upphandlingsförfarandet, vid tillämpning av de allmänna principerna för val av deltagare och tilldelning av kontrakt, vid tillämpning av kriterierna för uteslutning och vid tillämpning av bestämmelserna om onormalt låga anbud. De nödvändiga kontrollerna för detta ändamål bör utföras i enlighet med de relevanta bestämmelserna i detta direktiv, särskilt bestämmelserna om bevismedel och egen försäkran.

(41) Ingenting i detta direktiv bör hindra vidtagande eller genomförande av sådana åtgärder som behövs för att skydda allmän ordning, allmän moral och allmän säkerhet, hälsa, att skydda människors och djurs liv eller att bevara växter eller andra miljöåtgärder, i synnerhet med sikte på en hållbar utveckling, under förutsättning att åtgärderna överensstämmer med EUF-fördraget.

(42) Det finns ett stort behov av att upphandlande myndigheter får större flexibilitet att välja ett upphandlingsförfarande enligt vilket förhandlingar ska föras. En ökad användning av dessa förfaranden ökar också troligtvis den gränsöverskridande handeln, eftersom utvärderingen har visat att kontrakt som tilldelas genom förhandlat förfarande med föregående meddelande om upphandling har en särskilt hög frekvens framgångsrika anbudsgivare från andra länder. Medlemsstaterna bör kunna föreskriva användning av förhandlat förfarande under konkurrens eller konkurrenspräglad dialog i olika situationer där öppna eller selektiva förfaranden utan förhandlingar sannolikt inte skulle leda till tillfredsställande upphandlingsresultat. Det bör erinras om att användningen av konkurrenspräglad dialog på senare år har ökat betydligt vad beträffar värdet av de berörda kontrakten. Förfarandet har

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (EGT L 18, 21.1.1997, s. 1).

visat sig vara användbart i de fall då upphandlande myndigheter inte kan specificera vilka medel som kan tillgodose deras behov eller bedöma vad marknaden kan erbjuda i form av tekniska, finansiella eller rättsliga lösningar. Denna situation kan särskilt uppkomma i samband med innovativa projekt, genomförandet av större integrerade infrastrukturprojekt på transportområdet, stora datanät eller projekt som omfattar komplicerad och strukturerad finansiering. Upphandlande myndigheter bör när så är lämpligt uppmanas att utnämna en projektledare för att säkerställa ett gott samarbete mellan de ekonomiska aktörerna och den upphandlande myndigheten under tilldelningsförfarandet.

- (43) För byggtreprenadkontrakt innefattar sådana situationer byggtreprenader som inte avser standardbyggnader eller som inbegriper formgivning eller innovativa lösningar. För tjänster eller varor som kräver anpassning eller formgivning ger användning av ett förhandlat förfarande under konkurrens eller en konkurrenspräglad dialog sannolikt mervärde. Sådana krav på anpassning eller formgivning är nödvändiga särskilt då det gäller komplexa inköp, såsom inköp av sofistikerade varor, intellektuella tjänster, t.ex. vissa konsulttjänster, arkitekttjänster eller ingenjörstjänster, eller större projekt i fråga om informations- och kommunikationsteknik (IKT). I dessa fall kan förhandlingar vara nödvändiga för att garantera att varan eller tjänsten i fråga motsvarar den upphandlande myndighetens behov. För färdigproducerade tjänster eller varor som kan tillhandahållas av flera olika ekonomiska aktörer på marknaden, bör förhandlat förfarande under konkurrens och konkurrenspräglad dialog inte användas.
- (44) Det förhandlade förfarandet under konkurrens bör även kunna användas i fall då ett öppet eller selektivt förfarande lett till enbart ogiltiga eller oacceptabla anbud. I sådana fall bör upphandlande myndigheter ha rätt att föra förhandlingar i syfte att erhålla giltiga och acceptabla anbud.
- (45) Det förhandlade förfarandet under konkurrens bör föras med lämpliga garantier för att se till att principerna om likabehandling och öppenhet iakttas. Upphandlande myndigheter bör i synnerhet från början ange de minimikrav som kännetecknar upphandlingen, och dessa bör inte ändras under förhandlingarna. Tilldelningskriterier och deras viktning bör förbli stabila under hela förfarandet och bör inte vara föremål för förhandling, för att garantera likabehandling av alla ekonomiska aktörer. Förhandlingarna bör ha som mål att förbättra anbuden så att det är möjligt för upphandlande myndigheter att erhålla byggtreprenader, varor och tjänster som är perfekt anpassade till deras särskilda behov. Förhandlingar får avse alla aspekter av de inköpta byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna, innefattande till exempel kvalitet, kvantiteter, handelsklausuler samt sociala, miljömässiga och innovativa egenskaper, förutsatt att de inte utgör minimikrav.

Det bör klargöras att de minimikrav som den upphandlande myndigheten fastställer är de villkor och egenskaper (i synnerhet fysiska, funktionella och rättsliga) som alla anbud bör uppfylla eller inneha för att den upphandlande myndigheten ska kunna tilldela kontraktet i enlighet med de valda tilldelningskriterierna. För att säkerställa förfarandets öppenhet och spårbarhet bör alla stadier vederbörligen dokumenteras. Dessutom bör alla anbud under förfarandena lämnas in skriftligen.

- (46) Upphandlande myndigheter bör få förkorta vissa tidsfrister för öppet respektive selektivt förfarande samt för förhandlade förfaranden under konkurrens där tidsfristerna skulle vara omöjliga att tillämpa på grund av brådskande situationer som bestyrks på lämpligt sätt av de upphandlande myndigheterna. Det bör klargöras att det inte måste vara synnerligen brådskande situationer till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten inte har kunnat förutse och som inte kan tillskrivas den.
- (47) Forskning och innovation, inklusive miljöinnovation och social innovation, tillhör de viktigaste drivkrafterna för framtida tillväxt och har satts i centrum för Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Myndigheter bör utnyttja offentlig upphandling på bästa möjliga strategiska sätt för att stimulera innovation. Köp av innovativa varor, byggtreprenader och tjänster är betydelsefullt för att förbättra effektiviteten och kvaliteten på offentliga tjänster samtidigt som man försöker lösa viktiga samhällsproblem. Det bidrar till att uppnå bästa möjliga värde för offentliga medel samt till mer övergripande ekonomisk, miljömässig och samhällelig nytta genom att ge upphov till nya idéer, omsätta dem i innovativa varor och tjänster och därigenom främja hållbar ekonomisk tillväxt.

Det bör erinras om att ett antal modeller för upphandling beskrivs i kommissionens meddelande av den 14 december 2007 med titeln Förkommersiell upphandling: Att driva på innovation för att få offentliga tjänster av hög kvalitet i Europa, vilket avser upphandling av de FoU-tjänster som inte omfattas av detta direktiv. Modellerna skulle även fortsättningsvis kunna användas, men detta direktiv bör också bidra till att underlätta offentlig upphandling av innovation och hjälpa medlemsstaterna att uppnå innovationsunionens mål.

- (48) Med hänsyn till vikten av innovation bör upphandlande myndigheter uppmanas att tillåta alternativa anbud så ofta som möjligt. Dessa myndigheter bör följaktligen uppmärksammas på behovet av att fastställa minimikrav som de alternativa anbuden ska uppfylla innan de anger att alternativa anbud får lämnas.

- (49) Om det finns ett behov av att utveckla en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad och därefter köpa denna vara, tjänst eller byggtreprenad, och behovet inte kan uppfyllas med lösningar som redan tillhandahålls på marknaden, bör upphandlande myndigheter ha tillträde till ett särskilt upphandlingsförfarande för kontrakt som omfattas av detta direktiv. Detta särskilda förfarande bör tillåta upphandlande myndigheter att ingå långsiktiga innovationspartnerskap för utveckling och efterföljande köp av nya, innovativa varor, tjänster eller byggtreprenader, förutsatt att dessa kan levereras till överenskomna kapacitetsnivåer och kostnader, utan att det behövs ett separat upphandlingsförfarande för köpet. Innovationspartnerskapet bör baseras på de förfaranderegler som tillämpas på det förhandlade förfarandet under konkurrens, och kontrakten bör endast tilldelas utifrån det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, vilket är det lämpligaste sättet att jämföra anbud som rör innovativa lösningar. Oavsett om det rör sig om mycket stora eller mindre innovationsprojekt bör innovationspartnerskapet struktureras på ett sådant sätt att det kan ge det nödvändiga efterfrågetrycket på marknaden som ger incitament till utveckling av en innovativ lösning utan att marknaden för den skall sätts ur spel.

En upphandlande myndighet bör därför inte använda innovationspartnerskap på ett sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids. I vissa fall kan upprättandet av innovationspartnerskap med flera partner bidra till att undvika sådana effekter.

- (50) Med hänsyn till de skadliga effekterna på konkurrensen bör förhandlade förfaranden utan föregående offentliggörande av meddelande om upphandling endast användas under mycket exceptionella omständigheter. Undantaget bör begränsas till fall då offentliggörande antingen är omöjligt, på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten inte har kunnat förutse eller som inte kan tillskrivas den, eller där det redan från början står klart att offentliggörandet inte kommer att leda till ökad konkurrens eller bättre upphandlingsresultat, inte minst därför att det objektivt sett endast finns en ekonomisk aktör som kan fullgöra kontraktet. Detta gäller för konstverk, när konstnärens identitet i sig avgör konstföremålets unika art och värde. Exklusivitet kan också uppstå av andra skäl, men endast objektivt exklusiva situationer kan motivera användningen av förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling, där den exklusiva situationen inte har skapats av den upphandlande myndigheten själv med tanke på det framtida upphandlingsförfarandet.

Upphandlande myndigheter som åberopar detta undantag bör motivera varför det inte finns några rimliga alternativ eller andra möjliga utvägar, såsom att använda alternativa distributionskanaler, inklusive utanför den

medlemsstat där den upphandlande myndigheten finns, eller överväga till sin funktion jämförbara byggtreprenader, varor och tjänster.

Om den exklusiva situationen har uppstått av tekniska skäl bör de definieras och motiveras ytterst noggrant från fall till fall. Det kan exempelvis röra sig om att det är tekniskt nära nog omöjligt för en annan ekonomisk aktör att uppnå erforderlig fullgörandenivå eller att det är nödvändigt att använda specifik kunskap eller specifika verktyg eller medel som endast en ekonomisk aktör har. Tekniska skäl kan också innebära särskilda driftskompatibilitetskrav som måste uppfyllas i syfte att säkerställa att de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas kommer att fungera.

Slutligen är det inte ändamålsenligt att genomföra en upphandling när varor förvärvas direkt på en varumarknad, inklusive handelsplattformar för råvaror, exempelvis jordbruksprodukter, råmaterial och energiutbyten, om den reglerade och övervakade multilaterala handelsstrukturen på ett naturligt sätt garanterar marknadspriserna.

- (51) Det bör klargöras att bestämmelserna om skydd av konfidentiell information inte på något sätt utgör ett hinder för offentliggörande av icke-konfidentiella delar av ingångna kontrakt, inklusive eventuella senare ändringar.

- (52) Elektroniska medel för information och kommunikation kan i hög grad förenkla offentliggörandet av meddelanden om upphandlingar och öka effektiviteten och öppenheten i upphandlingsprocesserna. De bör bli standardhjälpmedel för kommunikationen och informationsutbytet i upphandlingsförfaranden, eftersom de i hög grad stärker de ekonomiska aktörernas möjligheter att delta i upphandlingar på hela den inre marknaden. Det bör därför vara obligatoriskt att överföra meddelanden om upphandling i elektronisk form, att göra upphandlingsdokumenten tillgängliga på elektronisk väg och – efter en övergångsperiod på 30 månader – att i alla skeden av förfarandet föra en elektronisk kommunikation, dvs. kommunikation med hjälp av elektroniska medel; detta gäller också överföringen av anbudsansökningar, och särskilt överföringen av anbud (elektronisk inlämning). Medlemsstaterna och upphandlande myndigheter bör ha rätt att gå längre om de så önskar. Det bör också klargöras att obligatorisk användning av elektroniska medel för kommunikation enligt detta direktiv dock inte innebär att upphandlande myndigheter är tvungna att behandla anbudet elektroniskt eller genomföra elektronisk utvärdering eller automatisk databehandling. Dessutom bör enligt detta direktiv inga delar av den offentliga upphandlingsprocessen efter kontraktstilldelningen omfattas av skyldigheten att använda elektroniska medel för kommunikation och detta bör också gälla den interna kommunikationen inom den upphandlande myndigheten.

- (53) Upphandlande myndigheter bör, utom i vissa särskilda situationer, använda elektroniska medel för kommunikation som är icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och driftskompatibla med allmänt använda IKT-produkter och som inte begränsar de ekonomiska aktörernas tillträde till upphandlingsförfarandet. Användningen av sådana medel för kommunikation bör också ta vederbörlig hänsyn till tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Det bör klargöras att det inte skulle vara lämpligt att kräva att elektroniska medel för kommunikation används i alla stadier i upphandlingsförfarandet om denna användning kräver särskilda hjälpmedel eller filformat som inte finns allmänt tillgängliga eller när kommunikationerna i fråga endast kan hanteras med hjälp av specialiserad kontorsutrustning. Upphandlande myndigheter bör därför inte vara skyldiga att kräva att elektroniska medel för kommunikation används vid inlämning av anbud i vissa fall, som bör anges i en uttömmande förteckning. I detta direktiv anges att sådana fall bör omfatta situationer där det krävs användning av specialiserad kontorsutrustning som i allmänhet inte finns tillgänglig för upphandlande myndigheter, exempelvis storformatsskrivare. I vissa upphandlingsförfaranden kan det enligt upphandlingsdokumenten efterfrågas en fysisk modell eller en arkitektmodell som inte kan översändas elektroniskt till den upphandlande myndigheten. I sådana situationer bör modellen sändas per post eller annan lämplig transportör till den upphandlande myndigheten.

Det bör dock klargöras att användningen av andra medel för kommunikation bör begränsas till de delar av anbudet där elektroniska medel för kommunikation inte krävs.

Det bör klargöras att de upphandlande myndigheterna, där så krävs av tekniska skäl, bör kunna fastställa en maximigräns för storleken på de filer som kan överföras.

- (54) Det kan finnas undantagsfall i vilka de upphandlande myndigheterna bör ha rätt att inte använda elektroniska medel för kommunikation, när det är nödvändigt att inte använda sådana medel för kommunikation för att skydda den särskilt känsliga karaktären hos information. Det bör klargöras att elektroniska verktyg som inte är allmänt tillgängliga bör användas när deras användning kan erbjuda den nödvändiga skyddsnivån. Detta kan exempelvis vara fallet när de upphandlande myndigheterna kräver att dedikerade, säkra medel för kommunikation, till vilka de erbjuder tillgång, används.

- (55) Skilda tekniska format eller processer och meddelandestandarder kan potentiellt innebära hinder för driftskompatibiliteten, inte enbart inom en medlemsstat utan

också, och särskilt, mellan medlemsstaterna. För att till exempel kunna delta i ett upphandlingsförfarande där användning av elektroniska kataloger – ett format för att presentera och organisera information på ett för alla deltagande anbudsgivare gemensamt sätt och som lämpar sig för elektronisk hantering – tillåts eller krävs, skulle de ekonomiska aktörerna, i avsaknad av standarder, vara tvungna att skräddarsy sina egna kataloger för varje upphandlingsförfarande, vilket skulle medföra att de måste tillhandahålla mycket likartad information i olika format, beroende på vilka krav som ställs av berörd upphandlande myndighet. En standardisering av katalogformat skulle därmed förbättra driftskompatibiliteten, öka effektiviteten och även minska de insatser som krävs från de ekonomiska aktörernas sida.

- (56) När kommissionen överväger om det finns ett behov av att säkerställa eller stärka driftskompatibiliteten mellan olika tekniska format eller process- och meddelandestandarder genom att göra användningen av specifika standarder obligatorisk, och i så fall vilka standarder som ska användas, bör den ta största möjliga hänsyn till de berörda intressenternas synpunkter. Den bör också beakta i vilken utsträckning de ekonomiska aktörerna och de upphandlande myndigheterna redan har använt en viss standard i praktiken och hur väl den har fungerat. Innan kommissionen gör användningen av en viss teknisk standard obligatorisk bör den också noggrant överväga vilka kostnader detta kan medföra, särskilt i fråga om anpassning till befintliga e-upphandlingslösningar, inklusive infrastruktur, processer och programvara. Om de berörda standarderna inte har tagits fram av ett internationellt, europeiskt eller nationellt standardiseringsorgan bör de uppfylla de krav som är tillämpliga på IKT-standarder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012⁽¹⁾.

- (57) Innan medlemsstaterna och de upphandlande myndigheterna specificerar vilken säkerhetsnivå som krävs för de elektroniska medel för kommunikation som ska användas i olika skeden av tilldelningsförfarandet bör de utvärdera proportionaliteten mellan, å ena sidan, de krav som syftar till att säkerställa korrekt och pålitlig identifiering av avsändarna i den berörda kommunikationen samt integriteten i innehållet och, å andra sidan, risken för att problem uppstår, t.ex. i situationer när meddelanden skickas av en annan avsändare än vad som angetts. Under i övrigt lika förhållanden skulle detta innebära att den nödvändiga säkerhetsnivån för exempelvis ett e-postmeddelande där man vill få bekräftat exakt var ett informationsmöte kommer att äga rum inte behöver vara

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

densamma som för själva anbudet, som är ett bindande erbjudande från den ekonomiska aktören. På liknande sätt kan utvärderingen av proportionaliteten resultera i att en lägre säkerhetsnivå krävs i samband med ett förnyat inlämnande av elektroniska kataloger eller inlämnande av anbud i samband med förnyad konkurrensutsättning vid ett ramavtal eller tillgången till upphandlingsdokument.

(58) Även om väsentliga delar av upphandlingsförfarandet, såsom upphandlingsdokument, anbudsansökningar, bekräftelse av intresse och anbud, alltid bör genomföras skriftligen, bör muntlig kommunikation med ekonomiska aktörer i andra fall även fortsättningsvis vara möjlig, förutsatt att innehållet dokumenteras i lämplig utsträckning. Detta är nödvändigt för att säkerställa en lämplig grad av insyn som gör det möjligt att kontrollera om principen om likabehandling har följts. Det är särskilt av stor vikt att sådan muntlig kommunikation med anbudsgivare som kan påverka innehållet i och bedömningen av anbudet dokumenteras i tillräcklig utsträckning och på lämpligt sätt, t.ex. genom skriftliga eller inspelade redogörelser eller sammanfattningar av huvudinnehållet i kommunikationen.

(59) Det finns en starkt växande tendens på unionens marknader för offentlig upphandling att begära att offentliga upphandlare ska samla sina inköp för att uppnå stor-driftsfördelar, bland annat lägre priser och transaktionskostnader, och för att förbättra och professionalisera upphandlingsverksamheten. Detta kan uppnås genom att inköpen samordnas med avseende på antingen antalet upphandlande myndigheter eller volym och värde över tiden. Sammanläggning och centralisering av inköp bör dock nog övervakas för att kunna undvika för långt driven koncentration av köpkraft och hemliga överenskommelser, bevara öppenhet och konkurrens samt ge små och medelstora företag möjlighet att få tillträde till marknaden.

(60) Ramavtal är ett instrument som har använts i stor utsträckning och betraktas som en effektiv upphandlingsmetod i hela Europa. Instrumentet bör därför i stort sett behållas som det är. Vissa aspekter behöver dock klargöras, särskilt att ramavtal inte bör användas av en upphandlande myndighet som själv inte identifieras i dessa. I detta syfte bör de upphandlande myndigheter som är parter i ett specifikt ramavtal från första början tydligt anges, antingen genom att de namnges eller på annat sätt, som en hänvisning till en viss kategori av upphandlande myndigheter inom ett tydligt avgränsat geografiskt

område, så att berörda upphandlande myndigheter enkelt och otvetydigt kan identifieras. På samma sätt bör ett ramavtal inte vara öppet för anslutning av nya ekonomiska aktörer när det väl har ingåtts. När en inköpscentral använder allmänna register över upphandlande myndigheter eller kategorier av upphandlande myndigheter, såsom lokala myndigheter i ett visst geografiskt område, och myndigheterna har rätt att utnyttja de ramavtal som inköpscentralen ingår, bör inköpscentralen göra detta på ett sätt som gör det möjligt att kontrollera inte bara den berörda upphandlande myndighetens identitet, utan också från vilket datum den fick rätt att utnyttja de ramavtal som inköpscentralen ingår, eftersom detta datum avgör vilka specifika ramavtal som den upphandlande myndigheten bör få använda.

(61) De objektiva kriterierna för att avgöra vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som bör utföra en viss uppgift, t.ex. tillhandahålla varor eller tjänster avsedda att användas av fysiska personer, får, för de ramavtal där samtliga villkor fastställs, innefatta de berörda fysiska personernas behov eller val.

Upphandlande myndigheter bör ges större flexibilitet vid upphandling från ramavtal som ingås med fler än en ekonomisk aktör och där samtliga villkor fastställts.

I sådana fall bör de upphandlande myndigheterna ha möjlighet att anskaffa specifika byggtreprenader, varor eller tjänster som omfattas av ramavtalet, antingen från en av de ekonomiska aktörerna, som utses i enlighet med objektiva kriterier och på de redan fastställda villkoren, eller genom tilldelning av ett specifikt kontrakt avseende berörda byggtreprenader, varor eller tjänster efter en förnyad konkurrensutsättning bland de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet. För att säkerställa öppenhet och likabehandling bör den upphandlande myndigheten i upphandlingsdokumenten för ramavtalet uppge vilka objektiva kriterier som kommer att styra valet mellan dessa båda metoder för att fullgöra ramavtalet. Sådana kriterier kan till exempel avse kvantitet, värde eller karakteristika för berörda byggtreprenader, varor eller tjänster, inbegripet behovet av en högre servicegrad eller en högre säkerhetsnivå, eller förändringar i prisnivåerna jämfört med ett förutbestämt prisindex. Ramavtal bör inte användas på otillbörligt sätt eller på ett sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids. De upphandlande myndigheterna bör enligt detta direktiv inte vara skyldiga att anskaffa byggtreprenader, varor eller tjänster som omfattas av ett ramavtal enligt det ramavtalet.

- (62) Det bör också klargöras att kontrakt som grundas på ett ramavtal visserligen måste tilldelas innan själva ramavtalet löper ut, men att löptiden för de enskilda kontrakt som grundas på ett ramavtal inte behöver sammanfalla med löptiden för det ramavtalet utan i förekommande fall får vara kortare eller längre. Det bör i synnerhet vara tillåtet att fastställa löptiden för de enskilda kontrakt som grundas på ett ramavtal med beaktande av faktorer såsom den tid som behövs för deras fullgörande, när underhåll av utrustning med en uppskattad ekonomisk livslängd på mer än fyra år ingår eller när det behövs omfattande utbildning av personal för att fullgöra kontraktet.

Det bör också klargöras att det kan finnas undantagsfall i vilka löptiden för själva ramavtalen bör få fastställas till mer än fyra år. Dessa fall, som bör vara vederbörligen motiverade framför allt av föremålet för ramavtalet, kan uppstå exempelvis när ekonomiska aktörer måste förfoga över utrustning för vilken avskrivningstiden är längre än fyra år och som måste vara tillgänglig när som helst under ramavtalets hela löptid.

- (63) Erfarenheten visar även att det finns ett behov av att anpassa reglerna för dynamiska inköpssystem så att de upphandlande myndigheterna till fullo kan utnyttja de möjligheter som detta instrument erbjuder. Systemen behöver förenklas, särskilt på så sätt att de hanteras i form av ett selektivt förfarande som skulle undanröja behovet av preliminära anbud, vilket har setts som en av de stora bördorna i samband med dynamiska inköpssystem. Alla ekonomiska aktörer som lämnar in en ansökan om att få delta och som uppfyller urvalskriterierna bör således få delta i upphandlingsförfaranden som genomförs som dynamiska inköpssystem under den tid de är giltiga. Denna upphandlingsteknik gör det möjligt för de upphandlande myndigheterna att få tillgång till ett särskilt brett urval av anbud, och således uppnå ett optimalt utnyttjande av offentliga medel genom en omfattande konkurrens vad gäller frekvent använda eller färdigproducerade varor, byggtreprenader eller tjänster som är allmänt tillgängliga på marknaden.
- (64) Dessa anbudsansökningar bör normalt granskas inom högst tio arbetsdagar, med tanke på att utvärderingen av urvalskriterier kommer att ske på grundval av de förklarade dokumentationskrav som anges i detta direktiv. När ett dynamiskt inköpssystem initialt inrättas kan den upphandlande myndigheten emellertid, som svar på det första meddelandet om upphandling eller inbjudan att bekräfta intresse, få så många anbudsansökningar att de kan behöva mer tid för att granska dem. Detta bör kunna tillåtas, förutsatt att ingen specifik upphandling inleds innan samtliga ansökningar har granskats. De upphandlande myndigheterna bör själva få organisera granskningen av anbudsansökningarna, exempelvis genom att besluta att granskningar ska genomföras endast en gång per vecka, förutsatt att tidsfristerna för granskning av varje ansökan om att få delta kan hållas.
- (65) När som helst under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid bör de upphandlande myndigheterna få begära

att de ekonomiska aktörerna inom en lämplig tidsfrist lämnar in en ny och uppdaterad egen försäkran om att de kvalitativa urvalskriterierna kommer att uppfyllas. Det bör erinras om att den möjlighet som anges i de allmänna bestämmelserna om bevismedel i detta direktiv, nämligen att begära att de ekonomiska aktörerna lämnar in kompletterande handlingar, och om skyldigheten för den anbudsgivare till vilken man har beslutat att tilldela kontraktet att göra detta, också gäller i det specifika sammanhang som avser dynamiska inköpssystem.

- (66) För att främja små och medelstora företags möjligheter att delta i stora dynamiska inköpssystem, exempelvis sådana som drivs av en inköpscentral, bör den berörda upphandlande myndigheten kunna dela in systemet i objektivet definierade kategorier av varor, byggtreprenader eller tjänster. Sådana kategorier bör definieras genom en hänvisning till objektiva faktorer som exempelvis kan omfatta största tillåtna storlek på specifika kontrakt som ska tilldelas inom den berörda kategorin eller ett specifikt geografiskt område inom vilket specifika kontrakt ska fullgöras. Om ett dynamiskt inköpssystem delas in i kategorier bör den upphandlande myndigheten tillämpa urvalskriterier som är proportionella i förhållande till särdragen för den berörda kategorin.
- (67) Det bör klargöras att elektroniska auktioner vanligtvis inte är lämpliga för vissa offentliga byggtreprenadkontrakt och offentliga tjänstekontrakt som innehåller intellektuella prestationer, såsom projektering av byggtreprenader, eftersom endast de aspekter som är lämpliga för automatisk utvärdering på elektronisk väg, utan ingripande eller bedömning från den upphandlande myndighetens sida, nämligen aspekter som är kvantifierbara så att de kan uttryckas i siffror eller procenttal, kan bli föremål för elektronisk auktion.
- Det bör emellertid också klargöras att elektroniska auktioner kan användas vid upphandling av en specifik immateriell rättighet. Det är också lämpligt att erinra om att de upphandlande myndigheterna visserligen har rätt att minska antalet anbudssökande eller anbudsgivare så länge som auktionen inte har inletts, men att ingen ytterligare minskning av antalet anbudsgivare som deltar i den elektroniska auktionen bör tillåtas efter det att auktionen har inletts.

- (68) Det utvecklas ständigt nya elektroniska upphandlingstekniker, exempelvis elektroniska kataloger. Med elektroniska kataloger förstås format för att presentera och organisera information på ett sätt som är gemensamt för alla deltagande anbudsgivare och som lämpar sig för elektronisk behandling. Ett exempel kan vara att anbud presenteras i form av ett kalkylblad. Upphandlande myndigheter bör kunna kräva elektroniska kataloger i alla tillgängliga förfaranden där det krävs att elektroniska medel för kommunikation ska användas. Elektroniska kataloger bidrar till att öka konkurrensen och förbättra effektiviteten vid offentlig upphandling, särskilt genom

tids- och kostnadsbesparingar. Vissa regler bör dock fastställas för att se till att de nya teknikerna överensstämmer med detta direktiv och med principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet. Användningen av elektroniska kataloger för presentation av anbud bör därför inte medföra en möjlighet för de ekonomiska aktörerna att enbart överlämna sin allmänna katalog. De ekonomiska aktörerna bör även fortsättningsvis vara tvungna att anpassa sina allmänna kataloger till det specifika upphandlingsförfarandet. En sådan anpassning säkerställer att den katalog som överlämnas som svar på ett visst upphandlingsförfarande endast innehåller varor, byggtreprenader eller tjänster som de ekonomiska aktörerna, efter en aktiv granskning, ansåg motsvara de krav som den upphandlande myndigheten ställt. I samband med detta bör de ekonomiska aktörerna tillåtas att kopiera informationen i sin allmänna katalog, men inte att överlämna själva den allmänna katalogen.

När det finns tillräckliga garantier för spårbarhet, likabehandling och förutsebarhet bör de upphandlande myndigheterna dessutom ha rätt att generera anbud för specifika inköp på grundval av tidigare översända elektroniska kataloger, särskilt i samband med förnyad konkurrensutsättning vid ett ramavtal eller när ett dynamiskt inköpssystem används.

När den upphandlande myndigheten har genererat anbud bör den berörda ekonomiska aktören ges möjlighet att kontrollera att det anbud som upprättats av den upphandlande myndigheten inte innehåller några materiella fel. När sådana fel förekommer bör den ekonomiska aktören inte vara bunden av det anbud som genererats av den upphandlande myndigheten, såvida inte felet rättas till.

I enlighet med kraven i reglerna för elektroniska medel för kommunikation bör upphandlande myndigheter undvika att ställa upp omotiverade hinder för ekonomiska aktörers tillträde till upphandlingsförfaranden där anbuden ska lämnas i form av elektroniska kataloger och där iakttagandet av de allmänna principerna om icke-diskriminering och likabehandling garanteras.

- (69) Användningen av centraliserade inköpsmetoder ökar i de flesta medlemsstater. Inköpscentraler har till uppgift att göra anskaffningar, administrera dynamiska inköpssystem eller genomföra upphandling/ingå ramavtal för andra upphandlande myndigheters räkning, med eller utan ersättning. De upphandlande myndigheter för vilka ett ramavtal ingås bör kunna använda detta för att göra individuella eller upprepade inköp. Eftersom det rör sig

om stora inköpsvolymmer kan dessa förfaranden bidra till att öka konkurrensen och de bör bidra till att professionalisera den offentliga upphandlingen. Därför bör en definition på unionsnivå av inköpscentraler för upphandlande myndigheter införas, och det bör klargöras att inköpscentraler är verksamma på två olika sätt.

För det första bör de kunna agera som grossister genom inköp, lagring och återförsäljning eller, för det andra, som mellanhänder genom att tilldela kontrakt, driva dynamiska inköpssystem eller ingå ramavtal som ska användas av upphandlande myndigheter. Denna roll som mellanhand kan i vissa fall utföras genom att relevanta tilldelningsförfaranden genomförs självständigt, utan detaljerade instruktioner från berörda upphandlande myndigheter; i andra fall kan detta ske genom att de relevanta tilldelningsförfarandena genomförs enligt instruktioner från berörda upphandlande myndigheter, på deras vägnar och för deras räkning.

Dessutom bör regler fastställas för fördelningen av ansvaret för iakttagandet av skyldigheterna enligt detta direktiv, mellan inköpscentralen och de upphandlande myndigheter som upphandlar från eller genom inköpscentralen. Om inköpscentralen ensam ansvarar för genomförandet av upphandlingsförfaranden, bör centralen också vara ensam och direkt ansvarig för förfarandenas laglighet. Om en upphandlande myndighet genomför vissa delar av förfarandet, exempelvis förnyad konkurrensutsättning vid ett ramavtal eller tilldelning av enskilda kontrakt på grundval av ett dynamiskt inköpssystem, bör den fortsätta att vara ansvarig för de etapper som den genomför.

- (70) De upphandlande myndigheterna bör tillåtas att tilldela ett offentligt tjänstekontrakt för tillhandahållande av centraliserad inköpsverksamhet till en inköpscentral utan att tillämpa de förfaranden som anges i detta direktiv. Det bör också vara tillåtet att sådana offentliga tjänstekontrakt omfattar en bestämmelse om tillhandahållande av stödverksamheter för inköp. Offentliga tjänstekontrakt för tillhandahållande av stödverksamhet för inköp bör, när de fullgörs på annat sätt än genom en inköpscentral i samband med tillhandahållande av centraliserad inköpsverksamhet till berörda upphandlande myndigheter, tilldelas i enlighet med detta direktiv. Det bör också erinras om att detta direktiv inte bör tillämpas när centraliserad inköpsverksamhet eller stödverksamhet för inköp tillhandahålls på annat sätt än genom ett kontrakt med ekonomiska villkor, som utgör upphandling i den mening som avses i detta direktiv.

- (71) Skärpta bestämmelser som rör inköpscentraler bör inte på något sätt förhindra nuvarande förfaranden för tillfällig gemensam upphandling, dvs. att mindre institutionaliserade och systematiska gemensamma inköp fortsätter eller att tjänsteleverantörer enligt etablerad praxis anlitas för att utarbeta och sköta upphandlingsförfaranden på en upphandlande myndighets vägnar, för dess räkning och enligt dess instruktioner. Däremot bör vissa funktioner i den gemensamma upphandlingen klargöras, då denna upphandling kan spela en viktig roll, inte minst i samband med innovativa projekt.

Gemensam upphandling kan ske i många olika former, från samordnad upphandling genom att ett antal upphandlande myndigheter utarbetar gemensamma tekniska specifikationer för sådana byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas men att var och en genomför en separat upphandling, till att de berörda upphandlande myndigheterna gemensamt genomför ett enda upphandlingsförfarande, antingen i samverkan eller genom att en upphandlande myndighet ges i uppdrag att sköta upphandlingen på samtliga upphandlande myndigheters vägnar.

Om flera upphandlande myndigheter gemensamt genomför ett upphandlingsförfarande bör de gemensamt ansvara för att uppfylla skyldigheterna enligt detta direktiv. När de upphandlande myndigheterna endast genomför delar av upphandlingsförfarandet gemensamt bör det gemensamma ansvaret dock endast gälla de delar av förfarandet som genomfördes gemensamt. Varje upphandlande myndighet bör ensam vara ansvarig för förfaranden eller delar av förfaranden som den ensam genomför, exempelvis tilldelning av kontrakt, ingående av ramavtal, drift av ett dynamiskt inköpsystem, förnyad konkurrensutsättning inom ramen för ett ramavtal eller fastställande av vilka ekonomiska aktörer som är parter i ett ramavtal som ska utföra en viss uppgift.

- (72) Elektroniska medel för kommunikation är särskilt väl lämpade för att stödja centraliserade inköpsrutiner och -verktyg genom de möjligheter som de ger att återanvända och automatiskt behandla uppgifter och därigenom minimera informations- och transaktionskostnaderna. I ett första steg bör det därför bli obligatoriskt för inköpscentraler att använda sådana elektroniska medel för kommunikation, vilket också underlättar samordning av förfarandena i hela unionen. Detta bör följas av en allmän skyldighet att använda elektroniska medel för kommunikation i alla upphandlingsförfaranden efter en övergångsperiod på 30 månader.
- (73) Att upphandlande myndigheter från olika medlemsstater genomför gemensamma upphandlingar möter för närvarande särskilda juridiska svårigheter i fråga om lagkonflikter mellan olika nationella lagstiftningar. Trots att gränsöverskridande gemensam offentlig upphandling implicit är tillåten enligt direktiv 2004/18/EG, ställs de upphandlande myndigheterna fortfarande inför stora juridiska och praktiska svårigheter att göra inköp från

inköpscentraler i andra medlemsstater eller genomföra gemensamma offentliga upphandlingar. För att de upphandlande myndigheterna ska kunna dra största möjliga nytta av den inre marknadens potential när det gäller stordriftsfördelar och möjligheten att dela risken och nytan, inte minst för innovativa projekt som innebär högre risk än vad en ensam upphandlande myndighet rimligen kan bära, bör dessa svårigheter undanröjas. Därför bör nya regler fastställas för gränsöverskridande gemensam upphandling för att underlätta samarbete mellan de upphandlande myndigheterna och öka fördelarna med den inre marknaden genom att det skapas gränsöverskridande affärsmöjligheter för varu- och tjänsteleverantörer. Dessa regler bör innebära att villkor för gränsöverskridande användning av inköpscentraler fastställs och att tillämplig lagstiftning om offentlig upphandling anges, även tillämplig lagstiftning om rättsmedel, när det gäller gränsöverskridande gemensamma förfaranden som kompletterar lagvalsreglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008⁽¹⁾. Dessutom bör upphandlande myndigheter från olika medlemsstater kunna inrätta gemensamma enheter enligt nationell rätt eller enligt unionsrätten. För sådana fall av gemensam upphandling bör särskilda regler fastställas.

De upphandlande myndigheterna bör emellertid inte använda möjligheterna till gränsöverskridande gemensam upphandling för att kringgå tvingande lagregler som är förenliga med unionsrätten och som är tillämpliga på dem i de medlemsstater där de är belägna. Sådana regler kan exempelvis omfatta bestämmelser om öppenhet och tillgång till handlingar eller särskilda krav avseende spårbarhet för känsliga varor.

- (74) De tekniska specifikationer som offentliga upphandlare upprättar måste tillåta att den offentliga upphandlingen är öppen för konkurrens och uppfyller hållbarhetsmål. Det bör därför vara möjligt att lämna anbud som avspeglar olika tekniska lösningar, standarder och tekniska specifikationer på marknaden, inklusive de som utarbetats på grundval av prestandakrav knutna till byggtreprenadernas, varornas och tjänsternas livscykelegenskaper och hållbarhetsaspekten i produktionsprocessen.

Följaktligen bör tekniska specifikationer utformas på ett sådant sätt att man undviker att på konstlad väg begränsa konkurrensen genom krav som gynnar en viss ekonomisk aktör då de avspeglar viktiga egenskaper hos de varor, tjänster eller byggtreprenader som den aktören brukar erbjuda. Om tekniska specifikationer utformas som funktions- och prestandakrav kan i allmänhet detta mål uppfyllas på bästa möjliga sätt. Funktions- och prestandakrav är också lämpliga för att främja innovation i samband med offentlig upphandling, och de bör användas i så stor utsträckning som möjligt. Om det hänvisas till en europeisk standard eller, om det inte finns någon

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 4.7.2008, s. 6).

sådan, till en nationell standard bör de upphandlande myndigheterna beakta anbud som baseras på likvärdiga arrangemang. Det bör åligga den ekonomiska aktören att bevisa likvärdighet med det begärda märket.

För att bevisa att ett arrangemang är likvärdigt bör det vara möjligt att ålägga anbudsgivare att tillhandahålla bevis som verifierats av tredje part. Andra lämpliga bevismedel, såsom tillverkarens tekniska dokumentation, bör dock också tillåtas om den berörda ekonomiska aktören inte har tillgång till sådana intyg eller provningsrapporter eller inte har möjlighet att anskaffa dem inom de aktuella tidsfristerna, förutsatt att den berörda ekonomiska aktören därigenom bevisar att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller kraven eller kriterierna i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

- (75) Upphandlande myndigheter som vill köpa byggtreprenader, varor eller tjänster med särskilda miljömässiga, sociala eller andra egenskaper bör kunna hänvisa till särskilda märken, exempelvis det europeiska miljömärket, (multi-)nationella miljömärken eller andra märken, förutsatt att märkeskraven har ett samband med kontraktsföremålet, såsom beskrivningen av varan och dess presentation, inbegripet förpackningskrav. Vidare är det viktigt att dessa krav utformas och antas på grundval av objektiva kontrollerbara kriterier genom ett förfarande i vilket alla berörda parter, t.ex. statliga organ, konsumenter, tillverkare, distributörer och miljöorganisationer, kan delta och att miljömärket är tillgängligt för alla berörda parter. Det bör klargöras att berörda parter kan vara offentliga eller privata organ, företag eller alla typer av icke-statliga organisationer (organisationer som inte är en del av en myndighet och inte är konventionella företag).

Det bör likaså klargöras att specifika organ eller organisationer på nationell eller statlig nivå kan delta i fastställandet av märkeskrav som kan användas i samband med myndigheters upphandling utan att dessa organ eller organisationer förlorar sin status som tredje part.

Hänvisningar till märken bör inte leda till en begränsning på innovationsområdet.

- (76) Vid all upphandling där kontraktsföremålet ska användas personer, oavsett om det rör sig om allmänheten eller den upphandlande myndighetens personal, är det utom i vederbörligen motiverade fall nödvändigt att de upphandlande myndigheterna vid fastställandet av de tekniska specifikationerna beaktar kriterier avseende tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

- (77) De upphandlande myndigheterna bör när de utformar tekniska specifikationer ta hänsyn till de krav som ställs i unionsrätten på området för lagstiftning om skydd av personuppgifter, särskilt vad gäller fastställande av behandlingen av personuppgifter (inbyggt uppgiftsskydd).

- (78) Den offentliga upphandlingen bör anpassas till de små och medelstora företagens behov. De upphandlande myndigheterna bör uppmanas att använda de regler om bästa praxis som fastställts i kommissionens avdelningars arbetsdokument av den 25 juni 2008 med titeln *European Code of Best Practices Facilitating Access by SMEs to Public Procurement Contracts*, som ger vägledning om hur de kan tillämpa ramen för offentlig upphandling på ett sätt som underlättar de små och medelstora företagens deltagande. I detta syfte och för att stärka konkurrensen bör de upphandlande myndigheterna i synnerhet uppmuntras att dela upp större kontrakt i delar. En sådan uppdelning kan göras på kvantitativ basis, så att storleken på de enskilda kontrakten bättre överensstämmer med de små och medelstora företagens kapacitet, eller på kvalitativ basis, beroende på de olika berörda verksamhetsgrenarna och specialiseringarna, så att innehållet i de enskilda kontrakten närmare anpassas till de specialiserade sektorerna där de små och medelstora företagen är verksamma eller till olika därpå följande projektfaser.

Storleken på och föremålet för delarna bör bestämmas av den upphandlande myndigheten, som i enlighet med relevanta regler om beräkningen av upphandlingens uppskattade värde också bör få tilldela vissa av delarna utan tillämpning av förfarandena i detta direktiv. Den upphandlande myndigheten bör ha skyldighet att överväga huruvida det är lämpligt att dela upp kontrakt i delar, samtidigt som det står den fritt att självständigt fatta sitt beslut på de grunder den anser vara relevanta, utan att underkastas administrativ eller rättslig kontroll. Om den upphandlande myndigheten beslutar att det inte är lämpligt att kontraktet delas upp, bör den i den enskilda rapporten eller upphandlingsdokumenten ange huvudskälen till sitt val. Dessa skäl kan exempelvis vara att den upphandlande myndigheten anser att en uppdelning kan riskera att begränsa konkurrensen eller att kontraktets genomförande blir orimligt tekniskt svårt eller dyrt, eller att behovet av att samordna de olika leverantörerna av delarna allvarligt kan riskera att underminera ett korrekt genomförande av kontraktet.

Medlemsstaterna bör få gå längre i sin strävan att underlätta små och medelstora företags deltagande på marknaden för offentlig upphandling genom att utvidga skyldigheten att överväga om det är lämpligt att dela upp kontrakt i mindre kontrakt, genom att begära att upphandlande myndigheter motiverar sitt beslut att inte dela upp kontrakten eller genom att göra en uppdelning obligatorisk under vissa förutsättningar. I samma syfte bör medlemsstaterna också få tillhandahålla mekanismer för direktbetalning till underleverantörer.

- (79) Om kontrakt delas upp i delar bör de upphandlande myndigheterna, t.ex. för att upprätthålla konkurrensen eller garantera tillförlitliga leveranser, få begränsa det antal delar som en ekonomisk aktör får lämna anbud på; de bör också få begränsa antalet delar som kan tilldelas en och samma anbudsgivare.

Målet om att underlätta små och medelstora företags tillträde till offentlig upphandling kan dock hämmas om upphandlande myndigheter förpliktas att tilldela kontraktet del för del även när detta skulle innebära att man måste godta avsevärt mindre fördelaktiga lösningar jämfört med en tilldelning som slår samman flera eller samtliga delar. I de fall där möjligheten att tillämpa en sådan metod tydligt har angetts i förväg bör det därför vara möjligt för de upphandlande myndigheterna att göra en jämförande bedömning av anbuderna för att fastställa huruvida de anbud som lämnats av en särskild anbudsgivare för en specifik kombination av delar som helhet skulle uppfylla de tilldelningskriterier som fastställts i enlighet med detta direktiv för dessa delar bättre än anbuderna för de berörda enskilda delarna betraktade separat. Om så är fallet bör den upphandlande myndigheten få tilldela ett kontrakt som kombinerar berörda delar till den berörda anbudsgivaren. Det bör klargöras att de upphandlande myndigheterna bör göra en sådan jämförande bedömning genom att först fastställa vilka anbud som bäst uppfyller de fastställda tilldelningskriterierna för varje enskild del och sedan jämföra detta med de anbud som lämnats av en särskild anbudsgivare för en specifik kombination av delar som helhet.

- (80) För att göra förfaranden snabbare och mer effektiva bör tidsfristerna för deltagande i upphandlingsförfarandena begränsas så långt som möjligt utan att det skapas orimliga hinder för deltagande för ekonomiska aktörer inom den inre marknaden, i synnerhet små och medelstora företag. Det bör därför erinras om att de upphandlande myndigheterna, när de fastställer tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud, särskilt bör ta hänsyn till hur komplext kontraktet är och hur lång tid som behövs för att utarbeta anbuderna, även om detta innebär att det fastställs tidsfrister som är längre än minimifristerna i detta direktiv. Användning av elektroniska medel för information och kommunikation, i synnerhet det faktum att ekonomiska aktörer, anbudsgivare och anbudssökande har full tillgång till upphandlingsdokument och elektronisk överföring av meddelanden, leder å andra sidan till ökad öppenhet och tidsbesparingar. Minimitidsfristerna bör därför förkortas enligt de regler som anges i WTO-avtalet, dock under förutsättning att de är förenliga med den särskilda överföringsteknik som fastställs på unionsnivå. Dessutom bör de upphandlande myndigheterna ges möjlighet att ytterligare förkorta tidsfristerna för mottagande av anbudsansökningar och anbud, i sådana brådskande fall där normala tidsfrister är opraktiska, även om ett normalt meddelandeförfarande fortfarande bör vara möjligt. Endast i synnerligen brådskande situationer då det, till följd av omständigheter som

den upphandlande myndigheten inte har kunnat förutse och som inte kan tillskrivas den, är omöjligt att genomföra ett normalt förfarande trots kortare tidsfrister, bör de upphandlande myndigheterna undantagsvis, om detta är absolut nödvändigt, ha möjlighet att tilldela kontrakt med förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling. Detta kan vara fallet när naturkatastrofer kräver att omedelbara åtgärder vidtas.

- (81) Det bör klargöras att behovet av att säkerställa att ekonomiska aktörer har tillräckligt med tid för att utarbeta väl underbyggda anbud kan innebära att de ursprungligen fastställda tidsfristerna måste förlängas. Detta skulle särskilt vara fallet om väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten. Det bör också preciseras att väsentliga ändringar i det fallet bör förstås som inbegripande ändringar särskilt i de tekniska specifikationerna, för vilka de ekonomiska aktörerna skulle behöva mer tid i syfte att förstå dem och reagera på dem på lämpligt sätt. Det bör dock klargöras att sådana ändringar inte får vara så väsentliga att de skulle medföra att andra anbudssökande ges tillträde än de som ursprungligen valdes eller att ytterligare deltagare anmäler sig till upphandlingsförfarandet. Detta skulle särskilt kunna vara fallet om ändringarna innebär att kontraktet eller ramavtalet till sin art skiljer sig väsentligt från det kontrakt som ursprungligen fastställdes i upphandlingsdokumenten.

- (82) Det bör klargöras att information om vissa beslut som fattats inom ramen för ett upphandlingsförfarande, även beslut om att inte tilldela ett kontrakt eller att inte ingå ett ramavtal, bör överlämnas av de upphandlande myndigheterna, utan att anbudssökande eller anbudsgivare behöver begära informationen. Det bör också erinras om att det i rådets direktiv 89/65/EEG⁽¹⁾ fastställs en skyldighet för upphandlande myndigheter, även här utan att de anbudssökande eller anbudsgivarna har begärt detta, att ge berörda anbudssökande och anbudsgivare en kortfattad redogörelse av relevanta skäl för vissa av de centrala beslut som fattas under upphandlingsförfarandets gång. Det bör slutligen klargöras att anbudssökande och anbudsgivare bör kunna begära mer detaljerad information om dessa skäl, som de upphandlande myndigheterna är tvungna att lämna, såvida det inte finns allvarliga skäl som talar emot detta. Dessa skäl bör anges i detta direktiv. För att säkerställa nödvändig insyn i de upphandlingsförfaranden som innefattar förhandling och dialog med anbudsgivare, bör anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud, utom om det finns allvarliga skäl som talar emot detta, också få möjlighet att begära information om genomförandet av och framstegen i förfarandet.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten (EGT L 395, 30.12.1989, s. 33).

- (83) Alltför högt ställda krav på ekonomisk och finansiell kapacitet utgör ofta ett omotiverat hinder för små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling. Alla sådana krav bör ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta. De upphandlande myndigheterna bör särskilt inte få lov att kräva att ekonomiska aktörer ska ha en minimiomsättning som inte står i proportion till kontraktsföremålet; kravet bör normalt inte överskrida mer än två gånger det uppskattade kontraktsvärdet. I vederbörligen motiverade fall bör det dock vara möjligt att tillämpa högre krav. Sådana omständigheter kan vara att fullgörandet av kontraktet är förknippat med högre risk eller att det är av avgörande betydelse att kontraktet fullgörs i tid och korrekt, t.ex. därför att det utgör en nödvändig förutsättning för fullgörandet av andra kontrakt.

I sådana vederbörligen motiverade fall bör de upphandlande myndigheterna ha rätt att självständigt fatta beslut om huruvida högre krav på minimiomsättning vore lämpliga och relevanta utan att underkastas administrativ eller rättslig kontroll. Om högre krav på minimiomsättning ska tillämpas bör de upphandlande myndigheterna ha rätt att fastställa nivån så länge som den har samband med kontraktsföremålet och står i proportion till detta. Om den upphandlande myndigheten beslutar att kravet på minimiomsättning bör sättas till en högre nivå än två gånger det uppskattade kontraktsvärdet, bör den i den enskilda rapporten eller upphandlingsdokumenten ange huvudskälen till sitt val.

De upphandlande myndigheterna bör också kunna begära information om kvoten mellan exempelvis tillgångar och skulder i bokslutet. En positiv kvot som visar på större tillgångar än skulder kan utgöra ytterligare bevis på att de ekonomiska aktörernas finansiella kapacitet är tillräcklig.

- (84) Många ekonomiska aktörer, inte minst små och medelstora företag, anser att kravet på att lägga fram en mängd intyg eller andra handlingar avseende uteslutnings- eller urvalskriterier medför en administrativ börda som är ett stort hinder för deras deltagande i offentlig upphandling. En begränsning av sådana krav, t.ex. genom användning av ett europeiskt enhetligt upphandlingsdokument bestående av en uppdaterad egen försäkran, kan leda till en betydande förenkling som både upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer vinner på.

Den anbudsgivare som myndigheten har beslutat att tilldela kontraktet bör dock vara skyldig att tillhandahålla relevanta bevis, och de upphandlande myndigheterna bör inte ingå kontrakt med anbudsgivare som inte kan göra detta. De upphandlande myndigheterna bör också ha rätt att begära alla eller delar av de kompletterande handlingarna närhelst de anser detta vara nödvändigt för ett korrekt genomförande av förfarandet. Detta kan särskilt vara

fallet när det gäller tvåstegsförfaranden – selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden under konkurrens, konkurrenspräglade dialoger och innovationspartnerskap – där de upphandlande myndigheterna utnyttjar möjligheten att begränsa antalet anbudssökande som ombeds lämna ett anbud. Det kan vara berättigat att kräva att kompletterande handlingar lämnas in när de anbudssökande som ska inbjudas väljs ut så att man undviker att de upphandlande myndigheterna bjuder in anbudssökande som senare visar sig inte kunna lämna in kompletterande dokument i tilldelningsskedet, och därmed hindrar annars kvalificerade anbudssökande från att delta.

Det bör uttryckligen anges att det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet också bör innehålla relevant information om enheter vars kapacitet en ekonomisk aktör utnyttjar, så att kontrollen av informationen om dessa enheter kan utföras tillsammans med och på samma villkor som kontrollen avseende den huvudsakliga ekonomiska aktören.

- (85) Det är viktigt att de upphandlande myndigheternas beslut grundar sig på aktuell information, framför allt vad gäller skäl för uteslutning, med tanke på att viktiga förändringar kan ske ganska snabbt, t.ex. i fall av finansiella svårigheter som skulle medföra att den ekonomiska aktören blir olämplig eller, omvänt, i fall där en utestående socialavgiftsskuld har betalats under tiden. Det är därför att föredra att de upphandlande myndigheterna, när så är möjligt, kontrollerar sådan information genom att konsultera relevanta databaser, som bör vara nationella i det avseendet att de förvaltas av myndigheter. I nuläget kan det fortfarande finnas fall där det av tekniska skäl ännu inte är möjligt att genomföra detta. Kommissionen bör därför se som en möjlighet att främja åtgärder som kan underlätta smidig tillgång till aktuell information på elektronisk väg, exempelvis en förstärkning av verktyg som ger tillgång till Virtual Company Dossier, eller sätt att underlätta driftskompatibiliteten mellan databaser, eller andra sådana stödåtgärder.

Det bör också föreskrivas att de upphandlande myndigheterna inte bör begära fortfarande aktuella dokument som de redan förfogar över från tidigare upphandlingsförfaranden. Det bör dock också säkerställas att de upphandlande myndigheterna inte åläggs oproportionerliga arkiverings- och klassificeringsbördor i detta sammanhang. Följaktligen bör fullgörandet av denna skyldighet krävas först när användningen av elektroniska medel för kommunikation är obligatorisk, eftersom elektronisk dokumenthantering kommer att göra uppgiften mycket lättare för de upphandlande myndigheterna.

- (86) Ytterligare förenkling för både ekonomiska aktörer och upphandlande myndigheter kan åstadkommas genom ett standardformulär för egen försäkran, som kan minska problemen i samband med den exakta utformningen av formella förklaringar och förklaringar om samtycke samt språkfrågor.

- (87) Kommissionen tillhandahåller och förvaltar ett elektroniskt system, e-Certis, som nationella myndigheter för närvarande uppdaterar och verifierar på frivillig basis. Syftet med e-Certis är att underlätta utbytet av intyg och annan styrkande dokumentation som upphandlande myndigheter ofta kräver. Erfarenheten hittills tyder på att frivillig uppdatering och verifiering inte är tillräckligt för att garantera att e-Certis infrar hela sin potential att för enkla och underlätta dokumentutbytet till fördel särskilt för små och medelstora företag. Underhållet bör därför i ett första steg göras obligatoriskt och i ett senare steg bör det bli obligatoriskt att använda e-Certis.
- (88) De upphandlande myndigheterna bör kunna kräva att åtgärder eller system för miljöledning tillämpas vid fullgörandet av ett offentligt kontrakt. Miljöledningssystem kan, oberoende av om de är registrerade i överensstämmelse med unionsinstrument såsom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009⁽¹⁾, eller inte, visa att den ekonomiska aktören har teknisk kapacitet att fullgöra kontraktet. Detta inbegriper intyg för EU-miljömärket som omfattar miljöledningskriterier. Om en ekonomisk aktör inte har tillgång till sådana registrerade system för miljöledning eller möjlighet att få det inom de aktuella tidsfristerna, bör det vara tillåtet att lämna en beskrivning av de åtgärder för miljöledning som har genomförts, förutsatt att den berörda ekonomiska aktören visar att dessa åtgärder garanterar samma miljöskyddsnivå som de åtgärder som krävs enligt miljöledningen.
- (89) Begreppet tilldelningskriterier är centralt för detta direktiv. Det är därför viktigt att de relevanta bestämmelserna presenteras på ett så enkelt och rationellt sätt som möjligt. Detta kan uppnås genom att man använder termen "det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet" som det överordnade begreppet eftersom alla vinnande anbud slutligen bör väljas i enlighet med vad den enskilda upphandlande myndigheten anser vara den ekonomiskt bästa lösningen bland dem som erbjudits. För att undvika förväxling med det tilldelningskriterium som för närvarande är känt som det "ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet" i direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG, bör en annan term användas för det begreppet, nämligen det "bästa förhållandet mellan pris och kvalitet". Detta bör följaktligen tolkas i enlighet med den rättspraxis som avser de direktiven, förutom när det uppenbarligen föreligger en väsentligt annorlunda lösning i detta direktiv.
- (90) Kontraktstilldelningen bör ske på grundval av objektiva kriterier som säkerställer att principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling iakttas, i syfte att säkerställa en objektiv jämförelse av anbudens relativa värden, så att det går att fastställa vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, i verklig

konkurrens. Det bör uttryckligen anges att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet bör bedömas utifrån det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, som alltid bör inbegripa ett pris- eller kostnadselement. Det bör likaså klargöras att en sådan bedömning av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet också kan göras på grundval av antingen enbart pris eller enbart kostnadseffektivitet. Det är också lämpligt att erinra om att de upphandlande myndigheterna har frihet att bestämma lämpliga kvalitetsnormer genom att använda tekniska specifikationer eller villkor för fullgörande av kontraktet.

För att uppmuntra en större inriktning mot kvalitet i den offentliga upphandlingen bör medlemsstaterna få förbjuda eller begränsa användningen av enbart pris eller enbart kostnad för att bedöma det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet då de anser att detta är lämpligt.

För att säkerställa att principen om likabehandling iakttas vid kontraktstilldelning bör de upphandlande myndigheterna ha en skyldighet att skapa nödvändig öppenhet, så att alla anbudsgivare i rimlig mån kan informeras om de kriterier och arrangemang som kommer att tillämpas vid beslut om tilldelning. De upphandlande myndigheterna bör därför ha en skyldighet att ange tilldelningskriterierna samt viktningen av de olika kriterierna inbördes. De upphandlande myndigheterna bör dock få göra undantag från kravet att ange viktning av tilldelningskriterierna i vederbörligen motiverade fall, som de måste kunna ange skälen för, när denna viktning, särskilt på grund av upphandlingens komplicerade art, inte kan anges i förväg. I sådana fall bör de ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

- (91) Enligt artikel 11 i EUF-fördraget ska miljöskyddskrav integreras i utformningen och genomförandet av unionens politik och verksamhet, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling. I detta direktiv klargörs hur de upphandlande myndigheterna kan bidra till att skydda miljön och främja en hållbar utveckling, samtidigt som de sörjer för det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i sina kontrakt.
- (92) När de upphandlande myndigheterna bedömer det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet bör de fastställa de ekonomiska kriterier och kvalitetskriterier som är kopplade till kontraktetsföremålet och som de kommer att använda för detta ändamål. Dessa kriterier bör således möjliggöra en jämförande utvärdering av varje anbuds prestanda i förhållande till föremålet för upphandlingen, enligt definitionen i de tekniska specifikationerna. Beträffande det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet återfinns en icke uttömmande förteckning över möjliga tilldelningskriterier, inbegripet miljöaspekter och sociala aspekter, i detta direktiv. De upphandlande myndigheterna bör uppmuntras att välja tilldelningskriterier som ger dem möjlighet att erhålla byggtreprenader, varor och tjänster av hög kvalitet som är optimalt lämpade för deras behov.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009 av den 25 november 2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) och om upphävande av förordning (EG) nr 761/2001 och kommissionens beslut 2001/681/EG och 2006/193/EG (EUT L 342, 22.12.2009, s. 1).

De tilldelningskriterier som väljs bör inte innebära att den upphandlande myndigheten ges oinskränkt valfrihet, och de bör säkerställa möjligheten till verklig och sund konkurrens och åtföljas av arrangemang som gör det möjligt att effektivt kontrollera de upplysningar som lämnas av anbudsgivarna.

För att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska kunna fastställas bör beslut om tilldelning av kontrakt inte uteslutande grunda sig på andra kriterier än kostnaderna. Kvalitetskriterier bör därför åtföljas av ett kostnadskriterium som, beroende på vad den upphandlande myndigheten väljer, antingen kan avse priset eller kostnadseffektiviteten, exempelvis en beräkning av livscykelkostnaderna. Tilldelningskriterierna bör dock inte påverka tillämpningen av nationella bestämmelser om fastställande av ersättning för vissa tjänster eller av fasta priser på vissa varor.

(93) Om det föreligger nationella bestämmelser om fastställande av ersättning för vissa tjänster eller av fasta priser på vissa varor bör det klargöras att det fortfarande är möjligt att bedöma förhållandet mellan kvalitet och pris på grundval av andra faktorer än enbart pris eller ersättning. Beroende på vilken tjänst eller vara det gäller kan sådana faktorer exempelvis inbegripa leverans- och betalningsvillkor, olika aspekter av eftermarknadsservice (t.ex. omfattningen av rådgivnings- och ersättningstjänster) eller miljöaspekter eller sociala aspekter (t.ex. huruvida böcker är tryckta på returpapper eller papper från hållbart timmer, huruvida kostnader tillskrivs externa miljöeffekter eller huruvida social integration för missgynnade personer eller medlemmar i sårbara grupper bland de personer som fått i uppdrag att fullgöra kontraktet har främjats). Med tanke på de många möjligheter som finns att bedöma förhållandet mellan kvalitet och pris på grundval av materiella kriterier bör man undvika att tillgripa lottdragning som den enda metoden för tilldelning av kontrakt.

(94) När kvaliteten på anställd personal är relevant för nivån på kontraktets fullgörande, bör de upphandlande myndigheterna också som ett tilldelningskriterium få använda arbetsorganisationen samt kvalifikationer och erfarenheter hos den personal som utsetts att fullgöra det berörda kontraktet, eftersom detta kan påverka kvaliteten på fullgörandet av kontraktet och därmed anbudets ekonomiska värde. Detta kan till exempel gälla kontrakt som avser intellektuella tjänster, såsom konsulttjänster eller arkitekt-tjänster. De upphandlande myndigheter som utnyttjar denna möjlighet bör med lämpliga avtalsrättsliga medel se till att den personal som utsetts att fullgöra kontraktet faktiskt uppfyller de angivna kvalitetsstandarderna och att sådana personer endast får ersättas med samtycke av den upphandlande myndigheten, som kontrollerar att de ersätts med personer på likvärdig kvalitetsnivå.

(95) Det är ytterst viktigt att fullt ut utnyttja de möjligheter som offentlig upphandling ger att uppnå målen i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. I detta sammanhang bör det erinras om att offentlig upphandling kan användas för att driva på innovation, vilket

är oerhört viktigt för den framtida tillväxten i Europa. Med hänsyn till de stora skillnaderna mellan olika sektorer och marknader är det dock inte lämpligt att fastställa allmänna obligatoriska krav för miljörelaterad, social och innovativ upphandling.

Unionslagstiftaren har redan fastställt obligatoriska upphandlingskrav för att uppnå särskilda mål för vägtransportfordon (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG ⁽¹⁾) och kontorsutrustning (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 ⁽²⁾). Dessutom har man kommit mycket långt med utvecklingen av gemensamma metoder för beräkning av livscykelkostnader.

Det förefaller därför lämpligt att fortsätta på den vägen och låta sektorslagstiftningen fastställa obligatoriska mål med hänsyn till den särskilda politiken för den berörda sektorn och de villkor som råder där, och att främja utvecklingen och användningen av europeiska metoder för beräkning av livscykelkostnader för att ytterligare underbygga användningen av offentlig upphandling till förmån för en hållbar tillväxt.

(96) Dessa sektorsspecifika åtgärder bör kompletteras av en anpassning av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG för att ge upphandlande myndigheter befogenhet att i sina upphandlingsstrategier eftersträva de mål som ställs upp i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Det bör således göras klart att de upphandlande myndigheterna, förutom vid en bedömning som görs uteslutande på grundval av priset, får anlägga ett livscykelkostnadsperspektiv när de fastställer vilket som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och den lägsta kostnaden. Begreppet livscykelkostnad innefattar alla kostnader under byggentreprenadernas, varornas eller tjänsternas livscykel.

Med detta avses interna kostnader, t.ex. forskning som ska genomföras, utveckling, produktion, transport, användning, underhåll och bortskaflande av uttjänta varor, men det kan också omfatta kostnader som kan tillskrivas externa miljöeffekter, t.ex. föroreningar som orsakas av utvinning av råmaterial som används i varan eller som beror på själva varan eller dess tillverkning, om de kan beräknas i ekonomiska termer och övervakas. De metoder som de upphandlande myndigheterna använder för att bedöma kostnader som kan tillskrivas externa miljöeffekter bör fastställas i förhand på ett objektiva och icke-diskriminerande sätt och vara tillgängliga för alla berörda parter. Sådana metoder kan fastställas på nationell, regional eller lokal nivå, men för att undvika att skräddarsydda metoder leder till en snedvridning av konkurrensen bör de vara generella i den mening att de inte bör upprättas specifikt för ett visst offentligt upphandlingsförfarande.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG av den 23 april 2009 om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon (EUT L 120, 15.5.2009, s. 5).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning (EUT L 39, 13.2.2008, s. 1).

Gemensamma metoder bör utvecklas på unionsnivå för beräkning av livscykelkostnader för särskilda kategorier av varor eller tjänster. När sådana gemensamma metoder utvecklas bör deras användning göras obligatorisk.

Vidare bör det undersökas om det är genomförbart att inrätta en gemensam metod för beräkning av sociala livscykelkostnader med beaktande av befintliga metoder såsom riktlinjerna för bedömning av varors sociala livscykelkostnader (*Guidelines for Social Life Cycle Assessment of Products*), som antogs inom ramen för Förenta nationernas miljöprogram.

- (97) Dessutom bör de upphandlande myndigheterna, för att förbättra integreringen av sociala och miljörelaterade hänsyn i upphandlingsförfaranden, ha rätt att använda tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av ett kontrakt i fråga om de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas inom ramen för det offentliga kontraktet i alla avseenden och i alla skeden av deras livscykel, från utvinningen av råmaterial för varan till bortskaffandet av varan, inklusive faktorer som berör den specifika produktions-, tillhandahållande- eller handelsprocessen och dess villkor för byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna eller en specifik process i ett senare skede av deras livscykel, även då sådana faktorer inte utgör en del av dem. Kriterier och villkor för en sådan produktions- eller tillhandahållandeprocess är till exempel att tillverkningen av köpta varor inte omfattar giftiga kemikalier, eller att de köpta tjänsterna tillhandahålls med hjälp av energieffektiva maskiner. I enlighet med rättspraxis från Europeiska unionens domstol omfattar detta också tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av ett kontrakt som avser leverans eller användning av rättvisemärkta varor vid fullgörandet av det kontrakt som ska tilldelas. Kriterier och villkor för handel och dess villkor kan exempelvis innebära att den berörda varan måste vara rättvisemärkt och bland annat omfatta krav på betalning av ett minimipris och ett högre pris till tillverkarna. Villkor för fullgörande av ett kontrakt som avser miljöhänsyn kan exempelvis omfatta leverans, paketering och bortskaffande av varor, och, när det gäller byggtreprenad- och tjänstekontrakt, avfallsminimering eller resurseffektivitet.

Villkoret att det ska finnas en koppling till kontraktsföremålet utesluter dock kriterier och villkor som rör allmän företagspolicy, som inte kan anses vara en faktor som karakteriserar den specifika produktions- eller tillhandahållandeprocessen för de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas. De upphandlande myndigheterna bör därför inte få kräva att anbudsgivarna ska ha fastställt en viss politik för företags sociala eller miljömässiga ansvar.

- (98) Det är synnerligen viktigt att tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av ett kontrakt som avser de sociala

aspekterna av produktionsprocessen rör de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas enligt kontraktet. De bör dessutom tillämpas i enlighet med direktiv 96/71/EG, som det tolkas av Europeiska unionens domstol, och bör inte väljas eller tillämpas på ett sätt som direkt eller indirekt diskriminerar ekonomiska aktörer från andra medlemsstater eller från tredjeländer som är parter i WTO-avtalet eller de frihandelsavtal som unionen är part i. Krav som rör grundläggande arbetsvillkor i direktiv 96/71/EG, exempelvis minimilön, bör även fortsättningsvis ligga på den nivå som anges i nationell lagstiftning eller i kollektivavtal som tillämpas i enlighet med unionsrätten inom ramen för det direktivet.

Villkor för fullgörande av ett kontrakt kan också syfta till genomförande av åtgärder för att främja jämställdhet i arbetslivet mellan kvinnor och män, ett ökat deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden och en balans mellan arbete och privatliv, miljöskydd eller djurs välbefinnande och till efterlevnad i sak av Internationella arbetsorganisationens (ILO) grundläggande konventioner, eller till anställning av fler missgynnade personer än vad som krävs enligt nationell lagstiftning.

- (99) Åtgärder som syftar till hälsoskydd för den personal som deltar i produktionsprocessen, främjande av social integration för missgynnade personer eller medlemmar i sårbara grupper bland de personer som fått i uppdrag att fullgöra kontraktet eller utbildning i de färdigheter som behövs för kontraktet i fråga kan också bli föremål för tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av ett kontrakt, förutsatt att de avser de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas enligt kontraktet. Till exempel kan sådana kriterier eller villkor bland annat hänvisa till sysselsättning för långtidsarbetslösa eller genomförande av utbildningsåtgärder för arbetslösa eller ungdomar under fullgörandet av det kontrakt som ska tilldelas. I de tekniska specifikationerna kan de upphandlande myndigheterna föreskriva sådana sociala krav som direkt karakteriserar berörda varor eller tjänster, exempelvis tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

- (100) Offentliga kontrakt bör inte tilldelas ekonomiska aktörer som har deltagit i en kriminell organisation eller som befunnits skyldiga till korruption eller bedrägerier riktade mot unionens ekonomiska intressen, terroristbrott, penningtvätt eller finansiering av terrorism. Obetalda skatter eller socialförsäkringsavgifter bör också leda till obligatorisk uteslutning på unionsnivå. Medlemsstaterna bör dock kunna föreskriva att undantag från denna obligatoriska uteslutning kan tillämpas i exceptionella fall då tvingande allmänna intressen gör en upphandling nödvändig. Detta kan exempelvis vara fallet när det snabbt behövs vaccin eller nödutrustning och detta endast kan köpas från en ekonomisk aktör för vilken ett av de obligatoriska skälen för uteslutning föreligger.

- (101) De upphandlande myndigheterna bör dessutom ges möjlighet att utesluta ekonomiska aktörer som har visat sig vara opålitliga, exempelvis på grund av att de inte fullgör sina miljörelaterade eller sociala skyldigheter, inklusive bestämmelser om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, eller som gör sig skyldiga till andra former av allvarliga fel i yrkesutövningen, såsom överträdelser av konkurrensregler eller intrång i immateriella rättigheter. Det bör klargöras att ett allvarligt fel i yrkesutövningen kan innebära att en ekonomisk aktörs redbarhet ifrågasätts och att den ekonomiska aktören sålunda blir olämplig för tilldelning av ett offentligt kontrakt oberoende av om den ekonomiska aktören annars har teknisk och ekonomisk kapacitet att fullgöra kontraktet.

Med tanke på att de upphandlande myndigheterna kommer att ansvara för följderna av eventuella felaktiga beslut som de fattar, bör de också ha rätt att anse att det har förekommit allvarliga fel i yrkesutövningen om de, innan de fattar ett slutligt och bindande beslut om att det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning, på något lämpligt sätt kan påvisa att den ekonomiska aktören inte har fullgjort sina skyldigheter, inklusive skyldigheter som gäller betalning av skatter eller sociala avgifter, såvida inte annat föreskrivs i nationell rätt. De bör också kunna utesluta anbudssökande eller anbudsgivare vars genomförande av tidigare offentliga kontrakt har visat på betydande brister i fråga om de väsentliga kraven, exempelvis uteblivna leveranser eller uteblivet tillhandahållande, stora brister i fråga om levererade varor eller tillhandahållna tjänster som gör dem oanvändbara för det avsedda syftet, eller olämpligt uppträdande som ger upphov till allvarliga tvivel om den ekonomiska aktörens pålitlighet. Det bör i nationell rätt föreskrivas en längsta tid för sådan uteslutning.

Vid tillämpning av fakultativa skäl för uteslutning bör de upphandlande myndigheterna ägna särskild uppmärksamhet åt proportionalitetsprincipen. Mindre allvarliga oegentligheter bör bara under exceptionella omständigheter leda till att en ekonomisk aktör utesluts. Upprepade fall av mindre allvarliga oegentligheter kan dock ge upphov till tvivel om en ekonomisk aktörs pålitlighet, vilket kan motivera att den utesluts.

- (102) Man bör dock kunna ta hänsyn till möjligheten att ekonomiska aktörer kan vidta efterlevnadsåtgärder för att avhjälpa konsekvenserna av brott eller fel och för att effektivt förhindra att de upprepas. Dessa åtgärder kan bland annat bestå i personella och organisatoriska åtgärder som att avbryta alla förbindelser med personer eller organisationer som är inblandade i det olämpliga uppträdandet, lämpliga åtgärder för att organisera om personalen, att införa rapporterings- och kontrollsystem, att inrätta en intern kontrollorganisation för att övervaka efterlevnaden samt att anta interna ansvars- och ersättningsregler. Om åtgärderna ger tillräckliga garantier bör den berörda ekonomiska aktören inte längre uteslutas enbart på dessa grunder. Ekonomiska aktörer bör ha möjlighet att begära att de efterlevnadsåtgärder som vidtagits för att eventuellt ge en berörd aktör tillträde till upphandlingsförfarandet granskas. Det bör emellertid

vara medlemsstaternas sak att avgöra närmare formella och materiella villkor som är tillämpliga i sådana fall. I synnerhet bör de fritt kunna bestämma om de vill överlåta till de enskilda upphandlande myndigheterna att göra de relevanta bedömningarna eller anförtro andra myndigheter på central eller lokal nivå denna uppgift.

- (103) Anbud som förefaller vara onormalt låga i förhållande till byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna kan vara baserade på antaganden eller praxis som är tekniskt, ekonomiskt eller rättsligt osunda. Om anbudsgivaren inte kan ge en tillfredsställande förklaring bör den upphandlande myndigheten ha rätt att förkasta anbudet. Detta agerande bör vara obligatoriskt i de fall då den upphandlande myndigheten har konstaterat att det onormalt låga pris eller de onormalt låga kostnader som föreslås beror på att tvingande unionsrätt eller nationell rätt som är förenlig med unionsrätten på social-, arbets- eller miljö-rättens område inte följs eller att bestämmelser i internationell arbetsrätt åsidosätts.
- (104) I villkoren för fullgörandet av ett kontrakt fastställs specifika krav på kontraktets fullgörande. Till skillnad från tilldelningskriterier som ligger till grund för en jämförande utvärdering av anbudens kvalitet, är villkoren för fullgörande av ett kontrakt fasta objektiva krav som inte påverkar bedömningen av anbudet. Villkoren för fullgörandet av ett kontrakt bör vara förenliga med detta direktiv om de inte är direkt eller indirekt diskriminerande och om de är kopplade till kontraktets föremål, vilket inbegriper alla faktorer som direkt berör den specifika produktions-, tillhandahållande- eller saluföringsprocessen. Här ingår villkor som rör fullgörande av kontraktet men inte krav som avser allmän företagspolicy.

Villkoren för fullgörande av ett kontrakt bör anges i meddelandet om upphandling, i det förhandsmeddelande som används för att infordra anbud eller i upphandlingsdokumenten.

- (105) Det är viktigt att underleverantörernas iakttagande av tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller i internationella miljö-, social- och arbetsrättsliga bestämmelser som anges i detta direktiv, förutsatt att sådana regler och deras tillämpning överensstämmer med unionsrätten, säkerställs genom lämpliga åtgärder från de behöriga nationella myndigheterna, exempelvis yrkesinspektioner eller miljöförvaltningsmyndigheter, inom ramen för deras ansvar och befogenheter.

Det är också nödvändigt att säkerställa viss öppenhet i underleverantörskedjan, eftersom detta kommer att ge de upphandlande myndigheterna information om vem som är närvarande på byggplatser där byggtreprenader utförs för deras räkning eller vilka företag som tillhandahåller tjänster i eller vid byggnader, infrastrukturer eller områden, såsom stadshus, kommunala skolor, idrottsanläggningar, hamnar eller motorvägar, för vilka de upphandlande myndigheterna ansvarar eller över vilka de

utövar direkt tillsyn. Det bör klargöras att skyldigheten att lämna den begärda informationen under alla förhållanden åligger huvudentreprenören, antingen på grundval av särskilda klausuler som varje upphandlande myndighet är skyldig att inkludera i samtliga upphandlingsförfaranden, eller på grundval av skyldigheter som medlemsstaterna ålägger huvudentreprenörer genom allmänt tillämpliga bestämmelser.

Det bör också klargöras att villkoren för kontrollen av efterlevnaden av tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller i internationella miljö-, social- och arbetsrättsliga bestämmelser som anges i detta direktiv, förutsatt att sådana regler och deras tillämpning överensstämmer med unionsrätten, alltid bör tillämpas när en medlemsstats nationella rätt föreskriver en mekanism med solidariskt ansvar för underleverantörer och huvudentreprenören. Det bör dessutom uttryckligen anges att medlemsstaterna bör kunna gå längre än så, t.ex. genom att utvidga skyldigheterna avseende öppenhet, genom att möjliggöra direktbetalning till underleverantörer eller genom att möjliggöra eller kräva att de upphandlande myndigheterna kontrollerar att underleverantörerna inte befinner sig i någon av de situationer där det är befogat att utesluta en ekonomisk aktör. Om sådana åtgärder tillämpas på underleverantörer bör överensstämmelse med de bestämmelser som är tillämpliga på huvudentreprenörer garanteras så att huvudentreprenören, om obligatoriska skäl för uteslutning föreligger, är skyldig att byta ut den berörda underleverantören. Om det av en sådan kontroll framgår att det föreligger icke-obligatoriska skäl för uteslutning, bör det klargöras att de upphandlande myndigheterna har möjlighet att kräva ett sådant utbyte. Det bör dock också uttryckligen anges att de upphandlande myndigheterna kan åläggas att kräva att den berörda underleverantören byts ut när uteslutning av huvudentreprenörer skulle vara obligatoriskt i sådana fall.

Det bör även uttryckligen anges att medlemsstaterna har rätt att införa strängare ansvarsregler enligt nationell rätt eller gå längre enligt nationell rätt om direktbetalning till underleverantörer.

- (106) Det bör erinras om att rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71⁽¹⁾ är tillämplig vid beräkning av de tidsfrister som anges i detta direktiv.
- (107) Det är nödvändigt att klargöra under vilka omständigheter ändringar av ett kontrakt under dess fullgörande kräver ett nytt upphandlingsförfarande, med hänsyn till relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol. Ett

nytt upphandlingsförfarande krävs om väsentliga ändringar görs av det ursprungliga kontraktet, särskilt i fråga om omfattningen av och innehållet i parternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter, inbegripet fördelningen av immateriella rättigheter. Sådana ändringar visar att parterna har för avsikt att omförhandla viktiga kontraktsvillkor. Detta är fallet särskilt om de ändrade villkoren skulle ha påverkat resultatet av förfarandet, om de hade ingått i det ursprungliga förfarandet.

Ändringar av kontraktet som leder till smärre förändringar av kontraktsvärdet upp till ett visst värde bör alltid gå att göra utan att ett nytt upphandlingsförfarande måste genomföras. I detta syfte och för att garantera rättslig säkerhet bör detta direktiv föreskriva tröskelvärden under vilka ett nytt upphandlingsförfarande inte krävs. Ändringar av kontraktet som överstiger dessa tröskelvärden bör gå att göra utan att ett nytt upphandlingsförfarande måste genomföras i den mån som de uppfyller de relevanta villkoren i detta direktiv.

- (108) De upphandlande myndigheterna kan ställas inför situationer där kompletterande byggtreprenader, varor eller tjänster behövs; i sådana fall kan en ändring av det ursprungliga kontraktet utan ett nytt upphandlingsförfarande vara motiverad, i synnerhet om de kompletterande leveranserna syftar antingen till att delvis ersätta eller till att utöka befintliga tjänster, varor eller anläggningar, i de fall ett byte av leverantör skulle tvinga den upphandlande myndigheten att anskaffa materiel, byggtreprenader eller tjänster med andra tekniska egenskaper med åtföljande inkompatibilitet eller oproportionerliga tekniska svårigheter vid användning och underhåll.
- (109) De upphandlande myndigheterna kan ställas inför yttre omständigheter som de inte hade kunnat förutse när de tilldelade kontraktet, särskilt när fullgörandet av kontraktet sker under en längre tidsperiod. I sådana fall behövs det en viss flexibilitet för att kontraktet ska kunna anpassas till dessa omständigheter utan ett nytt upphandlingsförfarande. Begreppet oförutsebara omständigheter avser omständigheter som inte hade kunnat förutses trots att den upphandlande myndigheten har visat skälig omsorg i förberedelserna av den ursprungliga kontraktstilldelningen med hänsyn till tillgängliga medel, det berörda projektets beskaffenhet och egenskaper, god praxis på det berörda området samt behovet av att säkerställa ett lämpligt förhållande mellan de resurser som ägnas åt att förbereda kontraktstilldelningen och dess förutsebara värde. Detta kan dock inte tillämpas i de fall då en ändring leder till att den övergripande upphandlingen får en annan karaktär, exempelvis genom att de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas ersätts med något annat eller genom att typen av upphandling förändras i grunden, eftersom man i en sådan situation kan anta att resultatet skulle ha påverkats.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister (EGT – Svensk specialutgåva: Område 01 Volym 1 s. 71).

- (110) I överensstämmelse med principerna om likabehandling och öppenhet bör inte en utvald anbudsgivare kunna ersättas med en annan ekonomisk aktör, exempelvis om ett kontrakt avslutas på grund av brister i fullgörandet, utan att kontraktet konkurrensutsätts på nytt. Den utvalda anbudsgivaren som fullgör kontraktet bör dock, särskilt om kontraktet har tilldelats fler än ett företag, kunna genomgå vissa strukturella förändringar under fullgörandet av kontraktet, exempelvis rent interna omorganiseringar, uppköp, sammanslagningar och förvärv eller insolvens. Sådana strukturella förändringar bör inte automatiskt kräva nya upphandlingsförfaranden för alla offentliga kontrakt som den anbudsgivaren fullgör.
- (111) Upphandlande myndigheter bör genom ändringsklausuler eller optioner i de enskilda kontrakten kunna medge en möjlighet att införa ändringar, men dessa klausuler bör inte ge dem obegränsad frihet. I detta direktiv bör därför fastställas i vilken utsträckning ändringsmöjligheter kan medges i det ursprungliga kontraktet. Det bör följaktligen klargöras att man genom tillräckligt tydligt utformade ändringsklausuler eller optioner exempelvis får föreskriva prisindexering eller garantera att t.ex. kommunikationsutrustning som ska levereras under en given tidsperiod fortsätter att vara lämplig också om kommunikationsprotokollen ändras eller om andra tekniska förändringar inträffar. Det bör också vara möjligt att genom tillräckligt klara klausuler föreskriva anpassningar av kontraktet som har blivit nödvändiga på grund av tekniska svårigheter som har framkommit vid användning eller underhåll. Det bör även erinras om att kontrakten exempelvis både kan inbegripa ordinarie underhåll och föreskriva extraordinära underhållsåtgärder som kan visa sig vara nödvändiga för att säkra ett fortsatt tillhandahållande av en offentlig tjänst.
- (112) Upphandlande myndigheter ställs ibland inför omständigheter som kräver att offentliga kontrakt avslutas i förtid för att de skyldigheter som följer av unionsrätten på området offentlig upphandling ska uppfyllas. Medlemsstaterna bör därför se till att de upphandlande myndigheterna enligt de villkor som fastställs i nationell rätt har möjlighet att avsluta ett offentligt kontrakt under dess löptid, om detta krävs enligt unionsrätten.
- (113) Resultaten av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 27 juni 2011 med titeln *Utvärderingen av effekterna av och effektiviteten hos EU:s lagstiftning om offentlig upphandling* tydde på att det undantag som gjorts för vissa tjänster på vilka direktiv 2004/18/EG inte tillämpas fullt ut borde ses över. Följaktligen bör tillämpningen av det här direktivet utsträckas till att gälla fullt ut för en rad tjänster.
- (114) Vissa kategorier av tjänster har på grund av sin natur fortfarande en begränsad gränsöverskridande dimension, nämligen de tjänster som kallas personliga tjänster, t.ex. vissa sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt

utbildningstjänster. Dessa tjänster tillhandahålls i ett särskilt sammanhang som varierar betydligt mellan medlemsstaterna på grund av olika kulturella traditioner. Särskilda bestämmelser bör därför införas för offentliga upphandlingskontrakt för dessa tjänster med ett högre tröskelvärde än det som tillämpas på andra tjänster.

Personliga tjänster till värden under detta tröskelvärde brukar inte vara av intresse för leverantörer från andra medlemsstater, annat än om det finns konkreta indikationer på motsatsen, till exempel unionsfinansiering av gränsöverskridande projekt.

Kontrakt för personliga tjänster över detta tröskelvärde bör vara öppna på unionsnivå. Med hänsyn till betydelsen av det kulturella sammanhanget och dessa tjänsters känslighet, bör medlemsstaterna ges stor frihet att organisera valet av tjänsteleverantörer på det sätt som de finner lämpligast. Detta krav har beaktats i bestämmelserna i detta direktiv och det föreskrivs endast att vissa grundprinciper om öppenhet och likabehandling ska iakttas och att upphandlande myndigheter ska kunna tillämpa särskilda kvalitetskriterier vid valet av tjänsteleverantörer, exempelvis kriterierna i den frivilliga europeiska kvalitetsramen för sociala tjänster som offentliggjorts av kommittén för socialt skydd. Vid fastställande av de förfaranden som ska användas för tilldelning av kontrakt för personliga tjänster bör medlemsstaterna beakta artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll nr 26. Medlemsstaterna bör i detta sammanhang också sträva efter att fullfölja målen om att förenkla och lätta den administrativa bördan för upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer. Det bör klargöras att man härvid också kan behöva åberopa regler som är tillämpliga på tjänstekontrakt som inte omfattas av de särskilda bestämmelserna.

Medlemsstater och myndigheter har frihet att tillhandahålla dessa tjänster själva eller att organisera sociala tjänster på ett sätt som inte medför ingående av offentliga kontrakt, exempelvis genom att enbart finansiera sådana tjänster eller genom att bevilja licenser eller tillstånd till alla ekonomiska aktörer som uppfyller de villkor som den upphandlande myndigheten uppställt i förväg, utan några gränser eller kvoter, förutsatt att ett sådant system tryggar en tillräcklig annonsering och överensstämmer med principerna om öppenhet och icke-diskriminering.

- (115) På samma sätt brukar hotell- och restaurangtjänster endast erbjudas av aktörer som är etablerade på den specifika platsen för leveransen av dessa tjänster och de har därför också en begränsad gränsöverskridande dimension. De bör därför endast omfattas av det enklare systemet från och med ett tröskelvärde på 750 000 EUR. Större kontrakt som avser hotell- och restaurangtjänster och vars värde överskrider detta tröskelvärde kan vara av intresse för olika ekonomiska aktörer, såsom resebyråer och andra mellanhänder, även över gränserna.

- (116) På samma sätt avser vissa juridiska tjänster frågor som gäller uteslutande nationell rätt och de brukar därför endast erbjudas av aktörer etablerade i den berörda medlemsstaten och har följaktligen också en begränsad gränsöverskridande dimension. De bör därför endast omfattas av det enklare systemet från och med ett tröskelvärde på 750 000 EUR. Större kontrakt som avser juridiska tjänster och vars värde överskrider detta tröskelvärde kan vara av intresse för olika ekonomiska aktörer, t.ex. internationella advokatbyråer, även över gränserna, särskilt om de berör juridiska frågor som uppstår till följd av eller mot bakgrund av unionsrätten eller annan internationell rätt, eller som berör fler än ett land.
- (117) Erfarenheten har visat att ett antal andra tjänster, t.ex. räddningstjänster, brandsläckning och fängelsetjänster, vanligtvis bara ger upphov till gränsöverskridande intresse när de genom ett tillräckligt högt värde når en kritisk massa. I den mån de inte är undantagna från detta direktivs tillämpningsområde bör de omfattas av det enklare systemet. I den utsträckning tillhandahållandet faktiskt grundas på kontrakt skulle andra kategorier av tjänster, t.ex. statliga tjänster eller samhällstjänster, vanligtvis endast ge upphov till ett gränsöverskridande intresse från och med ett tröskelvärde på 750 000 EUR och de bör följaktligen endast då omfattas av det enklare systemet.
- (118) För att sörja för kontinuitet i offentliga tjänster bör detta direktiv tillåta att deltagande i upphandlingsförfaranden för vissa tjänster på områdena för hälsovårdstjänster samt sociala tjänster och kulturella tjänster kan förbehållas organisationer på grundval av personalens ägande eller aktiva deltagande i förvaltningen, och befintliga organisationer såsom kooperativ, när det gäller att delta i tillhandahållandet av dessa tjänster till slutanvändarna. Denna bestämmelse tillämpningsområde begränsar sig uteslutande till vissa hälsovårdstjänster, sociala tjänster och närbesläktade tjänster, vissa utbildningstjänster, bibliotekstjänster, arkivtjänster, museitjänster och andra kulturella tjänster, idrottstjänster, och tjänster för privata hushåll, och är inte avsett att täcka något av de undantag som annars föreskrivs i detta direktiv. Sådana tjänster bör endast omfattas av det enklare systemet.
- (119) Det är lämpligt att identifiera dessa tjänster genom att hänvisa till specifika poster i den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV) som antagits genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002⁽¹⁾, en hierarkiskt uppställd nomenklatur indelad i huvudgrupper, grupper, undergrupper, kategorier och underkategorier. För att undvika rättsosäkerhet bör det klargöras att hänvisning till en huvudgrupp inte implicit innebär en hänvisning till underavdelningar. En sådan heltäckande hänvisning bör i stället göras explicit genom att alla relevanta poster nämns, där så är lämpligt som ett intervall av koder.
- (120) Projekttävlingar har av tradition främst kommit till användning vid stads- och landsbygdsplanering, arkitektur, formgivningsteknik och databehandling. Det bör dock erinras om att dessa flexibla instrument också kan användas för andra ändamål, exempelvis för att få fram planer för finansieringslösningar i syfte att optimera stödet till små och medelstora företag inom ramen för gemensamma europeiska resurser för mikroföretag till medelstora företag (Jeremie) eller andra unionsprogram för stöd till små och medelstora företag i en viss medlemsstat. Vid en projekttävling för anskaffande av planer för sådana finansieringslösningar kan det också anges att därpå följande tjänstekontrakt för utförande av dessa finansieringslösningar kommer att tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av projekttävlingen genom ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling.
- (121) Utvärderingar har visat att det ännu finns ett avsevärt utrymme för förbättringar i tillämpningen av unionens regler för offentlig upphandling. För att uppnå en mer effektiv och konsekvent tillämpning av reglerna är det viktigt att få en bra översikt över eventuella strukturella problem och allmänna mönster inom nationell upphandlingspolicy så att eventuella problem ska kunna angripas på ett mer målinriktat sätt. Denna översikt bör åstadkommas genom lämplig övervakning vars resultat bör publiceras regelbundet för att möjliggöra en välunderbyggd debatt om eventuella förbättringar av upphandlingsregler och praxis. Genom att skaffa sig en sådan bra översikt kan man också få insikt i tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling inom ramen för genomförandet av projekt som medfinansieras av unionen. Medlemsstaterna bör själva få besluta hur och av vem denna övervakning ska genomföras i praktiken; därvid bör de också själva få bestämma om övervakningen ska bygga på en stickprovsbaserad efterhandskontroll eller en systematisk förhandskontroll av de offentliga upphandlingsförfaranden som avses i detta direktiv. Det bör vara möjligt att lägga fram eventuella problem för rätt organ; detta bör inte nödvändigtvis innebära att de som utfört övervakningen har självständig talerätt i domstolar och tribunaler.
- Bättre vägledning, information och stöd till upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer kan också i hög grad bidra till att öka den offentliga upphandlingens effektivitet genom ökad kunskap, rättsäkerhet och professionalisering av upphandlingsmetoderna. Sådan vägledning bör göras tillgänglig för upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer närhelst det verkar behövas för att förbättra en korrekt tillämpning av reglerna. Den vägledning som ska ges kan omfatta allt som är relevant för offentlig upphandling, exempelvis planering av anskaffningar, förfaranden, val av tekniker och instrument samt god praxis vid genomförandet av förfarandena. När

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV) (EGT L 340, 16.12.2002, s. 1).

det gäller rättsliga frågor bör vägledningen inte nödvändigtvis innebära en fullständig rättslig analys av berörda frågor, utan kan begränsas till ett allmänt omnämnande av vad som bör beaktas vid en senare detaljerad analys av frågorna, till exempel genom att det hänvisas till rättspraxis som kan vara relevant eller till anvisningar eller andra källor där den specifika frågan har behandlats.

(122) Enligt direktiv 89/665/EEG ska vissa prövningsförfaranden vara tillgängliga, åtminstone för var och en som har eller har haft intresse av att få ingå ett visst avtal och som har lidit skada eller riskerar att lida skada till följd av en påstådd överträdelse av unionsrätten på området offentlig upphandling eller nationella bestämmelser som införlivar denna rätt. Dessa prövningsförfaranden bör inte påverkas av det här direktivet. Medborgare, berörda parter, vare sig de är organiserade eller inte, och andra personer eller organ som inte har tillgång till prövningsförfaranden enligt direktiv 89/665/EEG har emellertid som skattebetalare ett legitimt intresse av att det finns sunda upphandlingsförfaranden. De bör därför ges möjlighet att på annat sätt än genom prövningssystemet enligt direktiv 89/665/EEG och utan att det innebär att de nödvändigtvis ges talerätt i domstolar och tribunaler, påtala eventuella överträdelser av det här direktivet till behörig myndighet eller struktur. För att undvika dubbelarbete inom befintliga myndigheter eller strukturer bör medlemsstaterna kunna föreskriva en möjlighet att vända sig till allmänna tillsynsmyndigheter eller tillsynsstrukturer, sektoriella tillsynsorgan, kommunala tillsynsmyndigheter, konkurrensmyndigheter, ombudsmannen eller nationella revisionsmyndigheter.

(123) För att det till fullo ska gå att utnyttja de möjligheter som offentlig upphandling ger att uppnå målen i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla, kommer även miljörelaterad, social och innovativ upphandling att behöva spela en roll. Det är därför viktigt att skaffa sig en översikt över utvecklingen när det gäller strategisk upphandling så att det går att få en välgrundad uppfattning om de allmänna trenderna på övergripande nivå på detta område. Alla redan utarbetade, relevanta rapporter kan självfallet också användas i detta sammanhang.

(124) Med tanke på små och medelstora företags potential att skapa arbetstillfällen, tillväxt och innovation är det viktigt att uppmuntra deras deltagande i offentlig upphandling, både genom lämpliga bestämmelser i detta direktiv och genom initiativ på nationell nivå. De nya bestämmelserna i detta direktiv bör bidra till att höja resultatnivån, dvs. den andel av tilldelade kontrakt totala värde som små och medelstora företag står för. Det är inte lämpligt att fastställa obligatoriska resultatnivåer, men nationella initiativ för att öka små och medelstora företags deltagande bör nog följask med tanke på hur viktigt det är.

(125) En rad förfaranden och arbetsmetoder har redan inrättats till följd av kommissionens kommunikation och kontakter med medlemsstater, såsom kommunikation och kontakter i samband med förfarandena i artiklarna 258 och 260 i EUF-fördraget – problemlösningssätverket för den

inre marknaden (Solvit) och EU Pilot – som inte ändras i och med detta direktiv. De bör dock kompletteras genom att det i varje medlemsstat utnämns en enda kontaktpunkt för samarbetet med kommissionen, som ensam skulle fungera som kontaktpunkt i frågor som rör offentlig upphandling i den berörda medlemsstaten. Denna funktion kan utföras av personer eller strukturer som redan är i regelbunden kontakt med kommissionen i frågor som avser offentlig upphandling, exempelvis nationella kontaktpunkter, ledamöter i rådgivande kommittén för offentlig upphandling, medlemmar i upphandlingssätverket eller nationella samordnande instanser.

(126) Spårbarhet och öppenhet i beslutsfattandet i upphandlingsförfarandena är av avgörande betydelse för att man ska kunna säkerställa att sunda förfaranden används, vilket även inbegriper effektiv bekämpning av korruption och bedrägeri. De upphandlande myndigheterna bör därmed behålla kopior av ingångna kontrakt av högt värde, så att de kan ge berörda parter tillgång till dessa dokument i enlighet med tillämpliga regler om tillgång till handlingar. Dessutom bör viktiga delar av och beslut inom enskilda upphandlingsförfaranden dokumenteras i en upphandlingsrapport. För att undvika administrativ börda bör det, när så är möjligt, vara tillåtet att i upphandlingsrapporten hänvisa till information som redan finns i relevant meddelande om tilldelning av kontrakt. Det elektroniska systemet för publicering av dessa meddelanden, som administreras av kommissionen, bör även förbättras så att datainmatningen förenklas samtidigt som det blir lättare att ta ut rapporter och överföra data mellan olika system.

(127) För att förenkla administrationen och minska medlemsstaternas arbetsbelastning bör kommissionen med jämna mellanrum granska huruvida informationen i de meddelanden som offentliggörs i samband med offentliga upphandlingsförfaranden är av tillräckligt hög kvalitet och tillräckligt komplett för att kommissionen ska kunna ta fram den statistik som medlemsstaterna annars skulle ha överlämnat.

(128) Effektivt administrativt samarbete är en nödvändighet för det informationsutbyte som krävs för att genomföra tilldelningsförfarandet i gränsöverskridande situationer, särskilt för att verifiera skälen för uteslutning och valet av urvalskriterier, tillämpningen av kvalitets- och miljöstandarderna och förteckningen över godkända ekonomiska aktörer. Informationsutbytet är underkastat nationella lagstiftningar om sekretess. Detta direktiv medför därför inte någon skyldighet för medlemsstaterna att utbyta information som går utöver vad nationella upphandlande myndigheter har tillgång till. Informationssystemet för den inre marknaden (IMI), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012⁽¹⁾, kan vara ett användbart elektroniskt medel för att underlätta och stärka det administrativa samarbetet och hantera informationsutbytet på grundval av

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och om upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG (IMI-förordningen) (EUT L 316, 14.11.2012, s. 1).

enkla och enhetliga förfaranden för att undanröja språkbarriärer. Ett pilotprojekt bör därför inledas så snart som möjligt för att testa om det är lämpligt att utvidga IMI till att omfatta informationsutbyte enligt detta direktiv.

- (129) I syfte att anpassa detta direktiv till den snabba tekniska och ekonomiska utvecklingen och förändringar av regelverken, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på en rad icke-väsentliga bestämmelser i direktivet. På grund av behovet av att iakttäta internationella överenskommelser bör kommissionen ges befogenhet att ändra den tekniska utformningen av metoderna för att beräkna tröskelvärdena samt att regelbundet se över själva tröskelvärdena och anpassa bilagorna V och XI; förteckningarna över centrala statliga myndigheter kan komma att ändras till följd av administrativa förändringar på nationell nivå. Dessa förändringar anmäls till kommissionen som bör ges befogenhet att anpassa bilaga I; hänvisningarna till den gemensamma upphandlingsordlistan (CPV) kan komma att ändras till följd av ändringar på unionsnivå och dessa ändringar bör avspeglas i detta direktiv; de tekniska uppgifterna om och egenskaperna hos anordningar för elektronisk mottagning bör hållas uppdaterade med den tekniska utvecklingen; därför är det också nödvändigt att ge kommissionen befogenhet att fastställa sådana obligatoriska tekniska standarder för elektronisk kommunikation som ska se till att tekniska format, processer och meddelandetjänster i upphandlingsförfaranden som genomförs med elektroniska medel är driftskompatibla med hänsyn till den tekniska utvecklingen; förteckningen över unionens lagstiftningsakter om gemensamma metoder för beräkning av livscykelkostnader bör snabbt anpassas så att man kan införliva åtgärder som antagits på sektorsnivå. För att tillgodose dessa behov bör kommissionen ges befogenhet att hålla förteckningen över lagstiftningsakter aktuell, inklusive metoderna för beräkning av livscykelkostnader. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.

- (130) Vid tillämpningen av detta direktiv bör kommissionen samråda med lämpliga expertgrupper på området e-upphandling, varvid en balanserad sammansättning av de viktigaste intressegrupperna bör tryggas.

- (131) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen ges genomförandebefogenheter när det gäller utformningen av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om upphandling och ett standardformulär för egen försäkran. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (132) Det rådgivande förfarandet bör användas för antagandet av genomförandeakterna avseende standardformulär för offentliggörande av meddelanden om upphandling, som inte har några konsekvenser från finansiell synpunkt eller när det gäller arten och omfattningen av de skyldigheter som följer av detta direktiv. Dessa akter har tvärtom ett rent administrativt syfte och tjänar ändamålet att underlätta tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv.

- (133) Granskningsförfarandet bör användas för antagande av standardformulären för egen försäkran, på grund av den inverkan som den egna försäkran har på upphandlingen och eftersom de spelar en central roll i förenklingen av dokumentationskraven i samband med upphandlingsförfaranden.

- (134) Kommissionen bör se över de effekter som tillämpningen av tröskelvärdena har på den inre marknaden och rapportera om detta till Europaparlamentet och rådet. I samband med detta bör den beakta sådana faktorer som nivån på den gränsöverskridande upphandlingen, små och medelstora företags deltagande, transaktionskostnader och avvägningen mellan kostnaderna och nyttan.

I enlighet med artikel XXII.7 i WTO-avtalet ska det avtalet bli föremål för ytterligare förhandlingar tre år efter det att det har trätt i kraft, och med jämna mellanrum därefter. I detta sammanhang bör också nivån på tröskelvärdena granskas med beaktande av effekterna av inflationen mot bakgrund av en lång tidsperiod utan ändringar av WTO-avtalets tröskelvärden; om tröskelvärdet skulle ändras som en följd av detta bör kommissionen i förekommande fall anta ett förslag till rättsakt om ändring av de tröskelvärden som anges i detta direktiv.

- (135) Med tanke på pågående diskussioner om övergripande bestämmelser som reglerar förhållandet till tredjeländer när det gäller offentlig upphandling bör kommissionen noga övervaka globala handelsvillkor och bedöma unionens konkurrensläge.

- (136) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att samordna medlemsstaternas lagar och andra författningar om vissa offentliga upphandlingsförfaranden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(137) Direktiv 2004/18/EG bör upphävas.

(138) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument av den 28 september 2011 har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera

dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I: TILLÄMPNINGSOMRÅDE, DEFINITIONER OCH ALLMÄNNA PRINCIPER

KAPITEL I: Tillämpningsområde och definitioner

AVSNITT 1: SYFTE OCH DEFINITIONER

Artikel 1: Syfte och tillämpningsområde

Artikel 2: Definitioner

Artikel 3: Blandad upphandling

AVSNITT 2: TRÖSKELVÄRDEN

Artikel 4: Tröskelbelopp

Artikel 5: Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling

Artikel 6: Revidering av tröskelvärdena och av förteckningen över centrala statliga myndigheter

AVSNITT 3: UNDANTAG

Artikel 7: Kontrakt som tilldelas inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna

Artikel 8: Särskilda undantag på området elektronisk kommunikation

Artikel 9: Tilldelning av offentliga kontrakt och anordnande av projekttävlingar i enlighet med internationella regler

Artikel 10: Särskilda undantag för tjänstekontrakt

Artikel 11: Tjänstekontrakt som tilldelas på grundval av en ensamrätt

Artikel 12: Offentliga kontrakt mellan enheter i den offentliga sektorn

AVSNITT 4: SÄRSKILDA SITUATIONER

Underavsnitt 1: Subventionerade kontrakt och forsknings- och utvecklingstjänster

Artikel 13: Kontrakt som subventioneras av en upphandlande myndighet

Artikel 14: Forsknings- och utvecklingstjänster

Underavsnitt 2: Upphandling som avser försvars- eller säkerhetsaspekter

Artikel 15: Försvar och säkerhet

Artikel 16: Blandad upphandling som avser försvars- eller säkerhetsaspekter

Artikel 17: Offentliga kontrakt och projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som tilldelas eller anordnas i enlighet med internationella regler

KAPITEL II:	Allmänna bestämmelser
Artikel 18:	Principer för upphandling
Artikel 19:	Ekonomiska aktörer
Artikel 20:	Reserverade kontrakt
Artikel 21:	Sekretess
Artikel 22:	Regler för kommunikation
Artikel 23:	Nomenklatur
Artikel 24:	Intressekonflikter
AVDELNING II:	BESTÄMMELSER OM OFFENTLIGA KONTRAKT
KAPITEL I:	Förfaranden
Artikel 25:	Villkor som rör WTO-avtalet och andra internationella avtal
Artikel 26:	Val av förfaranden
Artikel 27:	Öppet förfarande
Artikel 28:	Selektivt förfarande
Artikel 29:	Förhandlat förfarande under konkurrens
Artikel 30:	Konkurrenspräglad dialog
Artikel 31:	Innovationspartnerskap
Artikel 32:	Användning av förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling
KAPITEL II:	Tekniker och instrument för elektronisk och gemensam upphandling
Artikel 33:	Ramavtal
Artikel 34:	Dynamiska inköpssystem
Artikel 35:	Elektroniska auktioner
Artikel 36:	Elektroniska kataloger
Artikel 37:	Centraliserad inköpsverksamhet och inköpscentraler
Artikel 38:	Tillfällig gemensam upphandling
Artikel 39:	Upphandling med deltagande av upphandlande myndigheter från olika medlemsstater
KAPITEL III:	Upphandlingsförfarandets gång
AVSNITT 1:	FÖRBEREDELSE
Artikel 40:	Preliminära marknadsundersökningar

- Artikel 41: Anbudssökandes och anbudsgivares tidigare deltagande
- Artikel 42: Tekniska specifikationer
- Artikel 43: Märken
- Artikel 44: Provningsrapporter, certifiering och andra bevismedel
- Artikel 45: Alternativa anbud
- Artikel 46: Uppdelning av kontrakt i delar
- Artikel 47: Fastställande av tidsfrister
- AVSNITT 2: OFFENTLIGGÖRANDE OCH ÖPPENHET
- Artikel 48: Förhandsmeddelanden
- Artikel 49: Meddelanden om upphandling
- Artikel 50: Meddelande om kontraktstilldelning
- Artikel 51: Utformning och offentliggörande av meddelanden
- Artikel 52: Offentliggörande på nationell nivå
- Artikel 53: Elektronisk tillgång till upphandlingsdokument
- Artikel 54: Inbjudan till anbudssökande
- Artikel 55: Information till anbudssökande och anbudsgivare
- AVSNITT 3: VAL AV DELTAGARE SAMT TILLDELNING AV KONTRAKT
- Artikel 56: Allmänna principer
- Underavsnitt 1: Kvalitativa urvalskriterier
- Artikel 57: Skäl till uteslutning
- Artikel 58: Urvalskriterier
- Artikel 59: Europeiskt enhetligt upphandlingsdokument
- Artikel 60: Bevismedel
- Artikel 61: Online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat (e-Certis)
- Artikel 62: Kvalitetssäkrings- och miljöledningsstandarder
- Artikel 63: Utnyttjande av andra enheters kapacitet
- Artikel 64: Officiella förteckningar över godkända ekonomiska aktörer och certifiering genom offentligt rättsliga eller privaträttsliga organ
- Underavsnitt 2: Minskning av antalet anbudssökande, anbudsgivare och lösningar

Artikel 65: Minskning av antalet i övrigt kvalificerade anbudssökande som inbjuds att delta

Artikel 66: Minskning av antalet anbud och lösningar

Underavsnitt 3: Kontraktstilldelning

Artikel 67: Tilldelningskriterier

Artikel 68: Livscykelkostnader

Artikel 69: Onormalt låga anbud

KAPITEL IV: Fullgörande av kontrakt

Artikel 70: Villkor för fullgörande av kontrakt

Artikel 71: Anlitande av underleverantör

Artikel 72: Ändring av kontrakt under löptiden

Artikel 73: Uppsägning av kontrakt

AVDELNING III: SÄRSKILDA UPPHANDLINGSSYSTEM

KAPITEL I Sociala tjänster och andra särskilda tjänster

Artikel 74: Tilldelning av kontrakt för sociala tjänster och andra särskilda tjänster

Artikel 75: Offentliggörande av meddelanden

Artikel 76: Principer för tilldelning av kontrakt

Artikel 77: Reserverade kontrakt för vissa tjänster

KAPITEL II Regler om projekttävlingar

Artikel 78: Tillämpningsområde

Artikel 79: Meddelanden

Artikel 80: Anordnande av projekttävlingar och val av deltagare

Artikel 81: Juryns sammansättning

Artikel 82: Juryns beslut

AVDELNING IV: STYRNING

Artikel 83: Genomförande

Artikel 84: Individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt

Artikel 85: Nationell rapportering och statistiska uppgifter

Artikel 86: Administrativt samarbete

AVDELNING V: DELEGERADE BEFOGENHETER, GENOMFÖRANDEBEFOGENHETER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 87: Utövande av delegeringen

Artikel 88: Skyndsamt förfarande

Artikel 89: Kommittéförfarande

Artikel 90: Införlivande och övergångsbestämmelser

Artikel 91: Upphävande

Artikel 92: Översyn

Artikel 93: Ikraftträdande

Artikel 94: Adressater

BILAGOR:

BILAGA I: CENTRALA STATLIGA MYNDIGHETER

BILAGA II: FÖRTECKNING ÖVER VERKSAMHET SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 2.1 led 6 a

BILAGA III: FÖRTECKNING ÖVER VAROR ENLIGT ARTIKEL 4 b I FRÅGA OM KONTRAKT SOM TILLDELAS AV UPPHANDLANDE MYNDIGHETER PÅ FÖRSVARsområdet

BILAGA IV: KRAV PÅ VERKTYG OCH ANORDNINGAR FÖR ELEKTRONISK MOTTAGNING AV ANBUD, ANBUDSANSÖKNINGAR SAMT RITNINGAR OCH PLANER I PROJEKTTÄVLINGARNA

BILAGA V: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN

Del A: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM OFFENTLIGGÖRANDE AV FÖRHANDS-MEDDELANDEN PÅ EN UPPHANDLARPROFIL

Del B: INFORMATION SOM SKA FINNAS I FÖRHANDSMEDDELANDEN (i enlighet med artikel 48)

Del C: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM UPPHANDLING (i enlighet med artikel 49)

Del D: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM TILLDELNING AV KONTRAKT (i enlighet med artikel 50)

Del E: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM PROJEKTTÄVLINGAR (i enlighet med artikel 79)

Del F: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM RESULTATET AV EN PROJEKTTÄVLING (i enlighet med artikel 79.2)

Del G: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM ÄNDRINGAR AV ETT KONTRAKT UNDER DESS GILTIGHETSTID (i enlighet med artikel 72.1)

Del H: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM UPPHANDLING AV SOCIALA OCH ANDRA SÄRSKILDA TJÄNSTER (i enlighet med artikel 75.1)

Del I: INFORMATION SOM SKA FINNAS I FÖRHANDSMEDDELANDEN OM SOCIALA OCH ANDRA SÄRSKILDA TJÄNSTER (i enlighet med artikel 75.1)

Del J: INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM TILLDELNING AV KONTRAKT FÖR SOCIALA OCH ANDRA SÄRSKILDA TJÄNSTER (i enlighet med artikel 75.2)

BILAGA VI:	INFORMATION SOM SKA FINNAS I UPPHANDLINGSDOKUMENTEN I SAMBAND MED ELEKTRO- NISKA AUKTIONER (ARTIKEL 33.4)
BILAGA VII:	DEFINITION AV VISSA TEKNISKA SPECIFIKATIONER
BILAGA VIII:	KARAKTERISTIKA FÖR OFFENTLIGGÖRANDET
BILAGA IX:	INNEHÅLL I DE INBJUDNINGAR ATT LÄMNA ANBUD, DELTA I EN DIALOG ELLER BEKRÄFTA INTRESSE SOM FÖRESKRIVS I ARTIKEL 54
BILAGA X:	FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA SOCIALA OCH MILJÖRELATERADE KONVENTIONER SOM AVSES I ARTIKEL 18.2
BILAGA XI:	REGISTER
BILAGA XII:	BEVISMEDEL NÄR DET GÄLLER URVALSKRITERIERNA
BILAGA XIII:	FÖRTECKNING ÖVER DE UNIONSRÄTTSAKTER SOM AVSES I ARTIKEL 67.3
BILAGA XIV:	TJÄNSTER SOM AVSES I ARTIKEL 74
BILAGA XV:	JÄMFÖRELSETABELL

AVDELNING I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE, DEFINITIONER OCH ALLMÄNNA PRINCIPER

KAPITEL I

Tillämpningsområde och definitioner

Avsnitt 1

Syfte och definitioner

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs regler om upphandlingsförfaranden för upphandlande myndigheter med avseende på offentliga kontrakt samt om projekttävlingar, vars värde uppskattas till minst de tröskelvärden som fastställs i artikel 4.

2. Med upphandling avses i detta direktiv en eller flera upphandlande myndigheters anskaffning genom ett offentligt kontrakt av byggtreprenader, varor eller tjänster från ekonomiska aktörer som utvalts av dessa upphandlande myndigheter oberoende av om byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna är avsedda för ett offentligt ändamål eller inte.

3. Detta direktiv ska tillämpas om inte annat följer av artikel 346 i EUF-fördraget.

4. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas frihet att i enlighet med unionsrätten definiera vad de anser vara tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, hur dessa tjänster bör organiseras och finansieras i enlighet med bestämmelserna om statligt stöd samt vilka särskilda krav de bör underställas. Detta direktiv

påverkar inte heller myndigheters beslut om huruvida, hur och i vilken omfattning de önskar utöva offentliga funktioner själva, i enlighet med artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll nr 26.

5. Detta direktiv påverkar inte hur medlemsstaterna organiserar sina system för social trygghet.

6. Överenskommelser, beslut eller andra rättsliga instrument för överföring mellan upphandlande myndigheter eller grupper av upphandlande myndigheter av befogenheter och ansvar för fullgörande av ett offentligt uppdrag som inte innebär att avtalade prestationer fullgörs mot ersättning, ska ses som en del av den berörda medlemsstatens interna organisation och påverkas därmed inte på något sätt av detta direktiv.

Artikel 2

Definitioner

1. I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *upphandlande myndigheter*: statliga, regionala eller lokala myndigheter, offentligt-rättsliga organ eller sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller ett eller flera sådana organ.
2. *centrala statliga myndigheter*: de upphandlande myndigheter som förtecknas i bilaga I och, i den mån rättelser eller ändringar gjorts på nationell nivå, de enheter som har ersatt dem.
3. *upphandlande myndigheter under den centrala nivån*: alla upphandlande myndigheter som inte är centrala statliga myndigheter.

4. *offentlighetsrättsliga organ*: varje organ som har samtliga följande egenskaper:
- a) De har särskilt inrättats för att tillgodose behov i det allmännas intresse, utan industriell eller kommersiell karaktär.
 - b) De är juridiska personer.
 - c) De finansieras till största delen av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentlighetsrättsliga organ, eller står under administrativ tillsyn av sådana myndigheter eller organ; eller de har ett förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan där mer än hälften av ledamöterna utses av staten, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentlighetsrättsliga organ.
5. *offentligt kontrakt*: ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som ingås mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter och som avser utförande av byggtreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster.
6. *offentligt byggtreprenadkontrakt*: ett offentligt kontrakt som avser något av följande:
- a) Utförande eller projektering och utförande av byggtreprenader för sådana verksamheter som omfattas av bilaga II.
 - b) Utförande, eller både projektering och utförande, av ett byggnadsverk.
 - c) Realisering, oavsett medel, av ett byggnadsverk som motsvarar de krav som anges av den upphandlande myndighet som utövar ett avgörande inflytande över typen eller projekteringen av byggnadsverket.
7. *byggnadsverk*: ett resultat av bygg- och anläggningsarbeten, betraktat som en helhet och vilket i sig fullgör en teknisk eller ekonomisk funktion.
8. *offentligt varukontrakt*: ett offentligt kontrakt som avser köp, leasing, hyra eller hyrköp – med eller utan köpoption – av varor. Ett offentligt varukontrakt kan som ett underordnat inslag omfatta kompletterande monterings- och installationsarbeten.
9. *offentligt tjänstekontrakt*: ett offentligt kontrakt som avser tillhandahållandet av andra tjänster än de som avses i punkt 6.
10. *ekonomisk aktör*: varje fysisk eller juridisk person, offentlig enhet eller grupp av sådana personer och/eller enheter, inbegripet tillfälliga företagssammanslutningar, som erbjuder sig att utföra byggtreprenader och/eller ett byggnadsverk, leverera varor eller tillhandahålla tjänster på marknaden.
11. *anbudsgivare*: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud.
12. *anbudssökande*: en ekonomisk aktör som har ansökt om att få eller inbjudits att lämna anbud vid ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande under konkurrens, ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller i ett innovationspartnerskap.
13. *upphandlingsdokument*: alla dokument som utarbetas av den upphandlande myndigheten eller som den upphandlande myndigheten hänvisar till för att beskriva eller fastställa innehållet i upphandlingen eller förfarandet, inbegripet meddelanden om upphandling, förhandsmeddelanden som används som anbudsinfordran, tekniska specifikationer, det beskrivande dokumentet, förslag till kontraktsvillkor, format för de handlingar som ska lämnas in av anbudssökande och anbudsgivare, upplysningar om allmänt tillämpliga skyldigheter samt eventuella kompletterande dokument.
14. *centraliserad inköpsverksamhet*: verksamhet som bedrivs stadigvarande i någon av följande former:
- a) Anskaffning av varor och/eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter.
 - b) Tilldelning av offentliga kontrakt eller ingående av ramavtal om byggtreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter.
15. *stödverksamhet för inköp*: verksamheter för tillhandahållande av stöd för inköp, särskilt i följande former:
- a) Teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande myndigheter att tilldela offentliga kontrakt eller ingå ramavtal för byggtreprenader, varor eller tjänster.
 - b) Rådgivning om genomförande eller utformning av offentliga upphandlingsförfaranden.
 - c) Förberedande och administration av upphandlingsförfaranden på den upphandlande myndighetens vägnar och för denna.
16. *inköpscentral*: en upphandlande myndighet som tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet och eventuellt också stödverksamhet för inköp.
17. *leverantör av upphandlingstjänster*: ett offentligt eller privat organ som erbjuder stödverksamhet för inköp på marknaden.

18. *skriftlig*: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och sedan meddelas, inklusive uppgifter som går att överföra eller lagra med elektroniska medel.
19. *elektroniska medel*: elektronisk utrustning för behandling (även digital komprimering) och lagring av data som sänds, överförs och mottas via kabel, radiovågor, på optisk eller annan elektromagnetisk väg.
20. *livscykel*: alla på varandra följande och/eller inbördes sammankopplade skeden, inklusive forskning och utveckling som ska genomföras, produktion, handel och dess villkor, transport, användning och underhåll, som ingår i livslängden för en vara eller ett byggnadsverk eller tillhandahållandet av en tjänst, från råvaruanskaffning eller generering av resurser till bortskaftande, sanering och tjänstens eller användningens slut.
21. *projektävling*: förfarande på främst sådana områden som fysisk planering, arkitekt- och ingenjörstjänster eller databehandling som innebär att den upphandlande myndigheten får en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i en tävling med eller utan priser.
22. *innovation*: genomförande av en ny eller väsentligt förbättrad vara, tjänst eller process, som inbegriper men inte begränsar sig till produktions-, byggnads- eller anläggningsprocesser, en ny marknadsföringsmetod eller en ny organisationsmetod inom affärspraxis, arbetsplatsorganisation eller yttre förbindelser bland annat i syfte att bidra till att lösa samhällsutmaningar eller stödja Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla.
23. *märke*: alla dokument, certifikat eller intyg som bekräftar att byggtreprenader, varor, tjänster eller processer eller berörda förfaranden uppfyller vissa krav.
24. *märkeskrav*: de krav som ska uppfyllas av byggtreprenader, varor, tjänster eller processer eller berörda förfaranden för att det berörda märket ska få användas.

2. I denna artikel avses med regionala myndigheter bland annat sådana myndigheter som anges i en icke uttömmande förteckning i kategorierna Nuts 1 och 2 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003⁽¹⁾, medan lokala myndigheter omfattar alla myndigheter under administrativa enheter som anges i kategori Nuts 3 och mindre administrativa enheter enligt förordning (EG) nr 1059/2003.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts) (EUT L 154, 21.6.2003, s. 1).

Artikel 3

Blandad upphandling

1. Punkt 2 ska tillämpas på blandade kontrakt som avser olika typer av upphandlingar som alla omfattas av detta direktiv.

Punkterna 3–5 ska tillämpas på blandade kontrakt som avser upphandlingar som omfattas av detta direktiv och upphandlingar som omfattas av andra rättsregler.

2. Kontrakt som avser två eller flera slag av upphandling (byggtreprenader, tjänster eller varor) ska tilldelas i enlighet med tillämpliga bestämmelser för den typ av upphandling som karakteriserar huvudföremålet för den berörda upphandlingen.

För blandade kontrakt bestående delvis av tjänster i den mening som avses i avdelning III kapitel I och delvis av andra tjänster, eller blandade kontrakt bestående delvis av tjänster och delvis av varor, ska huvudföremålet bestämmas utifrån vilket av de uppskattade värdena för tjänster respektive varor som är det högsta.

3. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett kan särskiljas ska punkt 4 tillämpas. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas ska punkt 6 tillämpas.

Om en del av ett visst kontrakt omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget eller av direktiv 2009/81/EG ska artikel 16 i det här direktivet tillämpas.

4. De upphandlande myndigheterna får välja att tilldela separata kontrakt för de olika delarna eller att tilldela ett enda kontrakt när det gäller kontrakt som avser både upphandling som omfattas av detta direktiv och upphandling som inte omfattas av detta direktiv. Om de upphandlande myndigheterna väljer att tilldela separata kontrakt för de olika delarna ska beslut om vilka rättsregler som ska gälla för de olika kontraktens fattas på grundval av de egenskaper som varje del har.

Om de upphandlande myndigheterna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska detta direktiv tillämpas, om inte annat följer av artikel 16, på det blandade kontrakt som ingås, oberoende av värdet av de delar som annars skulle omfattas av andra rättsregler och oberoende av vilka rättsregler dessa delar annars skulle ha omfattats av.

För blandade kontrakt bestående av varu-, byggtreprenads- och tjänstekontrakt och av koncessioner ska det blandade kontraktet tilldelas i enlighet med detta direktiv, förutsatt att det uppskattade värdet av den del av kontraktet som utgör ett kontrakt som omfattas av detta direktiv, som beräknats i enlighet med artikel 5, uppgår till minst det relevanta tröskelvärde som anges i artikel 4.

5. För kontrakt som avser både upphandling som omfattas av detta direktiv och upphandling för att bedriva en verksamhet som omfattas av direktiv 2014/25/EU ska tillämpliga regler, trots vad som sägs i punkt 4 i den här artikeln, fastställas i enlighet med artiklarna 5 och 6 i direktiv 2014/25/EU.

6. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas ska de tillämpliga rättsreglerna fastställas på grundval av huvudföremålet för kontraktet.

Avsnitt 2

Tröskelvärden

Artikel 4

Tröskelvärden

Detta direktiv ska tillämpas på upphandlingar vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst följande tröskelvärden:

- a) 5 186 000 EUR för offentliga byggtreprenadkontrakt.
- b) 134 000 EUR för offentliga varu- och tjänstekontrakt som tilldelas av centrala statliga myndigheter och projekttävlingar som anordnas av sådana myndigheter. Om offentliga varukontrakt tilldelas av upphandlande myndigheter på försvarsområdet ska detta tröskelvärde bara gälla vid kontrakt som avser varor som omfattas av bilaga III.
- c) 207 000 EUR för offentliga varu- och tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under den centrala nivån och för projekttävlingar som anordnas av sådana myndigheter. Detta tröskelvärde ska också gälla för offentliga varukontrakt som tilldelas av centrala statliga myndigheter på försvarsområdet, om kontrakten avser varor som inte omfattas av bilaga III.
- d) 750 000 EUR för offentliga tjänstekontrakt för de sociala och andra särskilda tjänster som anges i bilaga XIV.

Artikel 5

Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling

1. Beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling ska grundas på det totala beloppet exklusive mervärdesskatt som ska betalas enligt den upphandlande myndighetens egen uppskattning, inbegripet varje form av eventuell optionsrätt och de eventuella klausuler om förlängning av kontrakten som uttryckligen anges i upphandlingsdokumenten.

Om den upphandlande myndigheten planerar för premier eller ersättningar till anbudssökande eller anbudsgivare ska den beakta dessa när den beräknar det uppskattade upphandlingsvärdet.

2. Om en upphandlande myndighet består av ett antal separata operativa enheter ska det uppskattade totala värdet för alla enskilda operativa enheter beaktas.

Trots vad som sägs i första stycket får värdena uppskattas för den berörda enheten om en separat operativ enhet självständigt ansvarar för sin upphandling eller vissa kategorier av denna.

3. Metoden för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling får inte väljas i syfte att undanta den från detta direktivs tillämpningsområde. En upphandling får inte delas upp för att förhindra att upphandlingen omfattas av detta direktiv, såvida inte detta motiveras av objektiva skäl.

4. Det uppskattade värdet ska gälla vid den tidpunkt då anbudsinfordran skickas ut eller, om en anbudsinfordran inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten inleder upphandlingsförfarandet, exempelvis, när så är lämpligt, genom att man kontaktar ekonomiska aktörer i samband med upphandlingen.

5. För ramavtal och dynamiska inköpssystem är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under ramavtalets eller det dynamiska inköpssystemets hela löptid.

6. För innovationspartnerskap är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av de forsknings- och utvecklingsverksamheter som ska genomföras under alla stadier av det planerade partnerskapet samt de varor, tjänster eller byggtreprenader som ska utvecklas och upphandlas i slutet av det planerade partnerskapet.

7. För offentliga byggtreprenadkontrakt ska man vid beräkningen av det uppskattade värdet beakta såväl kostnaden för byggtreprenaden som hela det uppskattade värdet av de varor och tjänster som den upphandlade myndigheten tillhandahåller entreprenören, förutsatt att de är nödvändiga för att byggtreprenaden ska kunna genomföras.

8. Om ett planerat byggnadsverk eller ett planerat tillhandahållande av tjänster kan innebära att flera kontrakt tilldelas i form av delkontrakt, ska det uppskattade totala värdet av samtliga delkontrakt beaktas.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärde som anges i artikel 4, ska detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

9. Om en planerad anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas i form av delkontrakt, ska det uppskattade totala värdet av samtliga delkontrakt beaktas vid tillämpningen av artikel 4 b och c.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärde som anges i artikel 4, ska detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

10. Trots vad som sägs i punkterna 8 och 9 får de upphandlande myndigheterna tilldela kontrakt för enskilda delar utan att tillämpa de förfaranden som föreskrivs i detta direktiv, förutsatt att det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt för den berörda delen är lägre än 80 000 EUR för varor eller tjänster eller 1 miljon EUR för byggentreprenader. Det sammanlagda värdet av de delar som därigenom tilldelas utan att tillämpa detta direktiv får dock inte överskrida 20 % av det sammanlagda värdet av alla delar som den föreslagna byggentreprenaden, den föreslagna anskaffningen av likartade varor eller det föreslagna tillhandahållandet av tjänster har delats upp i.

11. För offentliga varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som ska förnyas inom en viss period, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån

- a) antingen det reella totala värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under de föregående tolv månaderna eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt korrigerat för att ta hänsyn till eventuella ändringar i kvantitet eller värde under loppet av de tolv månader som följer efter det första kontraktet,
- b) eller det uppskattade totala värdet av en följd av kontrakt som avses att tilldelas under loppet av de tolv månader som följer efter den första leveransen eller under räkenskapsåret om detta är längre än tolv månader.

12. För offentliga varukontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde:

- a) För offentliga kontrakt på bestämd tid som uppgår till högst tolv månader, det uppskattade totala värdet för hela kontraktstiden eller om denna är längre än tolv månader, kontraktets totala värde, inbegripet uppskattat restvärde.
- b) För offentliga kontrakt på obestämd tid eller kontrakt som inte kan tidsbestämmas, månadsvärdet multiplicerat med 48.

13. För offentliga tjänstekontrakt ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde i förekommande fall:

- a) Försäkringstjänster: den premie som ska betalas och andra former av ersättning.
- b) Banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner som ska betalas, ränta och andra former av ersättning.

- c) Kontrakt som avser projektering: arvoden, provisioner som ska betalas och andra former av ersättning.

14. För offentliga tjänstekontrakt där det inte anges något totalpris, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde:

- a) För kontrakt på bestämd tid som uppgår till högst 48 månader: det totala värdet under hela kontraktstiden.
- b) För kontrakt på obestämd tid eller kontrakt med mer än 48 månaders löptid: månadsvärdet multiplicerat med 48.

Artikel 6

Revidering av tröskelvärdena och av förteckningen över centrala statliga myndigheter

1. Kommissionen ska vartannat år från och med den 30 juni 2013 kontrollera att de tröskelvärden som fastställs i artikel 4 a, b och c motsvarar dem som fastställs i Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (nedan kallat WTO-avtalet), och ska vid behov revidera dem i enlighet med den här artikeln.

I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet ska kommissionen beräkna tröskelvärdena utifrån genomsnittlig dagskurs för euro, uttryckt i särskilda dragningsrätter (SDR), under en period på 24 månader som slutar den 31 augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari. Om det behövs ska de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro för att säkerställa iakttagandet av de gällande tröskelvärdena enligt WTO-avtalet, uttryckta i SDR.

2. När kommissionen genomför revideringen enligt punkt 1 i denna artikel ska den dessutom revidera följande:

- a) Tröskelvärdet i artikel 13 första stycket a genom att anpassa det till det reviderade tröskelvärdet för offentliga byggentreprenadkontrakt.
- b) Tröskelvärdet i artikel 13 första stycket b genom att anpassa det till det reviderade tröskelvärdet för offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under den centrala nivån.

3. Kommissionen ska vartannat år från och med den 1 januari 2014 fastställa motvärdet till de tröskelvärden som avses i artikel 4 a, b och c i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte har euron som valuta, och som ska revideras i enlighet med punkt 1 i den här artikeln.

Samtidigt ska kommissionen fastställa motvärdet till det tröskelvärde som avses i artikel 4 d i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte har euron som valuta.

I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet ska dessa motvärden fastställas på grundval av den genomsnittliga dagskursen för dessa valutor motsvarande det tillämpliga tröskelvärdet uttryckt i euro under de 24 månader som slutar den 31 augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari.

4. Kommissionen ska offentliggöra de reviderade tröskelvärdena enligt punkt 1, deras motvärden i de nationella valutor som avses i punkt 3 första stycket och det motvärde som fastställs i enlighet med punkt 3 andra stycket i *Europeiska unionens officiella tidning* i början av november månad efter revideringen.

5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att anpassa de metoder som anges i andra stycket i punkt 1 i den här artikeln till eventuella ändringar i den metod som anges i WTO-avtalet för en revidering av de tröskelvärden som avses i artikel 4 a, b och c, och för att fastställa de motsvarande beloppen i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte har euron som valuta i enlighet med punkt 3 i den här artikeln.

Kommissionen ska också ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 4 a, b och c i enlighet med punkt 1 i denna artikel och för att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 13 första stycket a och b i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.

6. Om det är nödvändigt att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 4 a, b och c samt de tröskelvärden som avses i artikel 13 första stycket a och b, och det på grund av tidsbrist inte går att använda förfarandet i artikel 87 och det därför föreligger tvingande skäl till skyndsamhet, ska det förfarande som anges i artikel 88 tillämpas på delegerade akter som antas enligt punkt 5 andra stycket i den här artikeln.

7. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att ändra bilaga I i syfte att uppdatera förteckningen över upphandlande myndigheter efter anmälan från medlemsstaterna, om ändringarna är nödvändiga för att det ska gå att korrekt identifiera upphandlande myndigheter.

Avsnitt 3

Undantag

Artikel 7

Kontrakt som tilldelas inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna

Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt och projekttävlingar som i enlighet med direktiv 2014/25/EU tilldelas eller anordnas av upphandlande myndigheter som utövar en eller flera av de verksamheter som avses i artiklarna 8–14 i det direktivet och som tilldelas för utförandet av dessa verksamheter, och inte heller på offentliga kontrakt som är undantagna från det direktivets tillämpningsområde enligt artiklarna 18, 23 och 34 i det direktivet eller, om de tilldelas av en

upphandlande myndighet som tillhandahåller posttjänster i den mening som avses i artikel 13.2 b i det direktivet, på kontrakt som tilldelas för utförandet av följande verksamheter:

- a) Mervärdestjänster som har anknytning till och utförs helt och hållet med elektroniska medel (inbegripet säker överföring av kodade dokument med elektroniska medel, adresshanteringstjänster och överföring av registrerad e-post).
- b) Finansiella tjänster som omfattas av CPV-koderna 66100000–1 till 66720000–3 och i artikel 21 d i direktiv 2014/25/EU inbegripet särskilt postanvisningar och postgirobetalningar.
- c) Filatelitjänster.
- d) Logistiktjänster (tjänster där fysisk leverans och/eller magasinering kombineras med andra tjänster som inte är posttjänster).

Artikel 8

Särskilda undantag på området elektronisk kommunikation

Detta direktiv ska inte tillämpas på sådana offentliga kontrakt och projekttävlingar som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande myndighet möjlighet att tillhandahålla eller driva allmänna kommunikationsnät, eller att för allmänheten tillhandahålla en eller flera elektroniska kommunikationstjänster.

I denna artikel ska allmänt kommunikationsnät och elektronisk kommunikationstjänst ha samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG⁽¹⁾.

Artikel 9

Tilldelning av offentliga kontrakt och anordnande av projekttävlingar i enlighet med internationella regler

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt eller projekttävlingar som den upphandlande myndigheten är skyldig att tilldela eller anordna enligt andra upphandlingsförfaranden än de som föreskrivs i detta direktiv, som fastställs genom något av följande:

- a) Ett rättsligt instrument som medför internationella rättsliga skyldigheter, såsom ett internationellt avtal som i överensstämmelse med fördragen har ingåtts mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer eller delar av sådana och som omfattar byggtreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för ett projekt som signatärerna ska genomföra eller utnyttja gemensamt.
- b) En internationell organisation.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 33).

Medlemsstaterna ska lämna alla rättsliga instrument som avses i led a i första stycket i denna punkt till kommissionen, som får rådgöra den rådgivande kommitté för offentlig upphandling som avses i artikel 89.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt och projekttävlingar som upphandlande myndighet tilldelar respektive anordnar i enlighet med upphandlingsregler som fastställts av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut när berörda kontrakt eller projekttävlingar helt finansieras av den organisationen eller det institutet; när det gäller offentliga kontrakt och projekttävlingar som till största delen medfinansieras av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut, ska parterna enas om tillämpliga upphandlingsförfaranden.

3. Artikel 17 ska tillämpas på kontrakt och projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som tilldelas eller anordnas i enlighet med internationella regler. Punkterna 1 och 2 i den här artikeln ska inte tillämpas på dessa kontrakt och projekttävlingar.

Artikel 10

Särskilda undantag för tjänstekontrakt

Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga tjänstekontrakt som avser

- a) förvärv eller hyra, oavsett finansieringsform, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller rättigheter till sådan egendom,
- b) anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för audiovisuella medietjänster eller radiotjänster som tilldelas av leverantörer av audiovisuella medietjänster eller radiotjänster, eller kontrakt för sändningstid eller tillhandahållande av program som tilldelas leverantörer av audiovisuella medietjänster eller radiotjänster. I detta led har audiovisuella medietjänster och leverantörer av medietjänster samma betydelse som i artikel 1.1 a respektive d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU ⁽¹⁾. Program ska ha samma betydelse som i artikel 1.1 b i det direktivet, men ska också omfatta radioprogram och radio-programmaterial. Dessutom ska programmaterial i denna bestämmelse ha samma betydelse som program.
- c) skiljemanna- och förlikningstjänster,
- d) någon av följande juridiska tjänster, nämligen

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

- i) företrädande av en klient av en advokat i den mening som avses i artikel 1 i rådets direktiv 77/249/EEG ⁽²⁾ vid

- skiljeförfarande eller förlikning i en medlemsstat, ett tredjeland eller en internationell skiljeförfarande- eller förlikningsinstans, eller

- rättsliga förfaranden i domstolar, i tribunaler eller hos myndigheter i en medlemsstat eller ett tredjeland eller vid internationella domstolar, tribunaler eller institutioner,

- ii) juridisk rådgivning i förberedande syfte inför något av de förfaranden som avses i led i i detta led eller när det finns en påtaglig indikation om och en stor sannolikhet för att det ärende som rådgivningen gäller kommer att bli föremål för sådana förfaranden, förutsatt att rådgivningen ges av en advokat i den mening som avses i artikel 1 i direktiv 77/249/EEG,

- iii) tjänster inom certifiering och autentisering av dokument som måste tillhandahållas av notarier,

- iv) juridiska tjänster som tillhandahålls av förvaltare eller förmyndare eller andra juridiska tjänster vars leverantörer är utsedda av en domstol eller tribunal i medlemsstaten i fråga eller enligt lag är utsedda att utföra särskilda uppgifter under överinseende av sådana tribunaler eller domstolar,

- v) andra juridiska tjänster som i medlemsstaten i fråga är förenade, om än endast tillfälligt, med utövandet av offentlig makt,

- e) finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG ⁽³⁾ samt centralbankstjänster och insatser som genomförs tillsammans med Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och Europeiska stabilitetsmekanismen,

- f) lån, även i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument,

- g) anställningskontrakt,

⁽²⁾ Rådets direktiv 77/249/EEG av den 22 mars 1977 om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster (EGT L 78, 26.3.1977, s. 17).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (EUT L 145, 30.4.2004, s. 1).

- h) civilförsvartjänster, räddningstjänster och tjänster för förebyggande av fara som tillhandahålls av icke-vinstdrivande organisationer eller sammanslutningar och som omfattas av CPV-koderna 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75.25.2000-7, 75.22.2000-8, 98113100-9 och 85143000-3 utom ambulanstjänster för transport av patienter,
- i) kollektivtrafik på järnväg eller tunnelbana,
- j) tjänster som avser politiska kampanjer och som omfattas av CPV-koderna 79341400-0, 92111230-3 och 92111240-6, när de tilldelas av ett politiskt parti i samband med en valkampanj,

Artikel 11

Tjänstekontrakt som tilldelas på grundval av en ensamrätt

Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga tjänstekontrakt som av en upphandlande myndighet tilldelas en annan upphandlande myndighet eller en sammanslutning av upphandlande myndigheter på grundval av en ensamrätt som dessa innehar enligt lagar eller andra offentliggjorda författningar som är förenliga med EUF-fördraget.

Artikel 12

Offentliga kontrakt mellan enheter i den offentliga sektorn

1. Ett offentligt kontrakt som en upphandlande myndighet tilldelar en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person ska inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Den upphandlande myndigheten utövar kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den som den utövar över sin egen förvaltning.
- b) Den kontrollerade juridiska personen utför mer än 80 % av sin verksamhet för den upphandlande myndighetens räkning eller för andra juridiska personer som den upphandlande myndigheten utövar kontroll över.
- c) Det finns inget direkt privat ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i kapital som krävs enligt bestämmelser i nationell lagstiftning, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.

En upphandlande myndighet ska anses utöva kontroll över en juridisk person motsvarande den kontroll som den utövar över sin egen förvaltning i den mening som avses i första stycket a om myndigheten har ett avgörande inflytande över både den kontrollerade juridiska personens strategiska mål och viktiga

beslut. Sådan kontroll kan också utövas av en annan juridisk person, som själv kontrolleras på samma sätt av den upphandlande myndigheten.

2. Punkt 1 gäller också när den kontrollerade juridiska personen är en upphandlande myndighet, och myndigheten tilldelar ett kontrakt till den kontrollerande upphandlande myndigheten eller till en annan juridisk person som kontrolleras av samma upphandlande myndighet, förutsatt att det inte finns något direkt privat ägarintresse i kapitalet i den juridiska person som tilldelas det offentliga kontraktet med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i kapital som krävs enligt bestämmelser i nationell lagstiftning, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.

3. En upphandlande myndighet som inte utövar kontroll över en privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person i den mening som avses i punkt 1 kan emellertid tilldela ett offentligt kontrakt till denna juridiska person utan att tillämpa detta direktiv om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Den upphandlande myndigheten utövar tillsammans med andra upphandlande myndigheter kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den som de utövar över sina egna förvaltningar.
- b) Den juridiska personen utför mer än 80 % av sin verksamhet för de kontrollerande upphandlande myndigheternas räkning eller för andra juridiska personer som samma upphandlande myndigheter utövar kontroll över.
- c) Det finns inget direkt privat ägarintresse i den kontrollerade juridiska personens kapital med undantag för icke-kontrollerande och icke-blockerande former av privat ägarintresse i kapital som krävs enligt bestämmelser i nationell lagstiftning, i överensstämmelse med fördragen, och som inte utövar ett avgörande inflytande över den kontrollerade juridiska personen.

För tillämpningen av första stycket a ska de upphandlande myndigheterna anses utöva gemensam kontroll över en juridisk person om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- i) Den kontrollerade juridiska personens beslutsorgan består av representanter från samtliga deltagande upphandlande myndigheter. Enskilda representanter får företräda flera eller samtliga av de deltagande upphandlande myndigheterna.
- ii) Dessa upphandlande myndigheter har tillsammans ett avgörande inflytande såväl över den kontrollerade juridiska personens strategiska mål som över dess viktiga beslut.
- iii) Den kontrollerade juridiska personen har inget eget intresse som strider mot de kontrollerande upphandlande myndigheternas intressen.

4. Ett kontrakt som ingåtts uteslutande mellan två eller flera upphandlande myndigheter ska inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Kontraktet inrättar eller genomför ett samarbete mellan de deltagande upphandlande myndigheterna för att säkerställa att de offentliga tjänster som de ska utföra tillhandahålls med målet att uppnå myndigheternas gemensamma mål.
- b) Genomförandet av samarbetet styrs endast av överväganden som sammanhänger med allmänintresset.
- c) De deltagande upphandlande myndigheterna utövar verksamhet på den öppna marknaden i en omfattning som understiger 20 % av de verksamheter som berörs av samarbetet.

5. När procentsatsen för de verksamheter som avses i punkt 1 första stycket b, punkt 3 första stycket b och punkt 4 c fastställs ska man beakta den genomsnittliga totala omsättningen eller ett lämpligt alternativt verksamhetsbaserat mått, såsom kostnader som uppstått hos den berörda juridiska personen eller upphandlande myndigheten i fråga om tjänster, varor och byggtreprenader under de tre åren som föregår kontraktets tilldelning.

När omsättningen, eller det alternativa verksamhetsbaserade måttet såsom kostnader, för de föregående tre åren inte är tillgängliga eller inte längre är relevanta på grund av tidpunkten för den berörda juridiska personens eller upphandlande myndighetens etablering eller inledandet av verksamheten eller en omorganisation av dess verksamheter, är det tillräckligt att företaget kan påvisa att verksamhetsmålet är trovärdigt, särskilt genom prognoser för verksamheten.

Avsnitt 4

Särskilda situationer

Underavsnitt 1

Subventionerade kontrakt och forsknings- och utvecklingstjänster

Artikel 13

Kontrakt som subventioneras av en upphandlande myndighet

Detta direktiv ska tillämpas på tilldelning av följande kontrakt:

- a) Kontrakt för byggtreprenad som får direkta bidrag på mer än 50 % av finansieringen från upphandlande myndigheter och vars uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 5 186 000 EUR, när dessa kontrakt omfattar en av följande verksamheter:
 - i) De bygg- och anläggningsarbeten som ingår i förteckningen i bilaga II.

- ii) Uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål.

- b) Tjänstekontrakt som får direkta bidrag på mer än 50 % av finansieringen från de upphandlande myndigheterna och vars uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 207 000 EUR om dessa kontrakt har samband med ett byggtreprenadkontrakt som avses i a.

De upphandlande myndigheter som betalar ut de bidrag som avses i leden a och b i första stycket ska se till att detta direktiv iakttas om de inte själva tilldelar det subventionerade kontraktet eller när de själva tilldelar kontraktet i andra enheters namn och för deras räkning.

Artikel 14

Forsknings- och utvecklingstjänster

Detta direktiv ska endast tillämpas på offentliga tjänstekontrakt för forsknings- och utvecklingstjänster som omfattas av CPV-koderna 73000000-2 till 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 och 73430000-5 under förutsättning att följande två villkor är uppfyllda:

- a) Resultaten tillkommer endast den upphandlande myndigheten i dess egen verksamhet.
- b) Den tillhandahållna tjänsten betalas helt och hållet av den upphandlande myndigheten.

Underavsnitt 2

Upphandling som avser försvars- eller säkerhetsaspekter

Artikel 15

Försvar och säkerhet

1. Detta direktiv ska tillämpas på tilldelning av offentliga kontrakt och anordnande av projektävlingar på försvars- och säkerhetsområdet, med undantag för följande kontrakt:

- a) Kontrakt som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2009/81/EG.
- b) Kontrakt på vilka direktiv 2009/81/EG inte är tillämpligt i enlighet med artiklarna 8, 12 och 13 i det direktivet.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt och projektävlingar som inte annars omfattas av ett undantag enligt punkt 1, om skyddet av en medlemsstats väsentliga säkerhetsintressen inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder, exempelvis genom att det ställs krav för att skydda den konfidentiella karaktären hos den information som den upphandlande myndigheten lämnar ut i ett förfarande för kontraktstilldelning som genomförs i enlighet med detta direktiv.

Detta direktiv ska dessutom, i överensstämmelse med artikel 346.1 a i EUF-fördraget, inte tillämpas på offentliga kontrakt och projekttävlingar som inte annars omfattas av ett undantag enligt punkt 1 i den här artikeln, om tillämpningen av detta direktiv skulle innebära en skyldighet för en medlemsstat att tillhandahålla information vars avslöjande den anser strida mot medlemsstatens väsentliga säkerhetsintressen.

3. Om upphandlingen och fullgörandet av det offentliga kontraktet eller projekttävlingen omfattas av sekretess eller måste åtföljas av särskilda säkerhetsåtgärder i enlighet med lagar och andra författningar som gäller i en medlemsstat, ska detta direktiv inte tillämpas, förutsatt att medlemsstaten har fastslagit att de berörda väsentliga intressena inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder, såsom de som avses i punkt 2 första stycket.

Artikel 16

Blandad upphandling som avser försvars- eller säkerhetsaspekter

1. Denna artikel ska tillämpas på blandade kontrakt som avser både upphandling som omfattas av detta direktiv och upphandling som omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget eller direktiv 2009/81/EG.

2. Om de olika delarna av ett visst offentligt kontrakt objektivt sett kan särskiljas får de upphandlande myndigheterna välja att tilldela separata kontrakt för de olika delarna eller att tilldela ett enda kontrakt.

Om de upphandlande myndigheterna väljer att tilldela separata kontrakt för de olika delarna ska beslut om vilka rättsregler som ska gälla för de olika kontrakten fattas på grundval av de egenskaper som varje del har.

Om de upphandlande myndigheterna väljer att tilldela ett enda kontrakt ska följande kriterier tillämpas för att fastställa de tillämpliga rättsreglerna:

- a) Om en del av ett visst kontrakt omfattas av artikel 346 i EUF-fördraget får kontraktet tilldelas utan tillämpning av detta direktiv, förutsatt att tilldelning av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl.
- b) Om en del av ett visst kontrakt omfattas av direktiv 2009/81/EG får kontraktet tilldelas i enlighet med det direktivet, förutsatt att tilldelning av ett enda kontrakt motiveras av objektiva skäl. Detta led påverkar inte de tröskelvärden och undantag som föreskrivs i det direktivet.

Beslutet att tilldela ett enda kontrakt får emellertid inte fattas i syfte att förhindra att kontraktet omfattas av antingen detta direktiv eller direktiv 2009/81/EG.

3. Punkt 2 tredje stycket a ska tillämpas på blandade kontrakt på vilka både led a och led b i det stycket annars skulle kunna vara tillämpliga.

4. Om de olika delarna av ett visst kontrakt objektivt sett inte kan särskiljas får kontraktet tilldelas utan tillämpning av detta direktiv när det inbegriper delar på vilka artikel 346 i EUF-fördraget är tillämplig; annars får det tilldelas i enlighet med direktiv 2009/81/EG.

Artikel 17

Offentliga kontrakt och projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som tilldelas eller anordnas i enlighet med internationella regler

1. Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt eller projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som den upphandlande myndigheten är skyldig att tilldela eller anordna enligt andra upphandlingsförfaranden än de som föreskrivs i detta direktiv, som fastställts genom något av följande:

- a) Ett internationellt avtal eller arrangemang som i överensstämmelse med fördragen har ingåtts mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer eller delar av sådana och som omfattar byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för ett projekt som signatärerna ska genomföra eller utnyttja gemensamt.
- b) Internationellt ingångna avtal eller arrangemang om stationering av trupper och som avser åtaganden i en medlemsstat eller ett tredjeland.
- c) En internationell organisation.

Alla avtal och arrangemang som avses i första stycket a i denna punkt ska lämnas till kommissionen som får rådfråga den rådgivande kommitté för offentlig upphandling som avses i artikel 89.

2. Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt och projekttävlingar som avser försvars- eller säkerhetsaspekter och som de upphandlande myndigheterna tilldelar i enlighet med upphandlingsregler som fastställts av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut när berörda offentliga kontrakt eller projekttävlingar helt finansieras av den organisationen eller det institutet. När det gäller offentliga kontrakt och projekttävlingar som till största delen medfinansieras av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut, ska parterna enas om tillämpliga upphandlingsförfaranden.

KAPITEL II

Allmänna bestämmelser

Artikel 18

Principer för upphandling

1. De upphandlande myndigheterna ska behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara på ett öppet och proportionerligt sätt.

Upphandlingen får inte utformas i syfte att undanta den från tillämpningsområdet för detta direktiv eller att på ett konstgjort sätt begränsa konkurrensen. Konkurrensen ska anses begränsas på ett konstgjort sätt om upphandlingen utformas i syfte att på ett otillbörligt sätt favorisera eller missgynna vissa ekonomiska aktörer.

2. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ekonomiska aktörer vid fullgörande av offentliga kontrakt iakttar tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som fastställts i unionsrätten, nationell rätt, kollektivavtal eller i internationella miljö-, social- och arbetsrättsliga bestämmelser som anges i bilaga X.

Artikel 19

Ekonomiska aktörer

1. Ekonomiska aktörer som enligt lagstiftningen i sin den medlemsstat där de är etablerade har rätt att tillhandahålla den aktuella tjänsten får inte uteslutas endast på grund av att lagstiftningen i den medlemsstat där kontraktet tilldelas kräver att de ska vara antingen fysiska eller juridiska personer.

Juridiska personer kan likväl åläggas att, när det gäller offentliga tjänstekontrakt och offentliga byggtreprenadkontrakt samt offentliga varukontrakt som dessutom omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och relevanta yrkeskvalifikationer för den personal som ska fullgöra kontraktet i fråga.

2. Grupper av ekonomiska aktörer, inbegripet tillfälliga sammanslutningar, får delta i upphandlingsförfaranden. De upphandlande myndigheterna får inte kräva att de ska ha en viss juridisk form för att få lämna ett anbud eller en anbudsansökan.

De upphandlande myndigheterna får vid behov i upphandlingsdokumenten klargöra hur grupper av ekonomiska aktörer ska uppfylla kraven på ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk kunskap och yrkeskunskap som avses i artikel 58, förutsatt att detta motiveras av objektiva skäl och är proportionerligt. Medlemsstaterna får fastställa standardvillkor för hur grupper av ekonomiska aktörer ska uppfylla dessa krav.

Villkor för dessa grupper av ekonomiska aktörers fullgörande av ett kontrakt som skiljer sig från dem som gäller för enskilda deltagare ska också motiveras av objektiva skäl och vara proportionella.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 får upphandlande myndigheter kräva att grupper av ekonomiska aktörer antar en viss juridisk form när de har blivit tilldelade kontraktet, om det är nödvändigt för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt.

Artikel 20

Reserverade kontrakt

1. Medlemsstaterna får reservera deltagandet i offentliga upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder och ekonomiska aktörer vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration

av personer med funktionsnedsättning eller missgynnade personer, eller föreskriva att kontraktet ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, förutsatt att minst 30 % av arbetstagarna i sådana verkstäder, ekonomiska aktörer eller program är personer med funktionsnedsättning eller missgynnade arbetstagare.

2. Anbudsinfordran ska innehålla en hänvisning till denna artikel.

Artikel 21

Sekretess

1. Om inte annat föreskrivs i detta direktiv eller nationell rätt som den upphandlande myndigheten omfattas av, särskilt lagstiftning om tillgång till information, och utan att det påverkar upplysningsskyldigheten i fråga om tilldelade kontrakt och information till anbudssökande och anbudsgivare enligt artiklarna 50 och 55, får den upphandlande myndigheten inte offentliggöra uppgifter som lämnats in och förklarats konfidentiella av de ekonomiska aktörerna, inklusive men inte begränsat till tekniska hemligheter, affärshemligheter och konfidentiella aspekter i anbudet.

2. En upphandlande myndighet får ställa krav på ekonomiska aktörer för att skydda den konfidentiella karaktären hos de uppgifter som myndigheten lämnar ut under upphandlingsförfarandet.

Artikel 22

Regler för kommunikation

1. Medlemsstaterna ska se till att all kommunikation och allt informationsutbyte enligt detta direktiv, särskilt elektronisk inlämning, sker med hjälp av elektroniska medel för kommunikation i enlighet med kraven i denna artikel. De verktyg och anordningar som ska användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska egenskaper, ska vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och driftskompatibla med allmänt använda IKT-produkter och får inte begränsa de ekonomiska aktörernas tillträde till upphandlingsförfarandet.

Trots vad som sägs i första stycket ska de upphandlande myndigheterna inte vara skyldiga att kräva att elektroniska medel för kommunikation används vid inlämning i följande situationer:

- a) På grund av upphandlingens specialiserade beskaffenhet skulle användningen av elektroniska medel för kommunikation kräva särskilda verktyg, anordningar eller filformat som inte finns allmänt tillgängliga eller inte stöds av allmänt tillgängliga applikationer.
- b) Applikationer som stöder filformat som är lämpliga för beskrivningen av anbudet använder filformat som inte kan användas av några andra öppna eller allmänt tillgängliga applikationer eller omfattas av en licensordning och kan inte göras tillgänglig för nedladdning eller fjärranvändning av den upphandlande myndigheten.

- c) Användningen av elektroniska medel för kommunikation skulle kräva specialiserad kontorsutrustning som inte är allmänt tillgänglig för upphandlande myndigheter.
- d) I upphandlingsdokumenten efterfrågas det fysiska modeller eller arkitektmodeller som inte kan översändas med hjälp av elektroniska medel.

Den kommunikation där elektroniska medel för kommunikation inte används enligt andra stycket ska ske via post eller annan lämplig transportör eller en kombination av post eller annan lämplig transportör och elektroniska medel.

Trots vad som sägs i första stycket i denna punkt är de upphandlande myndigheterna inte skyldiga att kräva att elektroniska medel för kommunikation används vid inlämning i den mån som användning av andra än elektroniska medel för kommunikation är nödvändig antingen på grund av brott mot säkerheten i elektroniska medel för kommunikation eller i syfte att skydda den särskilt känsliga karaktären hos information som kräver en så hög skyddsnivå att den inte kan säkerställas på korrekt sätt genom användning av elektroniska verktyg och anordningar som antingen är allmänt tillgängliga för ekonomiska aktörer eller kan göras tillgängliga för dem genom alternativa medel för tillgång i den mening som avses i punkt 5.

Det är de upphandlande myndigheterna som i enlighet med andra stycket i denna punkt ska kräva andra än elektroniska medel för kommunikation för inlämning som i den enskilda rapport som avses i artikel 84 ska ange skälen till detta krav. I tillämpliga fall ska de upphandlande myndigheterna i den enskilda rapporten visa varför man har ansett det vara nödvändigt att använda andra än elektroniska medel för kommunikation vid tillämpning av fjärde stycket i denna punkt.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 får muntlig kommunikation användas vid annan kommunikation än den som avser de väsentliga delarna av upphandlingsförfarandet, under förutsättning att innehållet i den muntliga kommunikationen har dokumenterats i tillfredsställande utsträckning. I detta syfte ska de väsentliga delarna av ett upphandlingsförfarande inbegripa upphandlingsdokument, anbudsansökningar, intresseförklaringar och anbud. Särskilt ska sådan muntlig kommunikation med anbudsgivare som väsentligen kan påverka innehållet i och bedömningen av anbudet dokumenteras i tillräcklig utsträckning och på lämpligt sätt, t.ex. genom skriftliga eller inspelade redogörelser eller sammanfattningar av huvudinnehållet i kommunikationerna.

3. De upphandlande myndigheterna ska säkerställa att kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna sker på ett sådant sätt att alla uppgifters integritet och den sekretess som gäller för anbudet och anbudsansökningarna bevaras. De upphandlande myndigheterna ska inte ta del av innehållet i anbudet och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud har löpt ut.

4. För offentliga byggtreprenadkontrakt och projekttävlingar får medlemsstaterna kräva att särskilda elektroniska verktyg, t.ex. elektroniska modellverktyg för bygginformation eller liknande, används. I sådana fall ska de upphandlande myndigheterna erbjuda alternativa medel för tillgång enligt punkt 5 fram till dess att dessa verktyg blir allmänt tillgängliga i den mening som avses i punkt 1 första stycket andra meningen.

5. De upphandlande myndigheterna får vid behov kräva användning av verktyg och anordningar som inte är allmänt tillgängliga, förutsatt att dessa myndigheter erbjuder alternativa medel för tillgång.

De upphandlande myndigheterna ska anses erbjuda passande alternativa medel för tillgång i följande situationer, om de

a) på elektronisk väg ger oinskränkt, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till dessa verktyg och anordningar från och med dagen för offentliggörandet av meddelandet i enlighet med bilaga VIII eller från den dag då inbjudan att bekräfta intresse avsänds; den webbadress där dessa verktyg och anordningar finns tillgängliga ska anges i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse,

b) ser till att anbudsgivare som inte har tillgång till de verktyg och anordningar som berörs, eller inte har möjlighet att erhålla dem inom aktuella tidsfrister, förutsatt att detta inte kan tillskrivas berörd anbudsgivare, får tillträde till upphandlingsförfarandet genom användning av provisoriska anordningar som görs tillgängliga kostnadsfritt online, eller

c) stöder en alternativ kanal för elektronisk inlämning av anbud.

6. Utöver de krav som anges i bilaga IV ska följande regler gälla verktyg och anordningar för elektronisk överföring och mottagning av anbud och för elektronisk mottagning av anbudsansökningar:

a) Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering och tidsstämpling, ska finnas tillgänglig för alla berörda parter.

b) Medlemsstaterna, eller de upphandlande myndigheter som agerar inom en övergripande ram som har fastställts av den berörda medlemsstaten, ska ange den säkerhetsnivå som krävs för de elektroniska medlen för kommunikation i olika skeden av upphandlingsförfarandet; säkerhetsnivån ska stå i proportion till de risker som är förknippade med förfarandet.

c) Om medlemsstaterna, eller de upphandlande myndigheter som agerar inom en övergripande ram som har fastställts av den berörda medlemsstaten, konstaterar att risknivån, bedömd i enlighet med led b i denna punkt, är sådan att avancerade elektroniska signaturer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG⁽¹⁾ krävs, ska de upphandlande myndigheterna godta avancerade elektroniska signaturer som stöds av ett kvalificerat certifikat, med beaktande av om dessa certifikat tillhandahålls av en tillhandahållare av certifieringstjänster som är med i en tillförlitlig förteckning som föreskrivs i kommissionens beslut 2009/767/EG⁽²⁾, med eller utan en säker anordning för skapande av signaturer, förutsatt att de uppfyller följande villkor:

i) De upphandlande myndigheterna ska fastställa det format för avancerade signaturer som krävs på grundval av de format som anges i kommissionens beslut 2011/130/EU⁽³⁾ och ska vidta nödvändiga åtgärder för den tekniska behandlingen av dessa format. Om ett annat format för elektroniska signaturer används ska den elektroniska signaturen eller de medier som innehåller det elektroniska dokumentet innehålla information om de existerande valideringsmöjligheterna, som ska falla under medlemsstatens ansvarsområde. Valideringsmöjligheterna ska göra det möjligt för den upphandlande myndigheten att online, kostnadsfritt och på ett sätt som är begripligt för personer med ett annat modersmål validera den mottagna elektroniska signaturen som en avancerad elektronisk signatur som stöds av ett kvalificerat certifikat.

Medlemsstaterna ska överlämna information om tillhandahållaren av valideringstjänster till kommissionen, som ska göra den information som erhållits från medlemsstaterna tillgänglig för allmänheten på internet.

ii) Om ett anbud är försett med en signatur som stöds av ett kvalificerat certifikat som finns med i en tillförlitlig förteckning får de upphandlande myndigheterna inte införa ytterligare krav som kan förhindra anbudsgivarna att använda dessa signaturer.

När det gäller dokument som används vid ett upphandlingsförfarande som är signerade av en behörig myndighet i en medlemsstat eller av en annan utfärdande enhet, får den behöriga utfärdande myndigheten eller enheten fastställa det format för avancerade signaturer som krävs på grundval av de krav som anges i artikel 1.2 i beslut 2011/130/EU. De ska vidta nödvändiga åtgärder för den tekniska behandlingen av detta format

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13 december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer (EGT L 13, 19.1.2000, s. 12).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2009/767/EG av den 16 oktober 2009 om åtgärder som underlättar användningen av förfaranden på elektronisk väg genom gemensamma kontaktpunkter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (EUT L 274, 20.10.2009, s. 36).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2011/130/EU av den 25 februari 2011 om fastställande av minimikrav för behandling över gränserna av dokument som signerats elektroniskt av behöriga myndigheter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (EUT L 53, 26.2.2011, s. 66).

genom att inkludera den information som krävs för behandlingen av signaturen i det berörda dokumentet. Sådana dokument ska i den elektroniska signaturen eller i de medier som innehåller de elektroniska dokumenten innehålla information om de existerande valideringsmöjligheterna som gör det möjligt att validera den mottagna elektroniska signaturen online, kostnadsfritt och på ett sätt som är begripligt för personer med ett annat modersmål.

7. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att ändra de tekniska detaljer och egenskaper som anges i bilaga IV för att beakta den tekniska utvecklingen.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att ändra förteckningen i punkt 1 andra stycket a–d i den här artikeln om den tekniska utvecklingen innebär att fortsatta undantag från användningen av elektroniska medel för kommunikation blir olämpliga eller, i undantagsfall, om nya undantag måste föreskrivas på grund av den tekniska utvecklingen.

För att se till att tekniska format samt process- och meddelandestandarder är driftskompatibla, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att besluta om obligatorisk användning av sådana specifika tekniska standarder, särskilt i fråga om elektronisk inlämning, elektroniska kataloger och medel för elektronisk autentisering, endast när de tekniska standarderna noggrant har testats och deras användbarhet har bevisats i praktiken. Innan kommissionen gör användningen av en teknisk standard obligatorisk ska den också noggrant överväga vilka kostnader detta kan medföra, särskilt i fråga om anpassningar till befintliga lösningar på e-upphandlingsområdet, inklusive infrastruktur, processer och programvara.

Artikel 23

Nomenklatur

1. Alla hänvisningar till nomenklatur inom ramen för offentlig upphandling ska göras genom användning av den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling, (*Common Procurement Vocabulary*, CPV) som fastställs i förordning (EG) nr 2195/2002.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att anpassa de CPV-koder som anges i detta direktiv när ändringar av CPV-nomenklaturen ska införas i detta direktiv och de inte medför en ändring av direktivets tillämpningsområde.

Artikel 24

Intressekonflikter

Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande myndigheterna vidtar lämpliga åtgärder för att effektivt förebygga, identifiera och avhjälpa intressekonflikter som uppstår under genomförandet av upphandlingsförfarandena i syfte att undvika snedvridning av konkurrensen och säkerställa lika behandling av alla ekonomiska aktörer.

Begreppet intressekonflikt ska minst omfatta situationer där sådan personal hos den upphandlande myndigheten eller en leverantör av upphandlingstjänster som agerar på den upphandlande myndighetens vägnar som deltar i genomförandet av upphandlingsförfarandet eller kan påverka resultatet av förfarandet direkt eller indirekt har ett finansiellt, ekonomiskt eller annat personligt intresse som kan ses som komprometterande för dess opartiskhet och oavhängighet under upphandlingsförfarandet.

AVDELNING II

BESTÄMMELSER OM OFFENTLIGA KONTRAKT

KAPITEL I

Förfaranden

Artikel 25

Villkor som rör WTO-avtalet och andra internationella avtal

I den mån de omfattas av bilagorna 1, 2, 4 och 5 samt de allmänna anmärkningarna i Europeiska unionens tillägg I till WTO-avtalet och andra internationella avtal som unionen är bunden av ska de upphandlande myndigheterna bevilja byggentreprenader, varor, tjänster och ekonomiska aktörer som har undertecknat dessa avtal en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas byggentreprenader, varor, tjänster och ekonomiska aktörer i unionen.

Artikel 26

Val av förfaranden

1. Vid tilldelning av offentliga kontrakt ska en upphandlande myndighet tillämpa nationella förfaranden som anpassats i enlighet med detta direktiv, under förutsättning att, och utan att det påverkar artikel 32, en anbudsinfordran har offentliggjorts i enlighet med detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att de upphandlande myndigheterna får tillämpa öppna eller selektiva förfaranden i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv.

3. Medlemsstaterna ska föreskriva att de upphandlande myndigheterna får tillämpa innovationspartnerskap i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv.

4. Medlemsstaterna ska föreskriva att de upphandlande myndigheterna får tillämpa förhandlade förfaranden under konkurrens eller konkurrenspräglade dialoger i följande situationer:

a) För byggentreprenader, varor eller tjänster som uppfyller ett eller flera av följande kriterier:

i) Den upphandlande myndighetens behov kan inte tillgodoses utan anpassning av lättillgängliga lösningar.

ii) De inbegriper formgivning eller innovativa lösningar.

iii) Kontraktet kan inte tilldelas utan föregående förhandlingar på grund av särskilda omständigheter i anslutning

till dess art, komplexitet eller rättsliga och ekonomiska utformning eller på grund av riskerna i anslutning till dessa.

iv) Den upphandlande myndigheten kan inte utarbeta tekniska specifikationer med tillräcklig precision avseende en standard, europeisk teknisk bedömning, gemensam teknisk specifikation eller teknisk referens i den mening som avses i punkterna 2–5 i bilaga VII.

b) För byggentreprenader, varor eller tjänster där endast ogiltiga eller oacceptabla anbud har lämnats enligt ett öppet eller selektivt förfarande. I sådana situationer ska den upphandlande myndigheten inte vara skyldig att offentliggöra ett meddelande om upphandling om den i förfarandet inbegriper endast de anbudsgivare som uppfyller kriterierna i artiklarna 57–64 och som i ett föregående öppet eller selektivt förfarande har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbudsförfarandet.

I synnerhet anbud som inte överensstämmer med upphandlingsdokumenten, som inkommit för sent, där det finns bevis för hemligt samförstånd eller korruption, eller som den upphandlande myndigheten funnit onormalt låga, ska anses vara ogiltiga. I synnerhet ska anbud som lämnats in av anbudsgivare som saknar de kvalifikationer som fordras, och anbud vars pris överskrider den budget som beslutats och doku-
menterats av den upphandlande myndigheten innan upphandlingsförfarandet inleds anses vara oacceptabla.

5. Anbudsinfordran ska göras genom ett meddelande om upphandling enligt artikel 49.

Om kontraktet tilldelas genom ett selektivt förfarande eller ett förhandlat förfarande under konkurrens får medlemsstaterna, trots vad som sägs i första stycket i denna punkt, föreskriva att upphandlande myndigheter under den centrala nivån eller specifika kategorier av dessa får göra anbudsinfordran genom ett förhandsmeddelande enligt artikel 48.2.

Då anbudsinfordran görs i form av ett förhandsmeddelande i enlighet med artikel 48.2 ska de ekonomiska aktörer som har anmält intresse efter offentliggörande av ett förhandsmeddelande uppmanas att lämna in en skriftlig bekräftelse av sitt intresse genom en "inbjudan att bekräfta intresse" i enlighet med artikel 54.

6. Medlemsstaterna kan föreskriva att upphandlande myndigheter, i de särskilda fall och under de särskilda omständigheter som uttryckligen anges i artikel 32, får tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande av anbudsinfordran. Medlemsstaterna får inte tillåta att detta förfarande tillämpas i andra fall än de som anges i artikel 32.

Artikel 27

Öppet förfarande

1. Vid öppna förfaranden får alla intresserade ekonomiska aktörer lämna anbud efter en anbudsinfordran.

Fristen för mottagande av anbud ska vara minst 35 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

Anbudet ska innehålla de upplysningar som den upphandlande myndigheten kräver för det kvalitativa urvalet.

2. Om en upphandlande myndighet har offentliggjort ett förhandsmeddelande som inte i sig användes som en anbudsinfordran får den minimitidsfrist för mottagande av anbud som fastställs i punkt 1 andra stycket i denna artikel minskas till 15 dagar, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Förhandsmeddelandet innehöll alla de uppgifter som krävs för meddelandet om upphandling enligt bilaga V avsnitt I del B, i den mån de sistnämnda uppgifterna fanns att tillgå när förhandsmeddelandet offentliggjordes.
- b) Förhandsmeddelandet avsändes för offentliggörande minst 35 dagar och högst 12 månader före den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

3. Om det i en brådslande situation som bestyrks på lämpligt sätt av den upphandlande myndigheten är omöjligt att tillämpa den tidsfrist som fastställs i punkt 1 andra stycket, får den fastställa en tidsfrist på minst 15 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

4. Den upphandlande myndigheten får minska den tidsfrist för mottagande av anbud som anges i punkt 1 andra stycket i denna artikel med fem dagar om den tillåter att anbudet skickas in med hjälp av elektroniska medel i enlighet med artikel 22.1 första stycket, 22.5 och 22.6.

Artikel 28

Selektivt förfarande

1. Vid selektiva förfaranden får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter en anbudsinfordran som innehåller den information som anges i del B eller C i bilaga V, allt efter omständigheterna, genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande myndigheten begärt.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska vara 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling eller, när ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran, en inbjudan att bekräfta intresse avsändes.

2. Endast de ekonomiska aktörer som inbjuds att delta av den upphandlande myndigheten efter det att den bedömt de inlämnade upplysningarna får lämna anbud. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 65 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara 30 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

3. Om en upphandlande myndighet har offentliggjort ett förhandsmeddelande som inte i sig använts som en anbudsinfordran får den minimitidsfrist för mottagande av anbud som

fastställs i punkt 2 andra stycket i denna artikel minskas till tio dagar, under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Förhandsmeddelandet innehöll alla de uppgifter som krävs enligt bilaga V avsnitt I del B, i den mån de sistnämnda uppgifterna fanns att tillgå när förhandsmeddelandet offentliggjordes.
- b) Förhandsmeddelandet avsändes för offentliggörande minst 35 dagar och högst 12 månader före den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

4. Medlemsstaterna får ange att alla eller specifika kategorier av upphandlande myndigheter under den centrala nivån får fastställa tidsfristen för mottagande av anbud enligt överenskommelse mellan den upphandlande myndigheten och utvalda anbudssökande, under förutsättning att alla utvalda anbudssökande har haft lika lång tid på sig att utarbeta och lämna anbud. Om det inte går att komma överens om en tidsfrist för mottagande av anbud ska tidsfristen vara minst tio dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

5. Fristen för mottagande av anbud enligt punkt 2 i den här artikeln får förkortas med fem dagar om den upphandlande myndigheten godtar att anbudet lämnas med elektroniska medel i enlighet med artikel 22.1, 22.5 och 22.6.

6. Om det i en brådslande situation som bestyrks på lämpligt sätt av den upphandlande myndigheten är omöjligt att tillämpa de tidsfrister som fastställs i denna artikel, får den fastställa

- a) en tidsfrist för mottagande av anbudsansökan på minst 15 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes,
- b) en tidsfrist för mottagande av anbud på minst tio dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

Artikel 29

Förhandlat förfarande under konkurrens

1. Vid förhandlat förfarande under konkurrens får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter en anbudsinfordran som innehåller den information som anges i delarna B och C i bilaga V, genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande myndigheten begärt.

I upphandlingsdokumenten ska de upphandlande myndigheterna fastställa föremålet för upphandlingen genom att beskriva sina behov och de egenskaper som krävs av de varor, byggentreprenader eller tjänster som ska upphandlas samt ange kriterierna för tilldelning av kontrakt. De ska också ange vilka delar av beskrivningen som fastställer de minimikrav som ska uppfyllas av alla anbud.

Den information som lämnas ska vara tillräckligt precis för att de ekonomiska aktörerna ska kunna bedöma upphandlingens art och räckvidd och besluta om de ska ansöka om att få delta i förfarandet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska vara 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling eller, när ett förhandsmeddelande används som en anbudsinfordran, inbjudan att bekräfta intresse avsändes. Minimitidsfristen för mottagande av det ursprungliga anbudet ska vara 30 dagar från den dag då inbjudan avsändes. Artikel 28.3–28.6 ska tillämpas.

2. Endast de ekonomiska aktörer som inbjuds att delta av den upphandlande myndigheten efter det att den bedömt de inlämnade upplysningarna får lämna in ett ursprungligt anbud, som ska ligga till grund för de efterföljande förhandlingarna. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 65 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet.

3. Om inte annat anges i punkt 4 ska de upphandlande myndigheterna förhandla med anbudsgivarna om det ursprungliga och alla efterföljande anbud som de lämnat, förutom de slutliga anbudet i den mening som avses i punkt 6, för att förbättra innehållet i anbudet.

Minimikraven och tilldelningskriterierna får inte vara föremål för förhandling.

4. De upphandlande myndigheterna får utan förhandlingar tilldela kontrakt utifrån det ursprungliga anbudet om de i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse har meddelat att de förbehåller sig rätten till detta.

5. De upphandlande myndigheterna ska under förhandlingarna garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra. De ska skriftligen informera alla anbudsgivare vars anbud inte har utslutits i enlighet med punkt 6 om eventuella ändringar av de tekniska specifikationerna eller andra upphandlingsdokument förutom de där minimikraven anges. Efter dessa ändringar ska de upphandlande myndigheterna ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och skicka in de ändrade anbudet.

I enlighet med artikel 21 får de upphandlande myndigheterna inte röja för de övriga deltagarna konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i förhandlingarna har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

6. Förhandlat förfarande under konkurrens får äga rum i successiva steg för att minska det antal anbud som det ska förhandlas om, genom tillämpning av de tilldelningskriterier

som anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i något annat upphandlingsdokument. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i något annat upphandlingsdokument ange om den kommer att utnyttja denna möjlighet.

7. Om de upphandlande myndigheterna har för avsikt att avsluta förhandlingarna ska de informera de anbudsgivare som fortfarande är med och fastställa en gemensam tidsfrist för inlämning av eventuella nya eller ändrade anbud. De ska kontrollera att de slutliga anbudet uppfyller minimikraven och överensstämmer med artikel 56.1, bedöma de slutliga anbudet på grundval av tilldelningskriterierna och tilldela kontraktet i enlighet med artiklarna 66–69.

Artikel 30

Konkurrenspräglad dialog

1. I en konkurrenspräglad dialog får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter ett meddelande om upphandling genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande myndigheten begärt.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

Endast sådana ekonomiska aktörer som får en inbjudan av den upphandlande myndigheten efter en bedömning av de inlämnade upplysningarna får delta i dialogen. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 65 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 67.2.

2. De upphandlande myndigheterna ska ange sina behov och krav i meddelandet om upphandling, och de ska definiera dessa behov och krav i meddelandet och/eller i ett beskrivande dokument. Samtidigt och i samma dokument ska de upphandlande myndigheterna också ange och definiera de valda tilldelningskriterierna samt ange en preliminär tidsplan.

3. De upphandlande myndigheterna ska inleda en dialog med de deltagare som valts ut enligt de relevanta bestämmelserna i artiklarna 56–66, där dialogens syfte ska vara att identifiera och definiera hur deras behov bäst ska kunna tillgodoses. Under denna dialog får de diskutera alla aspekter av upphandlingen med de utvalda deltagarna.

De upphandlande myndigheterna ska under dialogen garantera likabehandling av samtliga deltagare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa deltagare i förhållande till andra.

I enlighet med artikel 21 får de upphandlande myndigheterna inte röja för de övriga deltagarna vilka lösningar en deltagare har föreslagit eller annan konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i dialogen har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

4. En konkurrenspräglad dialog får äga rum i successiva steg för att minska det antal lösningar som ska diskuteras under dialogen, genom tillämpning av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet ange om den kommer att utnyttja denna möjlighet.

5. Den upphandlande myndigheten ska fortsätta denna dialog till dess att den kan identifiera den eller de lösningar som kan tillgodose dess behov.

6. Efter att ha förklarat dialogen avslutad och efter att ha informerat de återstående deltagarna om detta ska den upphandlande myndigheten uppmana var och en av dem att lämna sina slutgiltiga anbud på grundval av den eller de lösningar som lagts fram och specificerats under dialogen. Dessa anbud ska innehålla alla de faktorer och villkor som är nödvändiga för projektets genomförande.

På begäran av den upphandlande myndigheten får dessa anbud klarläggas, preciseras och optimeras. Sådana klarlägganden, preciseringar, optimeringar eller kompletteringar får dock inte omfatta ändringar av väsentliga aspekter av anbudet eller den offentliga upphandlingen, däribland de behov och krav som anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet, om ändringar av dessa aspekter, behov och krav riskerar att snedvrider konkurrensen eller ha en diskriminerande effekt.

7. Den upphandlande myndigheten ska bedöma de inkomna anbuderna på grundval av de tilldelningskriterier som fastställs i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet.

På den upphandlande myndighetens begäran får förhandlingar med den anbudsgivare som har lämnat det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 67 föras i syfte att bekräfta de finansiella åtaganden eller andra villkor som anges i anbudet genom att slutgiltigt fastställa kontraktsvillkoren, under förutsättning att detta inte leder till att väsentliga aspekter i anbudet eller den offentliga upphandlingen ändras i sak, inklusive de behov och krav som anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet, och inte riskerar att snedvrider konkurrensen eller orsaka diskriminering.

8. Den upphandlande myndigheten får besluta om tävlingspriser eller betalningar till deltagarna i dialogen.

Artikel 31

Innovationspartnerskap

1. När det gäller innovationspartnerskap får alla ekonomiska aktörer lämna in en ansökan om att delta efter ett meddelande

om upphandling genom att lämna de upplysningar som krävs för det kvalitativa urvalet och som den upphandlande myndigheten begärt.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten identifiera behovet av en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad som inte kan tillgodoses genom inköp av varor, tjänster eller byggtreprenader som redan finns tillgängliga på marknaden. Den ska ange vilka delar av beskrivningen som fastställer de minimikrav som ska uppfyllas av alla anbud. Den information som lämnas ska vara tillräckligt precis för att de ekonomiska aktörerna ska kunna bedöma den begärda lösningens art och räckvidd och besluta om de ska ansöka om att få delta i förfarandet.

Den upphandlande myndigheten får besluta att inrätta innovationspartnerskapet med en eller flera partner som bedriver separat forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes. Endast sådana ekonomiska aktörer som får en inbjudan av den upphandlande myndigheten efter en bedömning av de inlämnade upplysningarna får delta i förfarandet. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 65 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det anbud som har bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 67.

2. Innovationspartnerskapen ska syfta till utvecklingen av en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad och därpå följande inköp av dessa varor, tjänster eller byggtreprenader, under förutsättning att de motsvarar de prestandanivåer och maxkostnader som överenskommits mellan de upphandlande myndigheterna och deltagarna.

Innovationspartnerskapet ska delas upp i successiva etapper som följer stegen i forsknings- och innovationsprocessen, och som kan inkludera tillverkning av varorna, tillhandahållande av tjänsterna eller slutförande av byggtreprenaderna. Innovationspartnerskapet ska ha mellanliggande mål som parterna i fråga ska uppfylla och föreskriva utbetalning av ersättning genom lämpliga delbetalningar.

Baserat på dessa mål kan den upphandlande myndigheten efter varje avslutad etapp besluta att avsluta innovationspartnerskapet eller, om innovationspartnerskapet omfattar flera partner, minska antalet partner genom att avsluta enskilda kontrakt, under förutsättning att den upphandlande myndigheten i upphandlingsdokumenten har angett dessa möjligheter och på vilka villkor de kan utnyttjas.

3. Om inte annat anges i denna artikel ska de upphandlande myndigheterna förhandla med anbudsgivarna om det ursprungliga och alla efterföljande anbud som de lämnat, förutom det slutliga anbudet, för att förbättra innehållet i anbuderna.

Minimikraven och tilldelningskriterierna får inte vara föremål för förhandling.

4. De upphandlande myndigheterna ska under förhandlingarna garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra. De ska skriftligen informera alla anbudsgivare vars anbud inte har utslutits i enlighet med punkt 5 om eventuella ändringar av de tekniska specifikationerna eller andra upphandlingsdokument än de där minimikraven anges. Efter dessa ändringar ska de upphandlande myndigheterna ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och skicka in de ändrade anbuden.

I enlighet med artikel 21 får de upphandlande myndigheterna inte röja för de övriga deltagarna konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i förhandlingarna har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

5. Förhandlingar under förfarandet för innovationspartnerskap får genomföras i successiva steg för att minska det antal anbud som ska förhandlas, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten ange om den kommer att använda sig av denna möjlighet eller inte.

6. Vid urvalet av anbudssökande ska de upphandlande myndigheterna särskilt tillämpa kriterier för de anbudssökandes kapacitet på FoU-området och när det gäller att utveckla och genomföra innovativa lösningar.

Endast de ekonomiska aktörer som bjuds in att delta av den upphandlande myndigheten efter en bedömning av de begärda uppgifterna får lämna in forsknings- och innovationsprojekt, vars syfte ska vara att tillgodose de behov som enligt den upphandlande myndighetens bedömning inte kan tillgodoses genom befintliga lösningar.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten fastställa vilka arrangemang för immateriell äganderätt som ska tillämpas. Vid innovationspartnerskap med flera partner får den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 21 inte röja för övriga partner vilka lösningar som har föreslagits eller annan konfidentiell information som har förmedlats av en partner inom ramen för partnerskapet utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

7. Den upphandlande myndigheten ska se till att partnerskapsstruktur, särskilt varaktigheten av och värdet på de olika etapperna, avspeglar graden av innovation hos den föreslagna lösningen och de forsknings- och innovationsverksamheter som krävs för att utveckla en innovativ lösning som ännu inte finns

tillgänglig på marknaden. Det uppskattade värdet av varor, tjänster eller byggtreprenader får inte vara oproportionerligt i förhållande till de investeringar som krävs för deras framtagande.

Artikel 32

Användning av förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling

1. Medlemsstaterna kan i de särskilda fall och under de särskilda omständigheter som anges i punkterna 2–5 föreskriva att de upphandlande myndigheterna vid tilldelning av offentliga kontrakt får tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling.

2. Ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling får tillämpas för offentliga kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster i följande fall:

a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud, inga anbudsansökningar eller inga lämpliga anbudsansökningar har lämnats vid ett öppet eller selektivt förfarande, förutsatt att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till kommissionen, om den så begär.

Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens behov och krav enligt upphandlingsdokumenten. En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda ekonomiska aktören ska eller kan uteslutas enligt artikel 57 eller inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 58.

b) Om byggtreprenaden, varorna eller tjänsterna endast kan tillhandahållas av en viss ekonomisk aktör, av något av följande skäl:

i) Syftet med upphandlingen är att skapa eller förvärva ett unikt konstverk eller en unik konstnärlig prestation.

ii) Det av tekniska skäl inte finns någon konkurrens.

iii) Skydd av ensamrätt, inklusive immateriella rättigheter.

De undantag som anges i leden ii och iii ska endast gälla när inget rimligt alternativ eller substitut finns och om avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstgjord begränsning av upphandlingsparametrarna.

c) Om det, när det är absolut nödvändigt och på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten inte har kunnat förutse, är omöjligt att iaktta de tidsfrister som gäller vid öppet förfarande, selektivt förfarande eller förhandlat förfarande under konkurrens. De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådska får inte i något fall tillskrivas den upphandlande myndigheten.

3. Ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling får tillämpas för offentliga varukontrakt i följande fall:

- a) Om varorna i fråga endast framställs för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål; de kontrakt som tilldelas enligt denna punkt får dock inte inbegripa tillverkning i en omfattning som syftar till att göra varan lönsam eller till att täcka forsknings- och utvecklingskostnader.
- b) Om det rör sig om kompletterande leveranser som utförs av den ursprungliga varuleverantören och som antingen syftar till att delvis ersätta varuleveranser eller anläggningar, eller till att utöka befintliga varuleveranser eller anläggningar, i de fall ett byte av varuleverantör skulle tvinga den upphandlande myndigheten att anskaffa varor med andra tekniska egenskaper med åtföljande inkompatibilitet eller oproportionerliga tekniska svårigheter vid användning och underhåll; löptiden för sådana kontrakt, liksom för återkommande kontrakt, får som regel inte överstiga tre år.
- c) Om det rör sig om varor som noterats och förvärvats på en råvarumarknad.
- d) Om det rör sig om inköp av varor eller tjänster på särskilt gynnsamma villkor, antingen hos en varuleverantör eller tjänsteleverantör som slutgiltigt avslutar sin affärsverksamhet eller hos en förvaltare eller en likvidator vid insolvensförfarande, offentligt ackord eller förfarande av liknande slag som finns i nationella lagar och andra författningar.

4. Ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling får tillämpas för offentliga tjänstekontrakt om kontraktet följer på en projekttävling som anordnats enligt detta direktiv och enligt de regler som föreskrivits i projekttävlingen ska gå till vinnaren eller en av vinnarna i projekttävlingen; i det senare fallet ska samtliga vinnare inbjudas att delta i förhandlingarna.

5. Ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling får tillämpas om det rör sig om nya byggtreprenader eller tjänster som är en upprepning av liknande byggtreprenader eller tjänster som av samma upphandlande myndighet tilldelats samma ekonomiska aktör i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att de nya byggtreprenaderna eller tjänsterna är i överensstämmelse med ett grundläggande projekt, för vilket det ursprungliga kontraktet tilldelats genom ett förfarande i enlighet med artikel 26.1. Det ursprungliga projektet ska ange omfattningen av möjliga kompletterande byggtreprenader eller tjänster samt villkoren för tilldelning.

Så snart som det första projektet blir föremål för detta förfarande ska den upphandlande myndigheten ange att detta

förfaringssätt kan bli aktuellt och i beräkningen ta med den uppskattade totala kostnaden för kommande byggtreprenader eller tjänster vid tillämpning av artikel 4.

Detta förfaringssätt får bara användas under tre år efter det att det ursprungliga kontraktet ingicks.

KAPITEL II

Tekniker och instrument för elektronisk och gemensam upphandling

Artikel 33

Ramavtal

1. Upphandlande myndigheter får sluta ramavtal under förutsättning att de tillämpar de förfaranden som anges i detta direktiv.

Ett ramavtal avser ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera ekonomiska aktörer i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattade kvantiteter.

Ett ramavtal får inte löpa längre än fyra år, utom i undantagsfall som vederbörligen motiverats, särskilt genom föremålet för ramavtalet.

2. Kontrakt som grundas på ett ramavtal ska tilldelas i enlighet med de förfaranden som avses i denna punkt samt i punkterna 3 och 4.

Dessa förfaranden får bara tillämpas mellan de upphandlande myndigheter som tydligt identifieras för detta syfte i anbudsinfordran eller i inbjudan att bekräfta intresse och de ekonomiska aktörer som är parter i det ingångna ramavtalet.

Kontrakt som grundas på ett ramavtal får inte under några omständigheter leda till väsentliga ändringar av villkoren i detta ramavtal, särskilt i det fall som avses i punkt 3.

3. Om ett ramavtal sluts med en enda ekonomisk aktör, ska kontrakt som grundas på detta ramavtal tilldelas i enlighet med villkoren i ramavtalet.

Vid tilldelningen av sådana kontrakt får de upphandlande myndigheterna skriftligen samråda med den ekonomiska aktör som är part i ramavtalet och vid behov uppmana denne att komplettera sitt anbud.

4. Om ett ramavtal sluts med fler än en ekonomisk aktör ska det ramavtalet genomföras på ett av följande sätt:

a) Enligt villkoren i ramavtalet, utan att inleda en förnyad konkurrensutsättning, om samtliga villkor för tillhandahållandet av de berörda byggtreprenaderna, tjänsterna och varorna samt objektiva villkor för att fastställa vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra dem anges i ramavtalet; de senare villkoren ska anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet.

b) Om samtliga villkor för tillhandahållandet av de berörda byggtreprenaderna, tjänsterna och varorna anges i ramavtalet, delvis utan att inleda en förnyad konkurrensutsättning i enlighet med led a och delvis genom att inleda en förnyad konkurrensutsättning för de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet i enlighet med led c, och om de upphandlande myndigheterna har fastställt denna möjlighet i upphandlingsdokumenten för ramavtalet. Beslutet om huruvida specifika byggtreprenader, varor eller tjänster ska köpas in efter en förnyad konkurrensutsättning eller direkt i enlighet med villkoren i ramavtalet ska fattas i enlighet med objektiva kriterier, som ska fastställas i upphandlingsdokumenten för ramavtalet. I upphandlingsdokumenten ska det också anges vilka villkor som kan bli föremål för en förnyad konkurrensutsättning.

De möjligheter som anges i första stycket i detta led ska också gälla för varje del av ett ramavtal för vilken samtliga villkor för tillhandahållandet av de berörda byggtreprenaderna, tjänsterna och varorna har angetts i ramavtalet, oberoende av om samtliga villkor för tillhandahållandet av de berörda byggtreprenaderna, tjänsterna och varorna enligt andra delar av ramavtalet har angetts.

c) Om inte samtliga villkor för tillhandahållandet av byggtreprenader, tjänster eller varor fastställs i ramavtalet, genom att inleda en förnyad konkurrensutsättning för de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet.

5. De konkurrensutsättningar som avses i punkt 4 b och c ska grundas på samma villkor som tillämpas vid tilldelningen av ramavtalet som, om det är nödvändigt ska preciseras, och vid behov andra villkor som anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet i enlighet med följande förfarande:

a) För varje kontrakt som ska tilldelas ska den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med de ekonomiska aktörer som är i stånd att genomföra kontraktet.

b) Den upphandlande myndigheten ska fastställa en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud beträffande varje särskilt kontrakt, med hänsyn till faktorer som hur komplext kontraktsföremålet är och den tid som behövs för att lämna anbud.

c) Anbudet ska lämnas skriftligen, och innehållet i dem ska vara hemligt tills den angivna svarstiden har löpt ut.

d) Den upphandlande myndigheten ska tilldela varje kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet.

Artikel 34

Dynamiska inköpssystem

1. De upphandlande myndigheterna får använda ett dynamiskt inköpssystem för köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, såsom de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande myndighetens behov. Ett dynamiskt inköpssystem ska drivas som en helt elektronisk process, och ska under inköpssystemets hela giltighetstid vara öppet för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna. Det kan delas in i kategorier av varor, byggtreprenader eller tjänster som är objektivt definierade på grundval av egenskaperna för den upphandling som ska genomföras inom den berörda kategorin. Sådana egenskaper kan omfatta en hänvisning till största tillåtna storlek på senare ingångna specifika kontrakt eller till ett specifikt geografiskt område inom vilket det senare ingångna specifika kontraktet ska fullgöras.

2. För att genomföra en upphandling enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande myndigheten följa reglerna för selektiva förfaranden. Samtliga anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna ska få delta i systemet, och antalet anbudssökande som ska få delta i systemet får inte begränsas i enlighet med artikel 65. När de upphandlande myndigheterna har delat upp systemet i olika kategorier av varor, byggtreprenader eller tjänster i enlighet med punkt 1 i denna artikel, ska de specificera tillämpliga urvalskriterier för varje kategori.

Trots vad som sägs i artikel 28 ska följande tidsfrister gälla:

a) Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska vara 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling, eller när ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran, en inbjudan att bekräfta intresse avsändes. Inga ytterligare tidsfrister ska gälla för mottagande av anbudsansökningar när inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen enligt det dynamiska inköpssystemet har skickats ut.

b) Minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes. I förekommande fall ska artikel 26.4 tillämpas. Artikel 28.3 och 28.5 ska inte tillämpas.

3. All kommunikation inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem ska endast ske med elektroniska medel i enlighet med artikel 22.1, 22.3, 22.5 och 22.6.

4. För att tilldela kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande myndigheten

- a) offentliggöra en anbudsinfordran och ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem,
- b) i upphandlingsdokumenten minst ange vilken typ av köp och vilka kvantiteter som detta system avser samt lämna all nödvändig information om det dynamiska inköpssystemet, inbegripet hur det dynamiska inköpssystemet fungerar, den elektroniska utrustning som används, tekniska arrangemang för anslutning samt tekniska specifikationer,
- c) ange alla indelningar i olika kategorier av varor, byggtreprenader eller tjänster och vad som karakteriserar dessa,
- d) ge fri, direkt och fullständig tillgång till upphandlingsdokumenten så länge systemet är giltigt i enlighet med artikel 53.

5. Den upphandlande myndigheten ska under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet är giltigt ge alla ekonomiska aktörer möjlighet att ansöka om att få delta i systemet på de villkor som anges i punkt 2. Den ska fullfölja sin utvärdering av sådana anbudsansökningar i enlighet med urvalskriterierna inom 10 arbetsdagar från och med mottagandet. Tidsfristen kan i enskilda fall förlängas till 15 arbetsdagar när detta är motiverat, särskilt om det finns ett behov av att granska kompletterande dokumentation eller att annars kontrollera om urvalskriterierna har uppfyllts.

Trots vad som sägs i första stycket får de upphandlande myndigheterna, så länge som inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen inom det dynamiska inköpssystemet inte har skickats ut, förlänga utvärderingsperioden om ingen inbjudan att lämna anbud har utfärdats under den förlängda utvärderingsperioden. Upphandlande myndigheter ska i upphandlingsdokumenten ange längden på den förlängda period som de avser att tillämpa.

Den upphandlande myndigheten ska snarast möjligt informera den berörda ekonomiska aktören huruvida denne tagits med i det dynamiska inköpssystemet.

6. Den upphandlande myndigheten ska inbjuda alla deltagare som tas med i det dynamiska inköpssystemet att lämna ett anbud för varje enskilt kontrakt som ska tilldelas inom systemet i enlighet med artikel 54. Om det dynamiska inköpssystemet har delats in i olika kategorier av byggtreprenader, varor eller tjänster ska de upphandlande myndigheterna uppmåna samtliga deltagare som har inbjudits inom den kategori som motsvarar berörd specifik upphandling att lämna in ett anbud.

Den upphandlande myndigheten ska tilldela kontraktet till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i det meddelande om upphandling som använts för att inrätta det dynamiska

inköpssystemet eller, om ett förhandsmeddelande används som en anbudsinfordran, i inbjudan att bekräfta intresse. Dessa kriterier får vid behov preciseras i inbjudan att lämna anbud.

7. Den upphandlande myndigheten får när som helst under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid begära att inbjudna deltagare, inom fem arbetsdagar från den dag då begäran avsändes, lämnar in en ny och uppdaterad version av den egna försäkran som avses i artikel 59.1.

Artikel 59.4–59.6 ska tillämpas under det dynamiska inköpssystemets hela giltighetstid.

8. Den upphandlande myndigheten ska i anbudsinfordran ange hur länge det dynamiska inköpssystemet är giltigt. Den ska anmäla eventuella ändringar av giltighetstiden till kommissionen genom att använda följande standardformulär:

- a) Om giltighetstiden ändras utan att systemet avslutas, det formulär som ursprungligen användes för anbudsinfordran gällande det dynamiska inköpssystemet.
- b) Om systemet har avslutats, det meddelande om kontraktstildelning som avses i artikel 50.

9. Inga administrativa avgifter får före eller under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid tas ut från de ekonomiska aktörer som vill delta i eller är parter i det dynamiska inköpssystemet.

Artikel 35

Elektroniska auktioner

1. En upphandlande myndighet får använda elektroniska auktioner för att presentera nya lägre priser, och/eller nya värden för vissa delar av anbudet.

I detta syfte ska den upphandlande myndigheten strukturera den elektroniska auktionen som en upprepad elektronisk process, vilken genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbudet och möjliggör en rangordning på grundval av automatiska utvärderingsmetoder.

Vissa offentliga tjänstekontrakt och vissa offentliga byggtreprenadkontrakt som innehåller intellektuella prestationer, såsom projektering av byggtreprenader, som inte kan rangordnas på grundval av automatiska utvärderingsmetoder, ska inte bli föremål för elektronisk auktion.

2. Vid öppna eller selektiva förfaranden eller förhandlade förfaranden under konkurrens får den upphandlande myndigheten besluta att tilldelningen av ett offentligt kontrakt ska föregås av en elektronisk auktion om innehållet i upphandlingsdokumenten, särskilt de tekniska specifikationerna, kan fastställas med tillräcklig exakthet.

Under samma omständigheter får elektronisk auktion användas vid förnyad konkurrensutsättning för parter i ett ramavtal som avses i artikel 33.4 b eller c, och vid inbjudan att lämna anbud beträffande kontrakt som ska tilldelas inom ramen för det dynamiska inköpsystem som avses i artikel 34.

3. En elektronisk auktion ska grundas på ett av följande inslag i anbudet:

- a) Enbart priser, om kontraktet tilldelas enbart på grundval av priset.
- b) Priser och/eller nya värden på de aspekter i anbudet som angetts i upphandlingsdokumenten, om kontraktet tilldelas på grundval av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller ges till anbudet med den lägsta kostnaden genom en analys av kostnadseffektiviteten.

4. En upphandlande myndighet som beslutar att använda elektronisk auktion ska ange detta i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse. Upphandlingsdokumenten ska innehålla åtminstone de upplysningar som anges i bilaga VI.

5. Innan den elektroniska auktionen inleds ska den upphandlande myndigheten genomföra en första fullständig utvärdering av anbudet i enlighet med kriteriet eller kriterierna för tilldelning och den fastställda viktningen.

Ett anbud ska anses vara godtagbart om det har lämnats in av en anbudsgivare som inte har uteslutits enligt artikel 57 och som uppfyller urvalskriterierna och vars anbud överensstämmer med de tekniska specifikationerna utan att vara ogiltigt eller oacceptabelt eller olämpligt.

I synnerhet anbud som inte överensstämmer med upphandlingsdokumenten, som inkommit för sent, där det finns bevis för hemligt samförstånd eller korruption, eller som den upphandlande myndigheten funnit onormalt låga, ska anses vara ogiltiga. I synnerhet ska anbud som lämnats in av anbudsgivare som saknar de kvalifikationer som fordras, och anbud vars pris överskrider den budget som beslutats och dokumenterats av den upphandlande myndigheten innan upphandlingsförfarandet inleds anses vara oacceptabla.

Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens behov och krav enligt upphandlingsdokumenten. En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda ekonomiska aktören ska eller får uteslutas enligt artikel 57 eller inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 58.

Alla anbudsgivare som har lämnat in godtagbara anbud ska samtidigt och med elektroniska medel bjudas in att delta i

den elektroniska auktionen genom att från och med den angivna dagen och tidpunkten använda de anslutningssätt som anges i instruktionerna i inbjudan. Den elektroniska auktionen får genomföras under flera på varandra följande etapper. Den elektroniska auktionen får inte inledas tidigare än två arbetsdagar efter det att inbjudan har skickats ut.

6. Inbjudan ska åtföljas av resultatet av en fullständig bedömning av det berörda anbudet som genomförts i enlighet med viktningen i artikel 67.5 första stycket.

I inbjudan ska även den matematiska formel anges som kommer att användas vid den elektroniska auktionen för att bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser och/eller värden som lämnas. Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet fastställs enbart på grundval av priset, ska denna formel innefatta viktningen av alla de kriterier som fastställts för att avgöra vilket som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, i enlighet med anbudsinfördran eller andra upphandlingsdokument. I detta syfte ska emellertid eventuellt förekommande intervall i förväg reduceras till ett bestämt värde.

Om alternativa anbud är tillåtna ska separata formler ges för varje alternativ.

7. Under varje etapp i den elektroniska auktionen ska den upphandlande myndigheten omedelbart lämna alla anbudsgivare åtminstone tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt ska ha kännedom om sin plats i rangordningen. Den får, om detta angetts tidigare, lämna andra upplysningar om andra priser eller värden som lämnats. Den får även när som helst meddela antalet deltagare i den aktuella auktionsetappen. Den får emellertid under inga omständigheter röja anbudsgivarnas identitet under genomförandet av de olika etapperna i den elektroniska auktionen.

8. Den upphandlande myndigheten ska avsluta den elektroniska auktionen på något av följande sätt:

- a) På den dag och vid den tidpunkt som tidigare angetts.
- b) När den inte längre erhåller några nya priser eller nya värden som motsvarar kraven på minsta skillnader, under förutsättning att den upphandlande myndigheten tidigare har angett hur långt efter det att den har mottagit det sista priset eller värdet som den kommer att avsluta den elektroniska auktionen.
- c) När det antal auktionsetapper som tidigare angetts har genomförts.

Om den upphandlande myndigheten avser att avsluta den elektroniska auktionen enligt led c i första stycket, eventuellt i kombination med villkoren i led b i det stycket, ska tidsplanen för varje auktionsetapp anges i inbjudan att delta i auktionen.

9. Efter att ha avslutat den elektroniska auktionen ska den upphandlande myndigheten tilldela kontraktet i enlighet med artikel 67 på grundval av resultaten av den elektroniska auktionen.

Artikel 36

Elektroniska kataloger

1. Om det krävs att elektroniska medel för kommunikation ska användas får den upphandlande myndigheten kräva att anbuderna ska inlämnas i form av en elektronisk katalog eller att de ska innefatta en elektronisk katalog.

Medlemsstaterna får besluta att användning av elektroniska kataloger ska vara obligatorisk i samband med vissa typer av upphandlingar.

Anbud som lämnas in i form av en elektronisk katalog får åtföljas av andra handlingar som kompletterar anbudet.

2. Elektroniska kataloger ska upprättas av anbudssökande eller anbudsgivare för deltagande i ett visst upphandlingsförfarande enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställs av den upphandlande myndigheten.

Dessutom ska de elektroniska katalogerna uppfylla kraven för elektroniska medel för kommunikation samt eventuella kompletterande krav som fastställs av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 22.

3. När inlämnande av anbud i form av en elektronisk katalog godtas eller krävs ska den upphandlande myndigheten

a) ange detta i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse när ett förhandsmeddelande används som en anbudsinfordran,

b) i upphandlingsdokumenten ange alla nödvändiga uppgifter i enlighet med artikel 22.6 om format, den elektroniska utrustning som används samt tekniska arrangemang för anslutning och specifikationer för katalogen.

4. Om ett ramavtal har slutits med fler än en ekonomisk aktör efter inlämnande av anbud i form av en elektronisk katalog, får den upphandlande myndigheten besluta att en förnyad konkurrensutsättning för specifika kontrakt genomförs på grundval av uppdaterade kataloger. I sådana fall ska den upphandlande myndigheten använda en av följande metoder:

a) Uppmana anbudsgivarna att på nytt lämna in sina elektroniska kataloger som anpassats till kraven i det berörda kontraktet.

b) Meddela anbudsgivarna att den har för avsikt att samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud som är anpassade till kraven i det berörda kontraktet från de elektroniska

kataloger som redan inlämnats, förutsatt att det anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet att denna metod ska användas.

5. Om en upphandlande myndighet går ut med en förnyad konkurrensutsättning för specifika kontrakt i enlighet med punkt 4 b ska den meddela anbudsgivarna den dag och den tidpunkt då den har för avsikt att samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud som är anpassade till kraven i kontraktet i fråga, och ska ge anbudsgivare möjlighet att säga nej till sådan insamling av uppgifter.

Den upphandlande myndigheten ska fastställa en lämplig tidsperiod mellan meddelandet och insamlingen av uppgifter.

Innan kontraktet tilldelas ska den upphandlande myndigheten presentera de insamlade uppgifterna för de berörda anbudsgivarna för att ge dem möjlighet att ifrågasätta eller bekräfta att det anbud som upprättas inte innehåller några materiella fel.

6. Den upphandlande myndigheten får tilldela kontrakt som grundas på ett dynamiskt inköpssystem genom att kräva att erbjudanden avseende specifika kontrakt ska inlämnas i form av en elektronisk katalog.

Den upphandlande myndigheten får också tilldela kontrakt som grundas på ett dynamiskt inköpssystem i enlighet med punkterna 4 b och 5, under förutsättning att ansökan om deltagande i det dynamiska inköpssystemet åtföljs av en elektronisk katalog enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställts av den upphandlande myndigheten. Katalogen ska därefter kompletteras av de anbudssökande när de informeras om att den upphandlande myndigheten har för avsikt att upprätta anbud genom förfarandet i punkt 4 b.

Artikel 37

Centraliserad inköpsverksamhet och inköpscentraler

1. Medlemsstaterna får fastställa att den upphandlande myndigheten får anskaffa varor och/eller tjänster från en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 14 a i artikel 2.1.

Medlemsstaterna får också fastställa att den upphandlande myndigheten får anskaffa byggtreprenader, varor och tjänster med hjälp av kontrakt som tilldelas av en inköpscentral, med hjälp av dynamiska inköpssystem som drivs av en inköpscentral eller, i den mån detta anges i artikel 33.2 andra stycket, med hjälp av ett ramavtal som ingås av en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 14 b i artikel 2.1. Om ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral får användas av andra upphandlande myndigheter ska detta nämnas i den anbudsinfordran som upprättar det dynamiska inköpssystemet.

I fråga om första och andra styckena får medlemsstaterna fastställa att vissa upphandlingar ska genomföras med anlitande av inköpscentraler eller en eller flera specifika inköpscentraler.

2. En upphandlande myndighet fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar varor och tjänster från en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 14 a i artikel 2.1.

En upphandlande myndighet fullgör dessutom sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar byggtreprenader, varor eller tjänster med hjälp av kontrakt som tilldelas av en inköpscentral, med hjälp av dynamiska inköpssystem som drivs av inköpscentralen, eller, i den mån detta anges i artikel 33.2 andra stycket, med hjälp av ett ramavtal som ingås av en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 14 b i artikel 2.1.

Den berörda upphandlande myndigheten ska dock ansvara för att uppfylla skyldigheterna i detta direktiv när det gäller de delar som den själv genomför, såsom

- a) tilldelning av ett kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral,
- b) genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal som en inköpscentral har ingått,
- c) fastställande, i enlighet med artikel 33.4 a eller b, av vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra en viss uppgift enligt det ramavtal som en inköpscentral har ingått.

3. En inköpscentrals samtliga upphandlingsförfaranden ska genomföras med hjälp av elektroniska medel för kommunikation i enlighet med kraven i artikel 22.

4. De upphandlande myndigheterna får, utan att tillämpa de förfaranden som anges i detta direktiv, tilldela ett offentligt tjänstekontrakt för tillhandahållande av centraliserad inköpsverksamhet till en inköpscentral.

Sådana offentliga tjänstekontrakt får också omfatta en bestämmelse om tillhandahållande av stödverksamhet för inköp.

Artikel 38

Tillfällig gemensam upphandling

1. Två eller flera upphandlande myndigheter får komma överens om att genomföra vissa specifika upphandlingar gemensamt.

2. När ett upphandlingsförfarande i sin helhet genomförs gemensamt av de berörda upphandlande myndigheterna för

alla upphandlande myndigheters räkning och i deras namn ska de gemensamt ansvara för att fullgöra skyldigheterna i detta direktiv. Detta gäller också i de fall där en upphandlande myndighet administrerar förfarandet och då agerar för egen och för de andra berörda upphandlande myndigheternas räkning.

När ett upphandlingsförfarande inte i sin helhet genomförs för de berörda upphandlande myndigheternas räkning och i deras namn ska de gemensamt endast ansvara för de delar som genomförs gemensamt. Varje upphandlande myndighet ska ensam ansvara för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta direktiv när det gäller de delar som den genomför för egen räkning och i eget namn.

Artikel 39

Upphandling med deltagande av upphandlande myndigheter från olika medlemsstater

1. Utan att det påverkar artikel 12 får upphandlande myndigheter från olika medlemsstater agera gemensamt vid tilldelning av offentliga kontrakt genom att tillämpa något av de förfaranden som anges i denna artikel.

De upphandlande myndigheterna får inte tillämpa de förfaranden som anges i denna artikel i syfte att undvika att tillämpa med unionsrätten förenliga tvingande lagregler som är tillämpliga på dem i deras medlemsstat.

2. En medlemsstat får inte förbjuda sina upphandlande myndigheter att använda centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av inköpscentraler som är belägna i en annan medlemsstat.

När det gäller centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat än den upphandlande myndigheten, får medlemsstaterna dock välja att ange att deras upphandlande myndigheter endast får utnyttja tjänster inom ramen för den centraliserade inköpsverksamhet som avses i led 14 a och b i artikel 2.1.

3. Om en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet ska detta ske i enlighet med nationella bestämmelser i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen.

De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen ska också tillämpas på följande:

- a) Tilldelning av kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem.

b) Genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal.

c) Fastställande, i enlighet med artikel 33.4 a eller b, av vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra en viss uppgift.

4. Flera upphandlande myndigheter från olika medlemsstater får gemensamt tilldela ett offentligt kontrakt, ingå ett ramavtal eller driva ett dynamiskt inköpssystem. De får också, i den mån detta anges i artikel 33.2 andra stycket, tilldela kontrakt som grundas på ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet. Såvida nödvändiga delar inte regleras genom ett internationellt avtal som ingåtts mellan de berörda medlemsstaterna, ska upphandlande myndigheter som deltar ingå ett avtal där följande fastställs:

a) Parternas ansvarsområden och de relevanta nationella bestämmelser som är tillämpliga på dessa.

b) Intern organisation av upphandlingsförfarandet, inklusive ledning, fördelning av de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas samt ingående av kontrakt.

En deltagande upphandlande myndighet fullgör sina skyldigheter enligt detta direktiv när den köper byggtreprenader, varor eller tjänster av en upphandlande myndighet som har ansvar för upphandlingsförfarandet. Vid fastställande av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt enligt led a får de deltagande upphandlande myndigheterna fördela särskilda ansvarsområden mellan sig och fastställa de tillämpliga bestämmelserna i deras respektive medlemsstats nationella rätt. Fördelningen av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt ska omnämnas i upphandlingsdokumenten för gemensamt tilldelade offentliga kontrakt.

5. När flera upphandlande myndigheter från olika medlemsstater har inrättat en gemensam enhet, inklusive europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006⁽¹⁾ eller andra enheter som inrättats enligt unionsrätten, ska de deltagande upphandlande myndigheterna genom ett beslut som fattas av den gemensamma enhetens behöriga organ enas om tillämpliga nationella upphandlingsregler, dvs. de regler som gäller i en av följande medlemsstater:

a) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten har sitt registrerade säte.

b) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten bedriver sin verksamhet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) (EUT L 210, 31.7.2006, s. 19).

Den överenskommelse som avses i första stycket kan antingen gälla tills vidare när detta fastställs i den gemensamma enhetens konstituerande akt, eller begränsas till en viss tidsperiod, till vissa typer av kontrakt eller till en eller flera enskilda tilldelningar av kontrakt.

KAPITEL III

Upphandlingsförfarandets gång

Avsnitt 1

Förberedelse

Artikel 40

Preliminära marknadsundersökningar

Innan en upphandlande myndighet inleder ett upphandlingsförfarande kan den genomföra marknadsundersökningar för att förbereda upphandlingen och för att informera de ekonomiska aktörerna om den planerade upphandlingen och kraven för denna.

I detta syfte får den upphandlande myndigheten till exempel rådfråga eller godta råd från oberoende experter eller myndigheter eller från marknadsaktörer. Dessa råd får användas vid planering och genomförande av upphandlingsförfarandet, under förutsättning att deras råd inte snedvrider konkurrensen eller bryter mot principerna om icke-diskriminering och öppenhet.

Artikel 41

Anbudssökandes och anbudsgivares tidigare deltagande

Om en anbudssökande eller anbudsgivare eller anknutna företag till en anbudssökande eller en anbudsgivare har bistått den upphandlande myndigheten med rådgivning, oavsett om det skett enligt vad som föreskrivs i artikel 40 eller inte, eller på annat sätt har deltagit i förberedelserna av upphandlingsförfarandet ska den upphandlande myndigheten vidta lämpliga åtgärder för att se till att konkurrensen inte snedvrids till följd av att den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren deltar.

Andra anbudssökande och anbudsgivare ska informeras om utbytet av relevanta upplysningar inom ramen för eller till följd av att en anbudssökande eller en anbudsgivare har varit involverad i förberedelserna av upphandlingsförfarandet, och lämpliga tidsfrister för mottagande av anbud ska fastställas. Den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren ska endast uteslutas från förfarandet om det inte finns något annat sätt att garantera att principen om likabehandling efterlevs.

Innan anbudssökande eller anbudsgivare utesluts från förfarandet ska de få möjlighet att bevisa att deras deltagande i förberedelserna av upphandlingsförfarandet inte kan leda till en snedvridning av konkurrensen. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras i den enskilda rapport som krävs enligt artikel 84.

Artikel 42

Tekniska specifikationer

1. Tekniska specifikationer enligt definitionen i punkt 1 i bilaga VII ska ingå i upphandlingsdokumenten. De egenskaper som krävs av byggtreprenader, varor eller tjänster ska anges i de tekniska specifikationerna.

Egenskaperna kan också avse den specifika processen eller metoden för att producera eller tillhandahålla de berörda byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna eller en specifik process som avser ett annat skede i deras livscykel, även då sådana faktorer inte utgör en del av dem, förutsatt att de är kopplade till kontraktsföremålet och att de står i proportion till kontraktets värde och målsättningar.

I de tekniska specifikationerna får det också anges om överföring av immateriella rättigheter kommer att krävas.

För alla upphandlingar där kontraktsföremålet ska användas av fysiska personer, oavsett om det rör sig om allmänheten eller personal vid den upphandlande myndigheten, ska de tekniska specifikationerna, utom i vederbörligen motiverade fall, fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

Om obligatoriska krav för tillgänglighet har antagits genom en unionsrättsakt ska de tekniska specifikationerna avseende tillgänglighetskriterier för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov utformas med hänvisning till den rättsakten.

2. De tekniska specifikationerna ska tillåta att de ekonomiska aktörerna deltar på lika villkor i upphandlingsförfarandet och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

3. Utan att det påverkar bindande nationella tekniska regler, i den utsträckning som de är förenliga med unionsrätten, ska de tekniska specifikationerna vara utformade på något av följande sätt:

- a) I form av prestanda- eller funktionskrav, inbegripet miljöegenskaper, förutsatt att parametrarna är tillräckligt exakta för att anbudsgivarna ska kunna fastställa föremålet för kontraktet och för att den upphandlande myndigheten ska kunna tilldela kontraktet.
- b) Genom en hänvisning till tekniska specifikationer och i prioriteringsordning till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska bedömningar, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder, till nationella tekniska

godkännanden eller till nationella tekniska specifikationer för projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt användning av varor, varvid varje hänvisning ska åtföljas av orden "eller likvärdigt".

- c) I form av de prestanda- eller funktionskrav som avses i led a och, för att påvisa att dessa prestanda- eller funktionskrav antas vara uppfyllda, med en hänvisning till de tekniska specifikationer som avses i led b.
- d) Genom en hänvisning till de tekniska specifikationer som avses i led b i fråga om vissa egenskaper och genom en hänvisning till de prestanda- eller funktionskrav som avses i led a i fråga om andra egenskaper.

4. Om det inte motiveras av föremålet för kontraktet, får tekniska specifikationer inte innehålla hänvisningar till ett särskilt fabrikat, en särskild källa eller ett särskilt framställningsförfarande som karakteriserar de varor eller tjänster som tillhandahålls av en specifik ekonomisk aktör, och inte heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, särskilt ursprung eller särskild tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller varor gynnas eller att andra inte kan komma i fråga. Sådana hänvisningar ska i undantagsfall vara tillåtna om en tillräckligt preciserad och begriplig beskrivning av föremålet för kontraktet inte är möjlig genom tillämpning av punkt 3. Sådana hänvisningar ska följas av orden "eller likvärdigt".

5. Om en upphandlande myndighet väljer att hänvisa till de tekniska specifikationer som avses i punkt 3 b, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att de erbjudna byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med de tekniska specifikationer som den har hänvisat till, om anbudsgivaren på lämpligt sätt, inklusive med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 44, i sitt anbud bevisar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven i de angivna tekniska specifikationerna.

6. Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med punkt 3 a utforma tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om byggtreprenader, varor eller tjänster som överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda- eller funktionskrav som den har fastställt.

Det åligger anbudsgivaren att på ett lämpligt sätt, inklusive med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 44, i sitt anbud bevisa att byggtreprenaden, varan eller tjänsten standardenligt uppfyller den upphandlande myndighetens prestanda- eller funktionskrav.

Artikel 43

Märken

1. Om de upphandlande myndigheterna har för avsikt att köpa byggtreprenader, varor eller tjänster med särskilda miljömässiga eller sociala egenskaper eller andra kännetecknande egenskaper, får de i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet kräva ett särskilt märke som bevismedel för att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna motsvarar de egenskaper som krävs, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Märkeskraven rör endast kriterier som är kopplade till kontraktetsföremålet och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de byggtreprenader, varor eller tjänster som är föremål för kontraktet.
- b) Märkeskraven grundas på objektivt kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier.
- c) Märkena har antagits genom ett öppet och transparent förfarande i vilket samtliga berörda parter, inklusive statliga organ, konsumenter, arbetsmarknadens parter, tillverkare, distributörer och icke-statliga organisationer, kan delta.
- d) Märkena är tillgängliga för samtliga berörda parter.
- e) Märkeskraven fastställs av en tredje part över vilken den ekonomiska aktör som ansöker om märket inte kan ha ett avgörande inflytande.

Om de upphandlande myndigheterna inte kräver att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller alla krav som följer av märket, ska de ange vilka märkeskrav som avses.

Upphandlande myndigheter som kräver att ett särskilt märke ska användas ska godta alla märken som bekräftar att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller likvärdiga märkeskrav.

Om en ekonomisk aktör bevisligen inte hade möjlighet att få tillgång till det särskilda märket som angetts av den upphandlande myndigheten eller ett likvärdigt märke inom de berörda tidsfristerna och detta inte kan tillskrivas den berörda ekonomiska aktören, ska den upphandlande myndigheten godta andra lämpliga bevismedel, bland annat teknisk dokumentation från tillverkaren, under förutsättning att den berörda ekonomiska aktören bevisar att de byggtreprenader, varor eller tjänster som den ska tillhandahålla uppfyller kraven för det särskilda märket eller de specifika krav som angetts av den upphandlande myndigheten.

2. Om ett märke uppfyller villkoren i punkt 1 b, c, d och e, men även omfattar andra krav som inte är kopplade till kontraktetsföremålet, får den upphandlande myndigheten inte kräva märket i sig men får fastställa tekniska specifikationer genom hänvisning till de för märket detaljerade specifikationerna, eller

vid behov delar av dessa, som är kopplade till kontraktetsföremålet och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos kontraktetsföremålet.

Artikel 44

Provningsrapporter, certifiering och andra bevismedel

1. En upphandlande myndighet får kräva att ekonomiska aktörer ska uppvisa en provningsrapport från ett organ för bedömning av överensstämmelse eller ett intyg från ett sådant organ som bevismedel för överensstämmelse med kraven eller kriterierna i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

Om en upphandlande myndighet kräver inlämnande av intyg som upprättats av ett specifikt organ för bedömning av överensstämmelse, ska den upphandlande myndigheten även godta intyg från andra likvärdiga organ för bedömning av överensstämmelse.

I denna punkt avses med organ för bedömning av överensstämmelse ett organ som utför bedömning av överensstämmelse, bland annat kalibrering, provning, certifiering och kontroll, och som är ackrediterat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008⁽¹⁾.

2. Den upphandlande myndigheten ska godta andra lämpliga bevismedel än dem som anges i punkt 1, såsom teknisk dokumentation från tillverkaren, om den ekonomiska aktören inte hade tillgång till sådana intyg eller provningsrapporter som avses i punkt 1 eller inte har möjlighet att erhålla dem inom de berörda tidsfristerna, under förutsättning att detta inte kan tillskrivas den berörda ekonomiska aktören och under förutsättning att den berörda ekonomiska aktören därigenom bevisar att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna uppfyller kraven eller kriterierna i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

3. Medlemsstaterna ska på begäran göra alla uppgifter om bevismedel och handlingar som har lämnats i enlighet med artiklarna 42.6 och 43 samt punkterna 1 och 2 i denna artikel tillgängliga för andra medlemsstater. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ekonomiska aktören är etablerad ska lämna denna information i enlighet med artikel 86.

Artikel 45

Alternativa anbud

1. En upphandlande myndighet får tillåta eller kräva att anbudsgivare lägger fram alternativa anbud. Den ska i meddelandet om upphandling eller, när ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran, i inbjudan att bekräfta intresse, ange huruvida den tillåter eller kräver alternativa anbud eller inte. Alternativa anbud är inte tillåtna om detta inte anges. Alternativa anbud ska vara kopplade till kontraktetsföremålet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

2. En upphandlande myndighet som tillåter eller kräver alternativa anbud ska i upphandlingsdokumenten ange vilka minimikrav som gäller för alternativa anbud och eventuella särskilda villkor som gäller för redovisningen av anbudet, särskilt huruvida alternativa anbud endast får lämnas om ett anbud som inte utgör ett alternativ också har lämnats. Den upphandlande myndigheten ska också se till att de valda tilldelningskriterierna kan tillämpas såväl på alternativa anbud som uppfyller minimikraven som på anbud som uppfyller kraven men som inte utgör alternativ.

3. De upphandlande myndigheterna ska endast beakta de alternativa anbud som uppfyller de ställda minimikraven.

Vid offentlig upphandling av varor och tjänster får en upphandlande myndighet som har tillåtit eller krävt alternativa anbud inte förkasta ett alternativt anbud enbart på grund av att anbudet, om det antas, skulle bli antingen ett tjänstekontrakt och inte ett offentligt varukontrakt, eller ett varukontrakt och inte ett offentligt tjänstekontrakt.

Artikel 46

Uppdelning av kontrakt i delar

1. De upphandlande myndigheterna får besluta att tilldela ett kontrakt i form av separata delar, och får fastställa storleken på och föremålet för dessa delar.

De upphandlande myndigheterna ska, utom för kontrakt som det enligt punkt 4 i denna artikel är obligatoriskt att dela upp, i upphandlingsdokumenten eller den individuella rapport som avses i artikel 84 ange huvudskälen till sitt val att inte dela upp kontrakt i flera delar.

2. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller inbjudan att bekräfta intresse ange om anbudet får lämnas för en, flera eller alla delar.

Även om anbud får lämnas för flera eller alla delar får den upphandlande myndigheten begränsa antalet delar som kan tilldelas en anbudsgivare, under förutsättning att det högsta antalet delar per anbudsgivare anges i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse. De upphandlande myndigheterna ska i upphandlingsdokumenten ange de objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som de avser att tillämpa när de fastställer vilka delar som ska tilldelas om tillämpningen av tilldelningskriterierna skulle leda till att en anbudsgivare tilldelas fler delar än det högsta tillåtna antalet delar.

3. Om fler än en del får tilldelas samma anbudsgivare får medlemsstaterna fastställa att den upphandlande myndigheten

får tilldela kontrakt som kombinerar flera eller alla delar, om de i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse har uppgett att de förbehåller sig möjligheten att göra detta och ange de delar eller grupper av delar som kan kombineras.

4. Medlemsstaterna får tillämpa punkt 1 andra stycket genom att göra det obligatoriskt att tilldela kontrakt i form av separata delar enligt villkor som ska specificeras i enlighet med nationell rätt och med beaktande av unionsrätten. Under sådana omständigheter ska punkt 2 första stycket och, i tillämpliga fall, punkt 3 gälla.

Artikel 47

Fastställande av tidsfrister

1. När en upphandlande myndighet fastställer tidsfristerna för mottagande av anbud och anbudsansökningar ska den ta hänsyn till hur komplext kontraktet är och hur lång tid som behövs för att utarbeta ett anbud, utan att detta påverkar de minimitidsfrister som fastställs i artiklarna 27–31.

2. Om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till upphandlingsdokumenten, ska fristerna för att motta anbud, som ska vara längre än de minimitidsfrister som fastställs i artiklarna 27–31, fastställas så att alla berörda ekonomiska aktörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

3. De upphandlande myndigheterna ska förlänga tidsfristerna för mottagande av anbud så att alla berörda ekonomiska aktörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud i följande fall:

a) Om kompletterande information som av den ekonomiska aktören begärts i god tid av något skäl inte lämnas senast sex dagar före den tidsfrist som fastställts för mottagande av anbud. Vid det påskyndade förfarande som avses i artiklarna 27.3 och 28.6 ska denna tidsperiod vara fyra dagar.

b) Om väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten.

Förlängningen ska stå i proportion till informationens eller ändringens vikt.

Om kompletterande information inte har begärts i god tid eller om informationen saknar betydelse för utarbetandet av väl underbyggda anbud ska de upphandlande myndigheterna inte vara skyldiga att förlänga tidsfristerna.

Avsnitt 2

Offentliggörande och öppenhet

Artikel 48

Förhandsmeddelanden

1. En upphandlande myndighet får med hjälp av ett förhandsmeddelande informera om planerade upphandlingar. Dessa meddelanden ska innehålla den information som anges i del B avsnitt I i bilaga V. De ska offentliggöras antingen av Europeiska unionens publikationsbyrå eller på den upphandlade enhetens upphandlarprofil i enlighet med punkt 2 b i bilaga VIII. Om den upphandlande myndigheten offentliggör ett förhandsmeddelande på sin upphandlarprofil ska den skicka ett meddelande till Europeiska unionens publikationsbyrå om att ett förhandsmeddelande har offentliggjorts på en upphandlarprofil i enlighet med bilaga VIII. Dessa meddelanden ska innehålla den information som anges i del A i bilaga V.

2. För selektiva förfaranden och förhandlade förfaranden under konkurrens får upphandlande myndigheter under den centrala nivån använda ett förhandsmeddelande som anbudsinfördran i enlighet med artikel 26.5, förutsatt att meddelandet uppfyller samtliga följande krav:

- a) Det ska framgå vilka varor, byggtreprenader eller tjänster som kontraktet kommer att omfatta.
- b) Det ska anges att kontraktstilldelning kommer att ske genom selektivt förfarande eller förhandlat förfarande under konkurrens utan att någon ytterligare anbudsinfördran offentliggörs och att intresserade ekonomiska aktörer ska anmäla sitt intresse.
- c) Förutom de uppgifter som anges i del B avsnitt I i bilaga V ska förhandsmeddelandet innehålla de uppgifter som anges i del B avsnitt II i bilaga V.
- d) Meddelandet ska ha avsänts för offentliggörande mellan 35 dagar och 12 månader före den dag då den inbjudan som avses i artikel 54.1 avsändes.

Sådana meddelanden ska inte offentliggöras på en upphandlarprofil. Ett eventuellt ytterligare offentliggörande på nationell nivå enligt artikel 52 får dock göras på en upphandlarprofil.

Den period som omfattas av förhandsmeddelandet ska vara högst 12 månader från den dag då meddelandet överlämnades för offentliggörande. För offentliga kontrakt för sociala och andra särskilda tjänster får det förhandsmeddelande som avses i artikel 75.1 b dock omfatta mer än 12 månader.

Artikel 49

Meddelanden om upphandling

Meddelanden om upphandling ska användas som anbudsinfördran för alla förfaranden, utan att det påverkar tillämpningen av

artikel 26.5 andra stycket och artikel 32. De ska innehålla de uppgifter som anges i del C i bilaga V och ska offentliggöras i enlighet med artikel 51.

Artikel 50

Meddelanden om kontraktstilldelning

1. En upphandlande myndighet ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning om resultatet av upphandlingsförfarandet senast 30 dagar efter det att ett kontrakt eller ett ramavtal, som följer efter beslutet om tilldelning eller ingående, har ingåtts.

Dessa meddelanden ska innehålla de uppgifter som anges i del D i bilaga V och ska offentliggöras i enlighet med artikel 51.

2. Om anbudsinfördran för det berörda kontraktet har gjorts i form av ett förhandsmeddelande och den upphandlande myndigheten har beslutat att inte tilldela ytterligare kontrakt under den period som omfattas av förhandsmeddelandet, ska meddelandet om kontraktstilldelning innehålla en särskild hänvisning till detta.

När det gäller ramavtal som ingåtts i enlighet med artikel 33 ska den upphandlande myndigheten inte vara skyldig att skicka något meddelande om resultatet av upphandlingsförfarandet för varje kontrakt som grundas på ramavtalet. Medlemsstaterna får fastställa att de upphandlande myndigheterna varje kvartal ska samla meddelanden om resultaten av upphandlingsförfarandet för kontrakt som grundas på ramavtalet. I detta fall ska de upphandlande myndigheterna sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

3. De upphandlande myndigheterna ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning på grundval av ett dynamiskt inköpsystem senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt. De får dock gruppera dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska de sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

4. Viss information som rör kontraktstilldelningen eller ingåendet av ett ramavtal behöver inte offentliggöras om ett utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen eller i övrigt strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för en viss offentlig eller privat ekonomisk aktör eller motverka sund konkurrens mellan ekonomiska aktörer.

Artikel 51

Utformning och offentliggörande av meddelanden

1. De meddelanden som avses i artiklarna 48, 49 och 50 ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga V i samma format som standardformulären, inbegripet standardformulär för rättelser.

Kommissionen ska fastställa dessa standardformulär genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 89.2.

2. De meddelanden som avses i artiklarna 48, 49 och 50 ska utarbetas, skickas med elektroniska medel till Europeiska unionens publikationsbyrå och offentliggöras i enlighet med bilaga VIII. Meddelandena ska offentliggöras senast fem dagar efter det att de avsänts. Kostnaderna för Europeiska unionens publikationsbyrås offentliggörande av meddelanden ska belasta unionen.

3. De meddelanden som avses i artiklarna 48, 49 och 50 ska offentliggöras i sin helhet på det eller de av unionens institutioners officiella språk som den upphandlande myndigheten väljer. Endast den eller de språkversionerna ska gälla. Ett sammandrag av de väsentliga delarna i varje meddelande ska offentliggöras på de andra officiella språken vid unionens institutioner.

4. Europeiska unionens publikationsbyrå ska se till att förhandsmeddelanden i sin helhet samt sammanfattningar av sådana förhandsmeddelanden enligt artikel 48.2 och den anbudsinfordran som rör ett dynamiskt inköpsystem enligt artikel 34.4 a fortsätter att offentliggöras

a) när det gäller förhandsmeddelanden: i 12 månader eller till dess att ett meddelande om kontraktstilldelning har mottagits i enlighet med artikel 50, där det anges att inga ytterligare kontrakt kommer att tilldelas under den tolv månadersperiod som omfattas av anbudsinfordran; när det gäller offentliga kontrakt för sociala och andra särskilda tjänster ska dock det förhandsmeddelande som avses i artikel 75.1 b fortsätta att offentliggöras till dess att den ursprungligen angivna giltighetstiden löper ut eller till dess att ett meddelande om kontraktstilldelning har mottagits i enlighet med artikel 50, där det anges att inga ytterligare kontrakt kommer att tilldelas under den period som omfattas av anbudsinfordran,

b) när det gäller upphandlingar som rör ett dynamiskt inköpsystem: under den tid som det dynamiska upphandlingsystemet är giltigt.

5. Den upphandlande myndigheten ska kunna bevisa vilken dag ett meddelande har avsänts.

Europeiska unionens publikationsbyrå ska till den upphandlande myndigheten lämna en bekräftelse på att meddelandet har mottagits och att den översända informationen har offentliggjorts och ange dag för offentliggörandet. Denna bekräftelse ska tjäna som bevis för offentliggörandet.

6. Den upphandlande myndigheten får offentliggöra meddelanden om offentlig upphandling som inte omfattas av de krav på offentliggörande som fastställs i detta direktiv, under förutsättning att dessa meddelanden skickas till Europeiska unionens publikationsbyrå med elektroniska medel i överensstämmelse med de format och förfaranden för överföring som anges i bilaga IX VIII

Artikel 52

Offentliggörande på nationell nivå

1. De meddelanden som avses i artiklarna 48, 49 och 50 samt informationen i dem får inte offentliggöras på nationell nivå före den dag då de har offentliggjorts i enlighet med artikel 51. Offentliggörande får dock under alla omständigheter ske på nationell nivå om den upphandlande myndigheten inte har underrättats om offentliggörandet inom 48 timmar efter bekräftelse av mottagandet av meddelandet i enlighet med artikel 51.

2. Meddelanden som offentliggörs på nationell nivå får inte innehålla någon annan information än den som finns i meddelandena som skickas till Europeiska unionens publikationsbyrå eller offentliggörs på en upphandlarprofil och ska innehålla uppgift om vilken dag meddelandet skickats till Europeiska unionens publikationsbyrå eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

3. Förhandsmeddelanden får inte offentliggöras på en upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till Europeiska unionens publikationsbyrå som anger att offentliggörandet sker i denna form. De ska innehålla en uppgift om vilken dag de har skickats dit.

Artikel 53

Elektronisk tillgång till upphandlingsdokument

1. Den upphandlande myndigheten ska med elektroniska medel ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från och med den dag då ett meddelande offentliggörs i enlighet med artikel 51, eller den dag då en inbjudan att bekräfta intresse avsändes. Den webbadress där upphandlingsdokumenten kan hämtas ska anges i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse.

Om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till vissa upphandlingsdokument inte kan ges med elektroniska medel av något av de skäl som anges i artikel 22.1 andra stycket får de upphandlande myndigheterna i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse ange att berörda upphandlingsdokument kommer att översändas på annat sätt än med elektroniska medel i enlighet med punkt 2 i denna artikel. I sådana fall ska tidsfristen för inlämning av anbud förlängas med fem dagar, utom i brådskande situationer som bestyrks på lämpligt sätt i enlighet med artiklarna 27.3, 28.6 och 29.1 fjärde stycket.

Om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till vissa upphandlingsdokument inte kan ges med elektroniska medel på grund av att de upphandlande myndigheterna avser att tillämpa artikel 21.2 i detta direktiv, ska de i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse ange vilka åtgärder till skydd för uppgifternas konfidentiella karaktär som de kräver, och hur tillgång kan ges till de berörda dokumenten. I sådana fall ska tidsfristen för inlämning av anbud förlängas med fem dagar, utom i brådskande situationer som bestyrks på lämpligt sätt i enlighet med artiklarna 27.3, 28.6 och 29.1 fjärde stycket.

2. Den upphandlande myndigheten ska till alla anbudsgivare som deltar i upphandlingsförfarandet lämna ut kompletterande upplysningar om specifikationerna och de kompletterande handlingarna senast sex dagar före tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid. Vid det påskyndade förfarande som avses i artiklarna 27.3 och 28.6 ska denna tidsperiod vara fyra dagar.

Artikel 54

Inbjudan till anbudssökande

1. Vid selektiva förfaranden, förfaranden för konkurrenspräglad dialog, innovationspartnerskap och förhandlade förfaranden under konkurrens ska den upphandlande myndigheten samtidigt och skriftligen inbjuda alla utvalda anbudssökande att lämna anbud eller, vid en konkurrenspräglad dialog, att delta i dialogen.

Om ett förhandsmeddelande används som anbudsinfördran i enlighet med artikel 48.2 ska den upphandlande myndigheten samtidigt och skriftligen inbjuda de ekonomiska aktörer som har anmält sitt intresse att bekräfta att de fortfarande är intresserade.

2. Den inbjudan som avses i punkt 1 i den här artikeln ska innehålla en hänvisning till den elektroniska adress där upphandlingsdokumenten har gjorts direkt tillgängliga med elektroniska medel. Inbjudan ska åtföljas av upphandlingsdokumenten, om inte fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till dessa dokument har getts av skäl som anges i artikel 53.1 andra eller tredje stycket och dokumenten inte redan gjorts tillgängliga på annat sätt. Den inbjudan som avses i punkt 1 i den här artikeln ska också omfatta de uppgifter som anges i bilaga IX.

Artikel 55

Information till anbudssökande och anbudsgivare

1. Den upphandlande myndigheten ska snarast möjligt underrätta varje anbudssökande och anbudsgivare om de beslut som fattas om ingående av ett ramavtal, tilldelningen av ett kontrakt eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, inklusive skälen till att den har beslutat att inte ingå ett ramavtal eller tilldela ett kontrakt efter anbudsinfördran eller att upprepa förfarandet eller inrätta ett dynamiskt inköpssystem.

2. På begäran av berörd anbudssökande eller anbudsgivare ska den upphandlande myndigheten snarast möjligt, och i alla händelser senast 15 dagar från mottagandet av en skriftlig begäran underrätta

a) varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan om att delta inte har godtagits,

b) varje anbudsgivare vars anbud avslagits om skälen till att anbudet inte har godtagits och, i de fall som avses i artikel 42.5 och 42.6, skälen till dess beslut om att likvärdighet inte föreligger eller dess beslut om att byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna inte uppfyller kraven i fråga om prestanda eller funktion,

c) varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet,

d) varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om genomförandet och framstegen i förhandlingarna och dialogen med anbudsgivarna.

3. Den upphandlande myndigheten får besluta att inte lämna ut viss information som avses i punkterna 1 och 2 och som rör kontraktstilldelningen eller ingående av ett ramavtal eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, om ett utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen eller i övrigt strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för en viss offentlig eller privat ekonomisk aktör, eller motverka sund konkurrens mellan ekonomiska aktörer.

Avsnitt 3

Val av deltagare samt tilldelning av kontrakt

Artikel 56

Allmänna principer

1. Kontrakt ska tilldelas på grundval av de kriterier som fastställs i enlighet med artiklarna 67–69, under förutsättning att den upphandlande myndigheten i enlighet med artiklarna 59–61 har kontrollerat att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Anbudet uppfyller de krav, villkor och kriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse och i upphandlingsdokumenten, i förekommande fall med hänsyn till artikel 45.

b) Anbudet lämnas av en anbudsgivare som inte är utesluten i enlighet med artikel 57, och som uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 58, och i förekommande fall de icke-diskriminerande regler och kriterier som avses i artikel 65.

De upphandlande myndigheterna får besluta att inte tilldela ett kontrakt till den anbudsgivare som lämnar in det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet om de har fastställt att anbudet inte överensstämmer med de tillämpliga skyldigheter som avses i artikel 18.2.

2. I öppna förfaranden får den upphandlande myndigheten besluta att bedöma anbud innan den kontrollerar att det inte föreligger något skäl för uteslutning och att urvalskriterierna uppfylls i enlighet med artiklarna 57–64. Om den utnyttjar denna möjlighet ska den se till att kontrollen av att det inte föreligger något skäl för uteslutning och att urvalskriterierna uppfylls görs på ett opartiskt och öppet sätt så att inga kontrakt tilldelas till en anbudsgivare som borde ha uteslutits enligt artikel 57 eller som inte uppfyller de urvalskriterier som den upphandlande myndigheten har fastställt.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa det förfarande som anges i första stycket för vissa typer av upphandlingar eller specifika omständigheter, eller får begränsa det till dessa.

3. Om information eller dokumentation som ska lämnas av de ekonomiska aktörerna är eller verkar vara ofullständig eller felaktig eller om särskilda dokument saknas, får den upphandlande myndigheten, såvida inte annat föreskrivs i nationell rätt som genomför detta direktiv, begära att de berörda ekonomiska aktörerna lämnar, kompletterar, förtydligar eller färdigställer relevant information eller dokumentation inom en lämplig tidsfrist, förutsatt att en sådan begäran görs i full överensstämmelse med principerna om likabehandling och öppenhet.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 för att ändra förteckningen i bilaga X där så krävs, för att lägga till nya internationella avtal som har ratificerats av alla medlemsstater eller när de befintliga internationella avtal som det hänvisas till inte längre har ratificerats av alla medlemsstater eller på annat sätt har ändrats, till exempel avseende deras räckvidd, innehåll eller beteckning.

Underavsnitt 1

Kvalitativa urvalskriterier

Artikel 57

Skäl för uteslutning

1. Den upphandlande myndigheten ska utesluta en ekonomisk aktör från att delta i ett upphandlingsförfarande om den, genom kontroll i enlighet med artiklarna 59, 60 och 61, har fastställt eller på annat sätt får kännedom om att den ekonomiska aktören har varit föremål för en lagakraftvunnen dom på en av följande grunder:

- a) Deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF ⁽¹⁾.
- b) Bestickning enligt definitionen i artikel 3 i konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i ⁽²⁾, respektive artikel 2.1 i rådets rambeslut

⁽¹⁾ Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet (EUT L 300, 11.11.2008, s. 42).

⁽²⁾ EGT C 195, 25.6.1997, s. 1.

2003/568/RIF ⁽³⁾, samt korruption enligt definition i den nationella lagstiftning som är tillämplig på den upphandlande myndigheten eller den ekonomiska aktören.

- c) Bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽⁴⁾.
- d) Terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet enligt definitionerna i artiklarna 1 och 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF ⁽⁵⁾, eller anstiftan av eller medhjälp till eller försök att begå ett brott i den mening som avses i artikel 4 i det rambeslutet.
- e) Penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG ⁽⁶⁾.
- f) Barnarbete och andra former av människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU ⁽⁷⁾.

Skyldigheten att utesluta en ekonomisk aktör ska också gälla när den person som den lagakraftvunna domen avser ingår i en ekonomisk aktörs förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan eller är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera detta.

2. En ekonomisk aktör ska uteslutas från att delta i ett upphandlingsförfarande om den upphandlande myndigheten har kännedom om att den ekonomiska aktören inte har fullgjort sina skyldigheter när det gäller att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter och när detta har fastställts genom ett domstolsavgörande eller ett administrativt beslut med slutlig och bindande verkan i enlighet med rättsliga bestämmelser i det land där aktören är etablerad eller i den medlemsstat där den upphandlande myndigheten finns.

Dessutom får de upphandlande myndigheterna utesluta, eller kan åläggas av medlemsstaterna att utesluta, en ekonomisk aktör från deltagande i ett upphandlingsförfarande om de på något lämpligt sätt kan påvisa att den ekonomiska aktören inte har fullgjort sina skyldigheter när det gäller att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter.

⁽³⁾ Rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn (EUT L 192, 31.7.2003, s. 54).

⁽⁴⁾ EGT C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁽⁵⁾ Rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism (EGT L 164, 22.6.2002, s. 3).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (EUT L 309, 25.11.2005, s. 15).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).

Denna punkt ska inte längre tillämpas när den ekonomiska aktören har fullgjort sina skyldigheter genom att betala eller ingå en bindande överenskommelse i syfte att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter som förfallit till betalning, i förekommande fall inklusive upplupen ränta eller böter.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att obligatorisk uteslutning enligt punkterna 1 och 2 i undantagsfall inte ska tillämpas på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset såsom folkhälsa eller miljöskydd.

Medlemsstaterna får också föreskriva att obligatorisk uteslutning enligt punkt 2 inte ska tillämpas när det skulle vara klart oproportionellt med en uteslutning, särskilt om de obetalda skatterna och socialförsäkringsavgifterna endast avser små belopp eller om den ekonomiska aktören fick kännedom om det exakta beloppet som skulle betalas till följd av dennes åsidosättande av sina skyldigheter när det gäller att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter vid en tidpunkt då aktören inte hade möjlighet att vidta åtgärder enligt tredje stycket i punkt 2 före utgången av tidsfristen för att ansöka om deltagande eller, vid öppna förfaranden, tidsfristen för inlämnande av anbud.

4. En upphandlande myndighet får utesluta eller kan åläggas av medlemsstaterna att utesluta en ekonomisk aktör från upphandlingsförfarandet i någon av följande situationer:

- a) Om den upphandlande myndigheten på något lämpligt sätt kan påvisa åsidosättande av de tillämpliga skyldigheter som avses i artikel 18.2.
- b) Om en ekonomisk aktör befinner sig i konkurs eller är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden, är föremål för tvångsförvaltning, har ingått ackordsuppgörelse med borgenärer, har avbrutit sin näringsverksamhet eller befinner sig i en motsvarande situation till följd av ett liknande förfarande enligt nationella lagar och andra författningar.
- c) Om den upphandlande myndigheten på lämpligt sätt kan visa att en ekonomisk aktör har gjort sig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen, som gör att dennes redbarhet kan ifrågasättas.
- d) Om den upphandlande myndigheten har tillräckligt sannolika indikationer för att dra slutsatsen att en ekonomisk aktör har ingått överenskommelser med andra ekonomiska aktörer som syftar till att snedvrida konkurrensen.
- e) Om en intressekonflikt i den mening som avses i artikel 24 inte kan avhjälpas effektivt genom andra, mindre ingripande åtgärder.

f) Om en snedvridning av konkurrensen genom en ekonomisk aktörs tidigare deltagande i förberedelserna av upphandlingsförfarandet, enligt artikel 41, inte kan avhjälpas genom andra, mindre ingripande åtgärder.

g) Om en ekonomisk aktör har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av något materiellt krav enligt ett tidigare offentligt kontrakt, ett tidigare kontrakt med en upphandlande enhet eller ett tidigare koncessionskontrakt, och detta har medfört att det tidigare kontraktet sagts upp i förtid, lett till skadestånd eller jämförbara påföljder.

h) Om en ekonomisk aktör i allvarlig omfattning har lämnat oriktiga uppgifter beträffande den information som kan begäras för kontroll av att det inte föreligger något skäl för uteslutning eller av att urvalskriterierna har uppfyllts, har undanhållit sådan information eller inte har kunnat lämna de kompletterande handlingar som krävs enligt artikel 59.

i) Om en ekonomisk aktör otillbörligt har försökt att påverka den upphandlande myndighetens beslutsprocess eller tillägna sig konfidentiell information som kan ge aktören otillbörliga fördelar i upphandlingsförfarandet eller av oaktsamhet lämna vilseledande uppgifter som kan ha en väsentlig inverkan på beslut om uteslutning, urval eller tilldelning.

Trots vad som sägs i led b i första stycket får medlemsstaterna kräva att, eller föreskriva möjligheten att, den upphandlande myndigheten inte utesluter en ekonomisk aktör i någon av de situationer som avses i den punkten om den upphandlande myndigheten har fastställt att den ekonomiska aktören i fråga kommer att kunna fullgöra kontraktet, med beaktande av tillämpliga nationella regler och åtgärder avseende fortsatt verksamhet vid de situationer som avses i led b.

5. De upphandlande myndigheterna ska när som helst under förfarandet utesluta en ekonomisk aktör om det visar sig att denne, med avseende på handlingar eller försummelser antingen före eller under förfarandet, befinner sig i någon av de situationer som avses i punkterna 1 och 2.

När som helst under förfarandet får de upphandlande myndigheterna utesluta eller åläggas av medlemsstaterna att utesluta en ekonomisk aktör om det visar sig att denne, med avseende på handlingar eller försummelser antingen före eller under förfarandet, befinner sig i någon av de situationer som avses i punkt 4.

6. En ekonomisk aktör som befinner sig i någon av de situationer som avses i punkterna 1 och 4 får lämna bevis på att de åtgärder som den ekonomiska aktören vidtagit är tillräckliga för att bevisa dennes tillförlitlighet, trots att det föreligger relevanta skäl för uteslutning. Om bevisen anses vara tillräckliga ska den berörda ekonomiska aktören inte uteslutas från upphandlingsförfarandet.

I detta syfte ska den ekonomiska aktören bevisa att denne har ersatt eller åtagit sig att ersätta eventuella skador som orsakats av brottet eller det allvarliga felet i fråga, att denne har klargjort förhållanden och omständigheter på ett uttömmande sätt och genom att aktivt samarbeta med de utredande myndigheterna samt har vidtagit lämpliga konkreta tekniska, organisatoriska och personalmässiga åtgärder för att förhindra ytterligare brott eller allvarliga fel.

De åtgärder som vidtagits av den ekonomiska aktören ska bedömas med beaktande av allvarlighetsgraden och de särskilda omständigheterna kring brottet eller det allvarliga felet i fråga. Om åtgärderna anses vara otillräckliga ska den ekonomiska aktören informeras om skälen till beslutet.

En ekonomisk aktör som genom en lagakraftvunnen dom har uteslutits från att delta i upphandlings- eller koncessionstilldelningsförfaranden ska under den period som uteslutningen gäller, enligt domen i den medlemsstat där domen är giltig, inte ha rätt att utnyttja den möjlighet som anges i denna punkt.

7. Medlemsstaterna ska i enlighet med lagar och andra författningar samt med hänsyn till unionsrätten fastställa villkoren för tillämpning av denna artikel. De ska särskilt fastställa den längsta tillåtna uteslutningsperioden om den ekonomiska aktören inte vidtar några åtgärder enligt punkt 6 för att visa sin tillförlitlighet. Om denna period inte har fastställts i den lagakraftvunna domen får den inte överskrida fem år från den dag då domen meddelades i de fall som avses i punkt 1 och tre år från dagen för relevant händelse i de fall som avses i punkt 4.

Artikel 58

Urvalskriterier

1. Urvalskriterierna kan avse

- a) behörighet att utöva yrkesverksamheten i fråga,
- b) ekonomisk och finansiell ställning,
- c) teknisk och yrkesmässig kapacitet.

De upphandlande myndigheterna får endast tillämpa kriterierna i punkterna 2, 3 och 4 på ekonomiska aktörer som krav för deltagande. De ska begränsa eventuella krav till sådana som är lämpliga för att se till att anbudssökanden eller anbudsgivaren har den rättsliga och finansiella förmåga samt att de besitter den tekniska och yrkesmässiga kapacitet som krävs för att utföra det kontrakt som ska tilldelas. Alla krav ska ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta.

2. När det gäller behörighet att utöva en yrkesverksamhet får den upphandlande myndigheten kräva att de ekonomiska aktörerna ska vara anslutna till ett av de yrkes- eller branschregister

som finns i den medlemsstat där de är etablerade, enligt vad som anges i bilaga XI, eller uppfylla övriga krav enligt den bilagan.

Vid upphandlingsförfaranden för tjänster får den upphandlande myndigheten kräva, i den utsträckning de ekonomiska aktörerna måste inneha ett särskilt tillstånd eller vara medlemmar i en särskild organisation för att kunna tillhandahålla tjänsten i fråga i sin hemmedlemsstat, att de bevisar att de innehar sådana tillstånd eller är medlemmar i sådana organisationer.

3. När det gäller ekonomisk och finansiell ställning får den upphandlande myndigheten ställa krav för att se till att de ekonomiska aktörerna har den nödvändiga ekonomiska och finansiella kapaciteten att fullgöra kontraktet. I detta syfte får den upphandlande myndigheten särskilt kräva att de ekonomiska aktörerna har en viss minsta årsomsättning, inklusive en minsta omsättning inom det område som omfattas av kontraktet. Dessutom får den upphandlande myndigheten kräva att de ekonomiska aktörerna tillhandahåller information om sina bokslut som visar kvoten mellan exempelvis tillgångar och skulder. Den får också kräva en lämplig nivå på ansvarsförsäkringen för verksamheten.

Den minsta årliga omsättning som de ekonomiska aktörerna måste ha får inte överstiga ett belopp som är två gånger så högt som det uppskattade kontraktsvärdet, utom vid vederbörligen motiverade fall såsom avseende speciella risker som är förknippade med byggtreprenadens, tjänsternas eller varornas art. Den upphandlande myndigheten ska ange huvudskälen för ett sådant krav i upphandlingsdokumenten eller den individuella rapport som avses i artikel 84.

Kvoten mellan exempelvis tillgångar och skulder får beaktas om den upphandlande myndigheten anger metoderna och kriterierna för beaktandet i upphandlingsdokumenten. Metoderna och kriterierna ska vara transparenta, objektiva och icke-diskriminerande.

Om ett kontrakt delas upp i delar ska denna artikel gälla för varje enskild del. Den upphandlande myndigheten får emellertid fastställa en minsta årsomsättning som de ekonomiska aktörerna måste ha genom hänvisning till en grupp av delar om den anbudsgivare som tilldelas kontraktet tilldelas flera delar som ska utföras samtidigt.

Om kontrakt som grundas på ett ramavtal ska tilldelas efter en förnyad konkurrensutsättning ska det högsta kravet på årlig omsättning som avses i andra stycket i denna punkt beräknas på grundval av den förväntade största storleken på de specifika kontrakt som ska fullgöras samtidigt eller, om den uppgiften inte är känd, på grundval av ramavtalets uppskattade värde. När det gäller dynamiska inköpssystem ska det högsta kravet på årlig omsättning som avses i andra stycket beräknas på grundval av den förväntade största storleken på specifika kontrakt som ska tilldelas inom ramen för det systemet.

4. När det gäller teknisk och yrkesmässig kapacitet får den upphandlande myndigheten ställa krav för att se till att de ekonomiska aktörerna förfogar över nödvändiga personalresurser, tekniska resurser och den erfarenhet som krävs för att fullgöra kontraktet enligt en lämplig kvalitetsstandard.

De upphandlande myndigheterna får särskilt kräva att de ekonomiska aktörerna har tillräcklig erfarenhet, som visas med lämpliga referenser från tidigare fullgjorda kontrakt. En upphandlande myndighet får anta att en ekonomisk aktör inte har nödvändig yrkesmässig kapacitet om den upphandlande myndigheten har fastställt att den ekonomiska aktören har motstridiga intressen som kan ha en negativ inverkan på fullgörandet av kontraktet.

Vid upphandlingsförfaranden för varor som kräver kompletterande monterings- eller installationsarbeten, tjänster eller byggentreprenader får en ekonomisk aktörs yrkesmässiga kapacitet att tillhandahålla tjänsterna eller utföra installationen eller byggentreprenaden bedömas på grundval av yrkeskunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

5. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ange de villkor för deltagande som krävs, vilka kan uttryckas som minimikrav på förmåga, tillsammans med lämpliga bevis.

Artikel 59

Europeiskt enhetligt upphandlingsdokument

1. När anbudsansökningar eller anbud lämnas in ska de upphandlande myndigheterna godta det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet som består av en uppdaterad egen försäkran som preliminärt bevis, i stället för intyg som utfärdats av myndigheter eller tredje parter om att den berörda ekonomiska aktören uppfyller något av följande villkor:

- a) Den ekonomiska aktören befinner sig inte i någon av de situationer som avses i artikel 57 och där ekonomiska aktörer ska eller får uteslutas.
- b) Den ekonomiska aktören uppfyller de relevanta urvalskriterier som har fastställts i enlighet med artikel 58.
- c) Den ekonomiska aktören uppfyller i förekommande fall de objektiva regler och kriterier som har fastställts i enlighet med artikel 65.

Om den ekonomiska aktören utnyttjar andra enheters kapacitet i enlighet med artikel 63 ska det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet också innehålla de uppgifter som avses i första stycket i denna punkt för sådana enheter.

Det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet ska bestå av en formell förklaring där den ekonomiska aktören uppger att

relevanta skäl för uteslutning inte föreligger och/eller att relevanta urvalskriterier är uppfyllda, och ska tillhandahålla relevant information som den upphandlande myndigheten begärt. Det ska också innehålla information om vilken myndighet eller tredje part som ansvarar för att utfärda kompletterande dokument, och en formell förklaring om att den ekonomiska aktören på begäran och utan dröjsmål kan lägga fram dessa kompletterande dokument.

Om den upphandlande myndigheten direkt kan få tillgång till de kompletterande dokumenten via en databas i enlighet med punkt 5, ska det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet också innehålla den information som krävs för detta, till exempel databasens webbadress, identifieringsuppgifter och, i förekommande fall, den förklaring om samtycke som krävs.

Ekonomiska aktörer får återanvända ett europeiskt enhetligt upphandlingsdokument som redan har använts i ett tidigare upphandlingsförfarande, förutsatt att de bekräftar att informationen däri fortfarande är korrekt.

2. Det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet ska upprättas på grundval av ett standardformulär. Kommissionen ska fastställa det standardformuläret genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 89.3.

Det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet ska endast utfärdas i elektronisk form.

3. Trots vad som sägs i artikel 92 ska kommissionen se över den praktiska tillämpningen av det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet med hänsyn till den tekniska utvecklingen av databaser i medlemsstaterna, och avge en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet senast den 18 april 2017.

Kommissionen ska, där så är lämpligt, utarbeta förslag till lösningar för att optimera den gränsöverskridande åtkomsten till sådana databaser och användningen av certifikat och intyg på den inre marknaden.

4. En upphandlande myndighet får när som helst under förfarandet anmoda anbudssökande och anbudsgivare att lämna in samtliga eller delar av de kompletterande dokumenten, när detta är nödvändigt för att se till att förfarandet genomförs på ett korrekt sätt.

Innan den upphandlande myndigheten tilldelar kontraktet, med undantag för kontrakt som grundar sig på ramavtal om sådana kontrakt ingås i enlighet med artikel 33.3 eller artikel 33.4 a, ska den kräva att den anbudsgivare som myndigheten har beslutat tilldelas kontraktet lämnar in uppdaterade kompletterande dokument i enlighet med artikel 60 och i förekommande fall artikel 62. Den upphandlande myndigheten får uppmana de ekonomiska aktörerna att komplettera eller förtydliga inlämnade intyg som tagits emot i enlighet med artiklarna 60 och 62.

5. Trots vad som sägs i punkt 4 ska ekonomiska aktörer inte vara tvungna att lägga fram kompletterande dokument eller andra skriftliga bevis om och i den mån som den upphandlande myndigheten har möjlighet att kostnadsfritt få tillgång till intyg eller relevant information direkt via en nationell databas i någon medlemsstat, exempelvis ett nationellt upphandlingsregister, Virtual Company Dossier, ett system för elektronisk dokumentlagring eller ett kvalificeringssystem.

Trots vad som sägs i punkt 4 ska ekonomiska aktörer inte vara tvungna att lägga fram kompletterande dokument, om den upphandlande myndighet som har tilldelat kontraktet eller ingått ramavtalet redan har dessa dokument.

Vid tillämpning av första stycket ska medlemsstaterna se till att databaser som innehåller relevant information om ekonomiska aktörer och som är tillgängliga för upphandlande myndigheter i det egna landet också och på samma villkor är tillgängliga för upphandlande myndigheter i andra medlemsstater.

6. Medlemsstaterna ska i e-Certis uppdatera och tillgängliggöra en fullständig förteckning över databaser med relevant information om ekonomiska aktörer som upphandlande myndigheter från andra medlemsstater kan ta del av. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater överlämna all information om de databaser som avses i denna artikel.

Artikel 60

Bevismedel

1. De upphandlande myndigheterna får kräva intyg, försäkringar och andra bevismedel enligt punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel och bilaga XII som bevis för att det inte föreligger något skäl för uteslutning enligt artikel 57 och för att urvalskriterierna enligt artikel 58 har uppfyllts.

Den upphandlande myndigheten får inte kräva andra bevismedel än dem som anges i denna artikel och i artikel 62. När det gäller artikel 63 får de ekonomiska aktörerna använda alla lämpliga medel för att bevisa för den upphandlande myndigheten att de kommer att förfoga över nödvändiga resurser.

2. De upphandlande myndigheterna ska godta följande intyg som tillräckligt bevis på att inga av de situationer som anges i artikel 57 är tillämpliga på den ekonomiska aktören:

- a) När det gäller punkt 1 i den artikeln, uppvisande av ett utdrag från ett relevant register, såsom utdrag ur brottsregister, eller om det inte finns, ett likvärdigt dokument som utfärdats av en behörig rättslig eller administrativ myndighet i ursprungsmedlemsstaten eller ursprungslandet eller i det land där den ekonomiska aktören är etablerad, som visar att dessa krav är uppfyllda.
- b) När det gäller punkterna 2 och 4 b i den artikeln, ett intyg utfärdat av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten eller det berörda landet.

Om medlemsstaten eller landet i fråga inte utfärdar några sådana dokument eller intyg, eller om dessa dokument och intyg inte omfattar alla situationer som anges i artikel 57.1, 57.2 och 57.4 b, får de ersättas av en försäkrande under ed eller, i medlemsstater eller länder som saknar bestämmelser om försäkrande under ed, av en högtidlig försäkrande som den behöriga personen avlägger inför en behörig rättslig eller administrativ myndighet, notarius publicus eller en godkänd yrkesorganisation i ursprungsmedlemsstaten eller ursprungslandet eller i den medlemsstat eller det land där den ekonomiska aktören är etablerad.

En medlemsstat ska i relevanta fall lämna en officiell förklaring där det framgår att de dokument eller intyg som avses i denna punkt inte har utfärdats eller att de inte omfattar alla situationer som anges i artikel 57.1, 57.2 och 57.4 b. Sådana officiella förklaringar ska göras tillgängliga genom det online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat (e-Certis) som avses i artikel 61.

3. Bevis på en ekonomisk aktörs ekonomiska och finansiella ställning kan som regel utgöras av en eller flera av de referenser som anges i del I i bilaga XII.

Om en ekonomisk aktör av godtagbara skäl inte kan uppvisa de referenser som den upphandlande myndigheten begär, får aktören bevisa sin ekonomiska och finansiella ställning med varje annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.

4. Bevis på en ekonomisk aktörs tekniska kapacitet får lämnas i en eller flera av de former som anges i del II i bilaga XII, beroende på de aktuella byggtreprenadernas, varornas eller tjänsternas art, kvantitet eller betydelse och ändamål.

5. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater lämna all information som rör skäl för uteslutning enligt artikel 57, anbudsgivares behörighet att utföra yrkesverksamhet samt finansiella och tekniska kapacitet enligt artikel 58 och alla upplysningar som rör bevismedel enligt denna artikel.

Artikel 61

Online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat (e-Certis)

1. För att underlätta gränsöverskridande upphandling ska medlemsstaterna se till att den information om intyg och andra skriftliga bevis som registreras i det av kommissionen inrättade e-Certis uppdateras kontinuerligt.

2. De upphandlande myndigheterna ska ha tillgång till e-Certis och ska i första hand kräva den typ av intyg och skriftliga bevis som e-Certis innehåller.

3. Kommissionen ska göra alla språkversioner av det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet tillgängliga i e-Certis.

Artikel 62

Kvalitetssäkrings- och miljöledningsstandarder

1. Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ på att den ekonomiska aktören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, ska den hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standardserier och är certifierade av ackrediterade organ. Den upphandlande myndigheten ska godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater. Den ska även godta andra bevis om likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder om den berörda ekonomiska aktören inte hade möjlighet att erhålla intygen inom gällande tidsfrister och detta inte kan tillskrivas den ekonomiska aktören, förutsatt att den ekonomiska aktören bevisar att de föreslagna kvalitetssäkringsåtgärderna överensstämmer med de kvalitetssäkringsstandarder som krävs.

2. Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ på att den ekonomiska aktören iakttar vissa miljöledningssystem eller miljöledningsstandarder ska den hänvisa till unionens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) eller till andra miljöledningssystem som erkänns i enlighet med artikel 45 i 1221/2009 eller andra miljöledningsstandarder som grundas på berörda europeiska eller internationella standarder från ackrediterade organ. Den upphandlande myndigheten ska godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater.

Om en ekonomisk aktör bevisligen inte hade möjlighet att få sådana intyg utfärdade eller erhålla dem inom gällande tidsfrister och detta inte kan tillskrivas den ekonomiska aktören ska den upphandlande myndigheten också godta andra bevis om miljöledningsåtgärder, förutsatt att den ekonomiska aktören bevisar att dessa åtgärder är likvärdiga med dem som krävs i det tillämpliga miljöledningssystemet eller den tillämpliga miljöledningsstandard.

3. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater i enlighet med artikel 86 lämna all information om de handlingar som har uppvisats som bevis på att de kvalitets- och miljöstandarder som avses i punkterna 1 och 2 är uppfyllda.

Artikel 63

Utnyttjande av andra enheters kapacitet

1. När det gäller de kriterier för ekonomisk och finansiell ställning som anges i artikel 58.3 och de kriterier för teknisk och yrkesmässig kapacitet som anges i artikel 58.4, får en ekonomisk aktör vid behov och i ett visst kontrakt utnyttja andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan den ekonomiska aktören och dessa enheter. När det gäller de kriterier avseende utbildnings- och yrkeskvalifikationer som anges i del II led f i bilaga XII, eller avseende relevant yrkeserfarenhet, får de ekonomiska aktörerna emellertid endast återropa andra enheters kapacitet om samma enheter kommer att utföra de byggtreprenader eller tjänster för vilka denna kapacitet krävs. Om en ekonomisk aktör vill återropa andra enheters kapacitet ska denne bevisa för den upphandlande

myndigheten att den kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna, exempelvis genom att lägga fram ett åtagande från enheterna i fråga rörande detta.

Den upphandlande myndigheten ska i enlighet med artiklarna 59, 60 och 61 kontrollera om de enheter vars kapacitet den ekonomiska aktören avser att utnyttja uppfyller relevanta urvalskriterier och om det finns skäl för uteslutning i enlighet med artikel 57. Den upphandlande myndigheten får begära att den ekonomiska aktören byter ut en enhet som inte uppfyller ett relevant urvalskriterium eller för vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning. Den upphandlande myndigheten får begära, eller får av medlemsstaten åläggas att begära, att den ekonomiska aktören byter ut en enhet för vilken det föreligger icke-obligatoriska skäl för uteslutning.

Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet när det gäller kriterier för ekonomisk och finansiell ställning, får den upphandlande myndigheten kräva att den ekonomiska aktören och de enheterna solidariskt ska vara ansvariga för fullgörandet av kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av ekonomiska aktörer enligt artikel 19.2 återropa resurserna hos deltagarna i gruppen eller andra enheter.

2. När det gäller kontrakt avseende byggtreprenader, tjänstekontrakt och monterings- eller installationsarbeten inom ramen för ett varukontrakt, får den upphandlande myndigheten kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av anbudsgivaren eller om anbud lämnas in av en grupp av ekonomiska aktörer i enlighet med artikel 19.2, en deltagare i gruppen.

Artikel 64

Officiella förteckningar över godkända ekonomiska aktörer och certifiering genom offentligrättsliga eller privaträttsliga organ

1. Medlemsstaterna får fastställa eller upprätthålla antingen officiella förteckningar över godkända entreprenörer, varuleverantörer eller tjänsteleverantörer eller införa en certifiering genom certifieringsorgan som uppfyller europeiska certifieringsstandarder i den mening som avses i bilaga VII.

De ska till kommissionen och övriga medlemsstater meddela adressen till certifieringsorganet eller till det organ som har ansvar för de officiella förteckningar till vilka en begäran om registrering ska sändas.

2. Medlemsstaterna ska anpassa villkoren för registrering i de officiella förteckningar som avses i punkt 1 samt villkoren för utfärdande av certifikat genom certifieringsorgan till bestämmelserna i detta underavsnitt.

Medlemsstaterna ska också anpassa dessa villkor till artikel 63 när det gäller ansökningar om registrering från ekonomiska aktörer som ingår i en grupp och som gör gällande att de kan utnyttja resurser som ställs till deras förfogande av andra företag i gruppen. Dessa ekonomiska aktörer ska i så fall bevisa för den myndighet som upprättar den officiella förteckningen att de förfogar över dessa resurser under hela den tid som registreringsintyget i den officiella förteckningen är giltigt och att dessa företag under denna tid fortsätter att uppfylla de villkor för kvalitativt urval enligt den officiella förteckningen eller certifikatet som dessa aktörer åberopar för att registreras.

3. De ekonomiska aktörer som är registrerade i officiella förteckningar eller har ett certifikat får vid varje upphandlingstillfälle för den upphandlande myndigheten visa ett registreringsintyg utfärdat av den behöriga myndigheten eller ett certifikat utfärdat av ett behörigt certifieringsorgan.

Dessa intyg eller certifikat ska innehålla de referenser som möjliggjort registrering/certifiering av de ekonomiska aktörerna samt klassificering enligt den officiella förteckningen.

4. En registrering i en officiell förteckning eller ett certifikat utfärdat av certifieringsorganet ska innebära en presumtion om lämplighet med avseende på de krav för kvalitativt urval som omfattas av den officiella förteckningen eller certifikatet.

5. Information som kan utläsas från registreringen i officiella förteckningar eller certifieringen får inte ifrågasättas utan motivering. När det gäller betalning av socialförsäkringsavgifter och skatter får ytterligare ett intyg från registrerade ekonomiska aktörer krävas vid varje upphandlingstillfälle.

Upphandlande myndigheter i andra medlemsstater ska endast tillämpa punkt 3 och första stycket i denna punkt till förmån för ekonomiska aktörer som är etablerade i den medlemsstat som för den officiella förteckningen.

6. Kraven på bevis för de kriterier för kvalitativt urval som ingår i den officiella förteckningen eller certifikatet ska överensstämma med artikel 60 och vid behov artikel 62. För registrering av ekonomiska aktörer från andra medlemsstater i en officiell förteckning eller för certifiering får det inte krävas ytterligare bevis eller uppgifter utöver vad som krävs av inhemska ekonomiska aktörer.

De ekonomiska aktörerna kan när som helst begära registrering i en officiell förteckning eller utfärdande av ett certifikat. De ska inom rimlig tid underrättas om det beslut som fattats av den myndighet som upprättar den officiella förteckningen eller av det behöriga certifieringsorganet.

7. En sådan registrering eller certifiering får dock inte åläggas ekonomiska aktörer i andra medlemsstater för att de ska kunna delta i en offentlig upphandling. Den upphandlande myndigheten ska godkänna likvärdiga certifikat från organ som är etablerade i andra medlemsstater. De ska även godta andra likvärdiga bevismedel.

8. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater lämna all information om de handlingar som uppvisats som

bevis för att en ekonomisk aktör uppfyller kraven för att registreras i den officiella förteckningen över godkända ekonomiska aktörer eller som bevis för att ekonomiska aktörer från andra medlemsstater har en likvärdig certifiering.

Underavsnitt 2

Minskning av antalet anbudssökande, anbudsgivare och lösningar

Artikel 65

Minskning av antalet i övrigt kvalificerade anbudssökande som inbjuds att delta

1. Vid selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens samt i konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap får den upphandlande myndigheten begränsa det antal anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna och som den kommer att inbjuda att lämna anbud eller att delta i en dialog, under förutsättning att det finns ett minimiantal kvalificerade anbudssökande, i enlighet med punkt 2.

2. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ange de objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den kommer att tillämpa, liksom det lägsta antalet anbudssökande som den kommer att inbjuda samt, i förekommande fall, det högsta antalet.

Vid selektivt förfarande ska det lägsta antalet vara fem. Vid förhandlat förfarande under konkurrens och i den konkurrenspräglade dialogen och innovationspartnerskapet ska det lägsta antalet anbudssökande vara tre. Under alla omständigheter ska antalet anbudssökande vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens ska kunna garanteras.

Den upphandlande myndigheten ska inbjuda åtminstone så många anbudssökande som det lägsta antal som fastställts. Om antalet anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna och miniminivåerna i enlighet med artikel 58.5 är lägre än minimiantalet får den upphandlande myndigheten emellertid fortsätta förfarandet genom att inbjuda de anbudssökande som har den erforderliga kapaciteten. Den upphandlande myndigheten får inte i förfarandet inbegripa ekonomiska aktörer som inte har begärt att få delta eller anbudssökande som inte har den erforderliga kapaciteten.

Artikel 66

Minskning av antalet anbud och lösningar

Om en upphandlande myndighet utnyttjar den möjlighet som anges i artikel 29.6 att begränsa antalet anbud som det ska förhandlas om eller den möjlighet som anges i artikel 30.4 att begränsa antalet lösningar som ska diskuteras, ska den göra denna begränsning på grundval av de tilldelningskriterier som den har angett i upphandlingsdokumenten. I slutfasen måste antalet vara tillräckligt stort för att garantera verklig konkurrens, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal anbud, lösningar eller lämpliga anbudssökande.

Underavsnitt 3

Kontraktstilldelning

Artikel 67

Tilldelningskriterier

1. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell lagstiftning och andra författningar avseende priset på vissa varor eller ersättning för vissa tjänster ska de upphandlande myndigheterna basera tilldelningen av offentliga kontrakt på det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

2. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ur den upphandlande myndighetens synvinkel ska fastställas på grundval av priset eller kostnaden genom en analys av kostnadseffektivitet, exempelvis en analys av livscykelkostnader i enlighet med artikel 68, och får innefatta det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, vilket ska bedömas på grundval av kriterier såsom kvalitetsaspekter, miljöaspekter och/eller sociala aspekter, som är kopplade till föremålet för det offentliga kontraktet i fråga. Sådana kriterier kan omfatta t.ex.

- a) kvalitet, inbegripet tekniska fördelar, estetiska och funktionella egenskaper, tillgänglighet, utformning med tanke på samtliga användares behov, sociala, miljömässiga och innovativa egenskaper och handel och villkoren för handel,
- b) organisation av samt kvalifikationer och erfarenheter hos den personal som utses att verkställa kontraktet, om kvaliteten på den personal som utsetts på ett betydande sätt kan påverka nivån på kontraktets fullgörande, eller
- c) eftermarknadsservice och tekniskt stöd samt leveransvillkor, såsom leveransdag, leveransprocess och leveranstid eller tid för fullgörandet.

Kostnadselementet kan också ha formen av ett fast pris eller en fast kostnad där de ekonomiska aktörerna enbart konkurrerar i fråga om kvalitetskriterier.

Medlemsstaterna får föreskriva att de upphandlande myndigheterna inte får använda enbart priset eller kostnaden som det enda tilldelningskriteriet eller begränsa användningen till vissa kategorier av upphandlande myndigheter eller vissa typer av kontrakt.

3. Tilldelningskriterierna ska anses vara kopplade till föremålet för det offentliga kontraktet om de avser de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas inom ramen för det kontraktet i alla avseenden och i alla skeden av deras livscykel, inklusive faktorer som berör

- a) byggtreprenadernas, varornas eller tjänsternas specifika produktions-, tillhandahållande- eller handelsprocess, eller
- b) en specifik process i ett senare skede av deras livscykel,

även då sådana faktorer inte utgör en del av dem.

4. Tilldelningskriterierna får inte ha den effekten att de ger den upphandlande myndigheten obegränsad valfrihet. De ska garantera en effektiv och rättvis konkurrens och kompletteras med specifikationer som gör det möjligt att effektivt kontrollera de uppgifter som lämnas av anbudsgivarna med tanke på en bedömning av hur väl anbudet uppfyller tilldelningskriterierna. I tveksamma fall ska den upphandlande myndigheten effektivt kontrollera om de uppgifter och bevis som har lämnats av anbudsgivarna är korrekta.

5. Den upphandlande myndigheten ska ange i upphandlingsdokumenten, hur de olika kriterierna kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt, utom om detta fastställs endast på grundval av priset.

Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om viktning inte är möjlig av objektiva skäl ska den upphandlande myndigheten ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

Artikel 68

Livscykelkostnader

1. Livscykelkostnader ska i den mån som det är relevant omfatta delar av eller alla följande kostnader under en varus, tjänsts eller byggtreprenads livscykel:

- a) Kostnader som betalas av den upphandlande myndigheten eller andra användare, såsom
 - i) kostnader för förvärv,
 - ii) användningskostnader, som förbrukning av energi och andra resurser,
 - iii) underhållskostnader,
 - iv) kostnader vid livslängdens slut, såsom insamlings- och återvinningskostnader.
- b) Kostnader som kan tillskrivas externa miljöeffekter som är kopplade till varor, tjänster eller byggtreprenader under deras livscykel, under förutsättning att deras penningvärde kan fastställas och kontrolleras. Dessa kostnader kan innefatta kostnader för utsläpp av växthusgaser och andra förorenande ämnen samt andra klimatanpassningskostnader.

2. När en upphandlande myndighet bedömer kostnaderna med utgångspunkt från ett livscykelkostnadsperspektiv, ska den i upphandlingsdokumenten ange vilka uppgifter som anbudsgivarna ska lämna och den metod som den upphandlande myndigheten på grundval av dessa uppgifter kommer att använda för att fastställa livscykelkostnaderna.

Den metod som används för bedömningen av kostnader som kan tillskrivas externa miljöeffekter ska uppfylla följande villkor:

- a) Den grundas på objektivt verifierbara och icke-diskriminerande kriterier. Den ska inte på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna vissa ekonomiska aktörer, särskilt om den inte har utvecklats för upprepad eller löpande användning.
- b) Den ska vara tillgänglig för alla berörda parter.
- c) De uppgifter som krävs ska kunna tillhandahållas med rimliga ansträngningar av normalt omdömesgilla ekonomiska aktörer, inkluderat ekonomiska aktörer från tredjeländer som är parter i WTO-avtalet eller andra internationella avtal som unionen är bunden av.

3. När en gemensam metod för beräkning av livscykelkostnader har gjorts obligatorisk genom en unionslagstiftningsakt ska den gemensamma metoden tillämpas för bedömningen av livscykelkostnader.

En förteckning över sådana lagstiftningsakter och, om så är nödvändigt, de delegerade akter som kompletterar dem återfinns i bilaga XIII. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 87 avseende uppdatering av denna förteckning när sådana uppdateringar är nödvändiga till följd av att det har antagits ny lagstiftning som gör en gemensam metod obligatorisk eller av att befintliga rättsakter har upphävts eller ändrats.

Artikel 69

Onormalt låga anbud

1. Den upphandlande myndigheten ska begära att de ekonomiska aktörerna lämnar förklaringar om de priser eller kostnader som föreslås i anbudet, om anbudet förefaller vara onormalt låga i förhållande till byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna.
2. De förklaringar som avses i punkt 1 kan särskilt beröra
 - a) besparingar avseende sättet att tillverka varorna, sättet att tillhandahålla tjänsterna eller byggmetoderna,
 - b) tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden som anbudsgivaren kan räkna med för att leverera varor, tillhandahålla tjänster eller utföra byggtreprenaden,
 - c) originaliteten i de varor, tjänster eller byggtreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
 - d) efterlevnad av de skyldigheter som avses i artikel 18.2,

e) efterlevnad av de skyldigheter som avses i artikel 71,

f) möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

3. Den upphandlande myndigheten ska bedöma de uppgifter som lämnats efter att ha hört anbudsgivaren. Den får endast förkasta anbudet när de ingivna bevisen inte på ett tillfredsställande sätt förklarar de låga priser eller kostnader som föreslagits, med hänsyn till de faktorer som avses i punkt 2.

Den upphandlande myndigheten ska förkasta anbudet när den har fastställt att anbudet är onormalt lågt på grund av att det inte uppfyller de tillämpliga skyldigheter som avses i artikel 18.2.

4. Om en upphandlande myndighet fastställer att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd, får anbudet förkastas enbart av denna anledning först efter samråd med anbudsgivaren och om denne inom en rimlig tidsfrist som fastställs av den upphandlande myndigheten inte kan bevisa att det berörda stödet är förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget. Om den upphandlande myndigheten förkastar ett anbud under dessa omständigheter, ska den underrätta kommissionen om detta.

5. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater och inom ramen för administrativt samarbete lämna all information som de förfogar över, såsom lagar, förordningar, allmänt tillämpliga kollektivavtal eller nationella tekniska standarder, om de bevis och dokument som uppvisats med avseende på de uppgifter som anges i punkt 2.

KAPITEL IV

Fullgörande av kontrakt

Artikel 70

Villkor för fullgörande av kontrakt

En upphandlande myndighet får ställa särskilda krav på hur kontraktet ska fullgöras, under förutsättning att de är kopplade till kontraktsföremålet i den mening som avses i artikel 67.3 och anges i anbudsinfordran eller upphandlingsdokumenten. Dessa krav får omfatta ekonomiska, innovationsrelaterade, miljörelaterade, sociala eller sysselsättningsrelaterade hänsyn.

Artikel 71

Anlitande av underleverantör

1. Att underleverantörerna iakttar de skyldigheter som avses i artikel 18.2 ska säkerställas genom lämpliga åtgärder från de behöriga nationella myndigheterna inom ramen för deras ansvar och befogenheter.

2. I upphandlingsdokumenten får en upphandlande myndighet begära eller kan åläggas av en medlemsstat att begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att den upphandlande myndigheten, på begäran av underleverantören och när kontraktets art så tillåter, ska överföra betalningar direkt till underleverantören för tjänster, varor eller byggtreprenader som har tillhandahållits till den ekonomiska aktör som har tilldelats kontraktet (huvudentreprenören). Sådana åtgärder får omfatta lämpliga mekanismer för att huvudentreprenören ska kunna bestrida felaktiga betalningar. Arrangemangen för betalningssättet ska anges i upphandlingsdokumenten.

4. Punkterna -1-3 påverkar inte frågan om huvudentreprenörens ansvar.

5. Vid byggtreprenadkontrakt och i fråga om tjänster som ska tillhandahållas vid en anläggning under direkt tillsyn av den upphandlande myndigheten, efter det att kontraktet tilldelats och senast då fullgörandet av kontraktet inleds, ska den upphandlande myndigheten kräva att huvudentreprenören till den upphandlande myndigheten uppger namn på, kontaktuppgifter till och legala ställföreträdare för sina underleverantörer som deltar i sådana byggtreprenader eller tjänster, i den mån de är kända vid den tidpunkten. Den upphandlande myndigheten ska kräva att huvudentreprenören underrättar den upphandlande myndigheten om varje ändring av dessa uppgifter under kontraktets löptid samt om de uppgifter som begärs för alla nya underleverantörer som huvudentreprenören därefter engagerar i sådana byggtreprenader eller tjänster.

Trots vad som sägs i första stycket får medlemsstaterna direkt ålägga huvudentreprenören att tillhandahålla de begärda uppgifterna.

Om det är nödvändigt med avseende på punkt 6 b i den här artikeln ska de begärda uppgifterna åtföljas av en egen försäkran från underleverantören i enlighet med artikel 59. I genomförandeåtgärderna enligt punkt 8 i den här artikeln får föreskrivas att underleverantörer som tillkommer efter tilldelningen av kontraktet ska tillhandahålla intyg och andra kompletterande dokument i stället för en egen försäkran.

Det första stycket ska inte gälla för varuleverantörer.

Den upphandlande myndigheten får utvidga eller kan av medlemsstater åläggas att utvidga skyldigheterna enligt första stycket, exempelvis till

- a) varukontrakt, till tjänstekontrakt som inte avser tjänster som ska tillhandahållas vid anläggningarna under direkt tillsyn av den upphandlande myndigheten eller till varuleverantörer som deltar i byggtreprenader eller tjänstekontrakt,
- b) underleverantörer till huvudentreprenörens underleverantörer, eller ännu längre ned i underleverantörskedjan.

6. I syfte att undvika åsidosättande av de skyldigheter som avses i artikel 18.2 får lämpliga åtgärder vidtas, t.ex. följande:

a) Om en medlemsstats nationella lagstiftning föreskriver en mekanism med solidariskt ansvar för underleverantörer och huvudentreprenören ska den berörda medlemsstaten se till att de relevanta reglerna tillämpas i överensstämmelse med villkoren i artikel 18.2.

b) De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artiklarna 59, 60 och 61 kontrollera eller får av medlemsstater åläggas att kontrollera om det finns skäl för uteslutning av underleverantörer enligt artikel 57. I sådana fall ska den upphandlande myndigheten begära att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör för vilken kontrollen har visat att det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning. Den upphandlande myndigheten får begära eller får av en medlemsstat åläggas att begära att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör för vilken kontrollen har visat att det föreligger icke-obligatoriska skäl för uteslutning.

7. Medlemsstaterna får införa strängare ansvarsregler enligt nationell rätt eller gå längre enligt nationell rätt om direktbetalning till underleverantörer, exempelvis genom att föreskriva direktbetalning till underleverantörer utan att de behöver begära sådan direktbetalning.

8. Medlemsstater som har valt att införa åtgärder enligt punkterna 3, 5 eller 6 ska, genom lagar eller andra författningar och med beaktande av unionsrätten, fastställa villkor för genomförande av dessa åtgärder. Medlemsstaterna får därvid begränsa tillämpligheten av dem, exempelvis för vissa typer av kontrakt, vissa typer av upphandlande myndigheter eller ekonomiska aktörer eller från och med vissa belopp.

Artikel 72

Ändring av kontrakt under löptiden

1. Kontrakt och ramavtal får ändras utan nytt upphandlingsförfarande enligt detta direktiv i följande fall:

a) Om ändringarna, oberoende av deras penningvärde, anges i de ursprungliga upphandlingsdokumenten genom klara, exakta och entydiga ändringsklausuler, som kan omfatta prisändringsklausuler, eller optioner. Sådana ändringsklausuler ska ange omfattningen och arten av eventuella ändringar eller optioner samt villkoren för när de får tillämpas. Ändringar eller optioner som skulle medföra en ändring av kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär är inte tillåtna.

b) För kompletterande byggtreprenader, tjänster eller varor från den ursprungliga entreprenören som har blivit nödvändiga och som inte ingår i den ursprungliga upphandlingen, i de fall ett byte av entreprenör

i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller driftskompatibilitet med redan befintlig utrustning, tjänster eller installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen, och

ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande enheten.

Eventuella prisökningar får dock inte vara högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet. Om flera successiva ändringar görs ska denna begränsning tillämpas på värdet av varje ändring. Sådana på varandra följande ändringar ska inte syfta till att kringgå detta direktiv.

c) Om samtliga följande villkor är uppfyllda:

i) Behovet av ändringen har uppstått till följd av omständigheter som en omdömesgill upphandlande myndighet inte kunnat förutse.

ii) Ändringen medför inte att kontraktets övergripande karaktär ändras.

iii) Eventuella prisökningar är inte högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet. Om flera successiva ändringar görs ska denna begränsning tillämpas på värdet av varje ändring. Sådana på varandra följande ändringar ska inte syfta till att kringgå detta direktiv.

d) Om den entreprenör som den upphandlande myndigheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet byts ut mot en ny entreprenör, till följd av antingen

i) en entydig ändringsklausul eller en option i överensstämmelse med led a,

ii) att en annan ekonomisk aktör som uppfyller kriterierna för det kvalitativa urval som ursprungligen fastställts helt eller delvis inträder i den ursprungliga leverantörens ställe till följd av företagsomstruktureringar, inklusive uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens, under förutsättning att detta inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet och inte syftar till att kringgå tillämpningen av detta direktiv, eller

iii) att den upphandlande myndigheten själv tar på sig huvudentreprenörens skyldigheter gentemot dennes underleverantörer om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning i enlighet med artikel 71.

e) Om ändringarna, oberoende av deras värde, inte är väsentliga i den mening som avses i punkt 4.

Upphandlande myndigheter som har ändrat ett kontrakt i de fall som anges i leden b och c i denna punkt ska offentliggöra ett

meddelande om detta i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ett sådant meddelande ska innehålla de uppgifter som anges i del G i bilaga V och ska offentliggöras i enlighet med artikel 51.

2. Dessutom får kontrakt ändras, utan att någon kontroll behöver göras av att villkoren i leden 4 a–d är uppfyllda, utan något nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv om värdet av ändringen är lägre än både

i) tröskelvärdena i artikel 4, och

ii) 10 % av det ursprungliga kontraktets värde för tjänste- och varukontrakt och lägre än 15 % av det ursprungliga kontraktets värde för byggentreprenadkontrakt.

Ändringen får dock inte medföra att kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär ändras. Om flera successiva ändringar görs ska värdet bedömas på grundval av det samlade nettovärdet av dessa ändringar.

3. När det gäller beräkningen av det pris som nämns i punkterna 2 och 1 b och c ska det uppdaterade priset vara referensvärdet när kontraktet omfattar en indexeringsklausul.

4. En ändring av ett kontrakt eller ett ramavtal under dess löptid ska anses vara väsentlig i den mening som avses i punkt 1 e om ändringen innebär att kontraktet eller ramavtalet till sin art skiljer sig väsentligt från det kontrakt eller ramavtal som ursprungligen ingicks. Utan att det påverkar punkterna 1 och 2 ska en ändring i alla händelser anses vara väsentlig om ett eller flera av följande villkor är uppfyllt:

a) I och med ändringen införs nya villkor som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande getts tillträde än de som ursprungligen valdes eller att andra anbud än de som ursprungligen godkändes skulle ha godkänts eller skulle ha medfört ytterligare deltagare i upphandlingsförfarandet.

b) Ändringen innebär att kontraktets eller ramavtalets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för entreprenören på ett sätt som inte medgavs i det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet.

c) Ändringen medför att kontraktets eller ramavtalets omfattning utvidgas betydligt.

d) Om den entreprenör som den upphandlande myndigheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet byts ut mot en ny entreprenör i andra fall än de som avses i punkt 1 d.

5. Ett nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv ska krävas för andra ändringar av bestämmelserna i ett offentligt kontrakt eller ett ramavtal under löptiden än de som avses i punkterna 1 och 2.

*Artikel 73***Uppsägning av kontrakt**

Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande myndigheterna åtminstone under följande omständigheter och enligt de villkor som fastställs i tillämplig nationell rätt har möjlighet att säga upp ett offentligt kontrakt under dess löptid, när

- a) kontraktet har varit föremål för en väsentlig ändring som skulle ha krävt ett nytt upphandlingsförfarande enligt artikel 72,
- b) entreprenören vid kontraktstilldelningen befann sig i någon av de situationer som avses i artikel 57.1 och därför borde ha uteslutits från upphandlingsförfarandet,
- c) kontraktet inte borde ha tilldelats entreprenören på grund av att denne allvarligt åsidosatt sådana skyldigheter enligt fördragen och detta direktiv enligt vad som fastställts av Europeiska unionens domstol i ett förfarande i enlighet med artikel 258 i EUF-fördraget.

AVDELNING III

SÄRSKILDA UPPHANDLINGSSYSTEM

KAPITEL I

Sociala tjänster och andra särskilda tjänster*Artikel 74***Tilldelning av kontrakt för sociala tjänster och andra särskilda tjänster**

Offentliga kontrakt för sociala tjänster och andra särskilda tjänster som anges i bilaga XIV ska tilldelas i enlighet med detta kapitel när värdet på kontrakten uppgår till eller överstiger det tröskelvärde som anges i artikel 4 d.

*Artikel 75***Offentliggörande av meddelanden**

1. De upphandlande myndigheterna som har för avsikt tilldela ett offentligt kontrakt för de tjänster som avses i artikel 74 ska informera om detta på något av följande sätt:
 - a) Genom ett meddelande om upphandling, som ska innehålla den information som anges i del H i bilaga V i enlighet med de standardformulär som avses i artikel 51 eller
 - b) genom ett förhandsmeddelande, som ska offentliggöras kontinuerligt och innehålla den information som avses i del I i bilaga V. Det ska av förhandsmeddelandet särskilt framgå vilka typer av tjänster som kontrakten kommer att omfatta. Det ska ange att kontraktstilldelning kommer att ske utan ytterligare offentliggörande och att intresserade ekonomiska aktörer ska anmäla sitt intresse skriftligt.

Det första stycket gäller dock inte om ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling hade kunnat användas i enlighet med artikel 32 för tilldelning av ett offentligt tjänstekontrakt.

2. De upphandlande myndigheter som har tilldelat ett offentligt kontrakt för de tjänster som avses i artikel 74 ska informera om resultaten av upphandlingsförfarandet genom ett meddelande om kontraktstilldelning som ska innehålla den information som avses i del J i bilaga V i enlighet med det standardformulär som avses i artikel 51. De får dock samla dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska de sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

3. De standardformulär som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska fastställas av kommissionen genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 89.2.

4. De meddelanden som avses i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med artikel 51.

*Artikel 76***Principer för tilldelning av kontrakt**

1. Medlemsstaterna ska införa nationella regler för tilldelning av kontrakt som omfattas av detta kapitel för att se till att de upphandlande myndigheterna följer principerna om öppenhet och likabehandling av ekonomiska aktörer. Medlemsstaterna kan själva fastställa vilka förfaranderegler som är tillämpliga så länge dessa regler gör det möjligt för de upphandlande myndigheterna att ta hänsyn till de särskilda egenskaperna för tjänsterna i fråga.

2. Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande myndigheterna får beakta behovet av att garantera tjänsternas kvalitet, kontinuitet, åtkomlighet, överkomlighet, tillgänglighet och omfattning, olika användarkategoriernas specifika behov, inklusive missgynnade och utsatta grupperns behov, deltagande och egenansvar för användarna samt innovation. Medlemsstaterna får också föreskriva att valet av tjänsteleverantör ska göras på grundval av det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet med hänsyn till kvalitets- och hållbarhetskriterier för sociala tjänster.

*Artikel 77***Reserverade kontrakt för vissa tjänster**

1. Medlemsstaterna får föreskriva att de upphandlande myndigheterna får reservera rätten för en organisation att delta i offentlig upphandling exklusivt för de hälso- och sjukvårdstjänster, sociala tjänster och kulturella tjänster som avses i artikel 74, som omfattas av CPV-koderna 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, från och med 85000000-9 till och med 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8.

2. En organisation som avses i punkt 1 ska uppfylla samtliga följande villkor:

- a) Dess syfte ska vara att fullgöra ett offentligt uppdrag som är kopplat till tillhandahållande av sådana tjänster som avses i punkt 1.
 - b) Vinsterna ska återinvesteras för att uppnå organisationens syfte. Vid eventuell vinstutdelning eller omfördelning bör detta ske på grundval av deltagande.
 - c) Lednings- och ägarstrukturen i den organisation som fullgör kontraktet ska grundas på personalens ägande eller deltagande, eller ska kräva aktivt deltagande av personal, användare eller berörda parter.
 - d) Organisationen får inte ha tilldelats något kontrakt för den berörda tjänsten av den berörda upphandlande myndigheten enligt denna artikel under de senaste tre åren.
3. Maximal löptid för kontraktet får inte överstiga tre år.

4. Anbudsinfordran ska innehålla en hänvisning till denna artikel.

5. Trots vad som sägs i artikel 92 ska kommissionen göra en bedömning av effekterna av denna artikel och rapportera till Europaparlamentet och rådet senast den 18 april 2019.

KAPITEL II

Regler om projekttävlingar

Artikel 78

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska gälla för

- a) projekttävlingar som anordnas som en del i ett förfarande som leder till tilldelning av ett offentligt kontrakt för tjänster,
- b) projekttävlingar med tävlingspriser eller betalning till deltagarna.

I de fall som avses i led a i första stycket i denna artikel beräknas det tröskelvärde som avses i punkt 4 på grundval av det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt på det offentliga kontraktet för tjänster, inklusive eventuella tävlingspriser eller betalning till deltagarna.

I de fall som avses i led b i första stycket i denna artikel ska man med tröskelvärde förstå den totala summan av priserna och betalningarna, inklusive det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av det offentliga tjänstekontrakt som senare kan ingås i enlighet med artikel 32.4, om den upphandlande myndigheten har meddelat sin avsikt att tilldela sådana kontrakt i meddelandet om projekttävling.

Artikel 79

Meddelanden

1. En upphandlande myndighet som har för avsikt att anordna en projekttävling ska informera om detta genom ett meddelande om projekttävling.

Om den upphandlande myndigheten har för avsikt att därefter tilldela ett tjänstekontrakt i enlighet med artikel 32.4 ska detta anges i meddelandet om projekttävling.

2. En upphandlande myndighet som har anordnat en projekttävling ska sända ett meddelande om resultatet av projekttävlingen i enlighet med artikel 51 och ska vidare kunna bevisa vilken dag meddelandet avsänts.

Resultatet av projekttävlingen behöver inte offentliggöras om detta skulle hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för ett visst offentligt eller privat företag eller motverka sund konkurrens mellan tjänsteleverantörer.

3. De meddelanden som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med artikel 51.2–51.6 och artikel 52. De ska innehålla den information som anges i del E respektive F i bilaga V i ett standardformulär.

Kommissionen ska fastställa standardformulären genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 89.2.

Artikel 80

Anordnande av projekttävlingar och val av deltagare

1. Vid anordnandet av projekttävlingar ska en upphandlande myndighet tillämpa förfaranden som är anpassade till bestämmelserna i avdelning I och detta kapitel.

2. Rätten att delta i projekttävlingar får inte begränsas

- a) till en medlemsstats territorium, eller till en del av detta territorium,
- b) till enbart fysiska personer eller juridiska personer, med hänvisning till att lagstiftningen i den medlemsstat där projekttävlingen anordnas skulle kräva detta.

3. Om deltagarantalet i en projekttävling är begränsat till ett angivet antal deltagare ska den upphandlande myndigheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet. Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta ska under alla omständigheter vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

*Artikel 81***Juryns sammansättning**

Juryen ska vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkeskvalifikationer av deltagarna i en projekttävling ska minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha dessa eller likvärdiga kvalifikationer.

*Artikel 82***Juryns beslut**

1. Juryen ska vara självständig i sina beslut och yttranden.
2. Juryen ska granska planer och projekt som tävlingsdeltagarna har lagt fram anonymt och uteslutande utgå från de kriterier som anges i meddelandet om projekttävlingen.
3. Juryen ska ange sin rangordning av projekten, som gjorts på grundval av varje projekts förtjänster, i en rapport som ska undertecknas av dess medlemmar och innehålla kommentarer och eventuella punkter som kan behöva klargöras.
4. Anonymiteten ska respekteras tills juryn har avgett ett yttrande eller meddelat ett beslut.
5. Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas att besvara frågor som juryn har noterat i protokollet i syfte att klargöra projektets alla aspekter.
6. Det ska upprättas fullständiga protokoll över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

AVDELNING IV**STYRNING***Artikel 83***Genomförande**

1. För att effektivt säkerställa ett korrekt och ändamålsenligt genomförande ska medlemsstaterna se till att åtminstone de uppgifter som anges i denna artikel utförs av en eller flera myndigheter eller strukturer eller av ett eller flera organ. De ska för kommissionen uppge vilka myndigheter, strukturer eller organ som är behöriga för dessa uppgifter.
2. Medlemsstaterna ska se till att tillämpningen av reglerna om offentlig upphandling övervakas.

Då tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan på eget initiativ eller efter att ha mottagit information upptäcker specifika överträdelser eller systemproblem ska de ha befogenhet att meddela dessa problem till nationella revisionsmyndigheter, domstolar eller tribunaler eller andra lämpliga myndigheter eller strukturer, såsom ombudsmannen, de nationella parlamenten eller deras utskott.

3. Resultaten av tillsynsverksamheten enligt punkt 2 ska offentliggöras genom lämpliga informationsmedel. Dessa resultat ska även ställas till kommissionens förfogande. De kan t.ex. ingå i de övervakningsrapporter som avses i andra stycket i denna punkt.

Senast den 18 april 2017 och därefter vart tredje år ska medlemsstaterna skicka en övervakningsrapport till kommissionen som i förekommande fall omfattar information om de vanligaste skälen till felaktig tillämpning eller rättsosäkerhet, inbegripet möjliga strukturella eller återkommande problem i tillämpningen av reglerna, om omfattningen av små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling samt förebyggande, upptäckt och lämplig rapportering om fall av bedrägeri, korruption, intressekonflikt och andra allvarliga fall av oegentligheter i samband med upphandling.

Kommissionen får, högst vart tredje år, begära att medlemsstaterna ska lämna information om den praktiska tillämpningen av nationella strategiska upphandlingspolicyer.

I denna punkt 3 och i punkt 4 i denna artikel ska små och medelstora företag ges samma definition som i kommissionens rekommendation 2003/361/EG⁽¹⁾.

På grundval av de uppgifter som mottagits enligt denna punkt, ska kommissionen regelbundet utfärda en rapport om genomförande och bästa praxis avseende nationella upphandlingspolicyer på den inre marknaden.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att
 - a) information och vägledning gällande tolkning och tillämpning av unionens lagstiftning om offentlig upphandling är tillgänglig utan kostnad för att hjälpa upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer, särskilt små och medelstora företag, att tillämpa unionens regler om offentlig upphandling korrekt, och
 - b) stöd finns tillgängligt för de upphandlande myndigheterna när det gäller planering och genomförande av upphandlingsförfaranden.
5. Medlemsstaterna ska, utan att detta påverkar tillämpningen av de allmänna förfaranden och arbetsmetoder som kommissionen har infört för sin kommunikation och sina kontakter med medlemsstaterna, utse en kontaktpunkt för samarbete med kommissionen när det gäller tillämpningen av lagstiftningen om offentlig upphandling.

6. De upphandlande myndigheterna ska, åtminstone under kontraktets löptid, spara kopior på alla kontrakt som ingått till ett värde på minst

⁽¹⁾ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

- a) 1 000 000 EUR för offentliga varu- eller tjänstekontrakt,
- b) 10 000 000 EUR för offentliga byggtreprenadkontrakt.

De upphandlande myndigheterna ska bevilja tillgång till dessa kontrakt; tillgång till specifika dokument eller specifik information kan dock vägras i den mån och på de villkor som anges i tillämpliga unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser om tillgång till handlingar och uppgiftsskydd.

Artikel 84

Individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt

1. För varje kontrakt eller varje ramavtal som omfattas av detta direktiv och varje gång ett dynamiskt inköpssystem inrättas ska den upphandlande myndigheten upprätta en skriftlig rapport, som minst ska innehålla följande:

- a) Den upphandlande myndighetens namn och adress, föremålet för och värdet av kontraktet, ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet.
- b) När så är tillämpligt, resultaten av det kvalitativa urvalet och/eller minskningen av antalet enligt artiklarna 65 och 66, nämligen
 - i) namnen på de utvalda anbudssökandena eller anbudsgivarna och skälen till att de valts,
 - ii) namnen på de ej godtagna anbudssökandena eller anbudsgivarna och skälen till att de inte godtagits.
- c) Skälen till att anbud som befunnits onormalt låga har förkastats.
- d) Namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet, skälen till att den anbudsgivarens anbud valts och, om det är känt, uppgift om hur stor del av kontraktet eller ramavtalet som den utvalda anbudsgivaren avser att lägga ut på tredje part samt, om det är känt vid den tidpunkten, namnen på huvudentreprenörens underleverantörer, i tillämpliga fall.
- e) För förhandlade förfaranden under konkurrens och konkurrenspräglade dialoger, de omständigheter som anges i artikel 26 som motiverar valet av sådana förfaranden.
- f) Vid förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling, vilka omständigheter enligt artikel 32 som motiverat valet av detta förfarande.
- g) I tillämpliga fall, skälen till att den upphandlande myndigheten har beslutat att inte tilldela något kontrakt eller ramavtal eller genomföra ett dynamiskt inköpssystem.
- h) I tillämpliga fall, skälen till att andra medel för kommunikation än elektroniska medel har använts för inlämning av anbud.

- i) I tillämpliga fall, upptäckta intressekonflikter och åtgärder som vidtagits till följd av detta.

Denna rapport ska inte krävas för kontrakt som grundar sig på ramavtal om dessa ingår i enlighet med artikel 33.3 eller artikel 33.4 a.

I den utsträckning det meddelande om kontraktstilldelning som utarbetas enligt artikel 50 eller artikel 75.2 innehåller den information som krävs i denna punkt, kan de upphandlande myndigheterna hänvisa till detta meddelande.

2. Den upphandlande myndigheten ska dokumentera genomförandet av alla upphandlingsförfaranden oavsett om förfarandena sker med hjälp av elektroniska medel eller ej. I detta syfte ska de se till att spara tillräcklig dokumentation för att motivera beslut som fattats i samtliga skeden i upphandlingsförfarandet, såsom dokumentation om kommunikation med ekonomiska aktörer och interna överläggningar, utformning av upphandlingsdokumenten, eventuella dialoger eller förhandlingar samt urval och tilldelning av kontrakt. Dokumentationen ska sparas minst under en period på tre år från den då kontraktet tilldelades.

3. Rapporten eller huvuddragen i denna ska tillställas kommissionen eller de behöriga myndigheter, strukturer eller organ som avses i artikel 83, om de begär det.

Artikel 85

Nationell rapportering och statistiska uppgifter

1. Kommissionen ska se över kvaliteten på och fullständigheten hos de uppgifter som kan hämtas från de meddelanden som avses i artiklarna 48, 49, 50, 75 och 79 och som offentliggörs i enlighet med bilaga VIII.

Om kvaliteten på och fullständigheten hos de uppgifter som avses i första stycket i denna punkt inte överensstämmer med de skyldigheter som anges i artiklarna 48.1, 49, 50.1, 75.2 och 79.3, ska kommissionen begära kompletterande uppgifter från de berörda medlemsstaterna. De berörda medlemsstaterna ska inom rimlig tid tillhandahålla de statistiska uppgifter som saknas och som kommissionen begärt.

2. Senast den 18 april 2017 och därefter vart tredje år ska medlemsstaterna till kommissionen översända en statistikrapport för upphandling som skulle ha omfattats av detta direktiv om dess värde hade överstigit det relevanta tröskelvärdet i artikel 4, i vilken anges en uppskattning av det samlade totala värdet för sådan upphandling under perioden i fråga. Denna uppskattning kan särskilt baseras på uppgifter som är tillgängliga enligt nationella krav på offentliggörande eller på stickprovsbaserade uppskattningar.

Denna rapport får ingå i den rapport som avses i artikel 83.3.

3. Medlemsstaterna ska ge kommissionen tillgång till information om deras institutionella organisation i fråga om genomförande, övervakning och verkställighet av detta direktiv samt om nationella initiativ för att ge vägledning om eller bistå i genomförandet av unionens regler om offentlig upphandling eller hantera svårigheter i samband med tillämpningen av dessa regler.

Denna information får ingå i den rapport som avses i artikel 83.3.

Artikel 86

Administrativt samarbete

1. Medlemsstaterna ska ge varandra ömsesidigt bistånd och ska vidta åtgärder för ett effektivt samarbete med varandra för att säkerställa informationsutbytet i de frågor som avses i artiklarna 42, 43, 44, 57, 59, 60, 62, 64 och 69. De ska säkerställa att de upplysningar som utväxlas behandlas konfidentiellt.

2. De behöriga myndigheterna i alla berörda medlemsstater ska utbyta information i enlighet med de regler om skydd av personuppgifter som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁽¹⁾ och 2002/58/EG⁽²⁾.

3. För att testa om det är lämpligt att använda informationssystemet för den inre marknaden (IMI) inrättat genom förordning (EU) nr 1024/2012, för att utbyta information som omfattas av detta direktiv, ska ett pilotprojekt inledas senast den 18 april 2015.

AVDELNING V

DELEGERADE BEFOGENHETER, GENOMFÖRANDE- BEFOGENHETER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 87

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 6, 22, 23, 56 och 68 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 17 april 2014.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 6, 22, 23, 56 och 68 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* eller vid ett senare i beslutet angivet

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 6, 22, 23, 56 och 68 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 88

Skyndsamt förfarande

1. Delegerade akter som antas enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge ingen invändning görs i enlighet med punkt 2. Delgivningen av en delegerad akt till Europaparlamentet och rådet ska innehålla en motivering till varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.

2. Såväl Europaparlamentet som rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 87.5. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten utan dröjsmål efter det att Europaparlamentet eller rådet har delgett den sitt beslut om invändning.

Artikel 89

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av rådgivande kommittén för offentlig upphandling, som inrättats genom rådets beslut 71/306/EEG⁽³⁾. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 90

Införlivande och övergångsbestämmelser

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 18 april 2016. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

⁽³⁾ Rådets beslut 71/306/EEG av den 26 juli 1971 om inrättande av en rådgivande kommitté för offentliga bygg- och anläggningskontrakt (EGT L 185, 16.8.1971, s. 15).

2. Trots vad som sägs i punkt 1 i denna artikel får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 22.1 till och med den 18 oktober 2018, förutom när användning av elektroniska medel är obligatorisk i enlighet med artikel 34, 35, 36, 37.3, 51.2 eller 53.

Trots vad som sägs i punkt 1 i denna artikel får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 22.1 för inköpscentraler till och med den 18 april 2017.

Om en medlemsstat väljer att skjuta upp tillämpningen av artikel 22.1 ska den medlemsstaten fastställa att de upphandlande myndigheterna får välja mellan följande medel för kommunikation för all kommunikation och allt informationsutbyte:

- a) Elektroniska medel i enlighet med artikel 22.
- b) Post eller annan lämplig transportör.
- c) Fax.
- d) En kombination av dessa medel.

3. Trots vad som sägs i punkt 1 i den här artikeln får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 59.2 till och med den 18 april 2018.

4. Trots vad som sägs i punkt 1 i den här artikeln får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 59.5 till och med den 18 oktober 2018.

5. Trots vad som sägs i punkt 1 i den här artikeln får medlemsstaterna skjuta upp tillämpningen av artikel 61.2 till och med den 18 oktober 2018.

6. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkterna 1–5 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

7. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 91

Upphävande

Direktiv 2004/18/EG ska upphöra att gälla från och med den 18 april 2016.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till detta direktiv och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga XV.

Artikel 92

Översyn

Kommissionen ska se över de ekonomiska effekterna på den inre marknaden av tillämpningen av de tröskelvärden som fastställs i artikel 4, särskilt faktorer såsom gränsöverskridande tilldelning av kontrakt och transaktionskostnader, och avge en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet senast den 18 april 2019.

Kommissionen ska, där så är lämpligt och möjligt, överväga att föreslå en höjning av tillämpliga tröskelvärden enligt WTO-avtalet under nästa förhandlingsrunda. Om de tröskelvärden som ska tillämpas enligt WTO-avtalet förändras ska rapporten i förekommande fall följas av ett förslag till rättsakt om ändring av de tröskelvärden som fastställs i detta direktiv.

Artikel 93

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 94

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 26 februari 2014.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

D. KOURKOULAS

Ordförande

BILAGA I

CENTRALA STATLIGA MYNDIGHETER

BELGIEN

1. Services publics fédéraux (ministerier);	1. Federale Overheidsdiensten (ministerier);
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments;	2. Regie der Gebouwen;
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

BULGARIEN

Администрация на Народното събрание

Администрация на Президента

Администрация на Министерския съвет

Конституционен съд

Българска народна банка

Министерство на външните работи

Министерство на вътрешните работи

Министерство на държавната администрация и административната реформа

Министерство на извънредните ситуации

Министерство на земеделието и храните

Министерство на здравеопазването

Министерство на икономиката и енергетиката

Министерство на културата

Министерство на образованието и науката

Министерство на околната среда и водите

Министерство на отбраната

Министерство на правосъдието

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на транспорта

Министерство на труда и социалната политика

Министерство на финансите

Statliga organ, kommittéer, verkställande organ och andra statliga myndigheter som inrättats enligt lag eller genom ministerrådets dekret och som har en funktion med avseende på utövandet av verkställande befogenheter:

Агенция за ядрено регулиране

Висшата атестационна комисия

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране

Държавна комисия по сигурността на информацията

Комисия за защита на конкуренцията

Комисия за защита на личните данни

Комисия за защита от дискриминация

Комисия за регулиране на съобщенията

Комисия за финансов надзор

Патентно ведомство на Република България

Сметна палата на Република България

Агенция за приватизация

Агенция за следприватизационен контрол

Български институт по метрология

Държавна агенция "Архиви"

Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"

Държавна агенция "Национална сигурност"

Държавна агенция за бежанците

Държавна агенция за българите в чужбина
Държавна агенция за закрила на детето
Държавна агенция за информационни технологии и съобщения
Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
Държавна агенция за младежта и спорта
Държавна агенция по горите
Държавна агенция по туризма
Държавна комисия по стоковите борси и тържища
Институт по публична администрация и европейска интеграция
Национален статистически институт
Национална агенция за оценяване и акредитация
Националната агенция за професионално образование и обучение
Национална комисия за борба с трафика на хора
Агенция "Митници"
Агенция за държавна и финансова инспекция
Агенция за държавни вземания
Агенция за социално подпомагане
Агенция за хората с увреждания
Агенция по вписванията
Агенция по геодезия, картография и кадастър
Агенция по енергийна ефективност
Агенция по заетостта
Агенция по обществени поръчки
Българска агенция за инвестиции
Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"
Дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване" на Министерство на вътрешните работи
Дирекция "Оперативно издирване" на Министерство на вътрешните работи
Дирекция "Финансово-ресурсно осигуряване" на Министерство на вътрешните работи
Дирекция за национален строителен контрол
Държавна комисия по хазарта
Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"
Изпълнителна агенция "Борба с градушките"
Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"
Изпълнителна агенция "Военни клубове и информация"
Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"
Изпълнителна агенция "Държавна собственост на Министерството на отбраната"
Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"
Изпълнителна агенция "Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества"
Изпълнителна агенция "Морска администрация"
Изпълнителна агенция "Национален филмов център"
Изпълнителна агенция "Пристанищна администрация"

Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"

Изпълнителна агенция "Социални дейности на Министерството на отбраната"

Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия

Изпълнителна агенция по лекарствата

Изпълнителна агенция по лозата и виното

Изпълнителна агенция по околна среда

Изпълнителна агенция по почвените ресурси

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол

Изпълнителна агенция по трансплантация

Изпълнителна агенция по хидромелиорации

Комисията за защита на потребителите

Контролно-техническата инспекция

Национален център за информация и документация

Национален център по радиобиология и радиационна защита

Национална агенция за приходите

Национална ветеринарномедицинска служба

Национална служба "Полиция"

Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението"

Национална служба за растителна защита

Национална служба за съвети в земеделието

Национална служба по зърното и фуражите

Служба "Военна информация"

Служба "Военна полиция"

Фонд "Републиканска пътна инфраструктура"

Авиоотряд 28

TJECKIEN

Ministerstvo dopravy

Ministerstvo financí

Ministerstvo kultury

Ministerstvo obrany

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo životního prostředí

Poslanecká sněmovna PČR

Senát PČR

Kancelář prezidenta

Český statistický úřad

Český úřad zeměměřičský a katastrální

Úřad průmyslového vlastnictví

Úřad pro ochranu osobních údajů

Bezpečnostní informační služba

Národní bezpečnostní úřad

Česká akademie věd

Vězeňská služba

Český báňský úřad

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Správa státních hmotných rezerv

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Česká národní banka

Energetický regulační úřad

Úřad vlády České republiky

Ústavní soud

Nejvyšší soud

Nejvyšší správní soud

Nejvyšší státní zastupitelství

Nejvyšší kontrolní úřad

Kancelář Veřejného ochránce práv

Grantová agentura České republiky

Státní úřad inspekce práce

Český telekomunikační úřad

DANMARK

Folketinget

Rigsrevisionen

Statsministeriet

Udenrigsministeriet

Beskæftigelsesministeriet

5 styrelser og institutioner (5 myndigheter och institutioner)

Domstolsstyrelsen

Finansministeriet

5 styrelser og institutioner (5 myndigheter och institutioner)

Forsvarsministeriet

5 styrelser og institutioner (5 myndigheter och institutioner)

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (flera myndigheter och institutioner, däribland Statens Serum Institut)

Justitsministeriet

Rigspolitichefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Rikspolischefen, åklagarmyndigheten samt 1 direktorat och ett antal myndigheter)

Kirkeministeriet

10 stiftsøvrigheder (10 stiftsmyndigheter)

Kulturministeriet

4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (4 myndigheter och ett antal institutioner)

Miljøministeriet

5 styrelser (5 myndigheter)

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

1 styrelse (1 myndighet)

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4 direktorater og institutioner (4 direktorat och institutioner)

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (flera myndigheter och institutioner, Forskningscenter Risø och danska statens utbildningsbyggnader)

Skatteministeriet

1 styrelse og institutioner (1 myndighet och flera institutioner)

Velfærdsministeriet

3 styrelser og institutioner (3 myndigheter och flera institutioner)

Transportministeriet

7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbroskonsortiet (7 myndigheter och institutioner, däribland Öresundsbroskonsortiet)

Undervisningsministeriet

3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (3 myndigheter, 4 utbildningsanstalter och 5 andra institutioner)

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Adskillige styrelser og institutioner (flera myndigheter och institutioner)

Klima- og Energiministeriet

3 styrelse og institutioner (3 myndigheter och institutioner)

TYSKLAND

Auswärtiges Amt

Bundeskanzleramt

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

Bundesministerium für Bildung und Forschung

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

Bundesministerium der Finanzen

Bundesministerium des Innern (endast civil materiel)
Bundesministerium für Gesundheit
Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
Bundesministerium der Justiz
Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
Bundesministerium der Verteidigung (icke-militär materiel)
Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

ESTLAND

Vabariigi Presidendi Kantslei;
Eesti Vabariigi Riigikogu;
Eesti Vabariigi Riigikohus;
Riigikontroll;
Õiguskantsler;
Riigikantslei;
Rahvusarhiiv;
Haridus- ja Teadusministeerium;
Justiitsministeerium;
Kaitseministeerium;
Keskkonnaministeerium;
Kultuuriministeerium;
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
Põllumajandusministeerium;
Rahandusministeerium;
Siseministeerium;
Sotsiaalministeerium;
Välisministeerium;
Keeleinspeksioon;
Riigiprokuratuur;
Teabeamet;
Maa-amet;
Keskkonnainspeksioon;
Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus;
Muinsuskaitseamet;
Patendiamet;
Tarbijakaitseamet;
Riigihangete Amet;
Taimetoodangu Inspeksioon;
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet;
Veterinaar- ja Toiduamet
Konkurentsiamet;

Maksu- ja Tolliamet;
Statistikaamet;
Kaitsepolitsei;
Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
Piirivalveamet;
Politsei;
Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
Keskkriminaalpolitsei;
Päästeamet;
Andmekaitse Inspeksioon;
Raviamet;
Sotsiaalkindlustusamet;
Tööturumet;
Tervishoiuamet;
Tervisekaitseinspeksioon;
Tööinspeksioon;
Lennuamet;
Maanteeamet;
Veeteede Amet;
Julgestuspolitsei;
Kaitseressursside Amet;
Kaitseväe Logistikeskus;
Tehnilise Järelevalve Amet.

IRELAND

President's Establishment
Houses of the Oireachtas – [Parlamentet]
Department of the Taoiseach – [Premiärministern]
Central Statistics Office
Department of Finance
Office of the Comptroller and Auditor General
Office of the Revenue Commissioners
Office of Public Works
State Laboratory
Office of the Attorney General
Office of the Director of Public Prosecutions
Valuation Office
Office of the Commission for Public Service Appointments
Public Appointments Service
Office of the Ombudsman
Chief State Solicitor's Office
Department of Justice, Equality and Law Reform

Courts Service

Prisons Service

Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests

Department of the Environment, Heritage and Local Government

Department of Education and Science

Department of Communications, Energy and Natural Resources

Department of Agriculture, Fisheries and Food

Department of Transport

Department of Health and Children

Department of Enterprise, Trade and Employment

Department of Arts, Sports and Tourism

Department of Defence

Department of Foreign Affairs

Department of Social and Family Affairs

Department of Community, Rural and Gaeltacht – [gaelisktalande regioner] Affairs

Arts Council

National Gallery.

GREKLAND

Υπουργείο Εσωτερικών;

Υπουργείο Εξωτερικών;

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών;

Υπουργείο Ανάπτυξης;

Υπουργείο Δικαιοσύνης;

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων;

Υπουργείο Πολιτισμού;

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης;

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας;

Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών;

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;

Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής;

Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης;

Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας;

Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης;

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς;

Γενική Γραμματεία Ισότητας;

Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων;

Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού;

Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας;

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας;
Γενική Γραμματεία Αθλητισμού;
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων;
Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος;
Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας;
Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας;
Εθνικό Τυπογραφείο;
Γενικό Χημείο του Κράτους;
Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας;
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών;
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης;
Πανεπιστήμιο Αιγαίου;
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
Πανεπιστήμιο Πατρών;
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;
Πολυτεχνείο Κρήτης;
Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων;
Αιγινήτειο Νοσοκομείο;
Αρεταίειο Νοσοκομείο;
Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης;
Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού;
Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων;
Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων;
Γενικό Επιτελείο Στρατού;
Γενικό Επιτελείο Ναυτικού;
Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας;
Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας;
Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων;
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας;
Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

SPANIEN

Presidencia de Gobierno

Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación

Ministerio de Justicia

Ministerio de Defensa

Ministerio de Economía y Hacienda

Ministerio del Interior

Ministerio de Fomento

Ministerio de Educación, Política Social y Deportes

Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

Ministerio de Trabajo e Inmigración

Ministerio de la Presidencia

Ministerio de Administraciones Públicas

Ministerio de Cultura

Ministerio de Sanidad y Consumo

Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino

Ministerio de Vivienda

Ministerio de Ciencia e Innovación

Ministerio de Igualdad

FRANKRIKE

1. Ministerier

Services du Premier ministre

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports

Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales

Ministère chargé de la justice

Ministère chargé de la défense

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes

Ministère chargé de l'éducation nationale

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi

Secrétariat d'Etat aux transports

Secrétariat d'Etat aux entreprises et au commerce extérieur

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité

Ministère chargé de la culture et de la communication

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables

Secrétariat d'Etat à la fonction publique

Ministère chargé du logement et de la ville

Secrétariat d'Etat à la coopération et à la francophonie

Secrétariat d'Etat à l'outre-mer

Secrétariat d'Etat à la jeunesse, des sports et de la vie associative

Secrétariat d'Etat aux anciens combattants

Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement

Secrétariat d'Etat en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques

Secrétariat d'Etat aux affaires européennes,

Secrétariat d'Etat aux affaires étrangères et aux droits de l'homme

Secrétariat d'Etat à la consommation et au tourisme

Secrétariat d'Etat à la politique de la ville

Secrétariat d'Etat à la solidarité

Secrétariat d'Etat en charge de l'industrie et de la consommation

Secrétariat d'Etat en charge de l'emploi

Secrétariat d'Etat en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services

Secrétariat d'Etat en charge de l'écologie

Secrétariat d'Etat en charge du développement de la région-capitale

Secrétariat d'Etat en charge de l'aménagement du territoire

2. Institutioner, oberoende myndigheter och jurisdiktioner

Présidence de la République

Assemblée Nationale

Sénat

Conseil constitutionnel

Conseil économique et social

Conseil supérieur de la magistrature

Agence française contre le dopage

Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles

Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes

Autorité de sûreté nucléaire

Autorité indépendante des marchés financiers

Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel

Commission d'accès aux documents administratifs

Commission consultative du secret de la défense nationale

Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques

Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité

Commission nationale de déontologie de la sécurité

Commission nationale du débat public

Commission nationale de l'informatique et des libertés

Commission des participations et des transferts

Commission de régulation de l'énergie

Commission de la sécurité des consommateurs

Commission des sondages

Commission de la transparence financière de la vie politique

Conseil de la concurrence

Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques

Conseil supérieur de l'audiovisuel

Défenseur des enfants

Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité

Haute autorité de santé

Médiateur de la République

Cour de justice de la République

Tribunal des Conflits

Conseil d'Etat

Cours administratives d'appel

Tribunaux administratifs

Cour des Comptes

Chambres régionales des Comptes

Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)

3. Nationella offentliga administrativa inrättningar

Académie de France à Rome

Académie de marine

Académie des sciences d'outre-mer

Académie des technologies

Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)

Agence de biomédecine

Agence pour l'enseignement du français à l'étranger

Agence française de sécurité sanitaire des aliments

Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail

Agence Nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances

Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs

Agences de l'eau

Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)

Bibliothèque publique d'information

Bibliothèque nationale de France

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

Caisse des Dépôts et Consignations

Caisse nationale des autoroutes (CNA)

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)

Caisse de garantie du logement locatif social

Casa de Velasquez

Centre d'enseignement zootechnique

Centre d'études de l'emploi

Centre d'études supérieures de la sécurité sociale

Centres de formation professionnelle et de promotion agricole

Centre hospitalier des Quinze-Vingts

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale

Centre des Monuments Nationaux

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou

Centre national des arts plastiques

Centre national de la cinématographie

Centre National d'Etudes et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)

Centre national du livre

Centre national de documentation pédagogique

Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)

Centre national professionnel de la propriété forestière

Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S)

Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)

Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)

Collège de France

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

Conservatoire National des Arts et Métiers

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon

Conservatoire national supérieur d'art dramatique

École centrale de Lille

École centrale de Lyon

École centrale des arts et manufactures

École française d'archéologie d'Athènes

École française d'Extrême-Orient

École française de Rome

École des hautes études en sciences sociales

École du Louvre

École nationale d'administration

École nationale de l'aviation civile (ENAC)

École nationale des Chartes

École nationale d'équitation

École Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg

Écoles nationales d'ingénieurs

École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles

École nationale de la magistrature

Écoles nationales de la marine marchande

École nationale de la santé publique (ENSP)

École nationale de ski et d'alpinisme

École nationale supérieure des arts décoratifs

École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix
Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
École nationale supérieure des beaux-arts
École nationale supérieure de céramique industrielle
École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
Ecole nationale supérieure du paysage de Versailles
Ecole Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
Ecole nationale supérieure de la sécurité sociale
Écoles nationales vétérinaires
École nationale de voile
Écoles normales supérieures
École polytechnique
École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
École de sylviculture Croigny (Aube)
École de viticulture et d'œnologie de la Tour- Blanche (Gironde)
École de viticulture – Avize (Marne)
Établissement national d'enseignement agronomique de Dijon
Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
Fondation Carnegie
Fondation Singer-Polignac
Haras nationaux
Hôpital national de Saint-Maurice
Institut des hautes études pour la science et la technologie
Institut français d'archéologie orientale du Caire
Institut géographique national
Institut National de l'origine et de la qualité
Institut national des hautes études de sécurité
Institut de veille sanitaire
Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
Institut National d'Etudes Démographiques (I.N.E.D)
Institut National d'Horticulture
Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire
Institut national des jeunes aveugles – Paris
Institut national des jeunes sourds – Bordeaux
Institut national des jeunes sourds – Chambéry
Institut national des jeunes sourds – Metz
Institut national des jeunes sourds – Paris

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)
Institut national de la propriété industrielle
Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A)
Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P)
Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M)
Institut national d'histoire de l'art (I.N.H.A.)
Institut national de recherches archéologiques préventives
Institut National des Sciences de l'Univers
Institut National des Sports et de l'Education Physique
Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés
Instituts nationaux polytechniques
Instituts nationaux des sciences appliquées
Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
Institut de Recherche pour le Développement
Instituts régionaux d'administration
Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech)
Institut supérieur de mécanique de Paris
Institut Universitaires de Formation des Maîtres
Musée de l'armée
Musée Gustave-Moreau
Musée national de la marine
Musée national J.-J.-Henner
Musée du Louvre
Musée du Quai Branly
Muséum National d'Histoire Naturelle
Musée Auguste-Rodin
Observatoire de Paris
Office français de protection des réfugiés et apatrides
Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC)
Office national de la chasse et de la faune sauvage
Office National de l'eau et des milieux aquatiques
Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
Office universitaire et culturel français pour l'Algérie
Ordre national de la Légion d'honneur
Palais de la découverte
Parcs nationaux
Universités

4. Övriga nationella offentliga organ

Union des groupements d'achats publics (UGAP)
Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E)

Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF)

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS)

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS)

KROATIEN

Hrvatski sabor

Predsjednik Republike Hrvatske

Ured predsjednika Republike Hrvatske

Ured predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti

Vlada Republike Hrvatske

uredi Vlade Republike Hrvatske

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo financija

Ministarstvo obrane

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo uprave

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo poljoprivrede

Ministarstvo turizma

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo branitelja

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo kulture

državne upravne organizacije

uredi državne uprave u županijama

Ustavni sud Republike Hrvatske

Vrhovni sud Republike Hrvatske

sudovi

Državno sudbeno vijeće

državna odvjetništva

Državnoodvjetničko vijeće

pravobraniteljstva

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Hrvatska narodna banka

državne agencije i uredi

Državni ured za reviziju

ITALIEN

Upphandlande myndigheter

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero degli Affari Esteri

Ministero dell'Interno

Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)

Ministero della Difesa

Ministero dell'Economia e delle Finanze

Ministero dello Sviluppo Economico

Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali

Ministero dell'Ambiente – Tutela del Territorio e del Mare

Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti

Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali

Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca

Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche

Övriga nationella offentliga organ:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

CYPERN

Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο

Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης

Υπουργικό Συμβούλιο

Βουλή των Αντιπροσώπων

Δικαστική Υπηρεσία

Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας

Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας

Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως

Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού

Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Γραφείο Προγραμματισμού

Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας

Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων

Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών

Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών

Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων

Υπουργείο Άμυνας

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Τμήμα Γεωργίας

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

Τμήμα Δασών

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

Μετεωρολογική Υπηρεσία

Τμήμα Αναδασμού

Υπηρεσία Μεταλλείων

Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Αστυνομία

Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

Τμήμα Φυλακών

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Εργασίας

Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων

Υπουργείο Εσωτερικών

Επαρχιακές Διοικήσεις

Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Πολιτική Άμυνα

Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων

Υπηρεσία Ασύλου

Υπουργείο Εξωτερικών

Υπουργείο Οικονομικών

Τελωνεία

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Στατιστική Υπηρεσία

Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
Κυβερνητικό Τυπογραφείο
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
Τμήμα Δημοσίων Έργων
Τμήμα Αρχαιοτήτων
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
Τμήμα Οδικών Μεταφορών
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Υπουργείο Υγείας

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
Γενικό Χημείο
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

LETTLAND

Ministerier, kanslier för ministrar med ansvar för särskilda insatser, och underordnade institutioner till dessa

Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Ārlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
Satversmes aizsardzības birojs

Andra statliga institutioner

Augstākā tiesa
Centrālā vēlēšanu komisija

Finanšu un kapitāla tirgus komisija

Latvijas Banka

Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes

Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes

Satversmes tiesa

Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes

Valsts kontrole

Valsts prezidenta kanceleja

Tiesībsarga birojs

Nacionālā radio un televīzijas padome

Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (andra statliga institutioner som inte hör till något ministerium)

LITAUEN

Prezidentūros kanceliarija

Seimo kanceliarija

Institutioner som är underställda Seimas [parlamentet] Lietuvos mokslo taryba;

Seimo kontrolierių įstaiga;

Valstybės kontrolė;

Specialiųjų tyrimų tarnyba;

Valstybės saugumo departamentas;

Konkurencijos taryba;

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;

Vertybinių popierių komisija;

Ryšių reguliavimo tarnyba;

Nacionalinė sveikatos taryba;

Etninės kultūros globos taryba;

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;

Valstybinė kultūros paveldo komisija;

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;

Valstybinė lietuvių kalbos komisija;

Vyriausioji rinkimų komisija;

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;

Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba.

Vyriausybės kanceliarija

Institutioner som är underställda Vyriausybė [regeringen]:

Ginklų fondas;

Informacinės visuomenės plėtros komitetas;

Kūno kultūros ir sporto departamentas;

Lietuvos archyvų departamentas;

Mokestinių ginčų komisija;

Statistikos departamentas;

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
Viešųjų pirkimų tarnyba;
Narkotikų kontrolės departamentas;
Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
Vyriausioji administracinių ginčų komisija;
Draudimo priežiūros komisija;
Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras.

Konstitucinis Teismas

Lietuvos bankas

Aplinkos ministerija

Institutioner som är underställda Aplinkos ministerija [Miljöministeriet]:

Generalinė miškų urėdija;
Lietuvos geologijos tarnyba;
Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
Lietuvos standartizacijos departamentas;
Nacionalinis akreditacijos biuras;
Valstybinė metrologijos tarnyba;
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija.

Finansų ministerija

Institutioner som är underställda Finansų ministerija [Finansministeriet]:

Muitinės departamentas;
Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
Valstybinė mokesčių inspekcija;
Finansų ministerijos mokymo centras.

Krašto apsaugos ministerija

Institutioner som är underställda Krašto apsaugos ministerija [Försvarsministeriet]:

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
Karo prievolės administravimo tarnyba;
Krašto apsaugos archyvas;
Krizių valdymo centras;
Mobilizacijos departamentas;
Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
Infrastruktūros plėtros departamentas;
Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras.

Lietuvos kariuomenė

Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos

Kultūros ministerija

Institutioner som är underställda Kultūros ministerija [Kulturministeriet]:

Kultūros paveldo departamentas;

Valstybinė kalbos inspekcija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Institutioner som är underställda Socialinės apsaugos ir darbo ministerija [Social- och arbetsmarknadsministeriet]:

Garantinio fondo administracija;

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;

Lietuvos darbo birža;

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;

Trišalės tarybos sekretoriatas;

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;

Darbo inspekcija;

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;

Ginčų komisija;

Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;

Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Susisiekimo ministerija

Institutioner som är underställda Susisiekimo ministerija [Transport- och kommunikationsministeriet]:

Lietuvos automobilių kelių direkcija;

Valstybinė geležinkelio inspekcija;

Valstybinė kelių transporto inspekcija;

Pasienio kontrolės punktų direkcija.

Sveikatos apsaugos ministerija

Institutioner som är underställda Sveikatos apsaugos ministerija [Hälsöförhållningsministeriet]:

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;

Valstybinė ligonių kasa;

Valstybinė medicininio audito inspekcija;

Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;

Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;

Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;

Farmacijos departamentas;

Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;

Lietuvos bioetikos komitetas;

Radiacinės saugos centras.

Švietimo ir mokslo ministerija

Institutioner som är underställda Švietimo ir mokslo ministerija [Utbildnings- och forskningsministeriet]:

Nacionalinis egzaminų centras;

Studijų kokybės vertinimo centras.

Teisingumo ministerija

Institutioner som är underställda Teisingumo ministerija [Justitieministeriet]:

Kalėjimų departamentas;

Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;

Europos teisės departamentas.

Ūkio ministerija

Institutioner som är underställda Ūkio ministerija [Ekonomiministeriet]:

Įmonių bankroto valdymo departamentas;

Valstybinė energetikos inspekcija;

Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;

Valstybinis turizmo departamentas.

Užsienio reikalų ministerija

Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų

Vidaus reikalų ministerija

Institutioner som är underställda Vidaus reikalų ministerija [Inrikesministeriet]:

Asmens dokumentų išrašymo centras;

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;

Gyventojų registro tarnyba;

Policijos departamentas;

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;

Turto valdymo ir ūkio departamentas;

Vadovybės apsaugos departamentas;

Valstybės sienos apsaugos tarnyba;

Valstybės tarnybos departamentas;

Informatikos ir ryšių departamentas;

Migracijos departamentas;

Sveikatos priežiūros tarnyba;

Bendrasis pagalbos centras.

Žemės ūkio ministerija

Institutioner som är underställda Žemės ūkio ministerija [Jordbruksministeriet]:

Nacionalinė mokėjimo agentūra;

Nacionalinė žemės tarnyba;

Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;

Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;

Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;

Žuvininkystės departamentas

Teismai [domstolar]:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
Lietuvos apeliacinis teismas;
Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
apygardsų teismai;
apygardsų administraciniai teismai;
apylinkių teismai;
Nacionalinė teismų administracija

Generalinė prokuratūra

Andra administrativa enheter i centralförvaltningen (institucijos [institut], įstaigos [inrättningar], tarnybos [enheter])

Aplinkos apsaugos agentūra;
Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;
Aplinkos projektų valdymo agentūra;
Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;
Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;
Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
Lietuvos AIDS centras;
Nacionalinis organų transplantacijos biuras;
Valstybinis patologijos centras;
Valstybinis psichikos sveikatos centras;
Lietuvos sveikatos informacijos centras;
Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
Respublikinis mitybos centras;
Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
Muitinės kriminalinė tarnyba;
Muitinės informacinių sistemų centras;
Muitinės laboratorija;
Muitinės mokymo centras;
Valstybinis patentų biuras;
Lietuvos teismo ekspertizės centras;
Centrinė hipotekos įstaiga;
Lietuvos metrologijos inspekcija;
Civilinės aviacijos administracija;
Lietuvos saugios laivybos administracija;
Transporto investicijų direkcija;
Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija;
Pabėgėlių priėmimo centras

LUXEMBURG

Ministère d'Etat

Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration

Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural

Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement

Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche

Ministère de l'Economie et du Commerce extérieur

Ministère de l'Education nationale et de la Formation professionnelle

Ministère de l'Egalité des chances

Ministère de l'Environnement

Ministère de la Famille et de l'Intégration

Ministère des Finances

Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative

Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire

Ministère de la Justice

Ministère de la Santé

Ministère de la Sécurité sociale

Ministère des Transports

Ministère du Travail et de l'Emploi

Ministère des Travaux publics

UNGERN

Egészségügyi Minisztérium

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Gazdasági és Közlekedési Minisztérium

Honvédelmi Minisztérium

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Külügyminisztérium

Miniszterelnöki Hivatal

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium

Pénzügyminisztérium

Szociális és Munkügyi Minisztérium

Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

MALTA

Uffiċċju tal-Prim Ministru (Premiärministerns kansli)

Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministeriet för familjefrågor och social solidaritet)

Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Ministeriet för utbildning, ungdomsfrågor och sysselsättning)

Ministeru tal-Finanzi (Finansministeriet)

Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Ministeriet för resurser och infrastruktur)

Ministeru tat-Turizmu u Kultura (Ministeriet för turism och kultur)

Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministeriet för rättsliga och inrikes frågor)

Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministeriet för landsbygd och miljö)

Ministeru għal Ghawdex (Ministeriet för Gozo)

Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Ministeriet för hälso- och sjukvård, äldreomsorg och vård i närmiljön)

Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Utrikesministeriet)

Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministeriet för investeringar, industri och informationsteknik)

Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikkazzjoni (Ministeriet för konkurrenskraft och kommunikationer)

Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministeriet för stadsutveckling och vägar)

NEDERLÄNDERNA

Ministerie van Algemene Zaken

Bestuursdepartement

Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

Rijksvoorlichtingsdienst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Bestuursdepartement

Centrale Archiefselectiedienst (CAS)

Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)

Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)

Agentschap Korps Landelijke Politiediensten

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)

Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)

Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)

Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)

Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)

Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (Centrale tjänster underställda generalsekreteraren/ställföreträdande generalsekreteraren)

Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)

Ministerie van Defensie – (Försvarsministeriet)

Bestuursdepartement

Commando Diensten Centra (CDC)

Defensie Telematica Organisatie (DTO)

Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst

De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst

Defensie Materieel Organisatie (DMO)

Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie

Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie

Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie

Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)

Ministerie van Economische Zaken

Bestuursdepartement

Centraal Planbureau (CPB)

SenterNovem

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)

Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)

Economische Voorlichtingsdienst (EVD)

Agentschap Telecom

Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)

Regiebureau Inkoop Rijksoverheid

Octrooicentrum Nederland

Consumentenautoriteit

Ministerie van Financiën

Bestuursdepartement

Belastingdienst Automatiseringscentrum

Belastingdienst

de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (olika direktorat inom skatte- och tullförvaltningen)

Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (inklusive Economische Controle dienst (ECD))

Belastingdienst Opleidingen

Dienst der Domeinen

Ministerie van Justitie

Bestuursdepartement

Dienst Justitiële Inrichtingen

Raad voor de Kinderbescherming

Centraal Justitie Incasso Bureau

Openbaar Ministerie

Immigratie en Naturalisatiedienst

Nederlands Forensisch Instituut

Dienst Terugkeer & Vertrek

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bestuursdepartement

Dienst Regelingen (DR)

Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)

Algemene Inspectiedienst (AID)

Dienst Landelijk Gebied (DLG)

Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Bestuursdepartement

Inspectie van het Onderwijs

Erfgoedinspectie

Centrale Financiën Instellingen

Nationaal Archief

Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid

Onderwijsraad

Raad voor Cultuur

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Bestuursdepartement

Inspectie Werk en Inkomen

Agentschap SZW

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Bestuursdepartement

Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart

Directoraat-generaal Personenvervoer

Directoraat-generaal Water

Centrale diensten (Centrale enheter)

Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat

Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI

Rijkswaterstaat, Bestuur

De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (olika regionale enheter vid generaldirektoratet för offentliga arbeten och vattenförvaltning)

De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (olika fackorgan vid generaldirektoratet för offentliga arbeten och vattenförvaltning)

Adviesdienst Geo-Informatie en ICT

Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)

Bouwdienst

Corporate Dienst

Data ICT Dienst

Dienst Verkeer en Scheepvaart

Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)

Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)

Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)

Waterdienst

Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie

Port state Control

Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)

Toeziçthouder Beheer Eenheid Lucht

Toeziçthouder Beheer Eenheid Water

Toeziçthouder Beheer Eenheid Land

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Bestuursdepartement

Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie

Directoraat-generaal Ruimte

Directoraat-general Milieubeheer

Rijksgebouwendienst

VROM Inspectie

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Bestuursdepartement

Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken

Inspectie Gezondheidszorg

Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Sociaal en Cultureel Planbureau

Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Raad van State

Algemene Rekenkamer

Nationale Ombudsman

Kanselarij der Nederlandse Orden

Kabinet der Koningin

Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

ÖSTERRIKE

Bundeskanzleramt

Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten

Bundesministerium für Finanzen

Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend

Bundesministerium für Inneres

Bundesministerium für Justiz

Bundesministerium für Landesverteidigung

Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft

Bundesministerium für Soziales und Konsumentenschutz

Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur

Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit

Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung

Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H

Bundesbeschaffung G.m.b.H

Bundesrechenzentrum G.m.b.H

POLEN

Kancelaria Prezydenta RP

Kancelaria Sejmu RP

Kancelaria Senatu RP

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Sąd Najwyższy
Naczelny Sąd Administracyjny
Wojewódzkie sądy administracyjne
Sądy powszechne – rejonowe, okręgowe i apelacyjne
Trybunał Konstytucyjny
Najwyższa Izba Kontroli
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Dziecka
Biuro Ochrony Rządu
Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
Centralne Biuro Antykorupcyjne
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Finansów
Ministerstwo Gospodarki
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Ministerstwo Obrony Narodowej
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Skarbu Państwa
Ministerstwo Sprawiedliwości
Ministerstwo Infrastruktury
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Środowiska
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Zdrowia
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
Urząd Regulacji Energetyki
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Urząd Transportu Kolejowego
Urząd Dozoru Technicznego
Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Urząd Zamówień Publicznych
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Urząd Lotnictwa Cywilnego
Urząd Komunikacji Elektronicznej
Wyższy Urząd Górniczy
Główny Urząd Miar
Główny Urząd Geodezji i Kartografii
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
Główny Urząd Statystyczny
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
Państwowa Komisja Wyborcza
Państwowa Inspekcja Pracy
Rządowe Centrum Legislacji
Narodowy Fundusz Zdrowia
Polska Akademia Nauk
Polskie Centrum Akredytacji
Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
Polska Organizacja Turystyczna
Polski Komitet Normalizacyjny
Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Komisja Nadzoru Finansowego
Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
Komenda Główna Policji
Komenda Główna Straży Granicznej
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
Główny Inspektorat Transportu Drogowego
Główny Inspektorat Farmaceutyczny
Główny Inspektorat Sanitarny
Główny Inspektorat Weterynarii
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Agencja Wywiadu
Agencja Mienia Wojskowego
Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Agencja Rynku Rolnego
Agencja Nieruchomości Rolnych
Państwowa Agencja Atomistyki

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej

Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Agencja Rezerw Materiałowych

Narodowy Bank Polski

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa

Służba Celna Rzeczypospolitej Polskiej

Państwowe Gospodarstwo Leśne "Lasy Państwowe"

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Urzędy wojewódzkie

Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

PORTUGAL

Presidência do Conselho de Ministros

Ministério das Finanças e da Administração Pública

Ministério da Defesa Nacional

Ministério dos Negócios Estrangeiros

Ministério da Administração Interna

Ministério da Justiça

Ministério da Economia e da Inovação

Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas

Ministério da Educação

Ministério da Ciência, Tecnologia e do Ensino Superior

Ministério da Cultura

Ministério da Saúde

Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social

Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações

Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional

Presidência da República

Tribunal Constitucional

Tribunal de Contas

Provedoria de Justiça

RUMÄNIEN

Administrația Prezidențială

Senatul României

Camera Deputaților

Inalta Curte de Casație și Justiție

Curtea Constituțională

Consiliul Legislativ

Curtea de Conturi

Consiliul Superior al Magistraturii
Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție
Secretariatul General al Guvernului
Cancelaria primului ministru
Ministerul Afacerilor Externe
Ministerul Economiei și Finanțelor
Ministerul Justiției
Ministerul Apărării
Ministerul Internelor și Reformei Administrative
Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse
Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Ministerul Transporturilor
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
Ministerul Sănătății Publice
Ministerul Culturii și Cultelor
Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
Serviciul Român de Informații
Serviciul de Informații Externe
Serviciul de Protecție și Pază
Serviciul de Telecomunicații Speciale
Consiliul Național al Audiovizualului
Consiliul Concurenței (CC)
Direcția Națională Anticorupție
Inspectoratul General de Poliție
Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice(ANRSC)
Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
Autoritatea Navală Română
Autoritatea Feroviară Română
Autoritatea Rutieră Română
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
Autoritatea Națională pentru Turism
Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
Autoritatea Națională pentru Tineret

Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
Autoritatea Electorală Permanente
Agenția pentru Strategii Guvernamentale
Agenția Națională a Medicamentului
Agenția Națională pentru Sport
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
Agenția Română pentru Conservarea Energiei
Agenția Națională pentru Resurse Minerale
Agenția Română pentru Investiții Străine
Agenția Națională pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie
Agenția Națională a Funcționarilor Publici
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
Agenția Națională Anti-doping
Agenția Nucleară
Agenția Națională pentru Protecția Familiei
Agenția Națională pentru Egalitatea de Sanse între Bărbați și Femei
Agenția Națională pentru Protecția Mediului
Agenția națională Antidrog

SLOVENIEN

Predsednik Republike Slovenije
Državni zbor Republike Slovenije
Državni svet Republike Slovenije
Varuh človekovih pravic
Ustavno sodišče Republike Slovenije
Računsko sodišče Republike Slovenije
Državna revizijska komisja za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
Slovenska akademija znanosti in umetnosti
Vladne službe
Ministrstvo za finance
Ministrstvo za notranje zadeve
Ministrstvo za zunanje zadeve
Ministrstvo za obrambo
Ministrstvo za pravosodje
Ministrstvo za gospodarstvo
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Ministrstvo za promet

Ministrstvo za okolje in, prostor
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Ministrstvo za zdravje
Ministrstvo za javno upravo
Ministrstvo za šolstvo in šport
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
Ministrstvo za kulturo
Vrhovno sodišče Republike Slovenije
višja sodišča
okrožna sodišča
okrajna sodišča
Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
Okrožna državna tožilstva
Državno pravobranilstvo
Upravno sodišče Republike Slovenije
Višje delovno in socialno sodišče
delovna sodišča
Davčna uprava Republike Slovenije
Carinska uprava Republike Slovenije
Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo
Uprava Republike Slovenije za javna plačila
Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
Policija
Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
General štab Slovenske vojske
Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
Tržni inšpektorat Republike Slovenije
Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
Veterinarska uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za pomorstvo

Direkcija Republike Slovenije za caste
Prometni inšpektorat Republike Slovenije
Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
Agencija Republike Slovenije za okolje
Geodetska uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
Inšpektorat Republike Slovenije za delo
Zdravstveni inšpektorat
Urad Republike Slovenije za kemikalije
Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
Urad Republike Slovenije za meroslovje
Urad za visoko šolstvo
Urad Republike Slovenije za mladino
Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
Arhiv Republike Slovenije
Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
Služba vlade za zakonodajo
Služba vlade za evropske zadeve
Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
Urad vlade za komuniciranje
Urad za enake možnosti
Urad za verske skupnosti
Urad za narodnosti
Urad za makroekonomske analize in razvoj
Statistični urad Republike Slovenije
Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
Protokol Republike Slovenije
Urad za varovanje tajnih podatkov
Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
Informacijski pooblaščenec
Državna volilna komisija

SLOVAKIEN

Ministerier och andra myndigheter i centralförvaltningen enligt lag nr 575/2001 Coll. om regeringens och den centrala statsadministrationens myndigheters struktur, i dess lydelse enligt senare förordningar:

Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky
Národná rada Slovenskej republiky
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Úrad vlády Slovenskej republiky
Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
Štatistický úrad Slovenskej republiky
Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
Úrad pre verejné obstarávanie
Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
Národný bezpečnostný úrad
Ústavný súd Slovenskej republiky
Najvyšší súd Slovenskej republiky
Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Úrad pre finančný trh
Úrad na ochranu osobných údajov
Kancelária verejného ochranu prav

FINLAND

Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet

Liikenne- ja viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet

Ajoneuvohallintokeskus AKE – Fordonsförvaltningscentralen AKE

Ilmailuhallinto – Luftfartsförvaltningen

Ilmatieteen laitos – Meteorologiska institutet

Merenkululaitos – Sjöfartsverket

Merentutkimuslaitos – Havsforskningsinstitutet

Ratahallintokeskus RHK – Banförvaltningscentralen RHK
Rautatievirasto – Järnvägsverket
Tiehallinto – Vägförvaltningen
Viestintävirasto – Kommunikationsverket
Maa- ja metsätalousministeriö – Jord- och skogsbruksministeriet
Elintarviketurvallisuusvirasto – Livsmedelssäkerhetsverket
Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket
Maaseutuvirasto – Landsbygdsverket
Oikeusministeriö – Justitieministeriet
Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå
Tuomioistuimet – Domstolar
Korkein oikeus – Högsta domstolen
Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen
Hovioikeudet – Hovrätter
Käräjäoikeudet – Tingsrätter
Hallinto-oikeudet – Förvaltningsdomstolar
Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen
Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen
Vakuutusosasto – Försäkringsdomstolen
Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistnämnden
Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet
HEUNI – Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutti – HEUNI – Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna
Konkurssiasiamiehen toimisto – Konkursombudsmannens byrå
Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistnämnden
Oikeushallinnon palvelukeskus – Justitieförvaltningens servicecentral
Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus – Justitieförvaltningens datateknikcentral
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) – Rättspolitiska forskningsinstitutet
Oikeusrekisterikeskus – Rättsregistercentralen
Onnettomuustutkintakeskus – Centralen för undersökning av olyckor
Rikosseuraamusvirasto – Brottspåföljdsverket
Rikosseuraamusalan koulutuskeskus – Brottspåföljdsområdets utbildningscentral
Riksentorjuntaneuvosto – Rådet för brottsförebyggande
Saamelaiskäräjät – Sametinget
Valtakunnansyyttäjänvirasto – Riksåklagarämbetet
Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet
Opetusministeriö – Undervisningsministeriet
Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen
Valtion elokuvataarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå
Puolustusministeriö – Försvarsministeriet
Puolustusvoimat – Försvarsmakten

Sisäasiainministeriö – Inrikesministeriet

Väestörekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen

Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen

Liikkuva poliisi – Rörliga polisen

Rajavartiolaitos – Gränsbevakningsväsendet

Lääninhallitukset – Länstyrelserna

Suojelupoliisi – Skyddspolisen

Poliisiammattikorkeakoulu – Polisyrkeshögskolan

Poliisin tekniikkakeskus – Polisens teknikcentral

Poliisin tietohallintokeskus – Polisens datacentral

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos – Polisinrättningen i Helsingfors

Pelastusopisto – Räddningsinstitutet

Hätäkeskuslaitos – Nödcentralsverket

Maahanmuuttovirasto – Migrationsverket

Sisäasiainhallinnon palvelukeskus – Inrikesförvaltningens servicecentral

Sosiaali- ja terveysministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnsnämnden för utkomstskyddsärenden

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnsnämnden för social trygghet

Lääkelaitos – Läkemedelsverket

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården

Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen

Kansanterveyslaitos – Folkhälsoinstitutet

Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO – Utvecklingscentralen för läkemedelsbe-handling

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus – Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes – Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes

Vakuutusvalvontavirasto – Försäkringsinspektionen

Työ- ja elinkeinoministeriö – Arbets- och näringsministeriet

Kuluttajavirasto – Konsumentverket

Kilpailuvirasto – Konkurrensverket

Patentti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen

Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå

Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande

Energiamarkkinavirasto - Energimarknadsverket

Geologian tutkimuskeskus – Geologiska forskningscentralen

Huoltovarmuuskeskus – Försörjningsberedskapscentralen

Kuluttajatutkimuskeskus – Konsumentforskningscentralen

Matkailun edistämiskeskus (MEK) – Centralen för turistfrämjande

Mittatekniikan keskus (MIKES) – Mätteknikcentralen

Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus - Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

Turvatekniikan keskus (TUKES) – Säkerhetsteknikcentralen

Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) – Statens tekniska forskningscentral

Syrjintälautakunta – Nationella diskrimineringsnämnden

Työneuvosto – Arbetsrådet

Vähemmistövaltuutetun toimisto – Minoritetsombudsmannens byrå

Ulkoasiainministeriö – Utrikesministeriet

Valtioneuvoston kanslia – Statsrådets kansli

Valtiovarainministeriö – Finansministeriet

Valtiokonttori – Statskontoret

Verohallinto – Skatteförvaltningen

Tullilaitos – Tullverket

Tilastokeskus – Statistikcentralen

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus – Statens ekonomiska forskningscentral

Ympäristöministeriö – Miljöministeriet

Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral

Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus – Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

Valtiontalouden tarkastusvirasto – Statens revisionsverk

SVERIGE

A

Affärsverket svenska kraftnät

Akademien för de fria konsterna

Alkohol- och läkemedelssortimentsnämnden

Allmänna pensionsfonden

Allmänna reklamationsnämnden

Ambassader

Ansvarsnämnd, statens

Arbetsdomstolen

Arbetsförmedlingen

Arbetsgivarverk, statens

Arbetslivsinstitutet

Arbetsmiljöverket

Arkitekturmuseet

Arrendenämnder

Arvsfondsdelegationen

Arvsfondsdelegationen

B

Banverket

Barnombudsmannen

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens

Bergsstaten

Biografbyrå, statens

Biografiskt lexikon, svenskt

Birgittaskolan

Blekinge tekniska högskola

Bokföringsnämnden

Bolagsverket

Bostadsnämnd, statens

Bostadskreditnämnd, statens

Boverket

Brottsförebyggande rådet

Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Danshögskolan

Datainspektionen

Departementen

Domstolsverket

Dramatiska institutet

E

Ekeskolan

Ekobrottsmyndigheten

Ekonomistyrningsverket

Ekonomiska rådet

Elsäkerhetsverket

Energimarknadsinspektionen

Energimyndighet, statens

EU/FoU-rådet

Exportkreditnämnden

Exportråd, Sveriges

F

Fastighetsmäklarnämnden

Fastighetsverk, statens

Fideikommissnämnden

Finansinspektionen

Finanspolitiska rådet

Finsk-svenska gränsälvskommissionen

Fiskeriverket

Flygmedicincentrum

Folkhälsoinstitut, statens

Fonden för fukt- och mögelskador

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas

Folke Bernadotte Akademien

Forskarskattenämnden

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

Fortifikationsverket

Forum för levande historia

Försvarets materielverk

Försvarets radioanstalt

Försvarets underrättelsenämnd

Förvarshistoriska museer, statens

Förvarshögskolan

Förvarsmakten

Försäkringskassan

G

Gentekniknämnden

Geologiska undersökning

Geotekniska institut, statens

Giftinformationscentralen

Glesbyggsverket

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning

Granskningsnämnden för radio och TV

Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar

Gymnastik- och idrottshögskolan

Göteborgs universitet

H

Handelsflottans kultur- och fritidsråd

Handelsflottans pensionsanstalt

Handelssekreterare

Handelskamrar, auktoriserade

Handikappombudsmannen

Handikappråd, statens

Harpsundsnämnden

Haverikommission, statens

Historiska museer, statens

Hjälpmedelsinstitutet

Hovrätterna

Hyresnämnder

Häktena

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd

Högskolan Dalarna

Högskolan i Borås

Högskolan i Gävle

Högskolan i Halmstad

Högskolan i Kalmar

Högskolan i Karlskrona/Ronneby

Högskolan i Kristianstad

Högskolan i Skövde

Högskolan i Trollhättan/Uddevalla

Högskolan på Gotland

Högskolans avskiljandenämnd

Högskoleverket

Högsta domstolen

I

ILO-kommittén

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Inspektionen för strategiska produkter

Institut för kommunikationsanalys, statens

Institut för psykosocial medicin, statens

Institut för särskilt utbildningsstöd, statens

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering

Institutet för rymdfysik

Institutet för tillväxtpolitiska studier

Institutionsstyrelse, statens

Insättningsgarantinämnden

Integrationsverket

Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

Jordbruksverk, statens

Justitiekanslern

Jämställdhetsombudsmannen

Jämställdhetsnämnden

Järnvägar, statens

Järnvägsstyrelsen

K

Kammarkollegiet

Kammarrätterna

Karlstads universitet

Karolinska Institutet

Kemikalieinspektionen

Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konsthögskolan
Konstnärsnämnden
Konstråd, statens
Konsulat
Konsumentverket
Krigsvetenskapsakademin
Krigsförsäkringsnämnden
Kriminaltekniska laboratorium, statens
Kriminalvården
Krisberedskapsmyndigheten
Kristinaskolan
Kronofogdemyndigheten
Kulturråd, statens
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
Kungl. Vetenskapsakademin
Kustbevakningen
Kvalitets- och kompetensråd, statens
Kärnavfallsfondens styrelse

L

Lagrådet
Lantbruksuniversitet, Sveriges
Lantmäteriverket
Linköpings universitet
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
Livsmedelsverk, statens
Livsmedelsekonomiska institutet
Ljud- och bildarkiv, statens
Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
Lotteriinspektionen
Luftfartsverket
Luftfartsstyrelsen
Luleå tekniska universitet

Lunds universitet

Läkemedelsverket

Läkemedelsförmånsnämnden

Länsrätterna

Länsstyrelserna

Lärarhögskolan i Stockholm

M

Malmö högskola

Manillaskolan

Maritima muséer, statens

Marknadsdomstolen

Medlingsinstitutet

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges

Migrationsverket

Militärhögskolor

Mittuniversitetet

Moderna museet

Museer för världskultur, statens

Musikaliska Akademien

Musiksamlingar, statens

Myndigheten för handikappolitisk samordning

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor

Myndigheten för skolutveckling

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning

Myndigheten för radio och tv

Myndigheten för Sveriges nätuniversitet

Myndigheten för utländska investeringar i Sverige

Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum

Nationellt centrum för flexibelt lärande

Naturhistoriska riksmuseet

Naturvårdsverket

Nordiska Afrikainstitutet

Notarienämnden

Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens

Nämnden för statligt stöd till trossamfund

Nämnden för styrelserepresentationsfrågor

Nämnden mot diskriminering

Nämnden för elektronisk förvaltning

Nämnden för Rh-anpassad utbildning

Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

Oljekrisnämnden

Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Operahögskolan i Stockholm

P

Patent- och registreringsverket

Patentbesvärsrätten

Pensionsverk, statens

Personregisternämnd, statens, SPAR-nämnden

Pliktverk, Totalförsvarets

Polarforskningssekretariatet

Post- och telestyrelsen

Premiepensionsmyndigheten

Presstödsnämnden

R

Rederinämnden

Regeringskansliet

Regeringsrätten

Resegarantinämnden

Registernämnden

Revisorsnämnden

Riksantikvarieämbetet

Riksarkivet

Riksbanken

Riksdagsförvaltningen

Riksdagens ombudsmän

Riksdagens revisorer

Riksgäldskontoret

Rikshemvärnsrådet

Rikspolisstyrelsen

Riksrevisionen

Rikstrafiken

Riksutställningar, Stiftelsen

Riksvärderingsnämnden

Rymdstyrelsen

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Räddningsverk, statens

Rättshjälpsmyndigheten

Rättshjälpsnämnden

Rättsmedicinalverket

S

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

Sameskolstyrelsen och sameskolor

Sametinget

SIS, Standardiseringen i Sverige

Sjöfartsverket

Skatterättsnämnden

Skatteverket

Skaderegleringsnämnd, statens

Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor

Skogsstyrelsen

Skogsvårdsstyrelserna

Skogs- och Lantbruksakademien

Skolverk, statens

Skolväsendets överklagandenämnd

Smittskyddsinstitutet

Socialstyrelsen

Specialpedagogiska institutet

Specialskolmyndigheten

Språk- och folkminnesinstitutet

Sprängämnesinspektionen

Statistiska centralbyrån

Statskontoret

Stockholms universitet

Stockholms internationella miljöinstitut

Strålsäkerhetsmyndigheten

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA

Styrelsen för Samefonden

Styrelsen för psykologiskt försvar

Stängselnämnden

Svenska institutet

Svenska institutet för europapolitiska studier

Svenska ESF rådet

Svenska Unescorådet

Svenska FAO kommittén

Svenska Språknämnden

Svenska Skeppshypotekskassan

Svenska institutet i Alexandria

Sveriges författarfond

Säkerhetspolisen

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Södertörns högskola

T

Taltidningsnämnden

Talboks- och punktskriftsbiblioteket

Teaterhögskolan i Stockholm

Tingsrätterna

Tjänstepensions- och grupplivnämnd, statens

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet

Totalförsvarets forskningsinstitut

Totalförsvarets pliktverk

Tullverket

Turistdelegationen

U

Umeå universitet

Ungdomsstyrelsen

Uppsala universitet

Utlandslönenämnd, statens

Utlänningsnämnden

Utrikesförvaltningens antagningsnämnd

Utrikesnämnden

Utsädeskontroll, statens

V

Valideringsdelegationen

Valmyndigheten

Vatten- och avloppsnämnd, statens

Vattenöverdomstolen

Verket för förvaltningsutveckling

Verket för högskoleservice

Verket för innovationssystem (Vinnova)

Verket för näringslivsutveckling (Nutek)

Vetenskapsrådet

Veterinärmedicinska anstalt, statens

Veterinära ansvarsnämnden

Väg- och transportforskningsinstitut, statens

Vägverket

Vänerskolan

Växjö universitet

Växtsortnämnd, statens

Å

Åklagarmyndigheten

Åsbackaskolan

Ö

Örebro universitet

Örlogsmannasällskapet

Östervångsskolan

Överbefälhavaren

Överklagandenämnden för högskolan

Överklagandenämnden för nämndemanna-uppdrag

Överklagandenämnden för studiestöd

Överklagandenämnden för totalförsvaret

FÖRENADE KUNGARIKET

Cabinet Office

Office of the Parliamentary Counsel

Central Office of Information

Charity Commission

Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)

Crown Prosecution Service

Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform

Competition Commission

Gas and Electricity Consumers' Council

Office of Manpower Economics

Department for Children, Schools and Families

Department of Communities and Local Government

Rent Assessment Panels

Department for Culture, Media and Sport

British Library

British Museum

Commission for Architecture and the Built Environment

The Gambling Commission

Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)

Imperial War Museum

Museums, Libraries and Archives Council

National Gallery

National Maritime Museum

National Portrait Gallery
Natural History Museum
Science Museum
Tate Gallery
Victoria and Albert Museum
Wallace Collection
Department for Environment, Food and Rural Affairs
Agricultural Dwelling House Advisory Committees
Agricultural Land Tribunals
Agricultural Wages Board and Committees
Cattle Breeding Centre
Countryside Agency
Plant Variety Rights Office
Royal Botanic Gardens, Kew
Royal Commission on Environmental Pollution
Department of Health
Dental Practice Board
National Health Service Strategic Health Authorities
NHS Trusts
Prescription Pricing Authority
Department for Innovation, Universities and Skills
Higher Education Funding Council for England
National Weights and Measures Laboratory
Patent Office
Department for International Development
Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
Legal Secretariat to the Law Officers
Department for Transport
Maritime and Coastguard Agency
Department for Work and Pensions
Disability Living Allowance Advisory Board
Independent Tribunal Service
Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
Occupational Pensions Regulatory Authority
Regional Medical Service
Social Security Advisory Committee
Export Credits Guarantee Department
Foreign and Commonwealth Office
Wilton Park Conference Centre

Government Actuary's Department

Government Communications Headquarters

Home Office

HM Inspectorate of Constabulary

House of Commons

House of Lords

Ministry of Defence

Defence Equipment & Support

Meteorological Office

Ministry of Justice

Boundary Commission for England

Combined Tax Tribunal

Council on Tribunals

Court of Appeal – Criminal

Employment Appeals Tribunal

Employment Tribunals

HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)

Immigration Appellate Authorities

Immigration Adjudicators

Immigration Appeals Tribunal

Lands Tribunal

Law Commission

Legal Aid Fund (England and Wales)

Office of the Social Security Commissioners

Parole Board and Local Review Committees

Pensions Appeal Tribunals

Public Trust Office

Supreme Court Group (England and Wales)

Transport Tribunal

The National Archives

National Audit Office

National Savings and Investments

National School of Government

Northern Ireland Assembly Commission

Northern Ireland Court Service

Coroners Courts

County Courts

Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland

Crown Court

Enforcement of Judgements Office

Legal Aid Fund

Magistrates' Courts

Pensions Appeals Tribunals

Northern Ireland, Department for Employment and Learning

Northern Ireland, Department for Regional Development

Northern Ireland, Department for Social Development

Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development

Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure

Northern Ireland, Department of Education

Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment

Northern Ireland, Department of the Environment

Northern Ireland, Department of Finance and Personnel

Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety

Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister

Northern Ireland Office

Crown Solicitor's Office

Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland

Forensic Science Laboratory of Northern Ireland

Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland

Police Service of Northern Ireland

Probation Board for Northern Ireland

State Pathologist Service

Office of Fair Trading

Office for National Statistics

National Health Service Central Register

Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners

Paymaster General's Office

Postal Business of the Post Office

Privy Council Office

Public Record Office

HM Revenue and Customs

The Revenue and Customs Prosecutions Office

Royal Hospital, Chelsea

Royal Mint

Rural Payments Agency

Scotland, Auditor-General

Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service

Scotland, General Register Office

Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer

Scotland, Registers of Scotland

The Scotland Office

The Scottish Ministers

Architecture and Design Scotland

Crofters Commission

Deer Commission for Scotland

Lands Tribunal for Scotland

National Galleries of Scotland

National Library of Scotland

National Museums of Scotland

Royal Botanic Garden, Edinburgh

Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland

Scottish Further and Higher Education Funding Council

Scottish Law Commission

Community Health Partnerships

Special Health Boards

Health Boards

The Office of the Accountant of Court

High Court of Justiciary

Court of Session

HM Inspectorate of Constabulary

Parole Board for Scotland

Pensions Appeal Tribunals

Scottish Land Court

Sheriff Courts

Scottish Police Services Authority

Office of the Social Security Commissioners

The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees

Keeper of the Records of Scotland

The Scottish Parliamentary Body Corporate

HM Treasury

Office of Government Commerce

United Kingdom Debt Management Office

The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)

The Welsh Ministers

Higher Education Funding Council for Wales

Local Government Boundary Commission for Wales

The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales

Valuation Tribunals (Wales)

Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards

Welsh Rent Assessment Panels

BILAGA II

FÖRTECKNING ÖVER VERKSAMHET SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 2.1 led 6 a

Om tolkningen skiljer sig åt mellan CPV och Nace, ska CPV-nomenklaturen tillämpas.

Nace Rev. 1 (¹)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
45			Byggverk-samhet	Denna huvudgrupp omfattar: — nybyggnad, renovering och normal reparation	45000000
	45,1		Mark- och grundarbeten		45100000
		45,11	Rivning av hus; mark-arbeten	Denna undergrupp omfattar: — rivning och rasering av byggnader och andra an-läggningar — röjning av byggplatser — markarbeten: schaktning, deponering, nivellering av byggplatser, dikesgrävning, bergrensning, spräng-ning etc. — iordningställande av gruvarbetsplatser: — avtäckning samt annat iordningställande av ägor och platser som innehåller mineraler Denna undergrupp omfattar även: — dränering av byggplatser — dränering av jordbruks- eller skogsbruksmark	45110000
		45,12	Markunder-sökning	Denna undergrupp omfattar: — provborrning och tagning av kärnprov för byggan-de, för geofysiska, geologiska eller liknande ändamål Denna undergrupp omfattar inte: — borrning av källor för produktion av råpetroleum eller naturgas se 11.20 — brunnborrning, se 45.25 — schaktsänkning, se 45.25 — spårning av olje- och naturgasfält, utförande av geofysiska, geologiska och seismiska undersökning-ar, se 74.20	45120000
	45,2		Bygg- och anläggnings-arbeten		45200000

Nace Rev. 1 ⁽¹⁾					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45,21	Uppförande av hus och andra byggnadsverk	Denna undergrupp omfattar: — byggande av alla slags byggnader, byggande av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d.: — broar, inklusive sådana för upphöjda vägar, viadukter, tunnlar och tunnelbanor — rörledningar för fjärrtransport, fjärrnät för el och telekommunikation — rörledningar i tätort, tätortsnät för el och telekommunikation — därmed förknippade arbeten — montering och uppförande på plats av monteringsfärdiga byggnader Denna undergrupp omfattar inte: — tjänster i anslutning till råpetroleum- och naturgasutvinning, se 11.20 — uppförande av kompletta monteringsfärdiga byggnader av egentillverkade delar av annat material än betong, se huvudgrupperna 20, 26 och 28 — anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader, se 45.23 — bygginstallationer, se 45.3 — slutbehandling av byggnader, se 45.4 — arkitektverksamhet och teknisk konsultverksamhet, se 74.20 — projektledning för byggande, se 74.20	45210000 Utom: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45,22	Takarbeten	Denna undergrupp omfattar: — byggande av tak — taktäckning — impregnering	45261000
		45,23	Anläggning av vägar, flygfält och idrottsanläggningar	Denna undergrupp omfattar: — anläggning av vägar, gator samt andra kör- och gångvägar — anläggning av järnvägar — anläggning av start- och landningsbanor på flygfält — anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader — målning av vägmarkeringar och markeringar på parkeringsplatser Denna undergrupp omfattar inte: — förberedande markarbeten, se 45.11	45212212 och DA03 45230000 utom: – 45231000 – 45232000 – 45234115

Nace Rev. 1 (1)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45,24	Vattenbygg- nad	Denna undergrupp omfattar: — anläggning av: — vattenleder, hamn- och flodarbeten, småbåtshamnar (marinor), slussar etc. — dammar, diken o.d. — muddring — undervattensarbete	45240000
		45,25	Andra bygg- och anlägg- ningsarbeten	Denna undergrupp omfattar: — bygg- eller anläggningsverksamhet som är speciali- serad inom något för olika slags konstruktioner gemensamt område och fordrar specialistkompetens eller specialutrustning: — grundläggning inklusive pålning — borrhning och byggande av brunnar, schaktsänkning — uppförande av icke egentillverkade stålelement — bockning av stål — murning och stenläggning — resning och nedmontering av byggnadsställningar och arbetsplattformar, inklusive uthyrning av byggnadsställningar och arbetsplattformar — uppförande av skorstenar och industriugnar Denna undergrupp omfattar inte: — uthyrning av byggnadsställningar utan resning och nedmontering, se 71.32	45250000 45262000
	45,3		Bygginstalla- tioner		45300000

Nace Rev. 1 ⁽¹⁾					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45,31	Elinstallatio- ner	Denna undergrupp omfattar: installation i byggnader och andra anläggningar av: — elkablar och elarmatur — telekommunikationssystem — elvärmesystem — antenner — brandlarm — tjuvlarm — hissar och rulltrappor — åskledare etc.	45213316 45310000 Utom: – 45316000
		45,32	Isolerings- arbeten	Denna undergrupp omfattar: — installation i byggnader och andra anläggningar av värme-, ljud- eller vibrationsisolering Denna undergrupp omfattar inte: — impregnering, se 45.22	45320000
		45,33	VVS-arbeten	Denna undergrupp omfattar: — installation i byggnader och andra anläggningar av: — vattensystem samt sanitetsutrustning — gasarmaturer — värme-, ventilations-, kyl- och luftkonditionerings- utrustning inklusive ledningar — sprinklersystem Denna undergrupp omfattar inte: — installation av elvärmesystem, se 45.31	45330000
		45,34	Andra byg- ginstallatio- ner	Denna undergrupp omfattar: — installation av belysnings- och signalsystem till vä- gar, järnvägar, flygfält och hamnar — installation i byggnader och andra anläggningar av andra armaturer och anordningar	45234115 45316000 45340000
	45,4		Slutbehand- ling av bygg- nader		45400000

Nace Rev. 1 (1)					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45,41	Puts-, fasad- och stuckatörsarbeten	Denna undergrupp omfattar: — anbringande på byggnader och andra anläggningar av invändig eller utvändig puts och stuck inklusive närstående basmaterial för putsning	45410000
		45,42	Byggnads-snickeriarbeten	Denna undergrupp omfattar: — installation av icke egentillverkade dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, kök med fast inredning, trappor, butiksinredning o.d., av trä eller andra material — invändig slutbehandling såsom arbete med tak, väggbeklädnader av trä och flyttbara skiljeväggar Denna undergrupp omfattar inte: — läggning av parkett och andra golvbeläggningar av trä, se 45.43	45420000
		45,43	Golv- och väggbeläggningsarbeten	Denna undergrupp omfattar: — läggning, uppsättning eller fastsättning i byggnader och andra anläggningar av: — vägg- eller golvplattor av keramiskt material, betong eller huggen sten — parkett och andra golvbeläggningar av trä — mattor samt golvbeläggningar av linoleum, inklusive av gummi eller plast — terrazzo-, marmor-, granit- eller skiffergolv eller -väggar — tapeter	45430000
		45,44	Måleri- och glasmästeriarbeten	Denna undergrupp omfattar: — invändig och utvändig målning av byggnader — målning av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d. — installation av glas, speglar etc. Denna undergrupp omfattar inte: — installation av fönster, se 45.42	45440000

Nace Rev. 1 ⁽¹⁾					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
		45,45	Annan slutbehandling av byggnader	Denna undergrupp omfattar: — installation av privata simbassänger — rengöring med ånga, blästring och liknande behandling av fasader — annan slutbehandling av byggnader Denna undergrupp omfattar inte: — invändig rengöring av byggnader och andra konstruktioner, se 74.70	45212212 och DA04 45450000
	45,5		Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare		45500000
		45,50	Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	Denna undergrupp omfattar inte: — uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner samt -utrustning utan förare, se 71.32	45500000

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1).

BILAGA III

FÖRTECKNING ÖVER VAROR ENLIGT ARTIKEL 4 b I FRÅGA OM KONTRAKT SOM TILLDELAS AV UPPHANDLANDE MYNDIGHETER PÅ FÖRSVARsområdet

Den enda text som är tillämplig enligt direktivet är den text som återfinns i punkt 3 i bilaga I till WTO-avtalet, som följande vägledande förteckning grundas på:

Kapitel 25:	Salt; svavel; jord och sten; gips, kalk och cement
Kapitel 26:	Malm, slagg och aska
Kapitel 27:	Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; mineralvaxer; utom: ex 27.10: särskilda motorbränslen
Kapitel 28:	Oorganiska kemikalier; organiska och oorganiska föreningar av ädla metaller, av sällsynta jordartsmetaller, av radioaktiva grundämnen och av isotoper utom: ex 28.09: sprängämnen ex 28.13: sprängämnen ex 28.14: tårgas ex 28.28: sprängämnen ex 28.32: sprängämnen ex 28.39: sprängämnen ex 28.50: giftiga ämnen ex 28.51: giftiga ämnen ex 28.54: sprängämnen
Kapitel 29:	Organiska kemikalier utom: ex 29.03: sprängämnen ex 29.04: sprängämnen ex 29.07: sprängämnen ex 29.08: sprängämnen ex 29.11: sprängämnen ex 29.12: sprängämnen ex 29.13: giftiga ämnen ex 29.14: giftiga ämnen ex 29.15: giftiga ämnen ex 29.21: giftiga ämnen ex 29.22: giftiga ämnen ex 29.23: giftiga ämnen ex 29.26: sprängämnen ex 29.27: giftiga ämnen ex 29.29: sprängämnen

Kapitel 30:	Farmaceutiska produkter
Kapitel 31:	Gödningsmedel
Kapitel 32:	Garvämnes- och färgämnesextrakter; garvsyror och garvsyraderivat; pigment och andra färgämnen; lacker och andra målningsfärger; kitt och andra tätnings- och utfyllningsmedel; tryckfärger, bläck och tusch
Kapitel 33:	Eteriska oljor och resinoider; parfymerings-, skönhets- och kroppsvårdsmedel
Kapitel 34:	Tvål och såpa, organiska ytaktiva ämnen, tvättmedel, smörjmedel, konstgjorda vaxer, beredda vaxer, puts- och skurmedel, ljus och liknande artiklar, modelleringspastor, s.k. dentalvax samt dentalpreparat på basis av gips
Kapitel 35:	Albuminer; lim och klister; enzymer
Kapitel 37:	Varor för foto- eller kinobruk
Kapitel 38:	Diverse kemiska produkter utom: ex 38.19: giftiga ämnen
Kapitel 39:	Plaster och plastvaror utom: ex 39.03: sprängämnen
Kapitel 40:	Gummi och gummivaror utom: ex 40.11: skottsäkra däck
Kapitel 41:	Oberedda hudar och skinn samt läder
Kapitel 42:	Lädervaror; sadelmakeriarbeten; researtiklar, handväskor och liknande artiklar; varor av tarmar
Kapitel 43:	Pälsskinn och konstgjord päls; varor av dessa material
Kapitel 44:	Trä och varor av trä; träkol
Kapitel 45:	Kork och varor av kork
Kapitel 46:	Varor av halm, esparto eller andra flättningsmaterial; korgmakeriarbeten
Kapitel 47:	Massa av ved eller andra fibrösa cellulosahaltiga material; avfall och förbrukade varor av papper eller papp
Kapitel 48:	Papper och papp; varor av pappersmassa, papper eller papp
Kapitel 49:	Tryckta böcker, tidningar, bilder och andra produkter från den grafiska industrin
Kapitel 65:	Huvudbonader och delar till huvudbonader

Kapitel 66:	Paraplyer, parasoller, promenadkäppar, sittkäppar, piskor och ridspön samt delar till sådana artiklar
Kapitel 67:	Bearbetade fjädrar och dun samt varor tillverkade av fjädrar eller dun; konstgjorda blommor; varor av människohår
Kapitel 68:	Varor av sten, gips, cement, asbest, glimmer eller liknande material
Kapitel 69:	Keramiska produkter
Kapitel 70:	Glas och glasvaror
Kapitel 71:	Naturpärlor och odlade pärlor, ädelstenar och halvädelstenar, ädla metaller och metaller med plätering av ädel metall samt varor av sådana produkter; oäkta smycken
Kapitel 73:	Gjutjärn, järn och stål
Kapitel 74:	Koppar
Kapitel 75:	Nickel
Kapitel 76:	Aluminium
Kapitel 77:	Magnesium och beryllium
Kapitel 78:	Bly
Kapitel 79:	Zink
Kapitel 80:	Tenn
Kapitel 81:	Andra oädla metaller
Kapitel 82:	Verktyg, redskap, knivar, skedar och gafflar av oädel metall utom: ex 82.05: verktyg ex 82.07: verktyg, delar
Kapitel 83:	Diverse varor av oädel metall
Kapitel 84:	Ångpannor, maskiner, apparater och mekaniska redskap utom: ex 84.06: motorer ex 84.08: övriga motorer ex 84.45: maskiner ex 84.53: datorer ex 84.55: delar av datorer under rubrik nr 84.53 ex 84.59: kärnreaktorer

Kapitel 85:	Elektriska maskiner och apparater, delar till sådana varor utom: ex 85.13: teleutrustning ex 85.15: transmissionsapparater
Kapitel 86:	Lok och annan rullande järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; stationär järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; mekanisk (inbegripet elektromekanisk) trafiksignaleringsutrustning av alla slag utom: ex 86.02: pansarlok, elektriska ex 86.03: övriga pansarlok ex 86.05: pansarvagnar ex 86.06: underhålls- och servicevagnar ex 86.07: vagnar
Kapitel 87:	Fordon, andra än rullande järnvägs- eller spårvägsmateriel samt delar och tillbehör till fordon utom: ex 87.08: stridsvagnar och andra bepansrade fordon ex 87.01: traktorer ex 87.02: militära fordon ex 87.03: bärgningsbilar ex 87.09: motorcyklar ex 87.14: släpfordon
Kapitel 89:	Fartyg och annan flytande materiel utom: ex 89.01A: krigsfartyg
Kapitel 90:	Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater utom: ex 90.05: kikare ex 90.13: diverse instrument, laser ex 90.14: avståndsmätare ex 90.28: elektriska och elektroniska mätinstrument ex 90.11: mikroskop ex 90.17: medicinska instrument ex 90.18: redskap för sjukgymnastik ex 90.19: ortopediska redskap ex 90.20: röntgenapparater
Kapitel 91:	Urtillverkning

Kapitel 92:	Musikinstrument; apparater för inspelning och återgivning av ljud, apparater för inspelning och återgivning av bilder och ljud för television samt delar och tillbehör till sådana apparater
Kapitel 94:	Möbler; sängkläder, madrasser, resårbottnar till sängar, kuddar och liknande stoppade inredningsartiklar utom: ex 94.01A: flygplanssäten
Kapitel 95:	Varor och produkter av utskärnings- eller pressmaterial
Kapitel 96:	Borstar, penslar, kvastar, dammvippor och såll
Kapitel 98:	Diverse varor

BILAGA IV

KRAV PÅ VERKTYG OCH ANORDNINGAR FÖR ELEKTRONISK MOTTAGNING AV ANBUD, ANBUDSANSÖKNINGAR SAMT RITNINGAR OCH PLANER I PROJEKTTÄVLINGARNA

Verktyg och anordningar för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar samt för översändning av ritningar och planer i projekttävlingar ska, i fråga om teknik och lämpliga förfaranden, åtminstone garantera att

- a) exakt tid och dag för mottagande av anbud, anbudsansökningar, ritningar och planer kan fastställas noggrant,
 - b) det inom rimliga gränser kan säkerställas att ingen har tillträde till de uppgifter som överförts enligt dessa krav före utgången av de fastställda tidsfristerna,
 - c) endast behöriga personer får fastställa eller ändra datum för öppnande av mottagna uppgifter,
 - d) endast behöriga personer kan få tillträde till samtliga eller en del av de insända uppgifterna i de olika etapperna av upphandlingsförfarandet eller projekttävlingen,
 - e) endast behöriga personer får bevilja tillträde till de insända uppgifterna, och först efter det fastställda datumet,
 - f) de uppgifter som mottagits och öppnats enligt dessa krav är tillgängliga endast för de personer som har behörighet att få kännedom om dem,
 - g) det finns rimliga garantier för att överträdelser eller försök till överträdelse av de förbud eller villkor i fråga om tillträde som anges i leden b, c, d, e och f klart kan spåras.
-

BILAGA V

INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN

DEL A

Information som ska finnas i meddelanden om offentliggörande av förhandsmeddelanden på en upphandlarprofil

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och dess huvudsakliga verksamhet.
3. I förekommande fall, uppgift om att den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är eller kan vara fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. CPV-koder.
5. Webbadress för upphandlarprofilen (URL).
6. Datum då meddelandet om offentliggörande av förhandsmeddelandet om upphandlarprofil avsänts.

DEL B

Information som ska finnas i förhandsmeddelanden

(i enlighet med artikel 48)

I. Upplysningar som alltid ska lämnas

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. E-post- eller webbadress där upphandlingsdokumenten kommer att finnas tillgängliga för fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång.

Uppgifter om hur tillgång till upphandlingsdokumenten kan erhållas, om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång inte kan erhållas av skäl som anges i artikel 53.1 andra och tredje stycket.

3. Typ av upphandlande myndighet och dess huvudsakliga verksamhet.
4. I förekommande fall, uppgift om att den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är eller kan vara fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. CPV-koder. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
7. Kortfattad beskrivning av upphandlingen: byggtreprenadens art och omfattning, varornas art och mängd eller värde, tjänsternas art och omfattning.
8. I de fall detta meddelande inte används som anbudsinfordran: Beräknat/beräknade datum för offentliggörande av meddelande/meddelanden om upphandling för det eller de kontrakt som avses i förhandsmeddelandet.
9. Datum då meddelandet avsänts.
10. Övriga relevanta upplysningar.
11. Angivande av huruvida upphandlingen omfattas av tillämpningsområdet för WTO-avtalet.

II. Kompletterande information som ska finnas när meddelandet används som anbudsinfördran (artikel 48.2)

1. Uppgift om att intresserade ekonomiska aktörer ska meddela den upphandlande myndigheten sitt intresse för kontraktet eller kontrakten.
2. Typ av tilldelningsförfarande (selektivt förfarande, dynamiskt inköpssystem eller inte, eller förhandlat förfarande under konkurrens).
3. I tillämpliga fall, angivande av om det rör sig om
 - a) ett ramavtal,
 - b) ett dynamiskt inköpssystem.
4. Så långt det redan är känt, tidsfrister för leverans eller tillhandahållande av varor, byggentreprenader och tjänster och kontraktets längd.
5. Så långt det redan är känt, villkoren för deltagande, däribland följande:
 - a) I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
 - b) I förekommande fall, uppgift om huruvida tillhandahållandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
 - c) Kortfattad beskrivning av urvalskriterierna.
6. Så långt det redan är känt, en kortfattad beskrivning av de kriterier som ska tillämpas vid tilldelningen av kontraktet.
7. Så långt det redan är känt, kontraktets eller kontraktens uppskattade totala storleksordning. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
8. Sista datum för mottagande av intresseanmälningar.
9. Adress som intresseanmälningar ska skickas till.
10. Det eller de språk som tillåts för inlämnande av ansökan eller anbud.
11. I tillämpliga fall, angivande av om det rörde sig om ett
 - a) elektronisk inlämning av anbud eller anbudsansökningar krävs/godtas,
 - b) elektronisk beställning tillämpas,
 - c) elektronisk fakturering tillämpas,
 - d) elektronisk betalning accepteras.
12. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av unionsmedel.
13. Namn på och adress till det behöriga prövningsorganet och i tillämpliga fall det organ som ansvarar för medling. Exakta uppgifter om sista dag för prövningsförfaranden eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning där informationen kan erhållas.

DEL C

Information som ska finnas i meddelanden om upphandling

(i enlighet med artikel 49)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. E-post- eller webbadress där upphandlingsdokumenten kommer att finnas tillgängliga för fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång.

Uppgifter om hur tillgång till upphandlingsdokumenten kan erhållas, om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång inte kan erhållas av skäl som anges i artikel 53.1 andra och tredje styckena.

3. Typ av upphandlande myndighet och dess huvudsakliga verksamhet.
4. I förekommande fall, uppgift om att den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. CPV-koder. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
7. Beskrivning av upphandlingen: byggtreprenadens art och omfattning, varornas art och mängd eller värde, tjänsternas art och omfattning. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del. I förekommande fall, beskrivning av alternativ.
8. Kontraktets eller kontraktens uppskattade totala storleksordning. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
9. Tillåtelse av eller förbud mot alternativa anbud.
10. Tidsfrist för leverans eller tillhandahållande av varor, byggtreprenader och tjänster och, så långt det är möjligt, kontraktets längd.
 - a) När det är fråga om ett ramavtal: Angivande av den planerade längden på ramavtalet och, i förekommande fall, med uppgift om skälen till en eventuell längd på mer än fyra år. Så långt det är möjligt, uppgift om värde eller storleksordning och frekvens på de kontrakt som ska tilldelas, antal och, i förekommande fall, föreslaget högsta antal ekonomiska aktörer som får delta.
 - b) När det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem: Angivande av systemets planerade varaktighet. Så långt det är möjligt, uppgift om värde eller storleksordning och frekvens på de kontrakt som ska tilldelas.
11. Villkor för deltagande, inbegripet följande:
 - a) I förekommande fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
 - b) I förekommande fall, angivande av huruvida tillhandahållandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori, hänvisning till berörd lag eller annan författning.
 - c) En förteckning över och kortfattad beskrivning av kriterier för de ekonomiska aktörernas personliga ställning som kan medföra att de utesluts från förfarandet samt av urvalskriterier, eventuella minimistandarder, obligatoriska uppgifter (egen försäkran, dokumentation).

12. Typ av tilldelningsförfarande och i förekommande fall skäl till att ett påskyndat förfarande används (i öppna, selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens).
13. I tillämpliga fall, angivande av huruvida det rör sig om
 - a) ett ramavtal,
 - b) ett dynamiskt inköpssystem,
 - c) en elektronisk auktion (vid öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden under konkurrens).
14. Om kontraktet ska delas upp i flera delar ska det anges om det går att lämna anbud på en, flera eller alla delar samt om det finns några begränsningar för hur många delar som en enskild anbudsgivare kan tilldelas. Om kontraktet inte ska delas upp i flera delar ska skälen till detta anges, om inte denna information ges i den individuella rapporten.
15. För selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden under konkurrens, konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap, vid utnyttjande av möjligheten att minska antalet anbudssökande som ombeds lämna ett anbud, förhandla eller delta i en dialog: minsta antal och i tillämpliga fall planerat högsta antal anbudssökande samt de objektiva kriterier som ska användas för att välja ut dessa anbudssökande.
16. För förhandlade förfaranden under konkurrens, konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap, i tillämpliga fall angivande av användning av ett förfarande i successiva etapper i syfte att gradvis minska antalet anbud att förhandla om eller lösningar att diskutera.
17. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
18. Kriterier som ska användas för tilldelningen av kontrakt: Utom när det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har fastställts enbart på grundval av priset, ska de kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras inbördes viktning anges om de inte framgår av kravspecifikationerna eller, vid konkurrenspräglad dialog, av det beskrivande dokumentet.
19. Frist för mottagande av anbud (öppna förfaranden) eller anbudsansökningar (selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens, dynamiska inköpssystem, konkurrenspräglad dialog, innovationspartnerskap).
20. Adress som anbud och anbudsansökningar ska skickas till.
21. Öppna förfaranden:
 - a) Den tid anbudsgivaren ska vara bunden av sitt anbud.
 - b) Datum, tid och plats för öppnandet av anbud.
 - c) Personer som får närvara vid öppnandet av anbud.
22. Det eller de språk som ska användas i anbud eller anbudsansökningar
23. I tillämpliga fall, angivande av om
 - a) elektronisk inlämning av anbud eller anbudsansökningar godtas,
 - b) elektronisk beställning tillämpas,
 - c) elektronisk fakturering godtas,
 - d) elektronisk betalning tillämpas.

24. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av unionsmedel.
25. Namn på och adress till det behöriga prövningsorganet och i tillämpliga fall det organ som ansvarar för medling. Exakta uppgifter om sista dag för prövningsförfaranden eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning där informationen kan erhållas.
26. Datum och hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* som är av betydelse för det eller de kontrakt som offentliggörs i detta meddelande.
27. Vid återkommande upphandlingar, beräknad tidpunkt för offentliggörande av ytterligare meddelanden.
28. Datum då meddelandet avsänts.
29. Angivande av huruvida upphandlingen omfattas av tillämpningsområdet för WTO-avtalet.
30. Övriga relevanta upplysningar.

DEL D

Information som ska finnas i meddelanden om tilldelning av kontrakt

(i enlighet med artikel 50)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och dess huvudsakliga verksamhet.
3. I förekommande fall, angivande av huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. CPV-koder.
5. Nuts-kod för byggentreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggentreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster.
6. Beskrivning av upphandlingen: byggentreprenadens art och omfattning, varornas art och mängd eller värde, tjänsternas art och omfattning. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del. I förekommande fall, beskrivning av alternativ.
7. Typ av tilldelningsförfarande. Vid förhandlat förfarande utan offentliggörande av meddelande om upphandling ska en motivering lämnas.
8. I tillämpliga fall, angivande av huruvida det rör sig om ett
 - a) ramavtal,
 - b) dynamiskt inköpssystem.
9. Kriterier enligt artikel 67 som har använts vid tilldelningen av kontrakt. I tillämpliga fall, angivande av huruvida det hölls en elektronisk auktion (vid öppna eller selektiva förfaranden eller förhandlade förfaranden under konkurrens).
10. Datum för ingående av kontraktet/kontrakten eller ramavtalet/ramavtalen efter beslutet om att tilldela eller ingå det/dem.
11. Antal mottagna anbud för varje tilldelning, inbegripet
 - a) antal mottagna anbud från ekonomiska aktörer som är små och medelstora företag,
 - b) antal mottagna anbud från en annan medlemsstat eller från ett tredjeland,
 - c) antal elektroniskt mottagna anbud.

12. För varje tilldelning, namn, adress inbegripet Nuts-kod, telefon, faxnummer, e-postadress och webbadress för den eller de utvalda anbudsgivarna, inbegripet
 - a) uppgifter om huruvida den utvalda anbudsgivaren är ett litet eller medelstort företag,
 - b) uppgifter om huruvida kontraktet tilldelades en grupp ekonomiska aktörer (samriskföretag, konsortium eller annat).
13. Det/de tilldelade kontraktens värde eller högsta och lägsta anbud som har beaktats vid tilldelningen av kontraktet eller kontrakten.
14. För varje tilldelning, värde och omfattning av den del av kontraktet som sannolikt läggs ut på tredje man.
15. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av unionsmedel.
16. Namn på och adress till det behöriga prövningsorganet och i tillämpliga fall det organ som ansvarar för medling. Exakta uppgifter om sista dag för prövningsförfaranden eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning där informationen kan erhållas.
17. Datum och hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* som är av betydelse för det eller de kontrakt som offentliggörs i detta meddelande.
18. Datum då meddelandet avsänts.
19. Övriga relevanta upplysningar.

DEL E

Information som ska finnas i meddelanden om projekttävlingar

(i enlighet med artikel 79.1)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. E-post- eller webbadress där upphandlingsdokumenten kommer att finnas tillgängliga för fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång.

Uppgifter om hur tillgång till upphandlingsdokumenten kan erhållas, om fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång inte kan erhållas av skäl som anges i artikel 53.1 andra och tredje styckena.
3. Typ av upphandlande myndighet och dess huvudsakliga verksamhet.
4. I förekommande fall, angivande av huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. CPV-koder. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Beskrivning av projektets viktigaste egenskaper.
7. I tillämpliga fall, antal och värde på priserna.
8. Typ av projekttävling (öppen eller selektiv).
9. Vid en öppen projekttävling: sista datum för inlämnande av projekt.
10. Vid en selektiv projekttävling:
 - a) Planerat antal deltagare.
 - b) I tillämpliga fall, namnet på de deltagare som redan utsetts.
 - c) Kriterier för urval av deltagare.
 - d) Sista datum för ansökan om deltagande.

11. I tillämpliga fall, uppgift om att deltagande förbehålls en viss yrkesgrupp.
12. Kriterier för bedömning av bidragen.
13. Angivande av huruvida juryns beslut är bindande för den upphandlande myndigheten.
14. I tillämpliga fall, uppgift om de utbetalningar som ska göras till samtliga deltagare.
15. Angivande av huruvida de kontrakt som följer på projekttävlingen kommer att tilldelas vinnaren eller vinnarna i projekttävlingen.
16. Datum då meddelandet avsåts.
17. Övriga relevanta upplysningar.

DEL F

Information som ska finnas i meddelanden om resultatet av en projekttävling

(i enlighet med artikel 79.2)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och dess huvudsakliga verksamhet.
3. I förekommande fall, angivande av huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. CPV-koder.
5. Beskrivning av projektets viktigaste egenskaper.
6. Prisernas värde.
7. Typ av projekttävling (öppen eller selektiv).
8. Kriterier som tillämpades vid bedömningen av projekten.
9. Datum för juryns beslut
10. Antal deltagare:
 - a) Antal deltagare som var små och medelstora företag.
 - b) Antal deltagare från utlandet.
11. Namn, adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till projekttävlingens vinnare och angivande av huruvida vinnaren (vinnarna) är små och medelstora företag.
12. Uppgift om huruvida projekttävlingen hör ihop med ett projekt eller ett program som finansieras av unionen.
13. Datum och hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* och som är av betydelse för den eller de projekttävlingar som offentliggörs i detta meddelande.
14. Datum då meddelandet avsåts.
15. Övriga relevanta upplysningar.

DEL G

Information som ska finnas i meddelanden om ändringar av ett kontrakt under dess giltighetstid

(i enlighet med artikel 72.1)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress och (om det inte är samma uppgifter) motsvarande uppgifter i fråga om den avdelning där ytterligare information kan erhållas.
2. CPV-koder.
3. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster.
4. Beskrivning av upphandlingen före och efter ändringen: byggtreprenadens art och omfattning, varornas art och mängd eller värde, tjänsternas art och omfattning.
5. I tillämpliga fall, prishöjning till följd av ändringen.
6. Beskrivning av de omständigheter som gjort ändringen nödvändig.
7. Datum för beslut om tilldelning.
8. I förekommande fall: namn, adress, inklusive Nuts-kod, telefonnummer, faxnummer, e-postadress och webbadress till den nya ekonomiska aktören/aktörerna.
9. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av unionsmedel.
10. Namn på och adress till tillsynsorganet och till det behöriga prövningsorganet och i tillämpliga fall det organ som ansvarar för medling. Närmare uppgifter om sista dag för prövningsförfaranden eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning där informationen kan erhållas.
11. Datum och hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* som är av betydelse för det eller de kontrakt som avses i detta meddelande.
12. Datum då meddelandet avsånts.
13. Övriga relevanta upplysningar.

DEL H

Information som ska finnas i meddelanden om upphandling av sociala och andra särskilda tjänster

(i enlighet med artikel 75.1)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, e-postadress och webbadress.
2. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om varor och tjänster.
3. Kortfattad beskrivning av den berörda upphandlingen inbegripet CPV-koder.
4. Villkor för deltagande, inbegripet följande:
 - I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
 - I tillämpliga fall, angivande av huruvida utförandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
5. Tidsfrister för att kontakta den upphandlande myndigheten inför ett deltagande.
6. Kortfattad beskrivning av de viktigaste grunddragen i det tilldelningsförfarande som ska tillämpas.

DEL I

Information som ska finnas I förhandsmeddelanden om sociala och andra särskilda tjänster

(i enlighet med artikel 75.1)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, e-postadress och webbadress.
2. Kortfattad beskrivning av den berörda upphandlingen inbegripet det uppskattade totala värdet på kontraktet och CPV-koder.
3. Så långt det redan är känt:
 - a) Nuts-kod för byggentreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om byggentreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om varor och tjänster.
 - b) Tidsfrister för leverans eller tillhandahållande av varor, byggentreprenader eller tjänster och kontraktets längd.
 - c) Villkor för deltagande, inbegripet följande:
 - I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
 - I förekommande fall, angivande av huruvida utförandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
 - d) Kortfattad beskrivning av de viktigaste grunddragen i det tilldelningsförfarande som ska tillämpas.
4. Uppgift om att intresserade ekonomiska aktörer ska meddela den upphandlande myndigheten sitt intresse för kontraktet eller kontrakten och sista datum för mottagande av intresseanmälningar samt den adress som intresseanmälningar ska skickas till.

DEL J

Information som ska finnas I meddelanden om tilldelning av kontrakt för sociala och andra särskilda tjänster

(i enlighet med artikel 75.2)

1. Den upphandlande myndighetens namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen), adress inklusive Nuts-kod, e-postadress och webbadress.
 2. Kortfattad beskrivning av den berörda upphandlingen inbegripet CPV-koder.
 3. Nuts-kod för byggentreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om byggentreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om varor och tjänster.
 4. Antal mottagna anbud.
 5. Erlagt pris (maximum/minimum) eller prisklass.
 6. För varje tilldelning, namn, adress inklusive Nuts-kod, e-postadress och webbadress för den eller de utvalda ekonomiska aktörerna.
 7. Övriga relevanta upplysningar.
-

BILAGA VI

**INFORMATION SOM SKA FINNAS I UPPHANDLINGSDOKUMENTEN I SAMBAND MED ELEKTRONISKA
AUKTIONER**

(Artikel 35.4)

När de upphandlande myndigheterna har beslutat att anordna en elektronisk auktion ska upphandlingsdokumenten innehålla minst följande uppgifter:

- a) De aspekter vars värden kommer att vara föremål för den elektroniska auktionen, under förutsättning att dessa aspekter är kvantifierbara, och kan uttryckas i siffror eller procent.
 - b) De eventuella gränserna för de värden som kan presenteras, baserade på en bedömning av specifikationerna för föremålet för kontraktet.
 - c) Vilka uppgifter som kommer att göras tillgängliga för anbudsgivarna under den elektroniska auktionen och när detta i förekommande fall kommer att ske.
 - d) Relevanta uppgifter om genomförandet av den elektroniska auktionen.
 - e) På vilka villkor anbudsgivarna kan lämna anbud och särskilt vilka minsta skillnader som i förekommande fall krävs mellan anbuden.
 - f) Relevanta uppgifter om den elektroniska utrustning som används och om arrangemangen och de tekniska specifikationerna för anslutning.
-

BILAGA VII

DEFINITION AV VISSA TEKNISKA SPECIFIKATIONER

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *teknisk specifikation*: avser något av följande:

- a) I fråga om offentliga byggtreprenadkontrakt, samtliga tekniska föreskrifter som i synnerhet anges i upphandlingsdokumenten och som anger de egenskaper som krävs av ett material, en produkt eller en vara för att det eller den ska lämpa sig för den av den upphandlande myndigheten planerade användningen. Dessa egenskaper omfattar miljö- och klimatprestanda, formgivning för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning), bedömning av överensstämmelse, bruksegenskaper, säkerhet eller dimensioner, inbegripet förfaranden för kvalitetssäkring, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning och etikettering, bruksanvisningar samt produktionsprocesser och produktionsmetoder i alla faser av byggtreprenadens livscykel. De innefattar även bestämmelser om projektering och kostnadsberäkning, provnings- och kontrollregler, villkoren för att byggtreprenaden ska godkännas, tekniken eller metoderna för byggverksamheten samt samtliga övriga tekniska villkor som den upphandlande myndigheten i enlighet med allmänna eller särskilda förordningar kan föreskriva i fråga om den fullbordade byggtreprenaden samt om ingående material eller delar.
- b) I fråga om offentliga tjänste- eller varukontrakt, en specifikation i ett dokument med angivande av kraven på en produkts eller en tjänsts egenskaper, t.ex. kvalitetsnivåer, miljö- och klimatprestanda, formgivning för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning) och bedömning av överensstämmelse, bruksegenskaper, produktens användningsområde, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning och etikettering, bruksanvisningar, produktionsprocesser och produktionsmetoder i alla faser av varans eller tjänstens livscykel liksom förfaranden vid bedömning av överensstämmelse.

2. *standard*: en teknisk specifikation som antagits av ett erkänt standardiseringsorgan för upprepad eller kontinuerlig tillämpning, med vilken överensstämmelse inte är obligatorisk och som är en av följande:

- a) *internationell standard*: en standard som antagits av ett internationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
- b) *uropeisk standard*: en standard som antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
- c) *nationell standard*: en standard som antagits av ett nationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.

3. *uropeisk teknisk bedömning*: en dokumenterad bedömning av en byggprodukts prestanda i förhållande till dess väsentliga egenskaper i enlighet med relevant europeiskt bedömningsdokument enligt artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 ⁽¹⁾.

4. *gemensam teknisk specifikation*: en teknisk specifikation på IKT-området som utarbetats i enlighet med artiklarna 13 och 14 i förordning (EU) 1025/2012.

5. *teknisk referens*: en produkt eller vara, med undantag för europeiska standarder, som framställs av ett europeiskt standardiseringsorgan i enlighet med förfaranden som anpassats till utvecklingen av marknadens behov.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (EUT L 88, 4.4.2011, s. 5).

BILAGA VIII

KARAKTERISTIKA FÖR OFFENTLIGGÖRANDET**1. Offentliggörande av meddelanden**

De upphandlande myndigheterna ska översända de meddelanden som avses i artiklarna 48, 49, 50, 75 och 79 till Europeiska unionens publikationsbyrå för offentliggörande i enlighet med följande regler:

De meddelanden som avses i artiklarna 48, 49, 50, 75 och 79 ska offentliggöras av Europeiska unionens publikationsbyrå eller av de upphandlande myndigheterna vid förhandsmeddelanden om upphandlarprofil enligt artikel 48.1.

De upphandlande myndigheterna kan därutöver offentliggöra denna information på internet i form av den "upphandlarprofil" som avses i punkt 2 b.

Europeiska unionens publikationsbyrå ska till de upphandlande myndigheterna sända en bekräftelse på det offentliggörande som avses i artikel 51.5 andra stycket.

2. Offentliggörande av kompletterande eller ytterligare upplysningar

- a) Om inte annat föreskrivs i artikel 53.1 andra och tredje styckena ska de upphandlande myndigheterna offentliggöra upphandlingsdokumenten i deras helhet på internet.
- b) Upphandlarprofilen kan innehålla de förhandsmeddelanden som avses i artikel 48.1, uppgifter om pågående inbjudningar att lämna anbud, planerade inköp, tecknade kontrakt, annullerade förfaranden samt all annan information av allmänt intresse, t.ex. kontaktpunkter, telefon- och faxnummer, post- och e-postadress. Upphandlarprofilen kan också innehålla förhandsmeddelanden som använts som meddelande om upphandling, som offentligjorts på nationell nivå i enlighet med artikel 52.

3. Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg

Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg fastställs av kommissionen och är tillgängliga på följande webbadress: <http://simap.europa.eu>

BILAGA IX

INNEHÅLL I DE INBJUDNINGAR ATT LÄMNA ANBUD, DELTA I EN DIALOG ELLER BEKRÄFTA INTRESSE SOM FÖRESKRIVS I ARTIKEL 54

1. Den inbjudan att lämna anbud eller delta i en dialog som föreskrivs i artikel 54 ska minst innehålla följande:

- a) En hänvisning till den offentliggjorda anbudsinfordran.
- b) Sista dag för mottagande av anbud samt uppgift om adress dit anbud ska skickas och om det eller de språk som anbud ska skrivas på.
- c) Vid konkurrenspräglad dialog, uppgift om vilken dag och på vilken adress som samrådet ska börja och om vilket eller vilka språk som ska användas.
- d) Uppgift om vilka handlingar som eventuellt ska lämnas in, antingen till stöd för de kontrollerbara uppgifter som anbudssökanden har lämnat i enlighet med artiklarna 59 och 60 och i tillämpliga fall artikel 62, eller för att komplettera de upplysningar som anges i de artiklarna och på de villkor som anges i artiklarna 59, 60 och 62.
- e) Viktningen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller, i förekommande fall, prioritetsordningen för tillämpningen av kriterierna, om den inte anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse, i de tekniska specifikationerna eller i det beskrivande dokumentet.

Om upphandlingen genomförs genom en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap ska dock de upplysningar som avses i led b inte ingå i inbjudan att delta i dialogen eller att förhandla, utan ska anges i inbjudan att lämna anbud.

2. Om anbudsinfordran sker genom ett förhandsmeddelande ska den upphandlande myndigheten senare inbjudas samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse utifrån mer detaljerade upplysningar om upphandlingen och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingsparter.

Inbjudan ska innehålla åtminstone följande upplysningar:

- a) Art och mängd, även varje option på ytterligare kontrakt och om möjligt beräknad tidsfrist för optionen. När det gäller kontrakt som kan förnyas, art och mängd samt, om möjligt, beräknad tidpunkt för kommande meddelanden om upphandling av byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas.
- b) Slag av förfarande: selektivt förfarande eller förhandlat förfarande under konkurrens.
- c) Om tillämpligt, dag då varorna ska levereras eller byggtreprenaden eller tjänsteleveransen ska påbörjas eller avslutas.
- d) Om elektronisk tillgång inte kan erbjudas, inlämningsadress och sista dag för begäran om upphandlingsdokument samt uppgift om på vilket eller vilka språk begäran ska avfattas.
- e) Adress till den upphandlande myndighet som ska tilldela kontraktet.
- f) Ekonomiska eller tekniska krav, ekonomiska garantier och upplysningar som krävs från de ekonomiska aktörerna.
- g) Typ av kontrakt som upphandlingen syftar till: köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa.
- h) Kriterier för tilldelning av kontrakt samt inbördes viktning eller, i förekommande fall, kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i förhandsmeddelandet, de tekniska specifikationerna eller i inbjudan att lämna anbud eller förhandla.

BILAGA X

**FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA SOCIALA OCH MILJÖRELATERADE KONVENTIONER SOM
AVSES I ARTIKEL 18.2**

- ILO-konvention nr 87 om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten
 - ILO-konvention nr 98 om tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten
 - ILO-konvention nr 29 om tvångs- eller obligatoriskt arbete
 - ILO-konvention nr 105 om avskaffande av tvångsarbete
 - ILO-konvention nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete
 - ILO-konvention nr 111 om diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning
 - ILO-konvention nr 100 om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde
 - ILO-konvention nr 182 om avskaffande av de värsta formerna av barnarbete
 - Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och dess Montrealprotokoll om ämnen som bryter ned ozonskiktet
 - Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall (Baselkonventionen)
 - Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (Stockholmskonventionen)
 - Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (Unep/FAO) (PIC-konventionen), Rotterdam, 10 september 1998 och dess tre regionala protokoll
-

BILAGA XI

REGISTER ⁽¹⁾

Yrkes- och handelsregistren samt motsvarande försäkringar och intyg för varje medlemsstat:

- Belgien: "Registre du commerce" – "Handelsregister" och, för tjänstekontrakt, "Ordres professionnels – Beroepsorden".
- Bulgarien: "Търговски регистър".
- Tjeckien: "obchodní rejstřík".
- Danmark: "Erhvervsstyrelsen".
- Tyskland: "Handelsregister", "Handwerksrolle", och, för tjänstekontrakt, "Vereinsregister", "Partnerschaftsregister" och "Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder".
- Estland: "Registrite ja Infosüsteemide Keskus".
- Irland: Den ekonomiska aktören kan åläggas att visa upp ett intyg från Registrar of Companies eller från Registrar of Friendly Societies eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.
- Grekland: "Registret för avtalsslutande företag (Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ)" under ministeriet för miljö, markplanering och anläggningsarbeten (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε), för byggentreprenadkontrakt. "Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο" och "Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού" för varukontrakt. För tjänstekontrakt kan tjänsteleverantören åläggas att förete ett intyg om att vederbörande under ed inför en notarie försäkrat att han utövar yrket i fråga. I fall som omfattas av gällande nationell lagstiftning, för tillhandahållandet av de undersökningar som avses i bilaga I, yrkesregistret "Μητρώο Μελετητών" och "Μητρώο Γραφείων Μελετών".
- Spanien: "Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado" för byggentreprenad- och tjänstekontrakt och, för varukontrakt, "Registro Mercantil" eller, för icke-registrerade personer, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket.
- Frankrike: "Registre du commerce et des sociétés" och "Répertoire des métiers".
- Kroatien: "Sudski registar" och "Obrtni registar" eller, när det gäller vissa verksamheter, ett intyg som anger att den berörda personen har tillstånd att bedriva den ifrågavarande kommersiella eller yrkesmässiga verksamheten.
- Italien: "Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato". För varu- och tjänstekontrakt även "Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato" eller, utöver de redan nämnda registren, "Consiglio nazionale degli ordini professionali" för tjänstekontrakt. För byggentreprenadkontrakt eller tjänstekontrakt "Albo nazionale dei gestori aziendali", utöver de redan nämnda registren.
- Cypern: entreprenören kan för byggentreprenadkontrakt åläggas att förete ett intyg från "Council for the Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Εργων)" i enlighet med Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors Law. För varu- och tjänstekontrakt kan varuleverantören eller tjänsteleverantören åläggas att förete ett intyg från "Registrar of Companies and Official Receiver" (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.
- Lettland: "Uzņēmumu reģistrs".
- Litauen: "Juridinių asmenų registras".
- Luxemburg: "Registre aux firmes" och "Rôle de la Chambre des métiers".

⁽¹⁾ Vid tillämpningen av artikel 58.2 avses med yrkes- eller handelsregister de register som anges i denna bilaga och, i den mån ändringar gjorts på nationell nivå, de register som ersatt de förra.

- Ungern: "Cégnyilvántartás", "egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása" och, för tjänstekontrakt, vissa "szakmai kamarák nyilvántartása" eller, för vissa verksamheter, ett intyg om att personen i fråga har tillstånd att bedriva den kommersiella verksamheten eller utöva yrket i fråga.
 - Malta: Den ekonomiska aktören upprättar sin "numru ta' registrazzjoni tat- Taxxa tal- Valur Miżjud (VAT) u n- numru tal-licenzja ta' kummerc", och, om det rör sig om ett offentligt/privat partnerskap eller ett bolag, det aktuella registreringsnumret som utfärdats av den maltesiska myndigheten för finansiella tjänster.
 - Nederländerna: "Handelsregister".
 - Österrike: "Firmenbuch", "Gewerberegister", "Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern".
 - Polen: "Krajowy Rejestr Sądowy".
 - Portugal: "Instituto da Construção e do Imobiliário" (INCI) för byggentreprenadkontrakt. "Registro Nacional das Pessoas Colectivas" för varu- och tjänstekontrakt.
 - Rumänien: "Registrul Comerțului".
 - Slovenien: "sodni register" och "obrtni register".
 - Slovakien: "Obchodný register".
 - Finland: "Kaupparekisteri"/"Handelsregistret".
 - Sverige: "Aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren".
 - Förenade kungariket: Den ekonomiska aktören kan åläggas att visa upp ett intyg från Registrar of Companies med uppgift om att aktörens rörelse är inskriven i ett handelsregister ("incorporated" eller "registered"), eller, om detta inte är fallet, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket på en viss plats och under angiven firma.
-

BILAGA XII

BEVISMEDEL NÄR DET GÄLLER URVALSKRITERIERNA

Del 1: Ekonomisk och finansiell ställning

Bevis på en ekonomisk aktörs ekonomiska och finansiella ställning kan som regel utgöras av en eller flera av följande referenser:

- a) Lämpliga intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten.
- b) Årsredovisningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av årsredovisningar krävs enligt lagstiftningen i det land där den ekonomiska aktören är etablerad.
- c) Uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller, för maximalt de tre senaste verksamhetsåren beroende på datum för bildandet av företaget eller då den ekonomiska aktören inledde sin verksamhet, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

Del II: Teknisk kapacitet

Bevis på ekonomiska aktörers tekniska kapacitet som avses i artikel 58:

- a) Följande förteckningar:
 - i) En förteckning över genomförda byggentreprenader under högst de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggentreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt. Om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta byggentreprenader som genomfördes mer än fem år tidigare kommer att beaktas.
 - ii) En förteckning över de viktigaste leveranser eller tjänster som utförts under högst de tre senaste åren, med angivande av värde, tidpunkt och privata eller offentliga mottagare. Om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta leveranser eller tjänster som utfördes mer än tre år tidigare kommer att beaktas.
- b) Uppgifter om tekniker och tekniska organ, vare sig de tillhör den ekonomiska aktörens företag eller inte, i synnerhet om dem som ansvarar för kvalitetskontrollen och, i fråga om offentliga byggentreprenader, uppgift om tekniker och tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden.
- c) En beskrivning av den ekonomiska aktörens tekniska utrustning och av de metoder som han använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser.
- d) Upplysning om de system för hantering av leveranskedjan och spårningssystem som den ekonomiska aktören kan komma att tillämpa vid fullgörandet av kontraktet.
- e) Om de aktuella varorna eller tjänsterna är komplexa eller i undantagsfall är avsedda för ett särskilt ändamål, en kontroll som den upphandlande myndigheten själv ska utföra eller som på dennas vägnar utförs av ett behörigt organ i varuleverantörens eller tjänsteleverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke. Kontrollerna ska utvisa varuleverantörens tillverkningskapacitet eller tjänsteleverantörens tekniska kapacitet och om nödvändigt dennes undersöknings- och forskningsresurser samt resurser för kvalitetskontroll.
- f) Upplysning om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget, förutsatt att de inte utvärderas som tilldelningskriterium.
- g) Upplysning om de miljöskyddsåtgärder den ekonomiska aktören kan komma att tillämpa vid fullgörandet av kontraktet.
- h) Uppgift om antal anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antal anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren.
- i) Uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet.
- j) Upplysning om hur stor del av kontraktet som den ekonomiska aktören eventuellt kommer att lägga ut på underleverantörer.

k) I fråga om de varor som ska levereras:

- i) Prover, beskrivningar eller fotografier, vars äkthet ska styrkas om den upphandlande myndigheten begär det.
 - ii) Intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det ska framgå att varor som är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa tekniska specifikationer eller standarder.
-

*BILAGA XIII***FÖRTECKNING ÖVER DE UNIONSRÄTTSAKTER SOM AVSES I ARTIKEL 68.3**

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG.

BILAGA XIV

TJÄNSTER SOM AVSES I ARTIKEL 74

CPV-kod	Beskrivning
75200000-8, 75231200-6, 75231240-8, 79611000-0, 79.62.2000-0 [Tillhandahållande av hemtjänstpersonal]. 79624000-4 [Förmedling av vårdpersonal] och 79625000-1 [Förmedling av läkare]. Från 85000000-9 till 85323000-9, 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5, 98500000-8 [Privata hushåll med anställd personal] och 98513000-2 till 98514000-9 [Arbetskraftstjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, kontorspersonal för enskilda, Tillfällig personal för hushåll och Hemtjänst].	Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster
85321000-5 and 85.32.2000-2, 75000000-6 [Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkringstjänster]. 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1, från 79995000-5 till 79995200-7, från 80000000-4 Undervisning och utbildning till 80660000-8, från 92000000-1 till 92700000-8. 79950000-8 [Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser], 79951000-5 [Organisering av seminarier], 79952000-2 [Evenemang], 79952100-3 [Anordnande av kulturevenemang], 79953000-9 [Festivalarrangemang], 79954000-6 [Festarrangemang], 79955000-3 [Anordnande av modevisningar], 79956000-0 [Anordnande av mässor och utställningar].	Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur
75300000-9	Obligatorisk socialförsäkring ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75.31.200-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Bidragstjänster
98000000-3, 98120000-0, 98132000-7, 98133110-8 och 98130000-3	Andra samhälleliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster
98131000-0	Tjänster i samband med religionsutövande
55100000-1 till 55410000-7, 55521000-8 till 55521200-0 [55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser]. 55520000-1 Catering, 55522000-5 Catering för transportföretag, 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner, 55524000-9 Skolbispisning, 55510000-8 Matsalstjänster, 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp, 55512000-2 Drift av matsal, 55523100-3 Servering av skolmåltider.	Hotell- och restaurangtjänster
79100000-5 till 79140000-7, 75231100-5	Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt artikel 10 d
75100000-7 till 75120000-3, 75123000-4, 75125000-8 till 75131000-3	Övrig statsförvaltning och statliga tjänster
75200000-8 till 75231000-4	Samhällstjänster

CPV-kod	Beskrivning
75231210-9 till 75231230-5, 75240000-0 till 75252000-7, 794300000-7, 98113100-9	Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt artikel 10 h
79700000-1 till 79721000-4 [Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vaktjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster] 79722000-1[Grafologi], 79723000-8 [Avfallsanalys].	Undersöknings- och säkerhetstjänster
98900000-2 [Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ] och 98910000-5 [Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ].	Internationella tjänster
64000000-6 [Post- och telekommunikationstjänster], 64100000-7 [Post- och budtjänster], 64110000-0 [Postgång], 64111000-7 [Posttjänster för tidningar och tidskrifter], 64112000-4 [Posttjänster för brev], 64113000-1 [Posttjänster för paket], 64114000-8 [Postkassörstjänster], 64115000-5 [Förhyrning av postbox], 64116000-2 [Poste restante-tjänster], 64122000-7 [Internpost].	Posttjänster
50116510-9 [Regummering av däck], 71550000-8 [Smedtjänster].	Diverse tjänster

(¹) Dessa tjänster omfattas inte av detta direktiv om de är organiserade i form av icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse. Medlemsstaterna är fria att organisera tillhandahållandet av obligatoriska sociala tjänster och andra tjänster som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller som icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse.

BILAGA XV

JÄMFÖRELSETABELL

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 1.1, 1.2, 1.4, 1.5 och 1.6	—
Artikel 1.3	Artikel 10
Artikel 2.1, led 1	Artikel 1.9, första stycket
Artikel 2.1 led 2	Artikel 7, led a
Artikel 2.1, led 3	—
Artikel 2.1, led 4 a	Artikel 1.9, andra stycket, led a
Artikel 2.1, led 4 b	Artikel 1.9, andra stycket, led b
Artikel 2.1, led 4 c	Artikel 1.9, andra stycket, led c
Artikel 2.1, led 5	Artikel 1.2, led a
Artikel 2.1, led 6	Artikel 1.2, led b, första meningen
Artikel 2.1, led 7	Artikel 1.2, led b, andra meningen
Artikel 2.1, led 8	Artikel 1.2, led c
Artikel 2, par 1, led 9	Artikel 1.2, led d
Artikel 2, par 1, led 10	Artikel 1.8, andra stycket
Artikel 2.1, led 11	Artikel 1.8, tredje stycket
Artikel 2.1, led 12	Artikel 1.8, tredje stycket
Artikel 2.1, led 13	Artikel 23.1
Artikel 2.1, led 14	Artikel 1.10
Artikel 2.1, led 15	—
Artikel 2.1, led 16	Artikel 1.10
Artikel 2.1, led 17	—
Artikel 2.1, led 18	Artikel 1.12
Artikel 2.1, led 19	Artikel 1.13
Artikel 2.1, led 20	—
Artikel 2.1, led 21	Artikel 1.11, led e
Artikel 2.1, led 22	—

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 2.1, led 23	—
Artikel 2.1, led 24	—
Artikel 2.2	—
Artikel 3.1	—
Artikel 3.2, första stycket	—
Artikel 3.2, andra stycket	Artikel 22, artikel 1.2, led d
Artikel 3.3	—
Artikel 3.4	—
Artikel 3.5	—
Artikel 3.6	—
Artikel 4	Artikel 7, 67
Artikel 5.1	Artikel 9.1
Artikel 5.2	—
Artikel 5.3	Artikel 9.3, artikel 9.7, andra stycket,
Artikel 5.4	Artikel 9.2
Artikel 5.5	Artikel 9.9
Artikel 5.6	—
Artikel 5.7	Artikel 9.4
Artikel 5.8	Artikel 9.5, led a, första stycket
Artikel 5.9	Artikel 9.5, led b, första och andra styckena
Artikel 5.10	Artikel 9.5, led a, tredje stycket Artikel 9.5, led b, tredje stycket
Artikel 5.11	Artikel 9.7
Artikel 5.12	Artikel 9.6
Artikel 5.13	Artikel 9.8, led a
Artikel 5.14	Artikel 9, par. 8, led b
Artikel 6.1–6.6	Artikel 78, artikel 79.2, led a
Artikel 6.7	Artikel 79.2 d

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 7	Artikel 12, artikel 68 a
Artikel 8, första stycket	Artikel 13, artikel 68 b
Artikel 8, andra stycket	Artikel 1.15
Artikel 9	Artikel 15, artikel 68 b
Artikel 10, led a	Artikel 16, led a
Artikel 10, led b	Artikel 16, led b
Artikel 10, led c	Artikel 16, led c
Artikel 10, led d	—
Artikel 10, led e	Artikel 16, led d
Artikel 10, led f	—
Artikel 10, led g	Artikel 16, led e
Artikel 10, led h	—
Artikel 10, led i	—
Artikel 10, led j	—
Artikel 11	Artikel 18
Artikel 12	—
Artikel 13, första stycket	Artikel 8, första stycket
Artikel 13, andra stycket	Artikel 14
Artikel 8, andra stycket	Artikel 16, led f
Artikel 15.1 och 15.3	Artikel 15.3
Artikel 10, artikel 14, artikel 68 b	Artikel 14, artikel 68 b
Artikel 16	—
Artikel 17.1	Artikel 10, andra stycket, artikel 12 i direktiv 2009/81/EG
Artikel 17. 2	—
Artikel 18.1	Artikel 2
Artikel 18.2	—
Artikel 19.1	Artikel 4.1
Artikel 19.2 - 19.3	Artikel 4.2
Artikel 20.1	Artikel 19

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 20.2	Artikel 19, andra stycket
Artikel 21.1	Artikel 6
Artikel 21.2	—
Artikel 22.1	Artikel 42.1, 42.2 och 42.4, artikel 71.1
Artikel 22.2	—
Artikel 22.3	Artikel 42.3, artikel 71.2
Artikel 22.4	—
Artikel 22.5	—
Artikel 22.6	Artikel 42.5 och 42.6, artikel 71.3
Artikel 22.7, första stycket	Artikel 79.2, led g
Artikel 22.7, andra och tredje styckena	—
Artikel 23.1	Artikel 1.14, första stycket
Artikel 23.2	Artikel 79.2, leden e och f
Artikel 24	—
Artikel 25	Artikel 5
Artikel 26.1	Artikel 28, första stycket
Artikel 26.2	Artikel 28, andra stycket
Artikel 26.3	—
Artikel 26.4	Artikel 28, andra stycket, artikel 30.1
Artikel 26.5, första stycket	Artikel 35.2
Artikel 26.5, andra stycket	—
Artikel 26.6	Artikel 28, andra stycket
Artikel 27.1, första stycket	Artikel 1.11, led a
Artikel 27.1, andra och tredje styckena	Artikel 27.2
Artikel 38.2	Artikel 38.4
Artikel 27.3	—
Artikel 27.4	—
Artikel 28.1	Artikel 38.3, led a, artikel 1.11, led b

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 28.2	Artikel 1.11, led b, artikel 38.3, led b, artikel 44.3 första meningen
Artikel 28.3	Artikel 38.4
Artikel 28.4	—
Artikel 28.5	—
Artikel 28.6	Artikel 38.8
Artikel 29.1, första stycket	Artikel 1.11 led d
Artikel 29.1, andra och tredje styckena	Artikel 29.1, fjärde stycket
Artikel 29.2	—
Artikel 38.3, leden a och b	Artikel 1.11, led d, artikel 44.3 första meningen
Artikel 29.3	Artikel 30.2
Artikel 29.4	—
Artikel 29.5	Artikel 30.3
Artikel 29.6	Artikel 30.4
Artikel 29.7	Artikel 30.2
Artikel 30.1	Artikel 1.11, led c, artikel 38.3, artikel 44.3, första meningen
Artikel 30.2	Artikel 29.2, artikel 29.7
Artikel 30.3	Artikel 29.3, artikel 1.11 led c
Artikel 30.4	Artikel 29.4
Artikel 30.5	Artikel 29.5
Artikel 30.6	Artikel 29.6
Artikel 30.7	Artikel 29.7
Artikel 30.8	Artikel 29.8
Artikel 31	—
Artikel 32.1	Artikel 31, första meningen
Artikel 32.2, led a	Artikel 31, led 1 a
Artikel 32.2, led b	Artikel 31, led 1 b
Artikel 32.2, led c	Artikel 31, led 1 c
Artikel 32.3, led a	Artikel 31, led 2 a

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 32.3, led b	Artikel 31, led 2 b
Artikel 32.3, led c	Artikel 31, led 2 c
Artikel 32.3, led d	Artikel 31, led 2 d
Artikel 32.4	Artikel 31, led 3
Artikel 32.5	Artikel 31, led 4 b
Artikel 33.1	Artikel 32.1, artikel 1.5, artikel 32.2, första och fjärde styckena
Artikel 33.2	Artikel 32.2, andra och tredje styckena
Artikel 33.3	Artikel 32.3
Artikel 33.4	Artikel 32.4
Artikel 33.5	Artikel 32.4
Artikel 34.1	Artikel 33.1; artikel 1.6
Artikel 34.2	Artikel 33.2
Artikel 34.3	Artikel 33.2 in fine
Artikel 34.4	Artikel 33.3
Artikel 34.5	Artikel 33.4
Artikel 34.6	Artikel 33.6
Artikel 34.7	—
Artikel 34.8	—
Artikel 34.9	Artikel 33.7, tredje stycket
Artikel 35.1, första stycket	Artikel 54.1
Artikel 35.1, andra och tredje styckena	Artikel 35.2
Artikel 1.7	Artikel 54.2, första och andra styckena
Artikel 35.3	Artikel 54.2, tredje stycket
Artikel 35.4	Artikel 54.3
Artikel 35.5	Artikel 54.4
Artikel 35.6	Artikel 54.5
Artikel 35.7	Artikel 54.6
Artikel 35.8	Artikel 54.7

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 35.9	Artikel 54.8, första stycket
Artikel 36	—
Artikel 37.1	Artikel 11.1
Artikel 37.2	Artikel 11.2
Artikel 37.3	—
Artikel 37.4	Artikel 11.2
Artikel 38	—
Artikel 39	—
Artikel 40	Skäl 8
Artikel 41	—
Artikel 42.1	Artikel 23.1
Artikel 42.2	Artikel 23.2
Artikel 42.3	Artikel 23.3
Artikel 42.4	Artikel 23.8
Artikel 42.5	Artikel 23.4, första stycket
Artikel 42.6	Artikel 23.5, första och andra styckena
Artikel 43.1	Artikel 23.6
Artikel 43.2	Artikel 23.6, första strecksatsen
Artikel 44.1	Artikel 23.4, andra stycket, 23.5, andra och tredje styckena, 23.6, andra stycket, 23.7
Artikel 44.2	Artikel 23.4, första stycket, 23.5, första stycket, 23.6, första stycket
Artikel 44.3	—
Artikel 45.1	Artikel 24.1 och 24.2
Artikel 45.2	Artikel 24.3
Artikel 45.3	Artikel 24.4
Artikel 46	—
Artikel 47.1	Artikel 38.1
Artikel 47.2	Artikel 38.7
Artikel 47.3	Artikel 38.7

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 48.1	Artikel 35.1, artikel 36.1
Artikel 48.2	—
Artikel 49	Artikel 35.2; artikel 36.1
Artikel 50.1–50.3	Artikel 35.4, första till tredje styckena, artikel 36.1
Artikel 50.4	Artikel 51.1
Artikel 35.4, femte stycket	Artikel 36.1, artikel 79.1, led a
Artikel 51.2	Artikel 51.2
Artikel 36.2	Artikel 36.3 och 36.4, andra stycket
Artikel 51.3	Artikel 36.4, första stycket
Artikel 51.4	—
Artikel 51.5, första stycket	Artikel 36.7
Artikel 51.5, andra stycket	Artikel 51.6
Artikel 36.8	Artikel 37
Artikel 52.1	Artikel 36.5, första stycket
Artikel 52.2 och 52.3	Artikel 36.5, andra och tredje styckena
Artikel 53.1	Artikel 53.2
Artikel 38.6	Artikel 39.2
Artikel 54.1	Artikel 54.2
Artikel 40.1	Artikel 40. 2
Artikel 55.1	Artikel 41.1
Artikel 55.2	Artikel 41.2
Artikel 55.3	Artikel 41.3
Artikel 56.1, första stycket	Artikel 44.1
Artikel 56.1, andra stycket	—
Artikel 56.2	—
Artikel 56.3	—
Artikel 57.4	—
Artikel 57.1,	Artikel 45.1
Artikel 57.2	Artikel 45.2 e, f
Artikel 57.3	Artikel 45.1, andra stycket

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 57.4	Artikel 45.2
Artikel 57.5	—
Artikel 57.6	—
Artikel 57.7	Artikel 45.1, andra stycket, och 45.2, andra stycket
Artikel 58.1	Artikel 44.1, 44.2, första och andra styckena
Artikel 58.2	Artikel 46
Artikel 58.3	Artikel 47
Artikel 58.4	Artikel 48
Artikel 58.5	Artikel 44.2
Artikel 59	—
Artikel 60.1	Artikel 47.4 till 47.5, artikel 48.6
Artikel 60.2	Artikel 45.3
Artikel 60.3 och 60.4	Artikel 47.1 och 47.5, artikel 48.2
Artikel 60.5	—
Artikel 61	—
Artikel 62.1	Artikel 49
Artikel 62.2	Artikel 50
Artikel 62.3	—
Artikel 63.1	Artikel 47.2, 47.3, artikel 48.3, 48.4
Artikel 63.2	—
Artikel 64.1	Artikel 52.1, artikel 52.7
Artikel 64.2, första stycket	Artikel 52.1, andra stycket
Artikel 64.2, andra stycket	Artikel 52.1, tredje stycket
Artikel 64.3	Artikel 52.2
Artikel 64.4	Artikel 52.3
Artikel 64.5, första stycket	Artikel 52.4, första stycket
Artikel 64.5, andra stycket	Artikel 52.4, andra stycket
Artikel 64.6, första stycket	Artikel 52.5, första stycket
Artikel 64.6, andra stycket	Artikel 52.6

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 64.7	Artikel 52.5, andra stycket
Artikel 64.8	—
Artikel 65	Artikel 44.3
Artikel 66	Artikel 44.4
Artikel 67.1	Artikel 53.1
Artikel 67.2	Artikel 53.1
Artikel 67.3	—
Artikel 67.4	Skäl 1; skäl 46, tredje stycket
Artikel 67.5	Artikel 53.2
Artikel 68	—
Artikel 69.1	Artikel 55.1
Artikel 69.2, led a	Artikel 55.1, andra stycket led a
Artikel 69.2, led b	Artikel 55.1, andra stycket led b
Artikel 69.2, led c	Artikel 55.1, andra stycket led c
Artikel 69.2, led d	Artikel 55.1, andra stycket led d
Artikel 69.2, led e	—
Artikel 69.2, led f	Artikel 55.1, andra stycket led e
Artikel 69.3, första stycket	Artikel 55.2
Artikel 69.3, andra stycket	—
Artikel 69.4	Artikel 55.3
Artikel 69.5	—
Artikel 70	Artikel 26
Artikel 71.1	—
Artikel 71.2	Artikel 25, första stycket
Artikel 71.3	—
Artikel 71.4	Artikel 25, andra stycket
Artikel 71.5–71.8	—
Artikel 72	—
Artikel 73	—

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Artikel 74	—
Artikel 75	—
Artikel 76	—
Artikel 77	—
Artikel 78	Artikel 67.2
Artikel 79.1 och 79.2	Artikel 69.1–69.2
Artikel 79.3	Artikel 70.1, artikel 79.1, led a
Artikel 80.1	—
Artikel 80.2	Artikel 66.2
Artikel 80.3	Artikel 72
Artikel 81	Artikel 73
Artikel 82	Artikel 74
Artikel 83.1	Artikel 81, första stycket
Artikel 83.2–83.6	—
Artikel 84	Artikel 43
Artikel 85	—
Artikel 86	—
Artikel 87	Artikel 77.3 och 77.4
Artikel 88	Artikel 77.5
Artikel 89.1 och 89.2	Artikel 77.1, 77.2
Artikel 89.3	—
Artikel 90.1	Artikel 80.1, första stycket
Artikel 90.2–90.5	—
Artikel 90.6	Art 80.1, andra stycket
Artikel 91	Artikel 82
Artikel 92	—
Artikel 93	Artikel 83
Artikel 94	Artikel 84
Bilaga I	Bilaga IV

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG
Bilaga II	Bilaga I
Bilaga III	Bilaga V
—	Bilaga IV, a–f
Bilaga III	Bilaga X b–h
Bilaga IV, g	—
Bilaga V – Del A	Bilaga VII – A
Bilaga V – Del B – I	Bilaga VII – A
Bilaga V – Del B – II	—
Bilaga V – Del C	Bilaga VII – A
Bilaga V – Del D	Bilaga VII – A
Bilaga V – Del E	Bilaga VII – D
Bilaga V – Del F	Bilaga VII – D
Bilaga V – Del G	—
Bilaga V – Del H	—
Bilaga V – Del I	—
Bilaga V – Del J	—
Bilaga VI	Artikel 54.3, leden a–f
Bilaga VII	Bilaga VI
Bilaga VIII	Bilaga VIII
Bilaga IX, 1	Artikel 40.5
Bilaga IX, 2	—
Bilaga IX	—
Bilaga XI	Bilaga IX A, B, C
Bilaga XII, Del I	Artikel 47.1
Bilaga XII, Del II	Artikel 48.2
Bilaga XIII	—
Bilaga XIV	Bilaga II
Bilaga XV	Bilaga XII